

Nationella trygghetsundersökningen 2021

Om utsatthet, otrygghet och förtroende

Brå – kunskapscentrum för rättsväsendet

Myndigheten Brå verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsbekämpning och brottsförebyggande arbete, till i första hand regeringen och myndigheter inom rättsväsendet.

Publikationen finns som pdf på www.bra.se. På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till tillgangligt@bra.se

Vid citat eller användande av tabeller, figurer och diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Författare: Sofie Lifvin, Maria Molin, Johanna Viberg, Sanna Wallin och Sara Westerberg

Omslagsbild: Helena Halvarsson

urn:nbn:se:bra-1005

© Brottsförebyggande rådet 2021

Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm
Telefon 08-527 58 400, e-post info@bra.se, www.bra.se

Nationella trygghetsundersökningen 2021

Om utsatthet, otrygghet och förtroende

Rapport 2021:11

Förord

Brottslighet är ett ämne som ständigt engagerar, och allt högre krav ställs på samhällets förmåga att motverka de konsekvenser som brottsligheten medför i form av brottsutsatthet och otrygghet. Behovet av kunskap inom området är stort. Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är i detta sammanhang en viktig källa, och kan verka som ett underlag i rättsväsendets arbete för att minska brottslighet och otrygghet i samhället.

Undersökningen omfattar allmänhetens utsatthet för brott och otrygghet samt förtroende för rättsväsendet och erfarenheter av kontakter med rättsväsendet. Rapporten är överlag beskrivande, medan djupgående analyser eller förklaringar till resultat i stället kan presenteras i olika fördjupningsstudier. Det underliggande datamaterialet i NTU är tillgängligt för etikprövad forskning.

Brå har genomfört NTU årligen sedan 2006, enligt instruktion från regeringen. Från och med 2019 ingår NTU dessutom i den officiella statistiken. Resultaten från tidigare mättillfällen är dock producerade utifrån samma kvalitetskrav.

De som har arbetat med produktionen av statistiken och skrivit rapporten är Sofie Lifvin, Maria Molin, Johanna Viberg, Sanna Wallin och Sara Westerberg, samtliga utredare på Brå.

Avslutningsvis vill vi rikta ett stort tack till alla er som deltagit genom att svara på frågorna i NTU – och som gör studier och rapporter av detta slag möjliga.

Stockholm i oktober 2021

Kristina Svartz
Generaldirektör

Thomas Hvitfeldt
Enhetschef

Innehållsförteckning

Sammanfattning	7
Utsatthet för brott	7
Otrygghet och oro för brott	12
Förtroende för rättsväsendet	17
Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet	20
1. Inledning	23
Syfte och frågeställningar	24
2. Metod	27
Genomförande och datainsamling	27
Tillförlitlighet	34
Jämförbarhet	42
3. Utsatthet för brott	48
Inledning	49
Brott mot enskild person	51
Egendomsbrott mot hushåll	129
4. Otrygghet och oro för brott	141
Inledning	142
Otrygghet	144
Oro över brottslighet	150
Oro för att utsättas för brott	162
Konsekvenser av otrygghet och oro	203
5. Förtroende för rättsväsendet	228
Inledning	229
Förtroende för rättsväsendet som helhet och de enskilda myndigheterna	230
Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta	260
Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta	272

6. Brottsofsatts kontakter med rättsväsendet	285
Inledning	286
Erfarenheter av polisen i samband med polisanmälan.....	287
Erfarenheter av åklagare och rättegång	317
Referenser	330

Sammanfattning

I den här rapporten redovisas de övergripande resultaten från Nationella trygghetsundersökningen (NTU) 2007–2021. Rapporten är överlag beskrivande. Djupgående analyser eller förklaringar till resultat kan i stället presenteras i olika fördjupningsstudier. Nedan sammanfattas rapportens resultat, uppdelat på frågeområdena *utsatthet för brott*, *otrygghet och oro för brott*, *förtroende för rättsväsendet* och *brottsutsattas kontakter med rättsväsendet*. Av de 200 000 personer som ingick i urvalet till NTU 2021 var det cirka 74 000 personer som deltog.

Angående covid-19-pandemin

Vid jämförelser över tid bör det påpekas att halva datainsamlingen till NTU 2020 och hela datainsamlingen till NTU 2021 gjordes under covid-19-pandemin. Det innebär att resultaten för samtliga frågeområden som inkluderas i undersökningen sannolikt har påverkats av de förändrade livsstilmönster som pandemin medfört. Risken är därför stor att skillnader jämfört med tidigare år är av mer tillfällig karaktär, till följd av en tillfällig samhällelig förändring, och inte nödvändigtvis tecken på trendbrott.

Utsatthet för brott

I NTU undersöks utsatthet för brott kalenderåret före svarstillfället. Det innebär att den utsatthet som rapporteras i NTU 2021 avser utsatthet under 2020. Utsatthet för brott mot enskild person redovisas i andel utsatta *personer*, till skillnad från utsatthet för egendomsbrott mot hushåll, som redovisas i andel utsatta *hushåll*.

Brott mot enskild person

- Det är 20,2 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de under 2020 utsattes för någon eller några av de brottstyper som i NTU sammantaget kallas brott mot enskild person: *misshandel*, *hot*, *sexualbrott*, *personrån*, *fickstöld*, *försäljningsbedrägeri*, *kort-/kreditbedrägeri* eller *nätkränkning*.¹ Det innebär en minskning från 2019, då

¹ Tidigare ingick även trakasserier i den sammanslagna kategorin *brott mot enskild person*. Dock omformulerades trakasserifrågan inför NTU 2020, vilket ledde till att tidsserien för trakasserier bröts och

andelen var 22,6 procent. Även sett till utvecklingen sedan 2016, då brottskategorin började mätas i sin nuvarande sammansättning, syns en minskning av andelen utsatta.

- Bland kvinnor var det 20,8 procent, och bland män 19,7 procent, som utsattes för något brott mot person. Denna skillnad kan härledas till den stora skillnaden i utsatthet för sexualbrott, som en betydligt större andel kvinnor än män uppgett att de utsatts för. Vad gäller övriga brottstyper uppger män utsatthet i större utsträckning än kvinnor, men skillnaderna är inte lika stora som för sexualbrotten.
- Den självrapporterade utsattheten är generellt störst i de yngre åldersgrupperna, och minskar med äldre åldersgrupper (34,2 % utsatta för brott mot enskild person bland de yngsta respektive 6,8 % utsatta bland de äldsta).
- Utsattheten är även ojämnt fördelad sett till olika grupper av befolkningen. En särskilt utsatt grupp är ensamstående med barn, där 31,7 procent uppger att de utsattes för någon av brottstyperna inom brott mot enskild person 2020.
- Av de brott mot enskild person som efterfrågas är hot den brottstyp som störst andel uppger att de utsattes för 2020 (8,4 %), medan det är minst vanligt att uppge utsatthet för personrån (1,3 %).
- Andelen utsatta för de olika brottstyperna har minskat jämfört med 2019. Undantagen är försäljningsbedrägeri där en ökning syns, samt nätkränkning där nivån i princip är densamma som förra året.
- Hur många gånger man utsätts för brott under ett år är ojämnt fördelat. När det gäller brott mot enskild person var det 4,5 procent av befolkningen som utsattes för något brott mot person fyra gånger eller fler, vilket motsvarar 71,8 procent av brottshändelserna under 2020.

Misshandel

- Det är 2,8 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för misshandel 2020. Det innebär en minskning sedan 2019, då 3,6 procent utsattes. Under perioden 2006–2015 var trenden svagt nedåtgående, därefter syns en svagt uppåtgående trend fram till minskningen i den här senaste mätningen.
- Utsatthet för misshandel är vanligare bland män än kvinnor (3,5 jämfört med 2,2 %)

därför enbart finns från och med NTU 2020. För att kunna behålla tidsserien över *brott mot enskild person* exkluderades trakasserier ur kategorin för alla år.

- Att uppges utsatthet för misshandel är vanligast i åldersgruppen 16–19 år, för såväl män som kvinnor (10,4 % av männen respektive 6,5 % av kvinnorna).

Hot

- Det är 8,4 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för hot under 2020, vilket gör hot till den brottstyp mot enskild person som störst andel uppger sig ha blivit utsatta för. Det innebär en minskning sedan 2019 (9,2 %). Under perioden 2006–2014 var andelen utsatta för hot relativt oförändrad, men från och med 2015 visar resultaten en uppåtgående trend fram till minskningen i den senaste mätningen.
- Utsatthet för hot är vanligare bland män än bland kvinnor (8,8 respektive 8,1 %).
- Bland såväl män som kvinnor är det vanligast att uppges utsatthet för hot i åldersgruppen 16–19 år (13,9 % bland män respektive 13,2 % bland kvinnor).

Sexualbrott

- Andelen som uppger att de utsatts för sexualbrott under 2020 är 4,6 procent. Det innebär en minskning från 2019, då andelen var 5,6 procent. Andelen utsatta ökade från och med 2012 till och med 2017, efter att ha varit relativt oförändrad 2006–2011. Sedan 2018 syns istället en nedåtgående trend.
- Utsatthet för sexualbrott är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män (7,7 respektive 1,2 %).
- Bland såväl kvinnor som män är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år, där 26,9 procent av kvinnorna och 2,5 procent av männen uppger att de utsatts.

Personrån

- Den brottstyp mot enskild person där utsatthet uppges i minst utsträckning är personrån. Under 2020 utsattes 1,3 procent av befolkningen (16–84 år). Det är en liten minskning sedan 2019, då andelen var 1,5 procent. Andelen var under hela mätperioden relativt oförändrad, men från och med 2015 syns en svagt uppåtgående trend fram till minskningen i den här senaste mätningen
- Utsatthet för personrån är vanligare bland män än bland kvinnor

(2,1 respektive 0,5 %).

- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 16–19 år (5,8 %), medan det bland kvinnor är vanligast i åldersgrupperna 20–24 år och 25–34 år (0,9 % i respektive grupp).

Fickstöld

- Det är 1,7 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för fickstöld under 2020. Det innebär en minskning sedan 2019 då andelen var 2,7 procent. Sedan den första mätningen (gällande utsatthet 2016) visar utvecklingen på en svag nedåtgående trend fram till den senaste mätningens minskning.
- Utsatthet för fickstöld är något vanligare bland män än bland kvinnor (1,8 respektive 1,6 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 16–19 år, där 3,8 procent av männen och 4,6 procent av kvinnorna uppger att de utsatts.

Försäljningsbedrägeri

- Vad gäller försäljningsbedrägeri är det 5,5 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes 2020. Det innebär en ökning sedan 2019, då andelen var 5,1 procent. Sett till utvecklingen över tid syns en svagt uppåtgående trend under hela mätperioden
- Utsatthet för försäljningsbedrägeri är vanligare bland män än bland kvinnor (6,4 respektive 4,6 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 35–44 år (9,0 %), medan det bland kvinnor är vanligast i åldersgruppen 45–54 år (6,1 %).

Kort-/kreditbedrägeri

- Andelen som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2020 är 4,1 procent av befolkningen (16–84 år). Det innebär en minskning sedan 2019, då 5,3 procent utsattes. Dessförinnan syntes en ökning mellan 2016 och 2018.
- Utsatthet för kort-/kreditbedrägeri är vanligare bland män än bland kvinnor (4,6 respektive 3,6 %).
- Bland både män och kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år (6,6 % av männen respektive 4,9 % av kvinnorna).

Nätkränkning

- Andelen som uppger att de utsattes för nätkränkning under 2020 är 2,5 procent av befolkningen (16–84 år). Det är på ungefär samma nivå som 2019, då andelen var 2,6 procent. Sedan den första mätningen (2016) syns en ökning inledningsvis, men från och med 2018 har andelen i princip varit oförändrad.
- Utsatthet för nätkränkning är något vanligare bland män än bland kvinnor (2,6 respektive 2,4 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 16–19 år, där 4,9 procent av männen och 8,2 procent av kvinnorna uppger att de utsatts.

Trakasserier

- Andelen som uppger att de utsattes för trakasserier under 2020 är 6,0 procent av befolkningen (16–84 år). Det innebär en minskning sedan 2019, då 6,5 procent utsattes.
- Utsatthet för trakasserier är vanligare bland kvinnor än män (6,9 respektive 5,0 %).
- Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år, där 13,8 procent utsattes, medan det bland män är vanligast att uppge utsatthet i åldersgruppen 16–19 år, med 7,6 procent utsatta.

Egendomsbrott mot hushåll

- Det är 13,2 procent av hushållen i riket som under 2020 uppges ha utsatts för någon eller några av de brottstyper som sammantaget kallas egendomsbrott mot hushåll: *bilstöld*, *stöld ur eller från fordon*, *cykelstöld* och *bostadsinbrott*. Det innebär en minskning sedan 2019 (14,6 %). Andelen har även minskat om man ser till utvecklingen sedan 2006, och minskningen beror främst på att allt färre drabbas av stöld ur eller från fordon.
- Av de egendomsbrott mot hushåll som undersökningen berör var det under 2020 vanligast att hushållet utsatts för cykelstöld (10,5 %) medan det var minst vanligt att rapportera att hushållet utsatts för bilstöld (0,8 %).
- De egendomsbrott som har haft tydligast utveckling sedan 2006 är de bilrelaterade brotten, som har minskat markant.
- En majoritet av dem som blivit utsatta för egendomsbrott mot hushåll uppger att de utsattes en gång under 2020, men en mindre grupp av de

utsatta hushållen (5,8 %) utsattes för fyra brott eller fler. Den gruppen utsattes för 27,9 procent av alla egendomsbrott.

Bostadsinbrott

- Resultatet visar att 1,3 procent av hushållen i riket rapporterar att de utsattes för bostadsinbrott under 2020. Det innebär en minskning sedan 2019 (1,7 %). Fram till och med 2015 varierade andelen mellan 1,2 och 1,7 procent, men har därefter varit relativt oförändrad på en något högre nivå än tidigare fram till minskningen 2020.

Bilstöld

- Av de hushåll där någon ägde en bil var det 0,8 procent som uppgavs ha utsatts för bilstöld 2020. Det är en liten minskning sedan 2019 (1,0 %). Andelen minskade kraftigt under perioden 2006–2014, men har efter en ökning 2015 varit relativt oförändrad. Trots den ökningen är andelen utsatta på senare år tydligt mindre än när mätningarna inleddes.

Stöld ur eller från fordon

- Andelen hushåll som rapporterar att de utsattes för stöld ur eller från fordon under 2020 uppgår till 4,1 procent. Det innebär en minskning sedan 2019, då 4,6 procent av hushållen utsattes. Andelen minskade kraftigt under perioden 2006–2012 och har därefter varit relativt oförändrad, dock med vissa årliga variationer, såsom den minskning som syns i den här senaste mätningen.

Cykelstöld

- Av de hushåll där någon ägde en cykel var det 10,5 procent som uppgavs ha utsatts för cykelstöld 2020. Det innebär en minskning från 2019, då andelen var 11,4 procent. Andelen hushåll som utsatts för cykelstöld minskade från och med 2008 till och med 2012. Därefter skedde en svag ökning fram till 2019, som avtog i och med minskningen i den här senaste mätningen.

Otrygghet och oro för brott

Otrygghet och oro för brott är ett komplext och mångfacetterat fenomen och därför svårt att mäta, men NTU kan bidra med ett antal centrala indikatorer

på området. I kapitlet om otrygghet varierar referensperioden beroende på frågetyp. Frågor om oro för olika typer av brott avser de senaste tolv månaderna fram till svarstillfället. De mer övergripande frågorna avser den uppfattning som respondenten hade vid svarstillfället (2021).

Otrygghet vid utevistelse sen kväll

- Totalt uppger 28 procent av befolkningen (16–84 år) 2021 att de känner sig mycket eller ganska otrygga eller att de till följd av otrygghet undviker att gå ut ensamma under sena kvällar i sitt bostadsområde, vilket innebär en liten minskning jämfört med 2020, då andelen var 30 procent. Efter en svag minskning under de första åren var andelen otrygga relativt oförändrad fram till och med 2015, följt av en påtaglig ökning året därpå. Åren 2016–2021 har andelen åter varit relativt oförändrad, bortsett från en tillfällig liten ökning 2020.
- Det är betydligt vanligare att kvinnor känner sig otrygga än att män gör det (36 respektive 19 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 75–84 år (23 %), medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgruppen 20–24 år (50 %).

Uppfattning om brottslighetens utveckling

- Det är 80 procent av befolkningen (16–84 år) som tror att brottsligheten i Sverige har ökat kraftigt eller något under de senaste tre åren. Andelen som tror att brottsligheten har ökat är i princip densamma som 2020, då den var 81 procent. Från mätningens början minskade andelen fram till 2014, med vissa årliga variationer. Därefter skedde en ökning 2015 och andelen har sedan dess varit relativt oförändrad.
- Det är en större andel kvinnor än män som tror att antalet brott har ökat under de senaste tre åren (81 respektive 78 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 16–19 år (85 %), medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgruppen 75–84 år (90 %).

Oro över brottsligheten i samhället

- Det är 45 procent av befolkningen (16–84 år) som i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället 2021, vilket innebär en liten minskning från 2020, då andelen var 47 procent. Andelen minskade fram till och med 2011, och därefter skedde en ökning fram till och med 2017. Andelen var därefter relativt oförändrad fram till en ökning

under 2020 och ligger sedan dess på något högre nivåer än tidigare.

- Andelen som känner stor oro över brottsligheten i samhället något större bland män än bland kvinnor (46 respektive 44 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgruppen 55–64 år (54 %), medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgruppen 65–74 år (57 %).

Oro för närstående

- Det är 35 procent som mycket eller ganska ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket innebär en minskning sedan 2020, då andelen var 38 procent. Andelen minskade till och med 2014, följt av en ökning till och med 2016. Därefter låg andelen kvar på samma nivå fram till 2020, då det skedde en ökning, men har i den senaste mätningen återgått till samma stabila nivå som setts sedan 2016.
- Det är vanligare att kvinnor oroar sig för att närstående ska drabbas av brott än att män gör det (37 respektive 32 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år, där 39 procent av männen och 45 procent av kvinnorna känner oro.

Nedanstående resultat gäller frågor om oro för misshandel, våldtäkt/sexuella angrepp och personrån vilka tillkom i samband med NTU 2017. Det innebär att det enbart finns resultat från och med 2017 för dessa. Frågan om bedrägeri på internet gjordes om inför NTU 2020 och redovisas därför enbart från och med 2020.

Oro för misshandel

- Andelen som 2021 uppger att de ofta under det senaste året har oroat sig för misshandel är 10 procent av befolkningen (16–84 år). Det är en liten minskning jämfört med 2020, då andelen var 12 procent. Andelen som ofta oroar sig för misshandel har varit oförändrad under hela perioden, med undantag för 2020, då den var något större.
- Andelen är lika stor bland män som bland kvinnor (10 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgrupperna 16–19 år och 20–24 år (12 % vardera), medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgruppen 16–19 år (17 %).

Oro för våldtäkt/sexuella angrepp

- Det är 11 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de mycket eller ganska ofta oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp, vilket är på ungefär samma nivå som 2020 (12 %). Andelen har legat på i princip samma nivå sedan 2017.
- Kvinnor uppger att de ofta känner oro för att utsättas för våldtäkt eller sexuella angrepp i betydligt större utsträckning än män (19 respektive 2 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgrupperna 16–19 år, 20–24 år samt 25–34 år (3 %), medan andelen bland kvinnor är störst i åldersgrupperna 16–19 år och 20–24 år (45 %).

Oro för personrån

- Det är 16 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för personrån. Det är en lägre nivå än 2020, då andelen var 19 procent. Andelen som ofta oroar sig för personrån har i princip varit oförändrad sedan den första mätpunkten 2017, med undantag för 2020, då den låg på en högre nivå.
- Det är vanligare att kvinnor oroar sig för att utsättas för personrån än att män gör det (17 respektive 14%).
- Bland både kvinnor och män är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år (21 respektive 18 %)

Oro för bedrägeri på internet

- Det är 32 procent av befolkningen (16–84 år) som under det senaste året mycket eller ganska ofta har oroat sig för att utsättas för bedrägeri på internet, eller som på grund av denna oro helt avstår från att handla på internet, vilket är på samma nivå som 2020.
- Det är vanligare bland kvinnor än bland män att oroa sig för att utsättas för bedrägeri på internet (33 respektive 30 %).
- Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 75–84 år (41 %) och bland män är andelen störst i åldersgruppen 55–64 år (37 %).

Oro för bostadsinbrott

- År 2021 uppger 23 procent av befolkningen (16–84 år) att de mycket eller ganska ofta under det senaste året har oroat sig för bostadsinbrott, vilket innebär en minskning sedan 2020 då andelen var 27 procent. Sett till utvecklingen över tid var andelen relativt

oförändrad under de första åren, men 2012 inleddes en ökning som pågick fram till och med 2017. Därefter har andelen återigen varit relativt oförändrad fram till det senaste årets minskning.

- Det är något vanligare att kvinnor oroar sig för bostadsinbrott än att män gör det (24 respektive 22 %).
- Bland män är andelen störst i åldersgrupperna 45–54 år och 55–64 år (26 % vardera), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 55–64 år (29 %).

Oro för bilbrott

- Bland de respondenter som angett att någon i hushållet har en bil har 24 procent mycket eller ganska ofta under det senaste året oroat sig för att hushållets bil ska bli stulen eller utsättas för skadegörelse. Det innebär en minskning jämfört med 2020, då andelen var 27 procent. Andelen minskade fram till och med 2013, följt av en ökning 2015–2017, för att därefter ha varit relativt oförändrad, med viss variation.
- Andelen är något större bland män än bland kvinnor (25 respektive 23 %).
- Bland både män och kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 55–64 år (30 respektive 28 %).

Otrygghetens konsekvenser

- Det är 24 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de mycket eller ganska ofta under det senaste året har valt en annan väg eller ett annat färdssätt till följd av oro för brott. Vidare uppger 19 procent att de ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot, varav 3 procentenheter av dessa aldrig lägger upp någonting på internet på grund av oron. Vidare uppger 13 procent att de ofta avstått från en aktivitet till följd av oro, medan 7 procent uppger att oron för brott har en stor påverkan på livskvaliteten.
- Det är en betydligt större andel kvinnor än män som ofta har valt att ta en annan väg eller ett annat färdssätt (32 respektive 16 %) och som ofta avstått från någon aktivitet på grund av oro (16 respektive 9 %). För de andra frågorna är skillnaderna små eller obefintliga.

Förtroende för rättsväsendet

Rättsväsendet består av flera olika myndigheter, och i NTU ställs frågor om inställningen till rättsväsendet överlag och mer specifikt till fyra av dess myndigheter – polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården. I kapitlet om allmänhetens förtroende för rättsväsendet efterfrågas respondentens uppfattning vid svarstillfället (2021).

Förtroende för rättsväsendet som helhet

- Enligt NTU 2021 uppger drygt hälften (52 %) av befolkningen (16–84 år) att de har stort (mycket eller ganska) förtroende för rättsväsendet som helhet, vilket innebär en ökning från 2020, då andelen var 49 procent. Efter en viss ökning i början på mätperioden, var andelen med stort förtroende för rättsväsendet relativt oförändrad fram till och med 2016. Efter en tillfällig nedgång under 2017 har andelen ökat igen och ligger nu på den högsta nivån hittills.
- Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för rättsväsendet som helhet än att män har det (55 respektive 48 %).
- Bland både kvinnor och män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 45–54 år (61 respektive 52 %).

Förtroende för polisen

- Andelen av befolkningen (16–84 år) som har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete är 58 procent, vilket innebär en ökning från 2020, då andelen var 54 procent. Nivån låg förhållandevis stabilt fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Från och med 2018 har dock andelen med stort förtroende ökat till en nivå som 2021 är den högsta hittills. Totalt har det skett en ökning med 16 procentenheter mellan 2017 och 2021 (från 42 till 58 %).
- Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för polisen än att män har det (62 respektive 53 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgrupperna 20–24 år och 75–84 år (55 % i respektive åldersgrupp), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år (66 %).

Förtroende för åklagarna

- Det är 43 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de har stort förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på en högre nivå än 2020, då andelen var 40 procent. Andelen ökade fram

till och med 2009 och var därefter relativt oförändrad fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Därefter har dock andelen ökat igen och ligger i och med ökningen under 2021 på den högst uppmätta nivån hittills.

- Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för åklagarna än att män har det (46 respektive 40 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgrupperna 16–19 år och 45–54 år (43 %), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgrupperna 35–44 år och 45–54 år (51 % vardera).

Förtroende för domstolarna

- Det är 41 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de har stort förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är något högre än 2020 (39 %). Andelen var relativt oförändrad under större delen av mätperioden fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Från och med 2019 har dock andelen med stort förtroende ökat något, vilket gjort att den återgått till den tidigare nivån.
- Det är vanligare att ha stort förtroende för domstolarna bland kvinnor än bland män (42 respektive 39 %)
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 45–54 år (43 %) och bland kvinnor är andelen störst i åldersgrupperna 35–44 och 45–54 år (48 % vardera).

Förtroende för kriminalvården

- Det är 34 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger ett stort förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som 2020. Andelen med stort förtroende för kriminalvården ökade mellan 2007 och 2010 och har därefter varit relativt oförändrad, med undantag från 2012 och 2017, då andelen minskade något.
- Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för kriminalvården än att män har det (36 respektive 32 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 16–19 år (41 %), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år (47 %).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

- Resultaten för 2021 visar att 44 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är på ungefär samma nivå som 2020, då andelen var 43 procent. Andelen har varit relativt oförändrad under större delen av mätperioden, med undantag för 2017, då andelen minskade, och därefter kan en svagt uppåtgående trend noteras.
- Det är i princip lika vanligt bland män som bland kvinnor att ha stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta rättvist (44 respektive 45 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 45–54 år (51 %), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 35–44 år (52 %).

Förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

- Resultaten för 2021 visar att 51 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är på samma nivå som 2020. Andelen har generellt sett varit relativt oförändrad, men från och med 2018 har en ökning noterats.
- Det är i princip lika vanligt bland män och kvinnor att ha stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist (52 respektive 51 %).
- Bland såväl män som kvinnor är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 45–54 år (58 respektive 57 %).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

- Resultaten för 2021 visar att 30 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är i princip samma nivå som 2020, då andelen var 29 procent. Andelen har generellt sett varit relativt oförändrad, men de fyra senaste åren syns en svagt uppåtgående trend efter en liten minskning som skedde 2017.
- Det är något vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta (32 respektive 29 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 16–

19 år (40 %) och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 35–44 år (36 %).

Förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta

- Resultaten för 2021 visar att 47 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är på en något högre nivå än 2020, då andelen var 45 procent. Andelen med stort förtroende har varit relativt oförändrad under hela mätperioden, fram till de senaste fyra åren, då förtroendet har ökat och därmed nu ligger på den högsta nivån hittills.
- Det är vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta (48 respektive 45 %).
- Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgrupperna 16–19 år och 20–24 år (53 %), och bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 35–44 år (54 %).

Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet

När en person blivit utsatt för ett brott som polisanmäls får personen kontakt med och erfarenhet av en eller flera av rättsväsendets myndigheter. Erfarenheterna begränsas vanligen till den kontakt man får med polisen i samband med polisanmälan, men kan också bestå av kontakter med åklagare, målsägandebiträde och domstol i de fall brottet tas upp i en rättegång. I kapitlet ställs frågor om brottsutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet under de senaste tre åren från svarstillfället (2021).

Erfarenheter av polisen i samband med polisanmälan

- NTU 2021 visar att 23 procent av befolkningen (16–84 år) har utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren.
- Av dessa uppger 44 procent att de sammantaget har mycket eller ganska positiva erfarenheter av polisen. Andelen var relativt oförändrad fram till och med 2015. Under 2016 minskade andelen något, och har sedan dess legat relativt oförändrad på den något lägre nivån. Andelen med positiva erfarenheter är i princip lika stor bland dem som utsatts för brott *utan* hot eller våld som bland dem som utsatts för brott som innehöll någon form av hot eller våld (44 respektive 45 %).
- Vad beträffar olika delar av polisens arbete är de brottsutsatta mest

nöjda med polisens bemötande och tillgänglighet (53 respektive 50 %), men mindre nöjda med informationen om ärendet och med polisens effektivitet (34 respektive 20 %). Andelen nöjda är större när händelsen inte har innehållit hot eller våld, sett till informationen om ärendet och polisens tillgänglighet. När det gäller frågan om polisens effektivitet är andelen nöjda större när brottet har innehållit hot eller våld. Vad gäller frågan om polisens bemötande är det i princip ingen skillnad i nöjdhet mellan brott med respektive utan inslag av hot eller våld.

- Kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vad gäller såväl den sammantagna erfarenheten av polisen som de olika delarna av polisens arbete.
- Sett till ålder är andelen med nöjda störst bland de äldsta åldersgrupperna, bland såväl män som kvinnor. Även detta gäller både den sammantagna erfarenheten av polisen samt de olika delarna av polisens arbete.

Erfarenheter av åklagare och rättegång

- Det är 2,0 procent av befolkningen (16–84 år) som har varit i kontakt med en åklagare under de senaste tre åren, med anledning av utsatthet för brott, oavsett om utredningen sedan lett till en rättegång eller ej. Av dessa personer uppger 43 procent att de har positiva erfarenheter av kontakten med åklagaren, vilket är på samma nivå som 2020.
- Vidare är det 1,1 procent av befolkningen (16–84 år) som har medverkat i en rättegång i domstol under de senaste tre åren, med anledning av utsatthet för brott. Av de personerna uppger sig 58 procent vara nöjda med det bemötande som de fått i domstolen, vilket är på samma nivå som 2020. Vidare uppger 63 procent att de tyckte att det varit lätt att förstå rättegången, vilket innebär en minskning sedan 2020, då andelen var 69 procent. När det gäller information inför rättegången uppger 56 procent att den var tillräcklig, vilket i princip är på samma nivå som 2020 (57 %).
- Av dem som har medverkat i en rättegång i egenskap av målsägande är det 65 procent som uppger att de hade ett målsägandebiträde. Av de här personerna uppger 70 procent att erfarenheterna av målsägandebiträdet varit positiva, vilket är på en högre nivå än 2020, då andelen var 68 procent.
- Kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vad gäller erfarenheten

av åklagare, domstolar, målsägandebiträde samt sett till erfarenheter av förståelse av rättegången och information inför rättegången. Bland kvinnor har även andelen för i princip samtliga av dessa frågor ökat sedan 2020, medan motsvarande andelar bland män minskat för samtliga frågor.

1. Inledning

Medborgarnas utsatthet för brott, känsla av otrygghet och förtroende för och erfarenheter av rättsväsendet är sedan länge ett naturligt fokus för kriminalpolitiken. Att minska utsatthet för brott och otrygghet är två viktiga kriminalpolitiska mål, och för detta ändamål behöver man kunna följa utvecklingen över tid. Dessutom är det betydelsefullt med kunskap om vilka grupper som är mest utsatta för olika typer av brott, vilka som i störst utsträckning påverkas negativt av oro för brott och hur förtroendet för rättsväsendet ser ut. Sådan kunskap ger bättre möjligheter för samhället och rättsväsendet att satsa på åtgärder där de behövs mest. En viktig källa till kunskap om detta är Nationella trygghetsundersökningen (NTU), som Brå genomför årligen sedan 2006.² I denna rapport presenteras resultat från NTU 2021. Datainsamlingen pågick under januari–april 2021.

I den här rapporten presenteras en stor del av huvudresultaten med hjälp av figurer och tabeller. Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brås webbplats (www.bra.se/ntu). Där är det möjligt att själv ta ut resultat uppdelade på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden. Resultat på kommunnivå redovisas i separata publikationer, och även dessa finns att hämta på Brås webbplats.

Angående covid-19-pandemin

Vid jämförelser över tid bör det påpekas att halva datainsamlingen till NTU 2020 och hela datainsamlingen till NTU 2021 gjordes under covid-19-pandemin. Det innebär att resultaten för samtliga frågeområden som inkluderas i undersökningen sannolikt har påverkats av de förändrade livsstilmönster som pandemin medfört. Risken är därför stor att skillnader jämfört med tidigare år är av mer tillfällig karaktär, till följd av en tillfällig samhällelig förändring, och inte nödvändigtvis tecken på trendbrott.

Att pandemin medfört begränsade möjligheter till socialt umgänge på många platser utanför hemmet kan exempelvis leda till en minskning av brott som ofta begås genom fysisk interaktion av en okänd gärningsperson, såsom personrån och misshandel. Å andra sidan kan samma begränsningar leda till en ökning av

² Av metodologiska skäl redovisas dock inte längre resultaten från NTU 2006. För mer information, se den tekniska rapporten (Brå 2021b).

brott som ofta sker via internet, såsom försäljningsbedrägeri, ifall mer tid istället tillbringas på internet. Resultaten i årets undersökning visar att den självrapporterade utsattheten för brott mot enskild person har minskat det senaste året (2020) i majoriteten av de brottstyper som ingår. Det indikerar att de förändrade livsstilmönster som pandemin medfört har haft en inverkan på resultaten i NTU. När det gäller egendomsbrott kan den ökade tid som tillbringas hemma leda till en minskning av bostadsinbrott. Det är också tänkbart att det kan leda till minskade stölder av forskaffningsmedel (som bil eller cykel), om fordonet i allt större utsträckning står parkerat i nära anslutning till ett hem eller bostadsområde där många arbetar hemifrån. Precis som brott mot enskild person, visar årets resultat att den självrapporterade utsattheten mot egendomsbrott har minskat det senaste året (2020).

Pandemin kan också innebära en minskad oro för brott som ofta sker genom fysisk interaktion med en okänd gärningsperson, såsom personrån och misshandel. Även inom frågeområdet otrygghet och oro för brott syns en liten minskning under det senaste året i de flesta indikatorer, vilket delvis skulle kunna vara en effekt av de förändrade livsstilmönster som pandemin medfört.

Det är dock viktigt att påpeka att frågeområdet otrygghet och oro för brott omfattar frågor där resultaten är särskilt svårtolkade utifrån den inverkan som pandemin haft på många människors livsstil. Exempelvis efterfrågas om respondenten under det senaste året avstått från en aktivitet eller valt ett annat färdssätt av rädsla för att utsättas för brott. Ett nej på frågan kan innebära att respondenten är trygg, men det kan också vara ett resultat av att respondenten temporärt förändrat sina livsstilmönster under pandemin och generellt inte vistas utomhus vid tidpunkter eller på platser som upplevs otrygga.

Syfte och frågeställningar

Syfte

Den här rapporten presenterar på en övergripande nivå resultaten för de fyra frågeområdena *utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet* och *brottsofs utsatthet för brott* utifrån NTU 2021.

Det huvudsakliga syftet med NTU är att studera dessa fyra frågeområden vad gäller utvecklingen över tid. Rapporten inkluderar därför även resultat från NTU 2007–2020.

Syftet är också att i möjligaste mån redogöra för resultaten bland olika grupper i befolkningen i åldern 16–84 år, och på så sätt belysa eventuella skillnader mellan till exempel män och kvinnor eller mellan olika typer av familje- och boendeförhållanden.

Vid tolkning av resultaten är det viktigt att komma ihåg att NTU inte ensamt bör användas för att beskriva brottsutvecklingen, eftersom resultaten bland annat påverkas av undersökningsmetod och hur frågor formuleras. Exakta nivåer av utsatthet i befolkningen enligt NTU ska därför tolkas med försiktighet (se vidare i metodkapitlet). För att göra bedömningar om brottslighetens utveckling behöver fler datakällor vägas samman för att ge en helhetsbild. Den som är intresserad av en samlad bedömning av brottsutvecklingen kan till exempel läsa mer i publikationer som *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015* (Brå 2017) och *Kortanalys om brottsutvecklingen* (Brå 2019a). Ytterligare analyser av utsatthet görs i ett flertal andra fristående statistikpublikationer, där ett exempel är *Yrkesrelaterad utsatthet för brott* (Brå 2018c).

Frågeställningar

Rapporten tar upp följande huvudsakliga frågeställningar, inom fyra frågeområden (och resultaten presenteras i möjligaste mån uppdelat på kön):

- Utsatthet för brott
 - Hur stor andel av befolkningen uppger att de under det senaste kalenderåret utsatts för något brott mot enskild person, respektive något egendomsbrott mot hushåll, och hur har det sett ut över tid?
 - Hur stor andel uppger att de utsatts för något av brotten misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri, trakasserier, nätkränkning, bostadsinbrott, bilstöld, stöld ur eller från fordon samt cykelstöld under föregående kalenderår, och hur har det sett ut över tid?
 - Hur stora andelar i olika grupper i befolkningen uppger utsatthet för brott?
 - Hur vanligt är det att utsättas upprepade gånger?
- Otrygghet och oro
 - Hur stor andel av befolkningen upplever otrygghet vid utevistelse sen kväll i sitt bostadsområde, och hur har det sett ut över tid?
 - Hur stor andel oroar sig över brottsligheten i samhället, och hur har det sett ut över tid?

- Hur stor andel tror att antalet brott har ökat, och hur har det sett över tid?
- Hur stor andel oroar sig för att de själva, eller en närstående, ska utsättas för brott och hur har det sett ut över tid?
- Hur stor andel uppger att oron för att utsättas för brott medfört konsekvenser, till exempel att man avstått från olika aktiviteter eller valt ett annat färdssätt, och hur har det sett ut över tid?
- Hur stor andel i olika grupper i befolkningen upplever otrygghet eller oro för att utsättas för brott, och att denna oro medfört konsekvenser?
- Förtroende för rättsväsendet
 - Vilket förtroendet har befolkningen för rättsväsendet och dess enskilda myndigheter, och hur har det sett över tid?
 - Hur stor andel uppger att de har ett stort förtroende för att rättsväsendet hanterar brottsmisstänkta rättvist, och hur har det sett ut över tid?
 - Hur stor andel uppger att de har ett stort förtroende för att rättsväsendet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, och hur har det sett ut över tid?
 - Hur ser förtroendet för rättsväsendet ut i olika grupper i befolkningen?
- Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet
 - Vilka erfarenheter har de brottsutsatta som haft kontakt med rättsväsendet, och hur har det sett ut över tid?
 - Hur ser erfarenheterna av rättsväsendet ut bland brottsutsatta i olika grupper?

2. Metod

I det här kapitlet beskrivs metoden för NTU 2021. En mer omfattande och detaljerad redovisning av undersökningens metod ges i den fristående tekniska rapporten för Nationella trygghetsundersökningen 2021 (Brå 2021b).

Genomförande och datainsamling

Datainsamlingen av NTU består av två delar. I den första och huvudsakliga delen av datainsamlingen uppmanas samtliga personer i urvalet att via webb- eller postenkät besvara frågor om utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och eventuella kontakter med rättsväsendet. I den andra delen görs uppföljande telefonintervjuer med ett urval av de personer som i enkäten uppgett att de utsatts för brott.³ Båda delarna genomförs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Brå. Denna rapport beskriver enbart metoden och resultaten för den del av datainsamlingen som görs med enkäter. Metod och resultat för den del som utförs av uppföljande telefonintervjuer redogörs för i separata publikationer. (se exempelvis Brå 2020a och Brå 2020b).

Datainsamlingen via webb- och postenkäter påbörjades under januari 2021 och avslutades i april samma år. Till de personer som ingår i urvalet skickades först via posten ett brev med information om undersökningen och instruktioner om hur man besvarar enkäten på webben. Till dem som då inte besvarar enkäten via webben skickas det sedan, via posten, påminnelser och även en pappersenkät som kan besvaras via post.⁴

Population och urval

NTU bygger på ett urval personer i åldrarna 16–84 år⁵ folkbokförda i Sverige. Till insamlingen 2021 valdes 200 001 personer ut för att delta i undersökningen med hjälp av Statistiska centralbyråns (SCB:s) register över

³ De omständigheter som telefonintervjuerna berör är exempelvis var och när brottshandlingarna ägt rum, om de polisanmälts och vilken relation de brottsutsatta hade till gärningspersonerna.

⁴ Se den tekniska rapporten för detaljerad information om datainsamlingen samt vilka kvalitetssäkringar som görs av insamlade data.

⁵ Urvalet består av personer som är födda 1937–2005. De som är födda 2005 fyller 16 år undersökningsåret 2021. Därmed ingår även personer som vid undersökningstillfället var 15 år gamla.

totalbefolkningen. Av dessa visade sig 643 utgöra övertäckning⁶, vilket innebär att nettourvalet blev 199 358 personer. I NTU 2021 svarade totalt 74 351 personer (se figur 1.1). Det ger en designviktad⁷ svarsandel på 41,0 procent och ett bortfall på 59,0 procent.

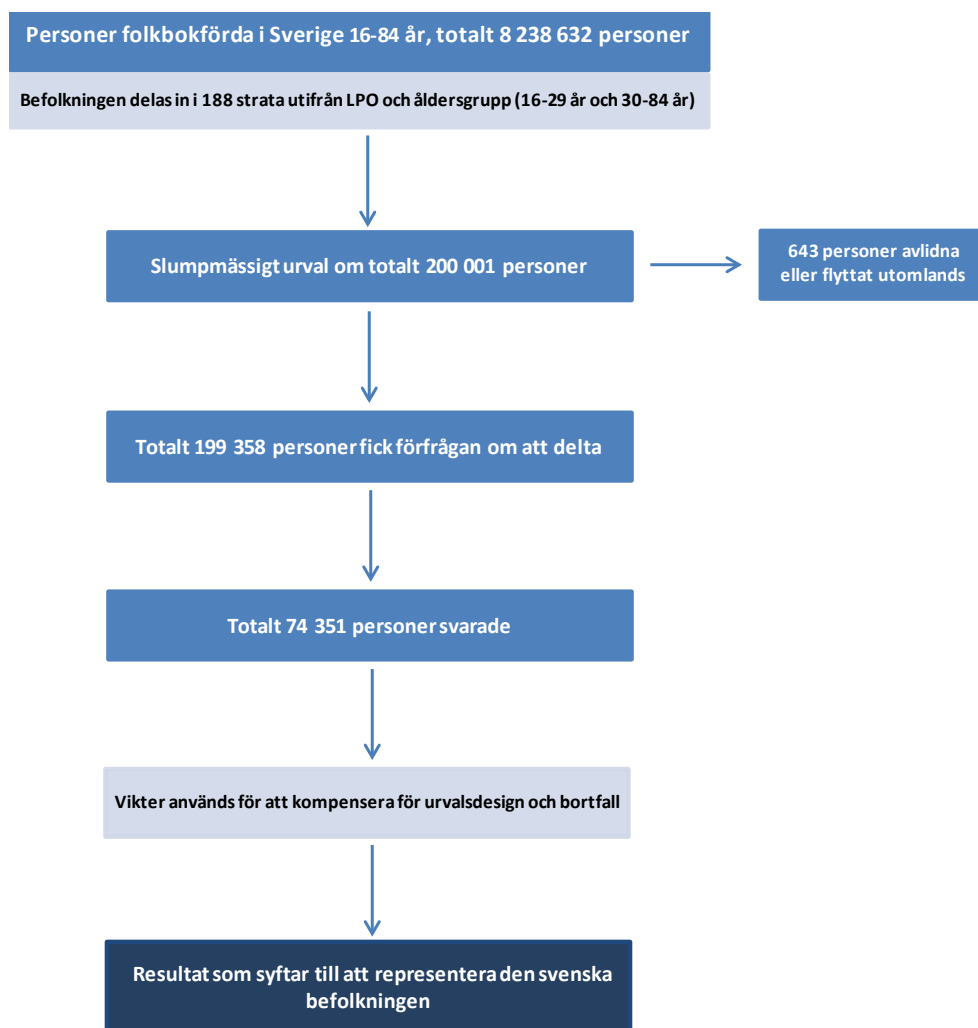
Urvalsförfarandet i NTU är gjort med hjälp av ett *stratifierat obundet slumpmässigt urval*. Det innebär att man delar upp urvalet i olika grupper, exempelvis utifrån olika geografiska områden, för att sedan dra ett slumpmässigt urval ur respektive grupp. Stratifiering görs för att säkerställa att urvalsramen har en god spridning. I NTU stratifieras urvalet utifrån lokalpolisområde (LPO) och ålder.

I framtagandet av resultaten används ett viktningsförfarande som tar hänsyn till urvalsdesignen och korregerar för bortfallet (se mer i teknisk rapport, Brå 2021b). Metoden innebär att över- och underrepresenterade grupper tilldelas en vikt som gör att gruppens storlek i undersökningsmaterialet motsvarar gruppens egentliga storlek i populationen. Detta gör att resultaten från NTU anses relativt väl kunna representera befolkningen i stort (16–84 år). Vid tolkning av resultat är det dock viktigt att ta hänsyn till undersökningens begränsningar. Mer om detta går att läsa i en sammanfattande beskrivning under avsnittet *Sammanfattande bedömning av tolkningsutrymme*.

⁶ Personer som avlidit eller flyttat utomlands.

⁷ Den oviktade svarsfrekvensen i NTU 2021 är 37,3 procent, vilket ger ett bortfall på 62,7 procent. Den designviktade svarsfrekvensen som används framöver tar hänsyn till att olika personer haft olika stor sannolikhet att komma med i urvalet (genom exempelvis översampling av grupper man sedan tidigare vet har en lägre svarsfrekvens) och kan ses som en skattning av den svarsandel som en undersökning utan stratifiering skulle ha resulterat i. För att läsa mer om detta, se den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Figur 1.1 Urvalsförfarande i NTU 2021.

Frågeområden

Följande avsnitt innehåller en kort beskrivning av de frågeområden som ingår i NTU:s enkätundersökning.⁸ Se avsnittet *Resultatredovisning* för en beskrivning av hur resultaten presenteras och vilken referensperiod som respektive frågeområde avser.

Undersökningens frågeformulär är indelat i följande fem avsnitt:

⁸ En mer omfattande beskrivning av frågeområden och motivering till val av frågor finns i den tekniska rapporten (Brå 2021b), där även enkätformuläret finns med i sin helhet.

- a. Bakgrundsinformation.
- b. Förtroende för rättsväsendet.
- c. Otrygghet och oro för brott.
- d. Utsatthet för brott.
- e. Brotsutsattas kontakter med rättsväsendet med anledning av utsatthet för brott.

För att möjliggöra en eventuell uppföljningsintervju, avslutas frågeformuläret med en förfrågan om respondentens telefonnummer samt eventuella önskemål om tidpunkt för detta.

A. Bakgrundsinformation

Inledningsvis ställs några frågor om respondenternas bakgrund. I huvudsak handlar frågorna om personernas familje- och bostadsförhållanden och sysselsättning.

B. Förtroende för rättsväsendet

Detta avsnitt tar upp de tillfrågades förtroende för rättsväsendet. Frågorna ställs till alla, oavsett om man varit utsatt för brott eller inte. I avsnittet ingår frågor om förtroende för rättsväsendet i stort, såväl som för de enskilda myndigheterna: polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården.⁹ Vidare ingår även frågor om förtroendet för att misstänkta personer hanteras rättvist och för att personer som utsatts för brott behandlas väl av polisen och av rättsväsendet generellt.

C. Otrygghet och oro för brott

Frågorna som ställs omfattar dels känslan av otrygghet under utevistelse en sen kväll, dels oro för att utsättas för olika typer av brott. Vidare ställs frågor om oro för att närstående ska utsättas för brott, oro över brottsligheten i samhället, och en fråga om uppfattning om brottsutvecklingen. I undersökningen frågas också om oro för att utsättas för brott medfört konsekvenser för respondenten.

⁹ Resultaten för åklagare och domstolar syftar till de enskilda bärande utövarna och inte till de samlade myndigheterna Domstolsverket och Åklagarmyndigheten. För att förenkla redovisningen används dock här genomgående begreppet myndighet, och respektive myndighet skrivs med liten begynnelsebokstav.

D. Utsatthet för brott

Avsnittet innehåller frågor om utsatthet för olika typer av brott under föregående kalenderår (2020) samt antalet gånger det förekommit. Enkäten rymmer frågor om följande brottstyper, i den ordning de listas här nedan:

- **Egendomsbrott mot hushåll**
 - Cykelstöld
 - Bilstöld
 - Stöld ur/från fordon
 - Bostadsinbrott
- **Brott mot enskild person**
 - Kort-/kreditbedrägeri
 - Försäljningsbedrägeri
 - Fickstöld
 - Personrån
 - Sexualbrott
 - Misshandel
 - Hot
 - Trakasserier¹⁰
 - Nätkränkning.

E. Brottsofs utsatthet med rättsväsendet

För att fånga in brottsofs utsatthet av rättsväsendet får respondenterna ange om de under *de senaste tre åren* drabbats av något eller några brott som anmälts till polisen. Om så är fallet får de ett antal frågor om sina utsatthet av kontakten med polisen. De respondenter som varit i kontakt med åklagare eller medverkat i rättegång, på grund av att de har drabbats av något brott under *de senaste tre åren*, får också svara på frågor om utsattheten av målsägandebiträdet och åklagaren, bemötandet i domstolen, förståelsen av rättegången och upplevelsen av information kring rättegången.

¹⁰ Trakasserier är inte ett brott enligt brottsbalken. Termen trakasserier används här för en hel serie mer eller mindre allvarliga händelser, som kan bestå av till exempel brotten ofredande, hemfridsbrott eller olaga förföljelse, men även händelser som inte är brottsliga men för respondenten oönskade. Eftersom trakasserier per definition kännetecknas av en serie av händelser, ställs inga frågor om antalet gånger respondenten blivit utsatt.

Resultatredovisning

I kapitel 3–6 presenteras undersökningens huvudresultat, uppdelade på frågeområdena utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och brottsutsattas kontakter med rättsväsendet.

Notera att svarsfördelningen redovisas i procent i huvudparten av tabellerna. Avrundning av procenttal innebär i vissa fall att svarsandelarna inte summerar till exakt 100 procent.

- När ett bindestreck (-) förekommer i en tabell innebär det att observationer finns, men att procentandelen är avrundad till 0,0 i utsatthetskapitlet respektive till 0 i övriga kapitel.
- När en punkt (.) förekommer innebär det att observationer saknas, det vill säga att antalet är 0.
- Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig eller ej kan redovisas, exempelvis på grund av att en viss fråga inte var inkluderad i enkäten det året.

I rapporten beskrivs resultaten utifrån om det skett en ökning eller minskning jämfört med tidigare år. Vad som räknas som en ökning respektive minskning i NTU beror på vilket frågeområde det gäller. I resultaten för utsatthet för brott är andelarna generellt sett betydligt mindre än i övriga frågeområden, vilket gör att resultaten för utsatthet är de enda som redovisas med en decimal. Detta innebär också att det inom detta frågeområde krävs mindre förändringar i procentandelar än inom de övriga, för att man ska kunna tala om en ökning eller minskning.

För att resultatredovisningen ska vara konsekvent, beskrivs resultaten utifrån följande principer, beroende på frågeområde:

- Frågeområdet utsatthet för brott
 - Om en skillnad på max 0,1 procentenheter kan utläsas, tolkas detta som att ”andelen i princip är densamma”.
 - Om en skillnad på max 0,2 procentenheter kan utläsas, tolkas detta som ”en liten skillnad”.
 - Om en skillnad på minst 0,3 procentenheter kan utläsas, tolkas detta som ”en skillnad”.
- Övriga frågeområden
 - Om en skillnad på max 1 procentenhet kan utläsas, tolkas detta som att ”andelen i princip är densamma”.

- Om en skillnad på max 2 procentenheter kan utläsas, tolkas detta som ”en liten skillnad”.
- Om en skillnad på minst 3 procentenheter kan utläsas, tolkas detta som ”en skillnad”.

Det bör noteras att skillnader som lyfts fram i rapporten inte nödvändigtvis är statistiskt säkerställda. För mer information, se i första hand avsnittet Urvalsfel, och för ytterligare information, se den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Referensperioder

Undersökningens frågeområden studerar förhållanden under olika tidsperioder. Detta framgår löpande i resultatredovisningen, men här följer en sammanfattande beskrivning av respektive referensperiod:

- Utsatthet för brott
 - *Föregående kalenderår* (i NTU 2021 redovisas alltså utsattheten för brott 2020).
- Otrygghet och oro för brott
 - Uppfattning *vid svarstillfället*, för övergripande frågor.
 - *De senaste tolv månaderna* fram till svarstillfället, för frågor om oro för brott.
- Förtroende för rättsväsendet
 - Uppfattning *vid svarstillfället*.
- Brott utsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet
 - Erfarenheter under *de senaste tre åren* fram till svarstillfället.

Redovisningsgrupper

Viss bakgrundsinformation kommer från enkätunderlaget, men har kompletterats med vissa registeruppgifter (se teknisk rapport, Brå 2021b). Bakgrundsinformationen har därefter klassificerats till relevanta redovisningsgrupper och används för att belysa skillnader mellan olika grupper i befolkningen. Vilka redovisningsgrupper som används i denna rapport, och hur många personer som respektive grupp omfattar, framgår i tabell 2.1 på sista sidan i metodavsnittet. En mer detaljerad redovisning, med samtliga grupper uppdelat på kön, finns i ett appendix till denna rapport.

Tillförlitlighet

I urvalsundersökningar finns det ett antal osäkerhetskällor som påverkar tillförlitligheten, det vill säga i vilken utsträckning resultaten kan ge en korrekt bild av verkligheten. Traditionellt sett anses urvalsfel, bortfallsfel och mätfel vara några av de viktigaste osäkerhetskällorna.¹¹ Osäkerhetskällorna beskrivs i separata avsnitt nedan, men sammanfattas därefter i *Sammanfattande bedömning av tolkningsutrymmet*. Det sistnämnda avsnittet syftar till att samla de viktigaste punkterna att ha med sig vid tolkningen av resultaten.

För avgränsningens skull beskrivs osäkerhetskällorna i första hand utifrån självrapporterad utsatthet för brott och otrygghet. Osäkerhetskällorna påverkar däremot alla områden som inkluderas i NTU, det vill säga även förtroende för rättsväsendet och brottsutsattas kontakter med rättsväsendet.

Urvalsfel

Urvalsfel uppkommer när endast en del av populationen studeras (urvalsundersökning) i stället för hela populationen (totalundersökning). Urvalsfel utgörs av skillnaden mellan den skattning som urvalet genererar, och det värde som en totalundersökning skulle resultera i.

Eftersom NTU baseras på ett slumpmässigt urval kan urvalsfelet beräknas med hjälp av konfidensintervall, vilket anger graden av statistisk osäkerhet som en skattning är behäftad med. Generellt kan det sägas att ju större antal respondenter ett resultat grundar sig på, desto mindre är konfidensintervallet – och ju mindre konfidensintervallet är, desto mindre är osäkerheten. Eftersom urvalet till NTU är stort, blir konfidensintervallen för skattningar på populationsnivå generellt små och resultaten därmed relativt säkra. Skattningar som baseras på mindre grupper, som resultat uppdelat på exempelvis kön och ålder, omfattas däremot av ett större konfidensintervall och blir därför mindre säkra.

Konfidensintervallen för resultaten i NTU 2021 redovisas i denna rapports appendix och beskrivs närmare i den tekniska rapporten (Brå 2021b).

¹¹ Ytterligare osäkerhetskällor diskuteras i den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Bortfallsfel

Bortfallsfel beror på att man inte fått svar från alla personerna i urvalet (externt bortfall) eller att en del frågor i undersökningen inte besvarats (internt bortfall).

I stora undersökningar som NTU finns alltid ett antal personer i urvalet som inte svarar. Statistiska metoder för att skatta en företeelse i en population utgår dock från att man har svar från samtliga individer i urvalet. Bortfallet resulterar därför i att skattningar är behäftade med en viss osäkerhet.

Externt bortfall

Den designviktade svarsfrekvensen för NTU 2021 är 41,0 procent. Det ger ett externt bortfall (även kallat objektsbortfall) på 59,0 procent, vilket är på ungefär samma nivå som i NTU 2020 (då svarsfrekvensen var 40,6 %).

Bortfallet i NTU är generellt högre bland män och utrikesfödda än bland kvinnor och svenskfödda. När resultaten tas fram används därför ett viktningsförfarande som viktar upp svaren från underrepresenterade grupper, vilket syftar till att resultaten ska bli så representativa som möjligt för befolkningen i stort. Att olika grupper är representerade i olika hög grad utgör dock en källa för osäkerhet vid skattningar av exakta nivåer. Det bör också poängteras att det i den här typen av undersökningar finns andra osäkerhetskällor som påverkar skattningen av nivåerna (se avsnittet *Mätfel*).

Även om ett högt bortfall leder till mer osäkra skattningar behöver det inte nödvändigtvis innebära ett stort problem för möjligheten att generalisera resultaten till befolkningen i åldrarna 16–84 år, så länge bortfallet är slumpmässigt. Problem uppstår om bortfallet är systematiskt och direkt eller indirekt relaterat till det som är avsett att mätas, något som inte kan korrigeras med hjälp av vikter. Det kan exempelvis handla om att brottsutsatta personer, eller personer som känner sig otrygga, deltar i undersökningen i lägre utsträckning – vilket skulle innebära att utsattheten och oro för brott underskattas. Förhållandet kan även vara det motsatta, nämligen att brottsutsatta personer, eller personer som känner sig otrygga, deltar i större utsträckning än personer utan sådana erfarenheter, vilket i sådana fall i stället skulle innebära en överskattning. Det ska däremot tilläggas att externt bortfall medför generellt sett mindre problem för möjligheterna att följa utvecklingen över tid än att skatta exakta nivåer, om karaktären på bortfallet förhåller sig konstant, det vill säga att graden av mätfel är densamma vid varje mätpunkt.

En rapport om bortfallet som gjorts på Brå (Brå 2021a) visar att datainsamlingsmetoden verkar ha stor inverkan på bortfallets nivå och utveckling. I NTU ökade bortfallet årligen när datainsamlingen gjordes via telefonintervjuer, vilket bland annat orsakades av att privatpersoner blivit allt svårare att nå via telefon. När NTU övergick till webb- och postenkäter 2017 blev bortfallet som väntat betydligt större, men det har därefter stabiliserats, både totalt sett och sett till olika grupper i befolkningen.

Samma rapport visar att andra urvalsundersökningar, som dessutom genomgått samma typ av metodbyte som NTU, har haft en liknande bortfallsutveckling över tid, trots att undersökningarna studerar andra ämnesområden. Det öppnar upp för att den bortfallsutveckling som syns i NTU inte nödvändigtvis behöver vara systematiskt kopplad till den fråga som undersökningen avser att mäta.

Bortfallet är således en viktig, men inte fullkomlig, indikator på undersökningens kvalitet. Ett stort bortfall som dessutom förändras över tid innebär dock en större risk för missvisande statistik. Det finns därför ett behov av att fortsätta följa bortfallets utveckling i NTU bland olika grupper, i syfte att undersöka om bortfallet avviker från den stabila nivå som noterats sedan metodbytet.

Internt bortfall

Med internt bortfall (även kallat partiellt bortfall) menas att vissa respondenter inte besvarat alla frågor som ställts. Storleken på det interna bortfallet beror på vilken datainsamlingsmetod som använts.

I traditionella enkätundersökningar kan det interna bortfallet orsakas av antingen att vissa frågor lämnas helt obesvarade eller att två svarsalternativ markeras trots att endast ett efterfrågats. I webbenkäter finns däremot ofta logiska kontroller inbyggda, vilket gör att man till exempel inte kan ange fler svarsalternativ än vad som efterfrågas eller lämna en fråga obesvarad.

Det gör att det interna bortfallet i NTU är betydligt mindre i webbenkäten än i postenkäten. Det interna bortfallet i postenkäten är trots detta väldigt litet (i genomsnitt 2,0 procent i NTU 2021) och bedöms generellt sett inte ha någon större betydelse för tolkningen av resultaten. Däremot varierar det interna bortfallet beroende på fråga, och en mer utförlig redogörelse av detta finns därför i den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Mätfel

I undersökningar är mätfel ofta den osäkerhetskälla som har störst betydelse för tillförlitligheten. Mätfel kan definieras som skillnaden mellan det uppmätta värdet och det sanna värdet. Mätfel orsakas huvudsakligen av frågeformulärets utformning, av omständigheter vid svarstillfället, eller av att olika respondenter tolkat en och samma fråga på olika sätt. Mätfel kan också orsakas av att respondenten medvetet eller omedvetet svarar fel på frågorna, eller inte svarar alls, och det kan leda till både *över- och underrapportering*. I vilken utsträckning resultaten i undersökningen ger en korrekt bild av verkligheten beror alltså främst på mätfelens omfattning.

Vid tolkningen av resultaten är det viktigt att ha i åtanke att mätfelens omfattning kan se olika ut beroende på vilken fråga som avses. Exempelvis är underrapportering sannolikt vanligare för brott som anses särskilt integritetskränkande, eller där gärningspersonen är en närstående, än för brott utan sådana omständigheter. I dessa fall kan mätfelen dessutom ses som systematiskt, det vill säga att mätfelen är direkt kopplat till det som är avsett att mätas. Generellt sett är systematiska mätfel ett större problem än slumpmässiga (som är oförutsägbara) eftersom systematiska mätfel innebär en upprepad över- eller underskattning om mätfelen inte identifieras och korrigeras (SCB 2016). En del systematiska mätfel, som exempelvis underrapportering av brott i nära relationer, är dock svåra eller närmast omöjliga att förhindra i en enkätundersökning, och snarare något som får beaktas vid tolkningen av resultaten. Det ska däremot tilläggas att problemet med systematiska mätfel har mindre effekt på analyser som bygger på jämförelser över tid om varje mättillfälle dras med ungefär samma grad av mätfel. Av denna anledning bör NTU i första hand användas för att studera utvecklingen över tid, medan exakta nivåer och andelar ett givet år bör tolkas med större försiktighet.

Svårigheter att komma ihåg när i tiden en händelse inträffat är också ett exempel på ett relativt konstant mätfel, som kan leda till både överrapportering och underrapportering. Likaså är det ett problem som är svårt att förhindra i en enkätundersökning.

Överrapportering

Överrapportering av utsatthet för brott kan exempelvis orsakas av att de tillfrågade i undersökningen har uppgett händelser som de uppfattar som brott men som inte definieras som brott enligt brottsbalken, att händelsen har skett utanför den efterfrågade tidperioden, eller att respondenten svarar

för någon annan i hushållet, som inte ska ingå enligt instruktionen till frågan. I enkätformuläret finns information om vilka typer av händelser som ska ingå under respektive brottstyp. Dessutom finns det instruktioner om vilken tidsperiod som händelsen ska ha inträffat och om brottet som efterfrågas avser brott som drabbat respondenten själv eller någon annan i hushållet.

I en analys av uppföljningsintervjuerna från NTU 2019 (Brå 2020b) framkom överrapportering som ett relativt vanligt problem, framför allt för frågan om trakasserier, vilket föranledde att frågan omformulerades i NTU 2020 (se mer i tekniska rapporten, Brå 2020c). Även när det gäller andra brottstyper som ingått i uppföljningsintervjuerna har det visat sig att respondenter tenderar att inkludera händelser som inte ska inkluderas enligt instruktionen i frågeformuläret eller enligt den juridiska definitionen av dessa brott (Brå 2020b). Det går dessutom inte att utesluta att motsvarande problem finns för övriga brottstyper som inte inkluderas i uppföljningen. För tolkningen av resultaten är det alltså viktigt att beakta att det finns ett visst mått av överrapportering, samtidigt som det är lika viktigt att komma ihåg att det inte finns något motsvarande mått för graden av underrapportering att jämföra med (se avsnittet nedan).

Överrapportering sker också om en och samma händelse rapporteras flera gånger i undersökningen, men under olika typer av brott. Det kan exempelvis inträffa om ett rån även innehållit inslag av misshandel, eller om ett sexualbrott även innehållit inslag av hot. I enkätformuläret finns det tydliga instruktioner om att en och samma händelse enbart ska rapporteras som en enda brottstyp. Trots detta har det visat sig vara ett visst problem utifrån de analyser som gjorts av uppföljningsintervjuerna, framför allt för frågan om hot (Brå 2020b). Däremot är problemet med dubbelregistrering betydligt mindre än den överrapportering som görs av andra anledningar, och som beskrivits ovan.

Underrapportering

Underrapportering av utsatthet för brott kan exempelvis orsakas av att den tillfrågade har utsatts för en brottslig handling utan att själv definiera händelsen som ett brott, och därför inte tar upp den i undersökningen. Underrapportering kan också vara ett resultat av att brottet varit särskilt integritetskränkande, och att respondenten därför inte känner sig bekväm med att berätta om sin utsatthet. I detta sammanhang är känslan av anonymitet en väldigt viktig komponent. Om respondenten skulle känna sig osäker på, eller inte lita på, anonymiteten i undersökningen är risken stor för

att exempelvis känsliga frågor förblir obesvarade eller att svaren blir tillrättalagda (de Leeuw, Hox, Luiten, 2020). I informationsbladet till enkäten framgår det därför att personliga uppgifter skyddas av sekretess och alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt.

Känslan av anonymitet är dessutom sammankopplad med mätmetoden. Enkätundersökningar kan ha den fördelen att de uppfattas innebära en högre grad av anonymitet, men telefonintervjuer kan å andra sidan upplevas som mer förtroendeskapande och därmed främja viljan att dela med sig. Eftersom NTU 2021 genomfördes under covid-19-pandemin, då fler än vanligt arbetade eller studerade hemifrån, bör det nämnas att det kan ha medfört en minskad möjlighet att besvara enkäten ensamma, och att känslan av anonymitet kan ha påverkats. Detta kan i sin tur leda till att vissa frågor inte besvarats, att svaren blivit tillrättalagda eller att enkäten inte besvarats alls, av en del respondenter. Hur stor underrapporteringen är, oavsett anledning och oavsett mätmetod, går dock inte att mäta, eftersom det inte är möjligt att veta vad eller hur mycket som *inte* rapporteras i undersökningen.

Som nämnts är det också sannolikt att brott underrapporteras om gärningspersonen är någon som respondenten har en nära relation till. Detta framkom som ett problem i de testintervjuer som gjordes inför Brås nationella kartläggning av brott i nära relationer (Brå 2014). Känslor som skuld och skam, eller rädsla för repressalier från gärningspersonen, kan göra att personer som är utsatta för brott i nära relationer tvekar att delta i studier.

Sammanfattande bedömning av tolkningsutrymmet

Nedanstående avsnitt sammanfattar de viktigaste punkterna som diskuterats under *Tillförlitlighet* och som läsaren bör ha med sig vid tolkningen av resultaten.

Resultaten från Nationella trygghetsundersökningen anses relativt väl vara representativa för den svenska befolkningen (16–84 år). Resultaten anses däremot inte kunna representera de mest marginaliserade grupperna i befolkningen, såsom hemlösa, människor med svår missbruksproblematik och grovt kriminella. Detta beror dels på att svarsfrekvensen i dessa grupper kan antas vara särskilt låg vid den här typen av undersökningar, dels att undersökningen inte når personer som saknar adress i *Registret över*

*totalbefolkningen*¹² eller personer som vistas på institution. Att inte kunna fånga upp marginaliserade grupper är särskilt olyckligt med tanke på att de kan antas vara mer drabbade av brott än befolkningen i genomsnitt (Brå 2000, Nilsson 2002) samt i ökad grad ha erfarenheter av kontakter med rättsväsendet, vilket också undersöks i NTU.

Tack vare att urvalet i NTU är stort kan skillnader mellan flera olika grupper i befolkningen studeras med god statistisk tillförlitlighet. Trots detta bör det noteras att det i en urvalsundersökning alltid finns en osäkerhetsmarginal, ett så kallat konfidensintervall, att ta hänsyn till vid varje skattat resultat (se avsnittet *Urvalsfel*). Det är därför att rekommendera att jämförelser mellan olika grupper i befolkningen görs genom att ta hänsyn till hur utvecklingen har sett ut över tid för respektive grupp, eftersom effekten av slumpmässig variation under ett specifikt år alltid är svårt att bedöma.¹³ Vidare behöver eventuella skillnader mellan grupper inte innebära att det finns ett direkt orsakssamband, utan det kan finnas andra egenskaper som är typiska för gruppen som förklarar sambandet. Att till exempelvis personer med lägre utbildning tenderar att vara mer utsatta behöver inte betyda att det är den låga utbildningsnivån som ligger bakom den högre utsattheten; det kanske snarare beror på att gruppen innefattar fler unga personer som ännu inte har hunnit skaffa sig en högre utbildning.

Vid jämförandet av olika grupper är det också viktigt att komma ihåg att bortfallet i en del grupper är särskilt stort. Detta gäller särskilt bland yngre, utrikesfödda och bland män. Även om bortfallet till viss del kompenseras för genom vikter, finns det fortfarande risk för missvisande resultat om det finns systematiska skillnader mellan personer som inte deltar i undersökningen (bortfallet), och personer som deltar. Utsattheten i populationen riskerar exempelvis att underskattas, om utsattheten är särskilt hög bland just de personer som inte deltar i undersökningen, och kanske inte vill svara på frågor av just den anledningen. Omvänt skulle ett högt bortfall även kunna leda till en överskattning, om bortfallet är högre bland personer som *inte* har utsatts för brott. En möjlig anledning till en sådan situation är om utsatthet för brott och otrygghet framför allt engagerar eller känns mer relevant för personer med erfarenhet av detta, än för personer som varken utsatts för brott eller upplever otrygghet. Detta kan dessutom vara ett mer omfattande problem vid en enkätundersökning än vid en intervjustudie, eftersom

¹² Vilket också innebär att undersökningen inte når personer med skyddade adressuppgifter.

¹³ Läs mer om statistisk säkerhet och slumpmässig variation i den tekniska rapporten.

möjligheten att motivera en respondent som inte är intresserad av att delta är mindre när datainsamlingen görs via enkät än när en personlig kontakt upprättas vid en intervju (SCB 2016).

NTU är alltså helt avhängigt människors vilja att delta i undersökningen och att lämna sanningsenliga svar. En svårighet att förhålla sig till är också det faktum att en och samma händelse kan upplevas olika av olika personer. Medan en person kan uppleva den som brottslig, kan en annan tycka att den var bagatellartad. Som tidigare nämnts (i avsnittet om överskattning) har det genom uppföljningsintervjuerna framkommit att utsatthet för brott i vissa fall överrapporteras. Även om det förekommer viss överrapportering, är det dock viktigt att komma ihåg att det inte finns något motsvarande mått för underrapportering att jämföra med, eftersom det inte är möjligt att veta vad eller hur mycket som *inte* rapporteras i undersökningen. Det går därför inte att värdera om överrapporteringen innebär att resultaten för utsatthet för brott i slutändan överskattas, eller om överrapportering och underrapportering kanske i viss grad tar ut varandra.

Huruvida en händelse bedöms som brottslig kan också förändras över tid, exempelvis beroende på vilka samhällsfrågor som lyfts och hur diskussionerna kring dessa förs. Exempelvis har #metoo-debatten medfört en ökad kunskap om utsatthet för sexualbrott genom att många människor öppet delat med sig av sina erfarenheter. Ökad kunskap kan dels medföra en ökad förmåga att synliggöra vad som är ett sexualbrott, dels kan det för en utsatt person bidra till en minskad känsla av stigmatisering. Båda dessa faktorer kan i sin tur bidra till ett minskat mörkertal genom att allt fler personer vill berätta om sin utsatthet.

Samhällsdebatter kan också påverka andra områden som efterfrågas i NTU, exempelvis känslan av otrygghet, som inte nödvändigtvis behöver vara sammankopplat med den reella risken att utsättas för brott. Otrygghet kan det finnas en mängd olika orsaker till, och kan bland annat kopplas till vilka *konsekvenser* utsatthet skulle kunna medföra för den utsatta. Exempelvis kan eventuella fysiska konsekvenser av ett överfall vara större ju äldre och skörare man blir, vilket sannolikt förklarar varför andelen otrygga vid utevistelse är nästan lika stor bland äldre som bland yngre, trots att äldre är betydligt mindre utsatta för brott.

Det är alltså viktigt att komma ihåg att NTU inte ska användas fristående som en komplett beskrivning av brottsutvecklingen, utan flera datakällor bör

vägas samman för att på så sätt kunna skapa sig en helhetsbild. Det ska däremot nämnas att i hur stor grad resultaten i NTU stämmer överens med brottsutvecklingen ser troligen olika ut i olika grupper, men också utifrån olika brottstyper och beroende på brottets karaktär. Den som är intresserad av en samlad bedömning av brottsutvecklingen hänvisas till *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015* (Brå 2017) och *Kortanalys om brottsutvecklingen* (Brå 2019a). I dessa publikationer analyseras data från NTU tillsammans med olika källor, såsom kriminalstatistik, sjukvårdsdata eller andra relevanta studier som genomförts av andra myndigheter eller på universitet. En mer djupgående studie av brottsutvecklingen för sexualbrott publicerades av Brå under 2019, och har titeln *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017* (Brå 2019c).

Jämförbarhet

Covid-19-pandemin

Vid jämförelser över tid bör det påpekas att halva datainsamlingen till NTU 2020 och hela datainsamlingen till NTU 2021 gjordes under covid-19-pandemin. Det innebär att resultaten för samtliga frågeområden som inkluderas i undersökningen kan ha påverkats av de förändrade livsstilmönster som pandemin medfört. Många har dessutom tillbringat mer tid i hemmet, vilket i sig kan påverka omständigheterna kring själva besvarandet av enkäten, såsom möjligheten att besvara den i enrum. Risken är därför stor att skillnader jämfört med tidigare år är av mer tillfällig karaktär, till följd av en tillfällig samhällelig förändring, och inte nödvändigtvis tecken på trendbrott.

För att öka kunskapen om hur pandemin kan ha påverkat resultaten i NTU 2021 drogs ett slumpmässigt extraurval om 10 000 personer (utöver de 200 000 personer som ingick i det ordinarie urvalet) som fick en särskilt utformad enkät, med kompletterande frågor om olika förhållanden under pandemin. Resultaten från dessa frågor kommer att analyseras och publiceras i en separat rapport.

Metodbytet i NTU

Från starten 2006 och fram till 2017 genomfördes NTU i huvudsak genom telefonintervjuer, men från och med 2017 skiftade man metod, och övergick till att genomföra undersökningen med hjälp av webb- och postenkäter. För

att möjliggöra beräkningar av hur stor inverkan metodbytet hade på resultaten, genomfördes två parallella undersökningar 2017, en med den tidigare metoden och en med den nya metoden. Övergången från telefonintervjuer till webb- och postenkäter innebar som förväntat ett högre bortfall, en större andel personer som uppgav att de utsatts för brott, och en större andel som var kritiska till rättsväsendet. Resultaten låg i linje med den kunskap som finns på området, det vill säga att olika metoder genererar olika svarsfrekvenser och olika nivåer i resultaten. Exempelvis kan det genom en enkätundersökning vara svårare att motivera respondenter att delta än vid metoder som innebär personlig kontakt mellan frågeställaren och respondenten (SCB 2016). Vidare medför enkätundersökningar generellt sett en starkare känsla av anonymitet (än intervjuer), vilket i sin tur kan bidra till att fler känner sig bekväma med att berätta om sin utsatthet, men också att de vågar vara mer kritiska (SCB 2016, NTU 2018b och de Leeuw, Hox, Luiten, 2020). Nivåförändringarna kan givetvis också vara en kombination av andra orsaker, varav några diskuteras under avsnittet om *Sammanfattande bedömning av tolkningsutrymmet*.

Genom resultaten från de två parallella undersökningarna tog Brå fram en metod för att räkna om resultaten från undersökningarna gjorda med den tidigare insamlingsmetoden, efter en skattning av vilka nivåer resultaten hade fått om undersökningen i stället hade genomförts med den nya insamlingsmetoden.¹⁴ Som en följd av detta har det varit möjligt att bygga på redan befintliga tidsserier från åren före metodbytet, och fortsätta göra relevanta jämförelser över tid.¹⁵

I samband med att omräkningen genomfördes togs resultaten från NTU 2006 bort från samtliga tidsserier. Att räkna om resultaten för 2006 vore nämligen inte lämpligt, eftersom urvalet då bestod av 10 000 personer, till skillnad från alla andra år, när urvalet utgjorts av 20 000 personer. Dessutom genomfördes datainsamlingen 2006 under årets andra hälft, till skillnad från efterföljande år, då datainsamlingen gjordes under årets första hälft.

¹⁴ Metoden är framtagen av Statisticon AB på uppdrag av Brå och granskad av professor Dan Hedlin och professor emeritus Gösta Forsman. Se *NTU 2018. Teknisk rapport* (Brå 2019b) för mer information gällande omräkningen.

¹⁵ En del resultat från perioden 2007–2016 har dock av metodologiska skäl inte varit möjliga att räkna om, se *NTU 2017. Teknisk rapport* (Brå 2018b)

Skillnader i datainsamling före och efter NTU 2017.¹⁶

	NTU 2007–2017	NTU 2017 och framåt
Urvalsstorlek	20 000 personer	200 000 personer
Åldersspann	16–79 år	16–84 år
Urvalsdragning	Stratifierat obundet slumpmässigt urval på län	Stratifierat obundet slumpmässigt urval på lokalpolisområde och ålder
Datainsamlingsmetod	Huvudsakligen telefonintervjuer	Webb- och postenkäter
Frågeformulär		Frågor, svarsalternativ och struktur har delvis justerats. Frågor har lagts till och tagits bort.

Utöver de ovannämnda skillnaderna genomfördes även vissa förändringar av viktningförfarandet och databearbetningen. För mer ingående beskrivningar av dessa skillnader, se huvudrapporten för NTU 2017 (Brå 2018a) samt tillhörande tekniska rapport (Brå 2018b).

Jämförbarhet med andra källor

Jämförelser med andra källor görs generellt inte i denna rapport. Analyser och fördjupningar av resultaten görs i fristående publikationer. I den tekniska rapporten (Brå 2021b) finns en sammanställning av källor som på något sätt belyser frågeområdena i NTU, inklusive den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott.

¹⁶ I NTU 2017 genomfördes två parallella datainsamlingar, en med den nya metoden och en med den gamla.

Tabell 2.1. Antal individer (n) som medverkat i NTU 2021 samt skattad populationsstorlek (N) uppdelat på redovisningsgrupp.^a

	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Antal individer i populationen (N)
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	74 351	8 238 632
Kön		
Män	35 144	3 937 424
Kvinnor	39 207	4 301 208
Ålder (åtta kategorier)		
16–19 år	5 589	653 599
20–24 år	4 558	512 047
25–34 år	8 707	1 130 147
35–44 år	7 639	1 226 416
45–54 år	10 033	1 578 330
55–64 år	12 637	1 150 726
65–74 år	14 706	1 178 648
75–84 år	10 482	808 720
Män		
16–19 år	2 493	293 226
20–24 år	2 017	230 322
25–34 år	3 915	524 908
35–44 år	3 624	604 242
45–54 år	4 855	769 051
55–64 år	6 026	564 136
65–74 år	7 116	565 686
75–84 år	5 098	385 853
Kvinnor		
16–19 år	3 096	360 373
20–24 år	2 541	281 725
25–34 år	4 792	605 240
35–44 år	4 015	622 174
45–54 år	5 178	809 279
55–64 år	6 611	586 590
65–74 år	7 590	612 962
75–84 år	5 384	422 867
Ålder (fyra kategorier)		
16–24 år	10 147	1 165 646
25–44 år	16 346	2 356 563

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Antal individer i populationen (N)
45–64 år	22 670	2 729 055
65–84 år	25 188	1 987 368
Män		
16–24 år	4 510	523 548
25–44 år	7 539	1 129 149
45–64 år	10 881	1 333 187
65–84 år	12 214	951 539
Kvinnor		
16–24 år	5 637	642 098
25–44 år	8 807	1 227 413
45–64 år	11 789	1 395 868
65–84 år	12 974	1 035 829
Svensk/utländsk bakgrund		
Svenskfödd med minst en svenskfödd förälder	62 632	6 125 179
Svenskfödd med båda föräldrarna utrikesfödda	1 935	230 045
Utrikesfödda	9 369	1 849 374
Utbildning (högsta)		
Förgymnasial	14 013	1 707 524
Gymnasial	29 949	3 453 510
Eftergymnasial	30 352	3 070 860
Familjetyp		
Sammanboende utan barn	33 709	2 996 249
Sammanboende med barn	13 609	1 866 720
Ensamstående utan barn	24 221	2 930 664
Ensamstående med barn	2 208	378 309
Bostadstyp		
Småhus	45 872	4 459 599
Flerfamiljshus	26 439	3 544 604
Boendeort^b		
Storstäder och storstadsnära kommuner	21 778	3 053 226

OBS: tabellen fortsätter
på nästa sida.

	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Antal individer i populationen (N)
Större städer och kommuner nära större stad	26 516	3 145 650
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	26 057	2 039 756

^a Resultaten för totalbefolkningen samt för kön och ålder baseras på uppgifter som inhämtats vid tillfället för urvalsdragningen. Övriga redovisningsgrupper baseras på uppgifter som inhämtats från register vid andra tillfällen under undersökningsåret, alternativt föregående kalenderår, och i vissa fall utifrån hur de tillfrågade har besvarat de bakgrundsfrågor som avses.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

3. Utsatthet för brott

Sammanfattning

Brott mot enskild person

Det är 20,2 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de under 2020 utsattes för någon eller några av de brottstyper som sammantaget kallas brott mot enskild person: misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri och nätkränkning. Det innebär en minskning från 2019, då andelen var 22,6 procent. Även sett till utvecklingen sedan 2016, då brottskategorin började mätas i sin nuvarande sammansättning, syns en minskning av andelen utsatta.

Bland kvinnor var det 20,8 procent, och bland män 19,7 procent, som utsattes för något brott mot person. Denna skillnad kan härledas till den stora skillnaden i utsatthet för sexualbrott, som en betydligt större andel kvinnor än män uppgett att de utsatts för. Vad gäller övriga brottstyper uppger män utsatthet i större utsträckning än kvinnor, men skillnaderna är inte lika stora som för sexualbrotten.

Av de brott mot enskild person som tas upp i NTU är hot det brott som störst andel uppger att de utsattes för 2020 (8,4 %), medan det är minst vanligt att uppge utsatthet för personrån (1,3 %). När mäns och kvinnors utsatthet studeras separat framgår att hot är vanligast bland såväl män som kvinnor. Däremot är det bland män minst vanligt att uppge utsatthet för sexualbrott, medan det bland kvinnor är minst vanligt att utsättas för personrån.

Jämfört med 2019 har andelen utsatta för de olika brottstyperna minskat, med undantag för försäljningsbedrägeri, där en ökning syns, samt vad gäller nätkränkning där nivån i princip är densamma som förra året. Den andel som uppgett utsatthet för sexualbrott ökade tydligt fram till och med 2017, följt av en nedåtgående trend i de tre senaste mätningarna. Vad gäller självrapporterad utsatthet för hot syns en uppåtgående trend från och med 2015, men i den senaste mätningen syns en minskning. Även vad gäller utsatthet för personrån ökade andelen successivt från och med 2015, men i den senaste mätningen syns en liten minskning, och för misshandel syns en uppåtgående trend från och med 2016 men en minskning 2020.

Hur många gånger man utsätts för brott under ett år är ojämnt fördelat. När det gäller brott mot enskild person var det 4,5 procent av befolkningen som

utsattes för något brott mot person 4 gånger eller fler, vilket motsvarar 71,8 procent av brottshandlingarna under 2020.

Det är stora skillnader mellan män och kvinnor och mellan olika åldersgrupper, vad gäller utsatthet för brott. Män i åldern 16–19 år är exempelvis den grupp som i störst utsträckning uppger att de utsattes för misshandel (10,4 %) och personrån (5,8 %). Kvinnor i åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år är de som i störst utsträckning uppger att de utsattes för sexualbrott (25,5 respektive 26,9 %), medan kvinnor i åldern 16–19 år är den grupp som hade störst andel utsatta för nätkränkning (8,2 %). Utsattheten är även ojämnt fördelad mellan olika grupper av befolkningen. En särskilt utsatt grupp bland såväl män som kvinnor är ensamstående med barn, där 31,7 procent uppger att de utsattes för något av brottstyperna inom brott mot enskild person 2020.

Egendomsbrott mot hushåll

Det är 13,2 procent av hushållen i riket som under 2020 utsattes för någon eller några av de brottstyper som sammantaget kallas egendomsbrott mot hushåll: bilstöld, stöld ur eller från fordon, cykelstöld och bostadsinbrott. Det innebär en minskning jämfört med 2019. Andelen har även minskat sedan 2006, och minskningen består framför allt av de bilrelaterade brottstyperna.

Av de egendomsbrott mot hushåll som tas upp i NTU var det under 2020 vanligast att utsättas för cykelstöld (10,5 %). Minst vanligt var det att utsättas för bilstöld (0,8 %).

För samtliga av de olika brottstyperna har andelen hushåll som rapporterar att de har utsatts minskat sedan 2019.

Inledning

I det här kapitlet redovisas självrapporterad utsatthet för brott under 2020, och hur den har utvecklats sedan 2006.

De olika avsnitten belyser utsatthet för sammanlagt tretton brottstyper. Det gäller dels sådana brott som drabbar enskilda personer (*misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri, nätkränkning* och *trakasserier*¹⁷), dels sådana brott som drabbar hela hushåll (*bostadsinbrott, bilstöld, stöld ur eller från fordon* och *cykelstöld*). Det är

¹⁷ Trakasserier är inte ett brott enligt brottsbalken. Termen trakasserier används här för en hel serie mer eller mindre allvarliga händelser som kan bestå av till exempel brotten ofredande, hemfridsbrott eller olaga förföljelse, men även händelser som inte är brottsliga men för respondenten oönskade.

viktigt att ha i åtanke att de tretton brottstyperna tillsammans bara utgör en mindre del av samtliga straffbelagda gärningar som enskilda personer kan utsättas för. I NTU mäts inte heller brott som begås mot juridiska personer såsom stat, företag och föreningar, eftersom urvalet avser privatpersoner.

En stor del av huvudresultaten presenteras med hjälp av figurer och tabeller i denna rapport. Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brås webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

I resultatredovisningen bör man vara uppmärksam på att redovisningsenheterna, och därmed redovisningssättet, skiljer sig åt för de olika typerna av brott:

- Enskilda personer som utsatts för brott mot person
 - För att undersöka hur stor andel av befolkningen i åldern 16–84 år som utsatts för brott mot enskild person efterfrågas endast den egna utsattheten. Resultaten för dessa brottstyper redovisas således utifrån *andelen personer* i befolkningen, i de aktuella åldersgrupperna, som utsatts under ett givet kalenderår.
- Hushåll som utsatts för egendomsbrott
 - När det gäller brott mot egendom är det hela hushållets utsatthet som avses. Resultaten för dessa brottstyper redovisas utifrån *andelen hushåll* i riket som utsatts under ett givet kalenderår.

Angående covid-19-pandemin

Vid jämförelser över tid bör det påpekas att halva datainsamlingen till NTU 2020 och hela datainsamlingen till NTU 2021 gjordes under covid-19-pandemin. Det innebär att resultaten för samtliga frågeområden som inkluderas i undersökningen sannolikt har påverkats av de förändrade livsstilmönster som pandemin medfört. Risken är därför stor att skillnader jämfört med tidigare år är av mer tillfällig karaktär, till följd av en tillfällig samhällelig förändring, och inte nödvändigtvis tecken på trendbrott.

Att pandemin medfört begränsade möjligheter till socialt umgänge på många platser utanför hemmet kan exempelvis leda till en minskning av brott som ofta begås genom fysisk interaktion av en okänd gärningsperson, såsom personrån och misshandel. Å andra sidan kan samma begränsningar leda till en ökning av brott som ofta sker via internet, såsom försäljningsbedrägeri, ifall mer tid istället

tillbringas på internet. När det gäller egendomsbrott kan den ökade tid som tillbringas hemma leda till en minskning av bostadsinbrott. Det är också tänkbart att det kan leda till minskade stölder av forskaffningsmedel (som bil eller cykel), om fordonet i allt större utsträckning står parkerat i nära anslutning till ett hem eller bostadsområde där många arbetar hemifrån.

Brott mot enskild person

I den sammanslagna brottskategorin *brott mot enskild person* ingår *brottstyperna misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri och nätkränkning*.¹⁸

Sammantaget uppger 20,2 procent av befolkningen (16–84 år) att de blev utsatta för något eller några av brotten mot enskild person under 2020. Det innebär en minskning jämfört med 2019, då andelen var 22,6 procent. Sett till utvecklingen sedan 2016, då brottskategorin började mätas i sin nuvarande sammansättning, skedde en ökning fram till och med 2018, följt av en minskning de senaste två mätningarna¹⁹ (se tabell 3.1).

¹⁸ Tidigare ingick även trakasserier i den sammanslagna kategorin *brott mot enskild person*. Dock omformulerades trakasserifrågan inför NTU 2020, vilket ledde till att tidsserien för trakasserier bröts och därför enbart finns från och med NTU 2020. För att kunna behålla tidsserien över *brott mot enskild person* exkluderades trakasserier ur kategorin för alla år. För mer information hänvisas till *NTU 2021. Teknisk rapport* (Brå 2021b)

¹⁹ Den sammanslagna kategorin *brott mot enskild person* innefattar sedan metodbytet 2017 nya brottstyper, vilket är anledningen till att de sammanslagna resultaten enbart redovisas från och med utsatthet 2016. Läs om metodbytet i den tekniska rapporten för NTU 2017 (Brå 2018b).

Tabell 3.1. Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot enskild person 2011–2020. Andel (%) utsatta av befolkningen (16–84 år). För 2020 redovisas även skattat antal utsatta i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta personer										Antal utsatta personer
	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2020
SAMTLIGA BROTT MOT ENSKILDA, 16–84 ÅR^a	..	..	..	..	..	20,8	22,4	23,1	22,6	20,2	1 621 000
Missshandel	3,0	2,3	2,7	2,4	2,3	3,1	3,3	3,5	3,6	2,8	230 000
Hot	5,8	5,9	6,2	5,7	6,9	7,9	8,3	9,1	9,2	8,4	688 000
Sexualbrott	1,4	1,7	2,6	2,0	3,4	4,7	6,4	6,0	5,6	4,6	375 000
Personrån	0,9	0,6	0,6	0,6	0,7	1,1	1,3	1,4	1,5	1,3	104 000
Fickstöld	..	..	..	..	..	3,1	2,9	2,8	2,7	1,7	141 000
Försäljningsbedrägeri	..	..	..	..	..	4,5	4,8	5,1	5,1	5,5	449 000
Kort-/kreditbedrägeri	..	..	..	..	..	4,9	5,1	5,4	5,3	4,1	334 000
Nätkränkning	..	..	..	..	..	1,9	2,1	2,5	2,6	2,5	205 000

^a Nettoredovisning, vilket innebär att en och samma person endast redovisas en gång även om den kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3a). Notera att resultat till och med 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Det är 8,4 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för *hot* under 2020, vilket gör hot till den brottstyp mot enskild person som störst andel uppger sig ha blivit utsatta för. Det innebär en minskning sedan 2019 (9,2 %). Andelen utsatta för hot var relativt oförändrad under perioden 2006–2014, men från och med 2015 visar resultaten en uppåtgående trend fram till minskningen i den här senaste mätningen (se tabell 3.1 och figur 3.1).

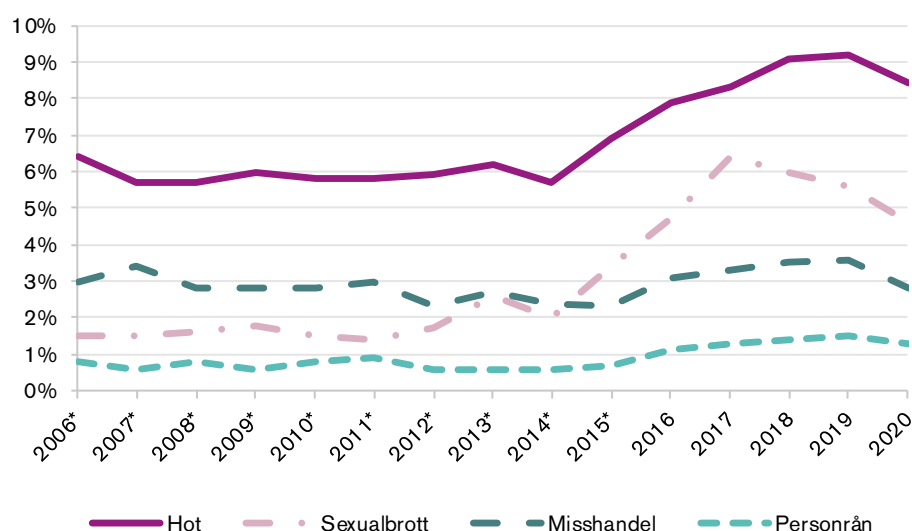
Andelen av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för *sexualbrott* under 2020 är 4,6 procent.²⁰ Det innebär en minskning jämfört med 2019, då motsvarande andel var 5,6 procent. Andelen utsatta ökade från och med 2012 till och med 2017, efter att ha varit relativt oförändrad under perioden 2006–2011. Under 2018 skedde ett trendbrott, och i de senaste tre mätningarna har andelen i stället minskat.

²⁰ Notera att frågan om sexualbrott omfattar ett brett spektrum av händelser, där såväl lindrigare som allvarigare brott ingår.

När det gäller *misshandel* är det 2,8 procent av befolkningen (16–84 år) som svarar att de utsattes under 2020, vilket innebär en minskning sedan 2019 (3,6 %). Under perioden 2006–2015 var trenden svagt nedåtgående, därefter syns en svagt uppåtgående trend fram till minskningen i den här senaste mätningen.

Den brottstyp mot enskild person där utsatthet uppges i minst utsträckning är *personrån*. Under 2020 utsattes 1,3 procent av befolkningen (16–84 år), vilket innebär en liten minskning sedan 2019, då andelen var 1,5 procent. Andelen var under hela mätperioden relativt oförändrad, men från och med 2015 syns en svagt uppåtgående trend fram till minskningen i den här senaste mätningen.

Figur 3.1. Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot enskild person 2006–2020. Andel utsatta av befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

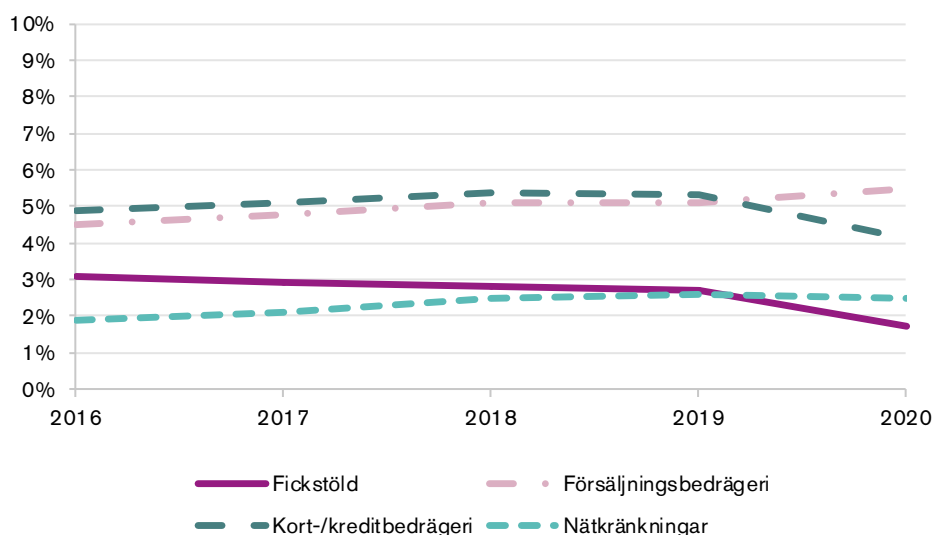
Figur 3.2 visar att andelen som uppges att de utsattes för *försäljningsbedrägeri* 2020 är 5,5 procent av befolkningen (16–84 år), vilket innebär en ökning sedan 2019 (5,1 %). Sedan den första mätningen (gällande utsatthet 2016) syns en svagt uppåtgående trend under hela mätperioden, och detta är den enda brottstypen där en ökning syns sedan 2019.

Vad gäller *kort-/kreditbedrägeri* är det 4,1 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes 2020, vilket innebär en minskning jämfört med 2019 (5,3 %). Dessförinnan syntes en ökning mellan 2016 och 2018.

Det är 1,7 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för *fickstöld* 2020. Det innebär en minskning från 2019, då andelen var 2,7 procent. Sett till utvecklingen över tid syns en nedåtgående trend under hela mätperioden.

Andelen som uppger att de utsattes för *nätkränkning* under 2020 är 2,5 procent av befolkningen (16–84 år). Det är i stort sett på samma nivå som 2019, då andelen var 2,6 procent. Sedan den första mätningen (2016) syns en ökning inledningsvis, men från och med 2018 har andelen i princip varit oförändrad.

Figur 3.2. Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot enskild person 2016–2020. Andel utsatta av befolkningen (16–84 år).

^a Brotts typerna fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri och nätkränkning tillkom i och med metodbytet 2017, vilket gör att det enbart finns resultat gällande utsatthet 2016 och framåt för de brottstyperna. Läs mer om metodbytet i den tekniska rapporten för NTU 2017 (Brå 2018b).

Det finns skillnader mellan män och kvinnor sett till utsatthet för brott mot enskild person. Bland kvinnor är det 20,8 procent som uppger att de utsattes för något eller några av brotten mot enskild person 2020, medan motsvarande andel bland män är 19,7 procent (se tabell 3A i appendix). Också när enskilda brottstyper studeras var för sig framträder flera skillnader

i utsatthet mellan män och kvinnor. Detta belyses närmare i avsnitten om de olika typerna av brott mot enskild person.

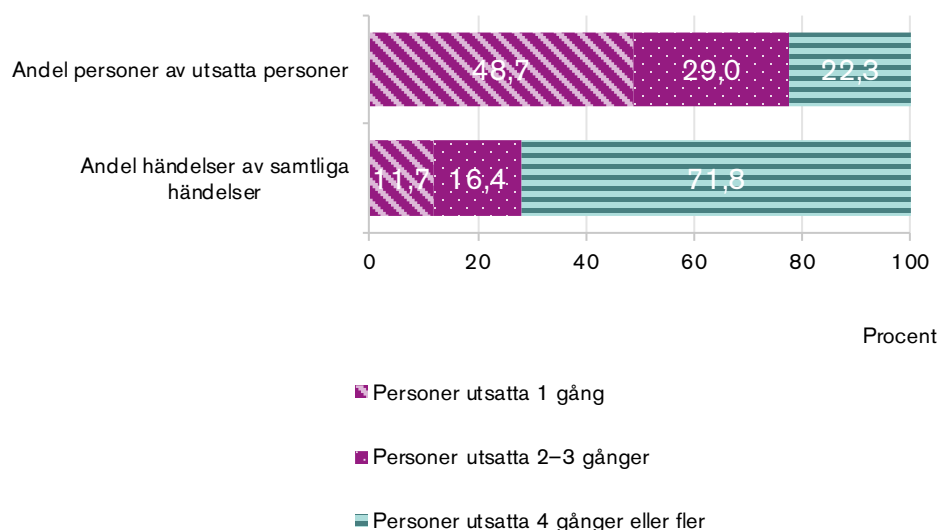
Upprepad utsatthet

Vad gäller upprepad utsatthet är det viktigt att tolka resultaten utifrån följande information: I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott under föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Bland de som uppgett att de utsatts för brott mot enskild person är det mer vanligt att utsättas flera gånger än att utsättas endast en gång. Av de som uppger att de utsattes för något brott 2020 är det 48,7 procent som utsattes endast en gång, och de här personerna utsattes tillsammans för 11,7 procent av samtliga rapporterade händelser. Vidare blev 29,0 procent av de utsatta personerna drabbade två till tre gånger, och den gruppen utsattes för 16,4 procent av brottshändelserna. Slutligen blev 22,3 procent av de utsatta drabbade fyra gånger eller fler 2020, och sammantaget utsattes den här gruppen för 71,8 procent av de rapporterade händelserna (se figur 3.3). Studeras i stället andelarna i hela befolkningen (16–84 år) utsattes 9,9 procent av befolkningen för en (1) händelse 2020, 5,9 procent utsattes två till tre gånger och 4,5 procent utsattes fyra gånger eller fler.

NTU 2021 visar således att 71,8 procent av alla brottshändelser mot enskild person kommer av upprepad utsatthet för brott (fyra gånger eller fler) mot en relativt liten del (4,5 %) av befolkningen (se tabell 3D i appendix).

Figur 3.3. Upprepad utsatthet bland de som utsattes för brott mot enskild person 2020. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, i förhållande till andel händelser.^a

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepade utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Misshandel

För att fånga omfattningen av utsatthet för misshandel ställs följande fråga i NTU:

Har någon med avsikt slagit, sparkat eller på annat sätt utsatt dig för fysiskt våld, så att du skadades eller så att det gjorde ont, under förra året (2020)?

Det är 2,8 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för misshandel 2020, vilket skulle motsvara cirka 230 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det innebär att andelen har minskat sedan 2019, då 3,6 procent utsattes. Under perioden 2006–2015 var trenden svagt nedåtgående, därefter syns en svagt uppåtgående trend fram till minskningen i den här senaste mätningen (se tabell 3.2).

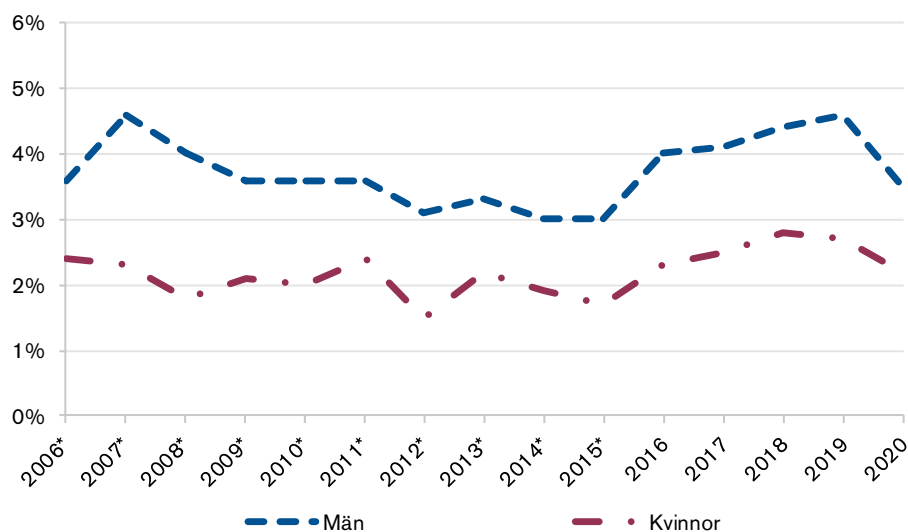
Bland män (16–84 år) uppger 3,5 procent att de utsattes för misshandel 2020, vilket innebär en minskning från 2019, då andelen var 4,6 procent. Trenden gällande mäns utsatthet för misshandel var svagt nedåtgående fram

till och med 2015. Därefter syns en uppåtgående trend som bröts i och med minskningen 2020 (se figur 3.4).

Bland kvinnor (16–84 år) uppger 2,2 procent att de utsattes för misshandel 2020, vilket innebär en minskning sedan 2019, då andelen var 2,7 procent. Det är svårt att urskilja en tydlig trend gällande kvinnors utsatthet för misshandel under perioden 2006–2015, eftersom andelen varierade från år till år. Under perioden 2016–2018 går det dock att urskilja en uppåtgående trend av andelen kvinnor som utsatts för misshandel, följt av en minskning de två senaste mätningarna.

Det är således en större andel män än kvinnor som uppger att de utsattes för misshandel under 2020, och så har det sett ut vid varje mätning. Men utvecklingen över tid har sett relativt likartad ut bland män och kvinnor, med en uppåtgående trend från och med 2016, följt av en minskning i den här senaste mätningen.

Figur 3.4. Självrapporterad utsatthet för misshandel 2006–2020. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 3.2. Självrapporterad utsatthet för misshandel 2011–2020. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	3,0	2,3	2,7	2,4	2,3	3,1	3,3	3,5	3,6	2,8
Män	3,6	3,1	3,3	3,0	3,0	4,0	4,1	4,4	4,6	3,5
Kvinnor	2,4	1,5	2,2	1,9	1,7	2,3	2,5	2,8	2,7	2,2
Ålder										
16–19 år	10,2	6,8	9,0	4,9	4,1	8,0	8,4	9,2	10,2	8,3
20–24 år	9,0	7,6	8,9	6,2	5,9	7,8	7,4	7,4	7,6	5,6
25–34 år	4,1	3,4	3,7	4,0	3,4	4,9	5,1	5,5	5,2	3,7
35–44 år	3,2	1,5	2,2	3,0	3,9	3,2	3,4	3,8	3,7	3,0
45–54 år	1,8	1,2	1,3	1,5	1,4	2,4	2,8	3,1	3,1	2,5
55–64 år	0,6	1,3	1,6	1,6	0,9	1,6	1,6	1,8	2,0	1,9
65–74 år	0,3	0,4	0,6	0,2	0,7	0,7	0,7	0,9	0,7	0,7
75–84 år	1,0	0,6	0,5	0,7	0,9	0,4	0,5	0,6	0,6	0,4
Män										
16–24 år	13,1	10,5	11,9	7,0	7,3	10,5	10,4	10,8	12,2	8,9
25–44 år	4,7	3,6	3,5	4,9	4,7	5,6	5,3	5,9	5,8	4,1
45–64 år	0,9	1,4	1,5	1,6	1,4	2,2	2,9	3,0	3,1	2,7
65–84 år	0,4	0,5	0,6	0,2	0,8	0,9	0,8	0,9	0,9	0,8
Kvinnor										
16–24 år	6,6	4,6	6,8	4,7	3,4	5,8	6,0	6,4	6,4	5,6
25–44 år	2,5	1,3	2,3	2,2	2,5	2,7	3,4	3,6	3,2	2,7
45–64 år	1,8	1,1	1,5	1,5	1,0	1,9	1,7	2,1	2,2	1,7
65–84 år	0,3	0,4	0,5	0,4	0,6	0,4	0,4	0,7	0,4	0,3

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3E i appendix.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3E). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs att antalet är 0.

Utsatthet för misshandel i olika åldersgrupper

Det är stora skillnader mellan olika åldersgrupper vad gäller utsatthet för misshandel. År 2020 var det i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) som störst andel utsattes (8,3 %). Därefter är andelen mindre ju äldre åldersgrupp

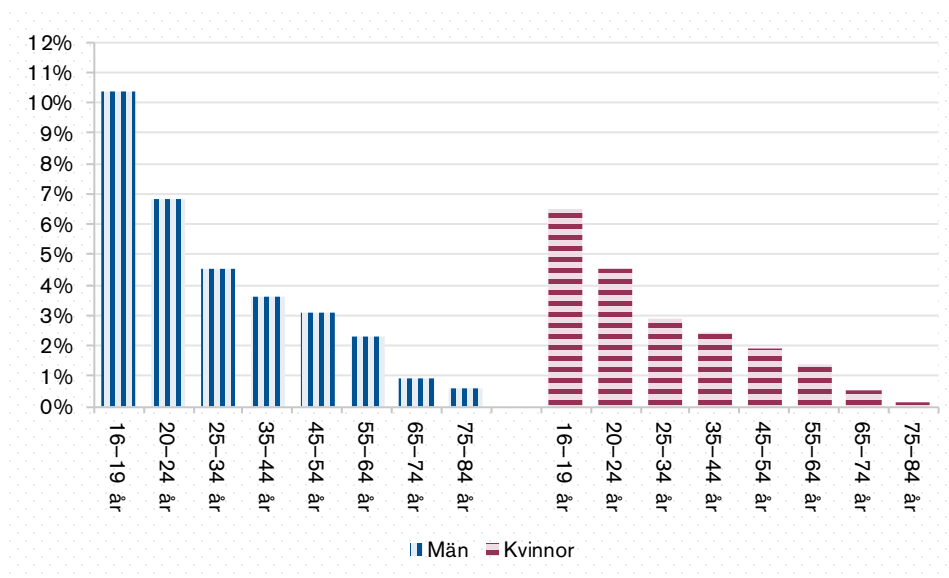
som studeras. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,4 procent utsattes. Fördelningen följer mönstret från tidigare mätningar (se tabell 3.2).

Figur 3.5 visar att utsatthet för misshandel bland män följer ovanstående åldersfördelning, med störst andel utsatta i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 10,4 %) och minst andel utsatta i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,6 %).

När utsatthet bland kvinnor i olika åldersgrupper studeras syns en liknande fördelning men på lägre nivåer. Den yngsta åldersgruppen (16–19 år) hade 2020 störst andel utsatta (6,5 %), medan minst andel utsatta fanns i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,1 procent av kvinnorna utsattes.

Utsatthet för misshandel i olika åldersgrupper fördelar sig således på samma sätt bland män och kvinnor, dock på högre nivåer för män.

Figur 3.5. Självrapporterad utsatthet för misshandel 2020. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för misshandel i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.3 visar att den rapporterade utsattheten för misshandel under 2020 var större bland personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda (4,0 %) än bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (2,8 %) och bland utrikesfödda personer (2,7 %).

Andelen utsatta för misshandel 2020 är mindre ju högre utbildningsnivån är. Personer med som högst förgymnasial utbildning uppgår i större utsträckning att de utsattes (4,4 %) än personer med som högst gymnasial utbildning (2,7 %) respektive eftergymnasial utbildning (2,1 %).

Ensamstående med eller utan barn utsattes i större utsträckning (4,7 respektive 4,6 %) än sammanboende med eller utan barn (1,8 respektive 1,5 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (3,3 jämfört med 2,4 %).

Slutligen utsattes en större andel boende i storstäder/storstadsnära kommuner (3,1 %) än boende i större städer/kommuner nära större stad (2,8 %) respektive i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (2,5 %).

Sett till utsatthet för misshandel inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2020 ser mönstret generellt likartat ut. En skillnad gäller dock familjetyp, där det bland männen är ensamstående utan barn som är mest utsatta (5,8 %), medan det bland kvinnorna är ensamstående med barn som är mest utsatta (5,1 %). För samtliga grupper syns högre nivåer bland män än bland kvinnor (se tabell 3E i appendix).

Tabell 3.3. Självrapporterad utsatthet för misshandel 2011–2020. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	3,2	2,2	3,0	2,5	2,5	3,1	3,2	3,6	3,6	2,8
– båda föräldrarna utrikesfödda	3,7	2,7	3,8	5,5	3,0	4,7	6,0	6,1	6,8	4,0
Utrikesfödda	2,4	2,4	1,8	1,8	1,8	2,9	3,1	3,1	3,1	2,7
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	5,6	3,4	5,5	3,3	2,8	4,5	4,6	4,8	5,6	4,4
Gymnasial	2,4	2,0	2,2	2,3	2,3	3,1	3,1	3,7	3,4	2,7
Eftergymnasial	1,9	1,6	1,7	1,8	2,0	2,3	2,7	2,7	2,7	2,1
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	1,9	1,5	1,9	1,4	1,6	1,9	1,9	2,2	1,9	1,5

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
– med barn	2,0	1,5	1,5	1,8	1,9	2,3	2,4	2,6	2,6	1,8
Ensamstående										
– utan barn	4,7	3,9	4,5	3,9	3,2	4,9	4,9	5,2	5,5	4,6
– med barn	3,4	1,2	3,0	3,0	4,9	4,4	5,9	6,6	7,6	4,7
Bostadstyp										
Småhus	2,1	1,5	2,1	1,7	1,6	2,5	2,8	3,0	3,0	2,4
Flerfamiljshus	4,0	3,1	3,5	3,2	3,0	3,8	3,9	4,2	4,2	3,3
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	3,5	3,7	3,7	4,0	3,1
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	3,0	3,1	3,6	3,5	2,8
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	2,9	2,9	3,2	3,2	2,5

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3E i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för utsatthet 2016–2019 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3E). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Upprepad utsatthet för misshandel

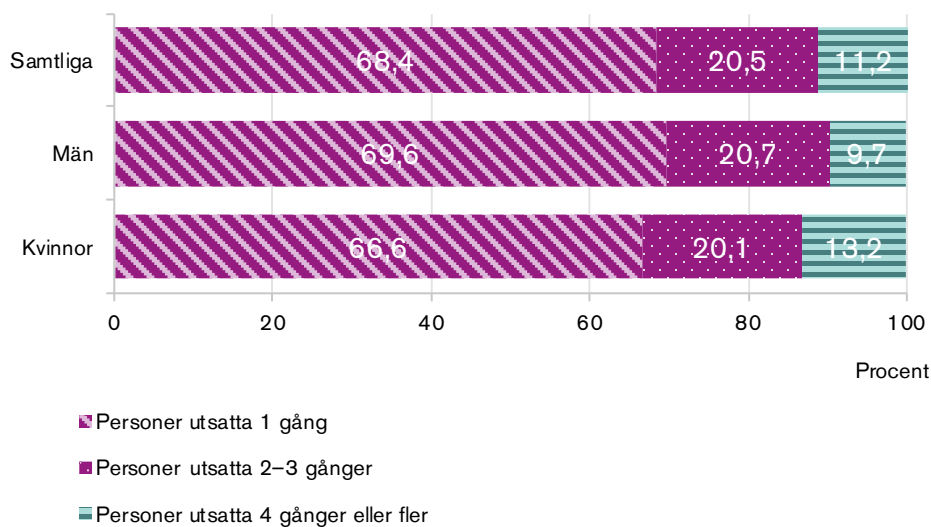
De flesta som uppger att de utsattes för misshandel 2020 utsattes för en (1) händelse (68,4 % av de utsatta). Ungefär en femtedel (20,5 %) av de utsatta blev utsatta två till tre gånger, medan 11,2 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra eller fler händelser under 2020. Studeras andelarna i stället i hela befolkningen (16–84 år) utsattes 2,0 procent av befolkningen för en (1) händelse 2020 och 0,6 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,3 procent utsattes fyra gånger eller fler (se figur 3.6 och tabell 3.4).

Av de män som uppger att de utsattes för misshandel 2020 utsattes 69,6 procent för en (1) händelse. Det var 20,7 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, och 9,7 procent av de utsatta männen som utsattes fyra gånger eller fler. Sett till män i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 2,4 procent utsattes för misshandel en (1) gång under 2020, medan 0,7 procent utsattes två till tre gånger, och 0,3 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för misshandel utsattes 66,6 procent för en (1) händelse. Det var 20,1 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, och 13,2 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes för fyra eller fler misshandelsbrott under 2020. Sett till kvinnor i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,5 procent utsattes för misshandel en (1) gång, medan 0,5 procent utsattes två till tre gånger, och 0,3 procent utsattes fyra gånger eller fler under 2020.

Sett till *befolkningen* (16–84 år) är det följaktligen något vanligare bland män än bland kvinnor att ha utsatts för misshandel två till tre gånger, medan det är lika vanligt att ha utsatts fyra gånger eller fler (se tabell 3.4). Ser man istället till upprepad utsatthet bland de som *utsatts* är det vanligare att ha utsatts 2–3 gånger bland män, medan det är vanligare att ha utsatts 4 gånger eller fler bland kvinnor (se figur 3.6). Det är viktigt att understryka att kvinnors utsatthet för misshandel sannolikt underskattas i högre grad. Det beror på att det är vanligare att kvinnor utsätts för misshandel vid upprepade tillfällen av en närstående, och det är en typ av utsatthet som är särskilt svår att fånga upp i frågeundersökningar (Brå 2014).

Figur 3.6. Upprepad utsatthet bland de som utsattes för misshandel 2020 Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).^a

^a | NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Tabell 3.4. Upprepat utsatthet för misshandel 2020 Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	Andel utsatta ...			
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	Andel utsatta totalt
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	2,0	0,6	0,3	2,8
Män	2,4	0,7	0,3	3,5
Kvinnor	1,5	0,5	0,3	2,2

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Allvarlig misshandel

För att fånga omfattningen av utsatthet för allvarlig misshandel ställs följande fråga till de som uppgett att de utsatts för misshandel:

Ledde händelsen eller någon av händelserna till att du fick sådana skador att du besökte läkare, sjuksköterska eller tandläkare?

Det är 0,5 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2020, vilket skulle motsvara cirka 42 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är en liten minskning jämfört med tidigare år, då andelen legat på 0,7 procent (se tabell 3.5).²¹

Bland män (16–84 år) är det 0,7 procent som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2020, vilket skulle motsvara cirka 27 000 personer om det räknas om till antal utsatta män i befolkningen. Det är en liten minskning jämfört med åren innan, då andelen samtliga år varit 0,9 procent. Figur 3.7 visar andelen som utsatts för misshandel i stort varav hur stor andel av dessa som utsatts för allvarlig misshandel.

Bland kvinnor (16–84 år) är det 0,3 procent som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2020, vilket skulle motsvara cirka 15 000 personer om det räknas om till antal utsatta kvinnor i befolkningen. Det innebär en

²¹ Av metodologiska skäl som har med metodbytet att göra redovisas resultatet för allvarlig misshandel enbart från och med utsatthet 2016. För mer information om detta hänvisas till den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

minskning sedan 2019, då andelen var 0,5. Före den senaste mätningen har andelen legat på i princip samma nivå under hela mätperioden. Precis som för misshandel i stort finns en risk att det här är en underskattning, eftersom man kan anta att det finns en underrapportering av brott som sker inom en nära relation (Brå 2014).

Det är således en större andel män än kvinnor som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2020. Mönstret ser dock likartat ut, där andelen varit relativt oförändrad fram till den senaste mätningen 2020, då den minskade bland både män och kvinnor.

Tabell 3.5. Självrapporterad utsatthet för allvarlig misshandel 2016–2020. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

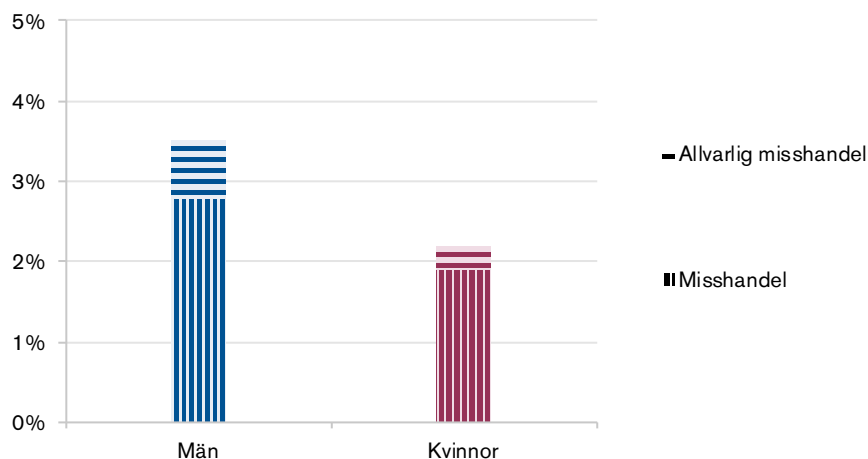
	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,7	0,7	0,7	0,7	0,5
Män	0,9	0,9	0,9	0,9	0,7
Kvinnor	0,4	0,5	0,5	0,5	0,3
Ålder					
16–19 år	1,2	1,1	1,3	1,4	1,0
20–24 år	1,2	1,3	1,3	1,3	1,0
25–34 år	1,3	1,1	1,2	1,1	0,7
35–44 år	0,7	0,6	0,8	0,7	0,5
45–54 år	0,5	0,7	0,6	0,6	0,6
55–64 år	0,4	0,5	0,4	0,7	0,3
65–74 år	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
75–84 år	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Män					
16–19 år	1,9	1,6	2,0	2,0	1,5
20–24 år	1,6	2,2	1,7	2,0	1,2
25–34 år	1,9	1,5	1,7	1,7	0,9
35–44 år	1,1	0,9	1,2	0,8	0,7
45–54 år	0,5	0,8	0,8	0,9	0,8
55–64 år	0,5	0,6	0,5	0,9	0,5
65–74 år	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3
75–84 år	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2
Kvinnor					
16–19 år	0,6	0,7	0,7	1,0	0,5

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2016	2017	2018	2019	2020
20–24 år	0,8	0,7	1,0	0,8	0,8
25–34 år	0,7	0,8	0,8	0,7	0,5
35–44 år	0,4	0,4	0,4	0,7	0,4
45–54 år	0,6	0,7	0,4	0,4	0,3
55–64 år	0,3	0,4	0,3	0,5	0,2
65–74 år	0,1	0,1	0,3	0,2	0,2
75–84 år	0,1	0,1	0,1	0,1	.

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs att antalet är 0.

Figur 3.7. Självrapporterad utsatthet för misshandel och allvarlig misshandel 2020. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Utsatthet för allvarlig misshandel i olika åldersgrupper

I de två yngsta åldersgrupperna (16–19 och 20–24 år) är andelen som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel under 2020 som störst (1,0 % i respektive grupp). Därefter är andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är den i åldersgruppen 75–84 år, där 0,1 procent utsattes. Mönstret är likt det som framträtt tidigare år (se tabell 3.5).

Bland män är det i åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år som störst andel uppger att de under 2020 utsattes för allvarlig misshandel (1,5 respektive 1,2 %). Minst är andelen i åldersgruppen 75–84 år, där 0,2 procent utsattes.

Bland kvinnor är det i åldersgruppen 20–24 år som störst andel uppger att de utsattes för allvarlig misshandel under 2020 (0,8 %), därefter är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I den äldsta åldersgruppen (75–84 år) uppgav ingen att de hade utsatts.

Utsatthet för allvarlig misshandel är således bland både män och kvinnor vanligast i de yngre åldersgrupperna och minst vanligt i de äldre åldersgrupperna.

Olika grupper utsatthet för allvarlig misshandel

Personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda uppger i större utsträckning att de blev utsatta för allvarlig misshandel under 2020 (1,2 %) än svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer (0,5 respektive 0,9 %) (se tabell 3G i appendix).

Personer med som högst förgymnasial utbildning uppger i störst utsträckning (0,9 %) att de utsattes för allvarlig misshandel, medan andelen är i princip lika stor bland personer med som högst gymnasial utbildning och personer med eftergymnasial utbildning (0,6 respektive 0,5 %).

Ensamstående med eller utan barn utsattes i större utsträckning (1,2 respektive 1,0 %) än sammanboende med eller utan barn (0,4 % i respektive grupp).

Boende i flerfamiljshus utsattes för allvarlig misshandel i större utsträckning än boende i småhus (0,8 jämfört med 0,4 %).

Slutligen var det en ungefär lika stor andel som utsattes bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (0,7 %), boende i större städer/kommuner nära större stad samt boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (0,6 % i respektive grupp).

Vid en särredovisning för kön visar resultatet att fördelningen inom olika grupper följer samma mönster bland män som bland kvinnor. Dock är nivån genomgående högre bland män.

Hot

För att fånga omfattningen av utsatthet för hot ställs följande fråga i NTU:

Hotade någon dig, på ett sådant sätt att du blev rädd, under förra året (2020)?

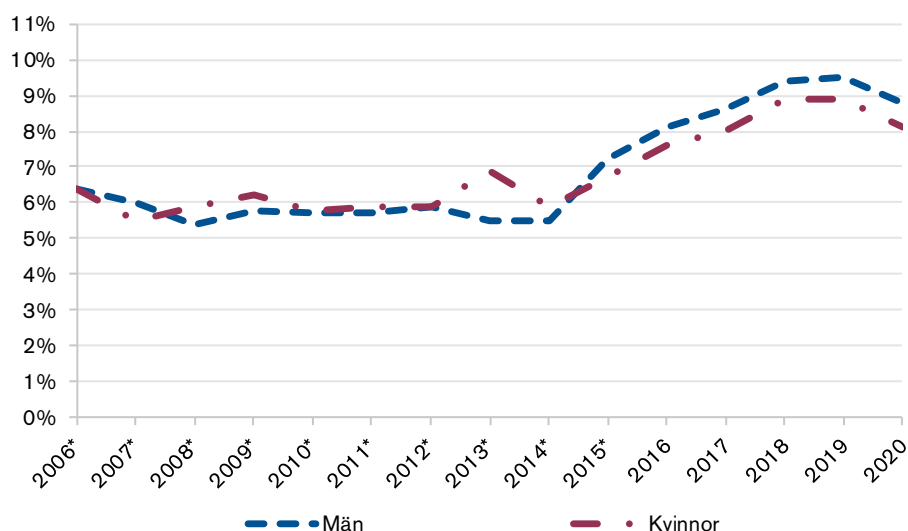
Det är 8,4 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för hot under 2020, vilket skulle motsvara cirka 688 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det innebär en minskning sedan 2019 (9,2 %). Under perioden 2006–2014 var andelen utsatta för hot relativt oförändrad, men från och med 2015 visar resultaten en uppåtgående trend fram till minskningen i den här senaste mätningen (se tabell 3.6).

Av männen i befolkningen (16–84 år) är det 8,8 procent som uppger att de utsattes för hot 2020, vilket innebär en minskning sedan 2019 (9,5 %). Sett till utvecklingen över tid syns en uppgång 2015–2019 efter att andelen tidigare år varit relativt oförändrad (se figur 3.8).

Bland kvinnor uppger 8,1 procent att de utsattes för hot 2020, vilket innebär en minskning jämfört med 2019. Dessförinnan ökade andelen under perioden 2015–2018.

Det är således en större andel av männen än av kvinnorna som uppger att de utsattes för hot 2020, och så har det sett ut sedan 2015. Utvecklingen över tid är dock likartad, vid en jämförelse mellan män och kvinnor.

Figur 3.8. Självrapporterad utsatthet för hot 2006–2020. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 3.6. Självrapporterad utsatthet för hot 2011–2020. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	5,8	5,9	6,2	5,7	6,9	7,9	8,3	9,1	9,2	8,4
Män	5,7	5,9	5,5	5,5	7,2	8,1	8,6	9,4	9,5	8,8
Kvinnor	5,9	5,9	6,9	5,9	6,7	7,6	8,0	8,9	8,9	8,1
Ålder										
16–19 år	9,1	8,4	7,8	6,6	9,9	12,0	11,6	14,0	15,0	13,5
20–24 år	10,8	10,6	11,5	10,3	10,2	11,9	13,6	13,7	13,1	12,6
25–34 år	9,0	7,4	8,6	6,9	9,9	10,8	11,6	12,5	12,2	10,7
35–44 år	7,5	8,5	9,4	8,0	8,3	9,2	9,9	10,7	10,6	9,9
45–54 år	5,6	6,1	5,8	7,8	7,4	8,7	9,5	9,9	9,8	9,2
55–64 år	3,5	3,6	4,0	3,0	4,9	6,7	6,3	7,9	8,1	7,9
65–74 år	1,6	2,7	2,4	2,5	4,5	3,4	3,6	3,8	4,3	3,8
75–84 år	0,8	1,7	2,1	1,1	1,2	1,4	1,6	2,4	2,5	2,2
Män										
16–24 år	9,6	9,5	7,7	8,6	10,7	12,1	13,1	14,4	15,6	13,4
25–44 år	8,3	7,4	8	7,1	9,6	10,3	11,0	11,7	11,8	11,0
45–64 år	4,3	5,3	4,4	4,8	6,3	8,1	8,5	9,4	9,1	8,8
65–84 år	1,4	2,1	2,3	2,5	3,3	3,2	3,3	3,7	4,0	3,5
Kvinnor										
16–24 år	10,5	9,9	12,3	8,9	9,5	11,8	12,1	13,5	13,0	12,9
25–44 år	8,0	8,0	9,5	7,4	8,8	9,7	10,5	11,4	11,0	9,6
45–64 år	4,9	4,6	5,4	6,2	6,2	7,7	8,0	8,8	9,2	8,5
65–84 år	1,2	2,6	2,3	1,5	3,5	2,3	2,4	2,9	3,2	2,9

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs. utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3H i appendix.

*I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3H). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Utsatthet för hot i olika åldersgrupper

Sett till ålder visar resultaten att andelen som uppger att de utsattes för hot under 2020 är störst i åldersgruppen 16–19 år (13,5 %); sedan blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I den äldsta åldersgruppen (75–84 år), utsattes 2,2 procent för hot under 2020. Det här följer ungefär hur

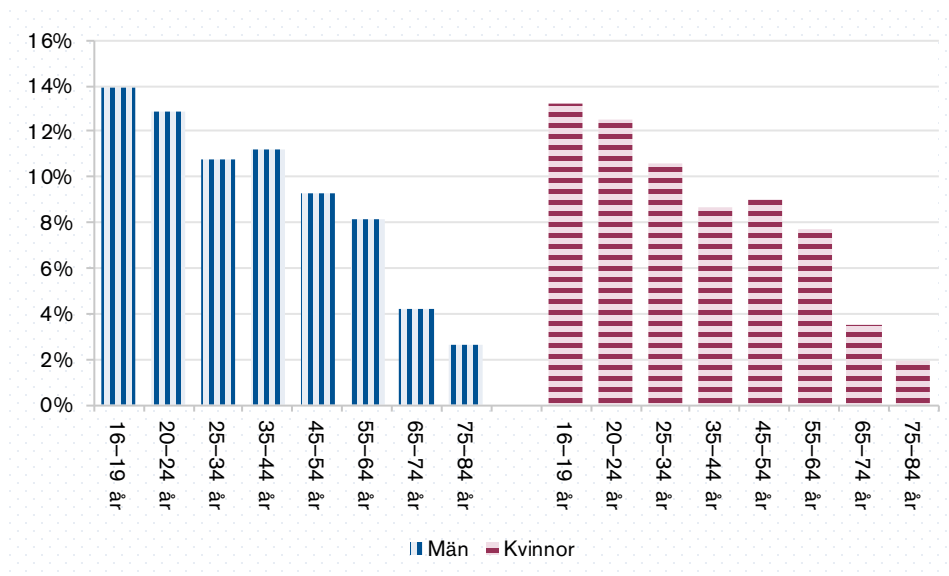
åldersfördelningen har sett ut vid de tidigare mätpunkterna. Dock är det i åldersgruppen 20–24 år som utsattheten var som störst i början av mätperioden (se tabell 3.6).

Figur 3.9 visar att andelen utsatta män fördelar sig på samma vis som befolkningen i stort, med störst andel utsatta i åldersgruppen 16–19 år (13,9 %). Sedan är andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) var det 2,6 procent av männen som utsattes.

Även bland kvinnor var det vanligast att utsättas i åldersgruppen 16–19 år (13,2 %), för att sedan i princip bli mindre vanligt ju äldre åldersgrupp som studeras. I åldersgruppen 75–84 år var andelen 1,9 procent.

Mönstret för utsatthet för hot 2020 följer således ett likartat mönster, män och kvinnor emellan: störst andel utsatta i de yngre åldersgrupperna respektive minst andel utsatta i de äldre åldersgrupperna.

Figur 3.9. Självrapporterad utsatthet för hot 2020. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för hot i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.7 visar att det finns skillnader mellan olika grupper i befolkningen vad gäller utsatthet för hot. Andelen är större bland svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (10,9 %) än bland utrikesfödda personer och

bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (8,7 respektive 8,3 %).

Personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes i större utsträckning (9,4 %) än personer med som högst gymnasial respektive eftergymnasial utbildning (8,2 % i respektive grupp).

Ensamstående med barn utsattes i större utsträckning (15,2 %) än ensamstående utan barn (10,4 %) och sammanboende med respektive utan barn (7,5 respektive 6,3 %).

Det var också vanligare att utsättas för hot bland boende i flerfamiljshus (10,2 %) än bland boende i småhus (7,0 %).

Utsatthet för hot ökar något med boendeortens storlek. Bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner var andelen 7,0 procent, medan den var 8,0 procent bland boende i större städer/kommuner nära större stad. Störst var andelen i storstäder/storstadsnära kommuner: 9,8 procent.

När utsatthet för hot särredovisas för män respektive kvinnor visar resultatet att fördelningen inom olika grupper oftast följer samma mönster (se tabell 3H i appendix).

Tabell 3.7. Självrapporterad utsatthet för hot 2011–2020. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2011*	2012*	2013*	2014 ¹	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	5,8	5,8	6,3	5,7	7,0	7,7	8,1	9,1	9,0	8,3
– båda föräldrarna utrikesfödda	7,7	7,8	9,5	9,3	11,0	11,8	12,3	14,0	13,2	10,9
Utrikesfödda	6,2	6,5	5,8	5,5	6,6	8,0	8,6	8,6	9,3	8,7
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	6,4	6,3	5,2	5,7	5,8	7,9	7,7	9,3	9,8	9,4
Gymnasial	5,8	5,7	6,9	5,8	6,9	7,7	8,4	9,1	9,1	8,2
Eftergymnasial	5,5	6,0	6,1	5,8	7,4	8,1	8,6	9,0	8,9	8,2
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	4,4	4,3	4,9	4,4	5,1	6,1	6,1	6,8	6,6	6,3

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2011*	2012*	2013*	2014 ¹	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
– med barn	5,8	5,7	6,5	6,8	8,7	7,5	8,3	8,7	8,9	7,5
Ensamstående										
– utan barn	7,1	7,9	7,2	6,7	7,8	9,4	9,9	10,9	11,2	10,4
– med barn	8,1	6,6	10,1	6,4	10,0	12,9	14,7	17,2	15,8	15,2
Bostadstyp										
Småhus	4,4	4,7	5,2	4,5	6,0	6,6	6,9	7,9	8,1	7,0
Flerfamiljshus	7,5	7,6	7,7	7,4	8,1	9,4	10,0	10,5	10,6	10,2
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	9,6	9,7	10,6	10,5	9,8
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	7,2	7,9	8,9	8,7	8,0
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	6,4	6,9	7,3	7,9	7,0

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3H i appendix.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3H). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Upprepad utsatthet för hot

De flesta som uppger att de utsattes för hot under 2020 utsattes för en (1) händelse (63,7 % av de utsatta). Vidare var det 25,5 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 10,8 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 5,5 procent utsattes för en (1) händelse och 2,2 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,9 procent av befolkningen utsattes för hot fyra gånger eller fler (se figur 3.10 och tabell 3.8).

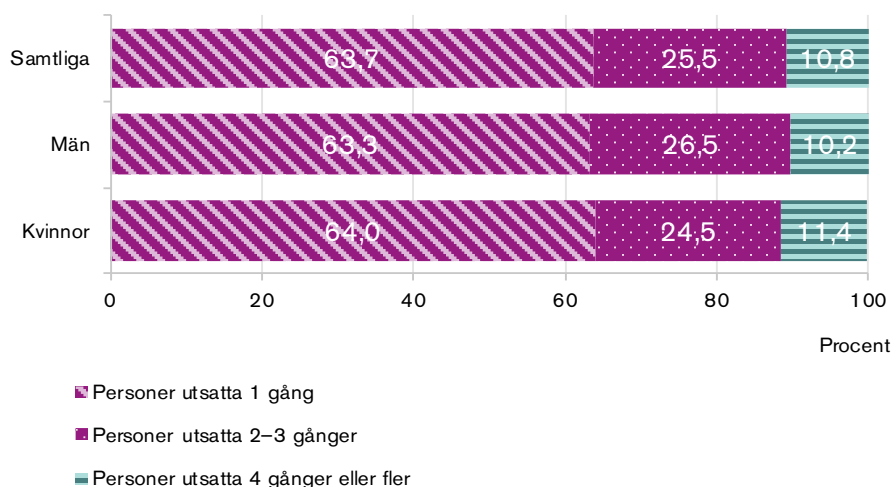
Av de män som uppger att de utsattes för hot 2020 utsattes 63,3 procent för en (1) händelse. Det var 26,5 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, och 10,2 procent av de utsatta männen som utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 5,7 procent av männen utsattes för hot en (1) gång under 2020, medan 2,4 procent utsattes två till tre gånger, och 0,9 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för hot 2020 utsattes 64,0 procent för en (1) händelse. Andelen som utsattes två till tre gånger var 24,5 procent, och 11,4 procent av de utsatta kvinnorna utsattes för hot fyra gånger eller

fler. Sett till befolkningen motsvarar det att 5,3 procent av kvinnorna utsattes en (1) gång, medan 2,0 procent utsattes två till tre gånger, och 0,9 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Det är således små skillnader mellan män och kvinnor vad gäller upprepad utsatthet för hot.

Figur 3.10. Upprepad utsatthet bland de som utsattes för hot 2020. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).^a

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Tabell 3.8. Upprepad utsatthet för hot 2020. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	5,5	2,2	0,9	8,4
Män	5,7	2,4	0,9	8,8
Kvinnor	5,3	2,0	0,9	8,1

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Sexualbrott

För att fånga omfattningen av utsatthet för sexualbrott ställs följande fråga i NTU:

Ofredade, tvingade eller angrep någon dig sexuellt under förra året (2020)? Det kan till exempel handla om sexuella kränkande kommentarer i tal eller skrift eller att någon tafsar på dig, tvingat dig till en sexuell handling eller våldtagit dig. Det kan ha hänt hemma, i skolan, på arbetsplatsen, på internet eller på annan plats.

Det är 4,6 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2020, vilket skulle motsvara cirka 375 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det innebär en minskning jämfört med 2019, då andelen var 5,6 procent. Andelen utsatta ökade från och med 2012 till och med 2017, efter att ha varit relativt oförändrad 2006–2011. Sedan 2018 syns istället en nedåtgående trend (se tabell 3.9).

Bland män (16–84 år) är det 1,2 procent som uppger att de utsattes för sexualbrott 2020, vilket innebär en liten minskning jämfört med 2019 (1,4 %). Trenden gällande mäns utsatthet för sexualbrott är att andelen var relativt oförändrad till och med 2014, men därefter skedde en tydlig ökning ett par år, varpå nivån sedan låg stabilt under 2017 och 2018. Därefter har andelen minskat (se figur 3.11).

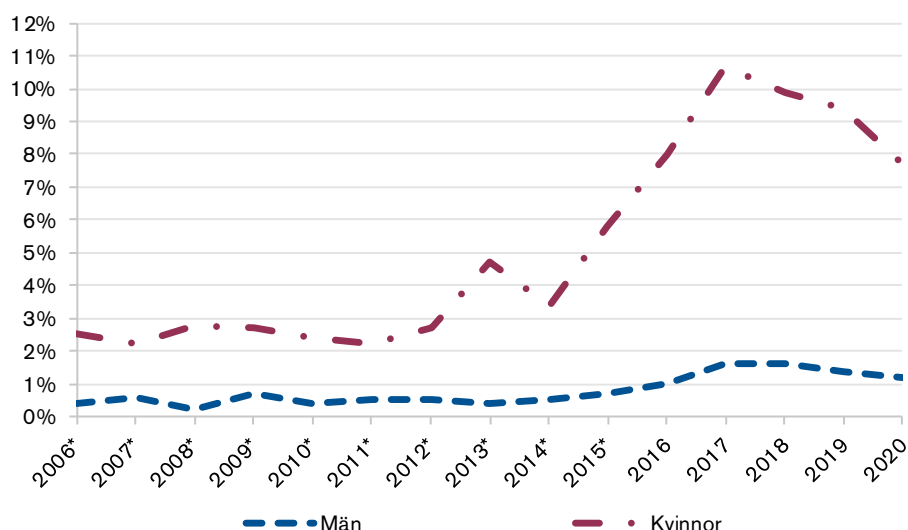
Resultatet för kvinnor (16–84 år) visar att 7,7 procent uppger att de utsattes för sexualbrott 2020. Det innebär en minskning från 2019, då andelen var 9,4 procent. Andelen var relativt oförändrad fram till och med 2012, men därefter skedde en ökning fram till och med 2017, då andelen var 10,7 procent. Därefter syns en tydligt nedåtgående trend.

Bland såväl män som kvinnor har således de senaste årens ökning av rapporterad utsatthet för sexualbrott avtagit. Bland kvinnor syns i stället en minskning under de senaste tre åren, och bland män syns en minskning de senaste två åren.

Det bör noteras att sexualbrott innefattar ett brett spektrum av brott – alltifrån lindrigare brott såsom kränkande sexuella kommentarer, till mycket allvarliga brott såsom våldtäkt. Vidare är det till följd av frågans känsliga art heller inte sannolikt att NTU fullt ut fångar in de händelser som man avser mäta i undersökningen. Notera också att NTU inte är den enda källan till bedömningen av brottsutvecklingen, även om den är viktig. Den som är

intresserad av en mer sammantagen bild av brottsutvecklingen för sexualbrott, se rapporten *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017* (Brå 2019c).

Figur 3.11. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2006–2020. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 3.9. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2011–2020. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	1,4	1,7	2,6	2,0	3,4	4,7	6,4	6,0	5,6	4,6
Män	0,5	0,5	0,4	0,5	0,7	1,0	1,6	1,6	1,4	1,2
Kvinnor	2,2	2,7	4,7	3,4	5,8	8,0	10,7	9,9	9,4	7,7
Ålder										
16–19 år	3,5	3,4	7,0	4,8	6,3	14,7	19,7	18,0	16,0	15,0
20–24 år	5,0	5,0	9,8	7,2	14,1	17,0	22,3	20,4	19,2	16,0
25–34 år	1,9	3,3	3,6	3,8	6,2	8,5	11,9	11,6	10,4	8,4
35–44 år	1,0	1,3	3,3	1,3	2,3	3,8	4,8	4,8	4,7	3,4
45–54 år	2,0	1,6	2,2	2,7	4,0	2,5	3,7	3,4	3,2	2,4
55–64 år	0,3	0,3	0,4	0,3	0,7	1,1	1,5	1,6	1,7	1,4
65–74 år	0,3	0,7	0,1	0,1	0,4	0,5	0,6	0,5	0,6	0,4

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
75–84 år	0,2	.	0,3	0,3	.	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2
Män										
16–19 år	..	..	..	..	..	1,8	2,8	2,9	2,3	2,3
20–24 år	..	..	..	..	..	3,6	4,7	3,5	4,3	2,5
25–34 år	..	..	..	..	..	1,9	3,2	3,6	2,4	2,4
35–44 år	..	..	..	..	..	1,1	1,7	1,7	1,8	1,3
45–54 år	..	..	..	..	..	0,8	1,3	1,3	1,0	1,1
55–64 år	..	..	..	..	..	0,4	0,6	0,8	0,7	0,8
65–74 år	..	..	..	..	..	0,2	0,2	0,4	0,3	0,2
75–84 år	..	..	..	..	..	0,2	-	0,3	0,2	0,1
Kvinnor										
16–19 år	..	..	..	..	..	25,4	33,1	30,3	27,2	25,5
20–24 år	..	..	..	..	..	28,0	35,8	34,4	31,6	26,9
25–34 år	..	..	..	..	..	14,2	18,9	18,3	17,4	13,7
35–44 år	..	..	..	..	..	6,3	7,8	7,6	7,6	5,3
45–54 år	..	..	..	..	..	4,0	5,8	5,4	5,3	3,6
55–64 år	..	..	..	..	..	1,8	2,3	2,4	2,6	2,0
65–74 år	..	..	..	..	..	0,8	1,0	0,6	0,9	0,7
75–84 år	..	..	..	..	..	0,2	0,4	0,2	0,3	0,4
Män										
16–24 år	1,1	0,3	1,0	1,2	1,2	2,7	3,7	3,2	3,2	2,4
25–44 år	0,9	1,4	0,9	1,0	1,8	1,5	2,4	2,6	2,1	1,8
45–64 år	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,6	1,0	1,1	0,9	1,0
65–84 år	0,2	0,3	.	0,1	0,1	0,2	0,1	0,4	0,2	0,1
Kvinnor										
16–24 år	6,5	7,3	13,8	9,5	17,1	26,7	34,4	32,2	29,2	26,1
25–44 år	2,0	3,3	5,9	4,1	7,0	10,4	13,6	13,0	12,5	9,5
45–64 år	2,1	1,7	2,7	2,9	4,9	3,1	4,4	4,2	4,1	2,9
65–84 år	0,3	0,7	0,3	0,1	0,4	0,6	0,8	0,4	0,6	0,6

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könssuppleterad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könssuppleterade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs. utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3J i appendix.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3J). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs. att antalet är 0.

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Utsatthet för sexualbrott i olika åldersgrupper

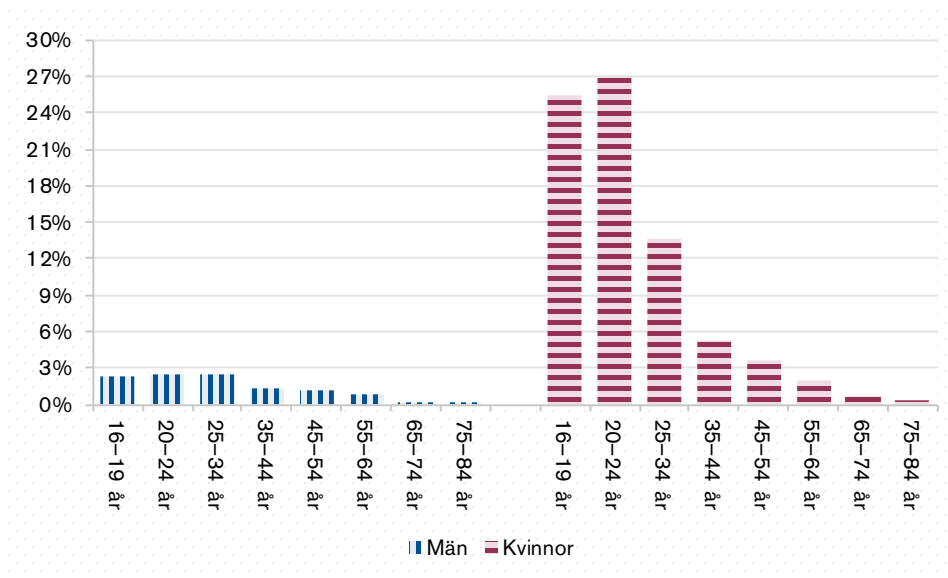
Skillnaderna mellan åldersgrupperna i befolkningen är mycket stora vad gäller sexualbrott. Det är i åldersgruppen 20–24 år som störst andel uppger att de utsattes 2020 (16,0 %), följt av den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 15,0 %). I övrigt är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där 0,2 procent uppger att de utsattes för något sexualbrott under 2020. Det här mönstret följer resultatet från tidigare mätningar (se tabell 3.9).

När självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2020 studeras separat för män är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år, där 2,5 procent av männen uppger att de utsattes, och sedan blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst andel syns i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,1 procent uppger att de utsattes (se tabell 3.9 och figur 3.12).

Bland kvinnor skiljer sig andelen utsatta för sexualbrott kraftigt åt mellan olika åldersgrupper. Andelen är i likhet med i tidigare mätningar störst i åldersgruppen 20–24 år, där 26,9 procent av kvinnorna uppger att de utsattes för sexualbrott 2020. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,4 procent uppger att de utsattes.

Hur självrapporterad utsatthet för sexualbrott fördelar sig mellan olika åldersgrupper följer således samma mönster bland män och kvinnor, med en minskad utsatthet ju äldre åldersgrupp som studeras. Dock är nivåerna betydligt högre bland kvinnor.

Figur 3.12. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2020. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för sexualbrott i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.10 visar att utsatthet för sexualbrott är vanligare i vissa grupper. Det var en större andel som uppgav att de utsatts under 2020 bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (7,0 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (5,0 %) och bland utrikesfödda (3,0 %).

Vad gäller utbildningsnivå utgjorde de som hade utsatts en större andel av dem som hade som högst förgymnasial utbildning (7,2 %) än av dem med som högst gymnasial utbildning (4,1 %) respektive eftergymnasial utbildning (3,7 %).

Det var en större andel som utsattes bland ensamstående personer med respektive utan barn (6,9 respektive 8,3 %), än bland sammanboende med respektive utan barn (2,0 respektive 2,4 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (5,6 respektive 3,7 %).

Rapporterad utsatthet för sexualbrott ökar med ortens storlek. Bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner utsattes 3,7 procent, medan andelen bland boende i större städer/ kommuner nära större stad var

4,7 procent. Andelen utsatta bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner var 5,1 procent.

När självrapporterad utsatthet för sexualbrott inom olika grupper sårredovisas på kön, visar resultatet att mönstret oftast är likartat. Fördelningen skiljer sig dock åt vad gäller utsatthet kopplat till utbildningsnivå. För män är det knappt några skillnader mellan olika utbildningsnivåer (1,1–1,3 %), medan det bland kvinnor finns ett tydligt mönster, där utsattheten blir större ju lägre utbildningsnivå som studeras: 5,7 procent bland kvinnor med eftergymnasial utbildning, 7,0 procent bland de med endast gymnasial utbildning och 13,5 procent bland de med endast förgymnasial utbildning.

Tabell 3.10. Utsatthet för sexualbrott 2011–2020. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	1,5	1,8	2,8	2,1	3,8	5,2	7,0	6,5	6,0	5,0
– båda föräldrarna utrikesfödda	1,2	1,9	2,6	3,2	5,0	7,9	9,8	9,4	9,6	7,0
Utrikesfödda	1,2	1,4	2,0	1,6	1,7	2,6	3,9	3,8	3,7	3,0
Män										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	..	..	..	..	..	1,0	1,6	1,7	1,4	1,2
– båda föräldrarna utrikesfödda	..	..	..	..	..	1,8	2,7	2,2	1,8	1,7
Utrikesfödda	..	..	..	..	..	1,1	1,4	1,4	1,3	1,2
Kvinnor										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	..	..	..	..	..	8,9	11,9	11,0	10,1	8,5
– båda föräldrarna utrikesfödda	..	..	..	..	..	13,0	15,7	15,4	16,2	11,1
Utrikesfödda	..	..	..	..	..	3,9	5,9	5,8	5,8	4,7
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	1,8	1,9	3,3	2,5	3,4	7,1	8,5	8,0	7,5	7,2

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
Gymnasial	0,9	1,3	2,3	1,8	3,3	3,9	5,4	5,3	5,0	4,1
Eftergymnasial	1,6	2,0	2,5	2,1	3,4	4,2	6,3	5,6	5,1	3,7
Män										
Förgymnasial	..	..	..	..	..	1,2	1,5	1,7	1,5	1,3
Gymnasial	..	..	..	..	..	1,1	1,6	1,8	1,6	1,3
Eftergymnasial	..	..	..	..	..	0,9	1,6	1,4	1,1	1,1
Kvinnor										
Förgymnasial	..	..	..	..	..	13,0	15,6	14,4	13,7	13,5
Gymnasial	..	..	..	..	..	6,6	9,2	8,8	8,5	7,0
Eftergymnasial	..	..	..	..	..	6,6	9,7	8,7	8,1	5,7
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	0,5	1,0	1,2	1,1	2,3	2,7	3,7	3,8	3,3	2,4
– med barn	1,1	0,9	2,0	0,9	2,3	2,5	3,7	3,2	3,0	2,0
Ensamstående										
– utan barn	2,6	2,8	4,6	3,7	5,5	8,3	10,6	9,8	9,1	8,3
– med barn	1,8	2,5	3,9	2,6	3,7	6,4	10,1	9,3	9,3	6,9
Män										
Sammanboende										
– utan barn	..	..	..	..	..	0,7	0,9	1,1	0,8	0,7
– med barn	..	..	..	..	..	0,7	1,3	1,3	1,1	0,9
Ensamstående										
– utan barn	..	..	..	..	..	1,7	2,3	2,3	2,2	2,0
– med barn	..	..	..	..	..	1,6	2,4	2,6	2,0	0,8
Kvinnor										
Sammanboende										
– utan barn	..	..	..	..	..	4,6	6,2	6,3	5,7	4,1
– med barn	..	..	..	..	..	4,1	5,8	4,9	4,8	3,1
Ensamstående										
– utan barn	..	..	..	..	..	14,2	17,8	16,5	15,2	13,8
– med barn	..	..	..	..	..	8,9	14,5	13,3	13,7	10,3
Bostadstyp										
Småhus	0,8	0,9	2,1	1,3	2,2	3,5	5,1	4,7	4,4	3,7
Flerfamiljshus	2,1	2,6	3,2	2,9	4,7	6,2	8,2	7,7	7,1	5,6
Män										
Småhus	..	..	..	..	..	0,7	1,2	1,2	1,1	1,0

OBS: tabellen fortsätter
på nästa sida.

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
Flerfamiljshus	..	..	..	..	..	1,4	2,0	2,2	1,8	1,5
Kvinnor										
Småhus	..	..	..	..	..	6,2	8,7	7,9	7,6	6,4
Flerfamiljshus	..	..	..	..	..	10,1	13,2	12,3	11,7	9,2
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	5,4	7,4	6,9	6,2	5,1
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	4,8	6,3	5,9	5,6	4,7
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	3,7	5,2	4,9	4,6	3,7
Män										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	1,3	1,6	2,0	1,5	1,4
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	0,9	1,7	1,6	1,3	1,1
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	0,8	1,2	1,2	1,4	1,0
Kvinnor										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	8,9	12,2	11,1	10,4	8,4
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	8,2	10,4	9,7	9,4	7,9
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	6,3	8,7	8,3	7,6	6,3

^a Eftersom det är så stora skillnader mellan män och kvinnor sett till utsatthet för sexualbrott anses det nödvändigt att redovisa resultaten i denna tabell uppdelat på kön. Detta är dock endast möjligt att göra för resultaten som är framtagna med den nya metoden, som består av ett betydligt större urval jämfört med den tidigare metoden.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för utsatthet 2016–2019 har korrigerats något i NTU 2021, då det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort då enkäten skickas ut.

^{*} I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3J). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Upprepad utsatthet för sexualbrott

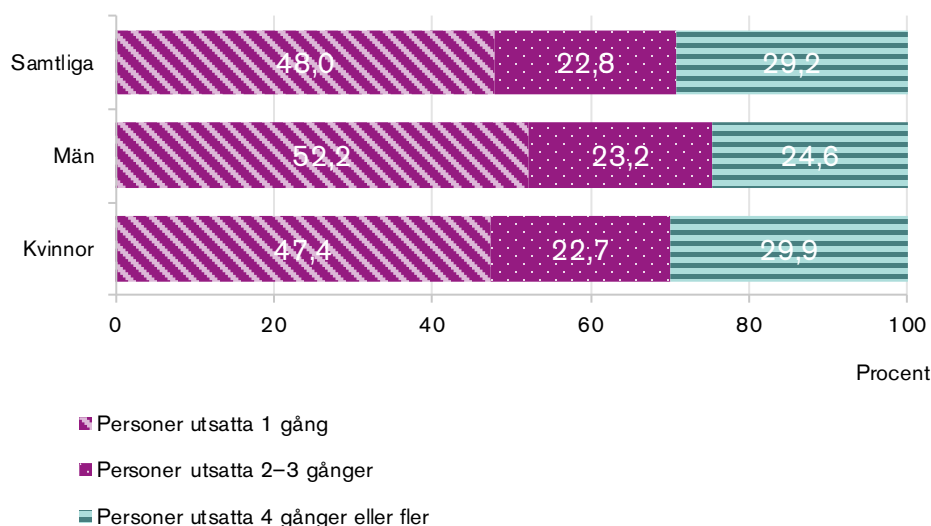
Sexualbrott är en brottstyp där det är relativt vanligt att de utsatta har utsatts flera gånger. Av de som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2020 var det 48,0 procent som utsattes en (1) gång. Vidare var det 22,8 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 29,2 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) utsattes 2,2 procent för en (1) händelse 2020 och 1,1 procent utsattes två till tre gånger, medan 1,4 procent av befolkningen utsattes för sexualbrott fyra gånger eller fler (se figur 3.13 och tabell 3.11).

Av de män som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2020 var det 52,2 procent som utsattes en (1) gång. Det var 23,2 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger och det var 24,6 procent av de utsatta som utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 0,6 procent av männen utsattes för en (1) händelse 2020, medan 0,3 procent utsattes två till tre gånger, och det var även 0,3 procent av männen som utsattes för sexualbrott fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2020 var det 47,4 procent som utsattes en (1) gång. Det var 22,7 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger och det var 29,9 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes fyra gånger eller fler. Sett till kvinnorna i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 3,7 procent av kvinnorna utsattes för en (1) händelse 2020, medan 1,8 procent utsattes två till tre gånger, och 2,3 procent utsattes för sexualbrott fyra gånger eller fler.

Det är således en betydligt större andel kvinnor än män i *befolkningen* som har utsatts upprepade gånger för sexualbrott (se tabell 3.11). Om man i stället ser till hur stor andel av de *utsatta* som har utsatts upprepade gånger är skillnaderna inte lika stora, även om det även där är vanligare med upprepad utsatthet bland kvinnor (se figur 3.13).

Figur 3.13. Upprepad utsatthet bland de som utsattes för sexualbrott 2020. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).^a

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Tabell 3.11. Upprepad utsatthet för sexualbrott 2020. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	2,2	1,1	1,4	4,6
Män	0,6	0,3	0,3	1,2
Kvinnor	3,7	1,8	2,3	7,7

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Sexualbrottens allvarlighetsgrad

För att kunna ge en bättre bild av de händelser som NTU fångar upp får de personer som uppger att de utsatts för sexualbrott svara på två frågor om

allvarlighetsgraden.²² Den ena frågan gäller huruvida händelsen/någon av händelserna innebar *tvång genom hot, genom fasthållning eller genom att göra illa den utsatta*, och den andra frågan rör huruvida sexualbrottet bestod av *sexuellt utnyttjande av försvarslös position*.

Utsatthet för sexualbrott genom tvång

Den första frågan beträffande händelsens allvarlighetsgrad lyder enligt följande:

Innebar händelsen eller någon av händelserna att någon tvingade eller försökte tvinga dig till en sexuell handling genom att hota, hålla fast eller göra dig illa på något sätt?

Resultatet visar att 0,8 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de under 2020 utsattes för sexualbrott genom tvång, vilket skulle motsvara cirka 68 000 personer, om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Sedan 2019 har det skett en liten minskning (1,0 %). Sett till utvecklingen över tid har den rapporterade utsattheten legat på i princip samma nivå sedan 2017, men 2016 var denna något lägre (0,8 %) precis som i den här senaste mätningen (se tabell 3.12).²³

Bland män i befolkningen är det 0,3 procent som uppger att de under 2020 utsattes för sexualbrott genom tvång, vilket skulle motsvara cirka 12 000 personer, om det räknas om till antal utsatta män i befolkningen. Det är samma nivå som 2019, och andelen har varit relativt oförändrad under hela mätperioden. Figur 3.14 visar hur stor andelen är i relation till de som utsatts för sexualbrott totalt.

Bland kvinnor uppger 1,3 procent att de under 2020 utsattes för sexualbrott genom tvång, vilket skulle motsvara cirka 56 000 personer, om det räknas om till antal utsatta kvinnor i befolkningen. Sett till utvecklingen över tid har

²² NTU är en viktig källa till bedömningen av brottsutvecklingen, men inte den enda. Den som är intresserad av en mer sammantagen bild av brottsutvecklingen gällande sexualbrott hänvisas till rapporten *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017* (Brå 2019c).

²³ Av metodologiska skäl som har med metodbytet att göra redovisas resultatet för sexualbrott genom tvång enbart från och med utsatthet 2016. För mer information om detta hänvisas till den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

andelen utgjort 1,7 procent under åren 2017–2019, men 2016 var andelen 1,3 procent, precis som i den här senaste mätningen (se tabell 3.12).²⁴

Det är således en betydligt större andel kvinnor än män i befolkningen överlag som uppger att de under 2020 utsattes för en händelse där någon tvingade eller försökte tvinga dem till en sexuell handling genom att hota dem, hålla fast dem eller göra dem illa på något sätt. Bland de personer som utsatts för sexualbrott är det dock en större andel av männen (26,9 %) än av kvinnorna (17,2 %) som svarat att händelsen innehållit tvång.

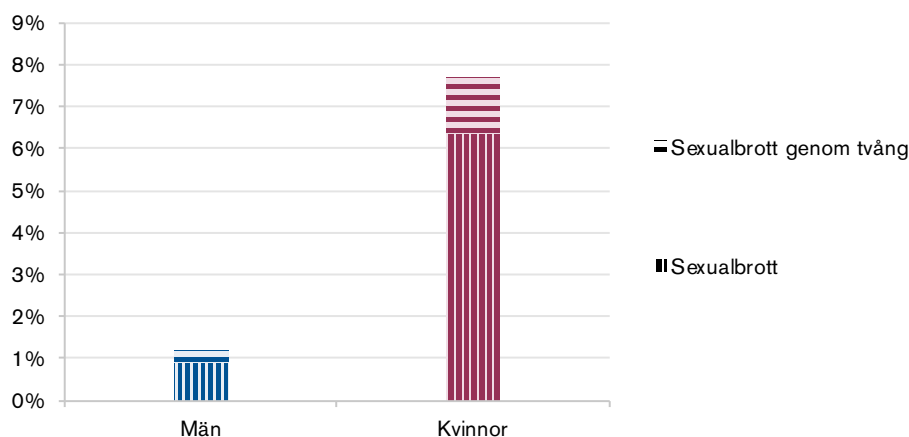
Tabell 3.12. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott genom tvång 2016–2020. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,8	1,0	1,1	1,0	0,8
Män	0,2	0,3	0,4	0,3	0,3
Kvinnor	1,3	1,7	1,7	1,7	1,3
Ålder					
16–24 år	2,8	3,5	3,5	3,5	3,0
25–44 år	1,0	1,1	1,4	1,2	1,0
45–64 år	0,3	0,5	0,4	0,5	0,4
65–84 år	-	0,1	0,1	0,1	-
Män					
16–24 år	0,5	0,6	0,7	0,7	0,6
25–44 år	0,4	0,3	0,8	0,4	0,4
45–64 år	0,1	0,3	0,2	0,2	0,3
65–84 år	-	0,1	0,1	-	-
Kvinnor					
16–24 år	4,7	5,8	5,9	5,7	4,9
25–44 år	1,6	1,9	2,0	2,0	1,5
45–64 år	0,5	0,7	0,7	0,7	0,4
65–84 år	0,1	0,1	0,1	0,1	-

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

²⁴ Av metodologiska skäl som har med metodbytet att göra redovisas resultatet för sexualbrott genom tvång enbart från och med utsatthet 2016. För mer information om detta hänvisas till den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Figur 3.14. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott och sexualbrott genom tvång 2020.
Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Utsatthet för sexualbrott genom tvång i olika åldersgrupper

Det är stora skillnader i utsatthet för sexualbrott genom tvång när hänsyn tas till ålder. I åldersgruppen 16–24 år uppger 3,0 procent att de utsattes 2020. Andelen är sedan mindre ju äldre åldersgruppen är, och i åldersgruppen 45–64 år uppger 0,4 procent att de har utsatts. I den äldsta åldersgruppen (65–84 år) är andelen för liten för att kunna redovisas (se tabell 3.12).

Bland män är det i åldersgruppen 16–24 år som andelen är störst (0,6 %). Sedan är andelen mindre med åldern, och i den äldsta åldersgruppen (65–84 år) är andelen för liten för att kunna redovisas.

Även bland kvinnor är det i åldersgruppen 16–24 år som störst andel uppger att de utsattes 2020 (4,9 %), och sedan är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, dock är andelen för liten för att kunna redovisas i den äldsta åldersgruppen (65–84 år). I den näst äldsta åldersgruppen 45–64 år är andelen 0,4 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet således att det är betydligt större skillnader mellan olika åldersgrupper bland kvinnor än bland män, men att mönstret är likartat, med en större andel utsatta i de yngre åldersgrupperna.

Utsatthet för sexualbrott genom tvång i olika grupper i befolkningen

Det är en större andel som uppger att de under 2020 utsattes för något sexualbrott med inslag av tvång bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (1,5 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder och bland utrikesfödda (0,9 respektive 0,7 %, se tabell 3L i appendix).

Vad gäller utbildningsnivå är det en större andel som utsattes bland personer med som högst förgymnasial utbildning (1,4 %) än bland personer med som högst gymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning (0,8 respektive 0,5 %).

Bland ensamstående personer med och utan barn utsattes 1,5 respektive 1,6 procent, vilket är på högre nivåer än bland sammanboende med eller utan barn (0,2 respektive 0,4 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (1,0 respektive 0,7 %).

Det är små skillnader sett till boendeort och andelen varierar mellan 0,7–0,9 procent.

När resultatet för olika grupper särredovisas på kön visar resultatet att mönstret oftast är likartat, men på betydligt högre nivåer bland kvinnor.

Utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position

Den andra frågan om sexualbrottens allvarlighetsgrad lyder enligt följande:

Innebar händelsen eller någon av händelserna att någon utnyttjade dig sexuellt då du sov eller var så påverkad att du inte kunde försvara dig?

Resultatet visar att 0,6 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de under 2020 utsattes för händelsen som beskrivs i frågan ovan, vilket skulle motsvara cirka 50 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Andelen är ungefär densamma som 2019, och även sett till utvecklingen över tid har den varit relativt oförändrad under mätperioden (se tabell 3.13).²⁵

²⁵ Av metodologiska skäl som har med metodbytet att göra redovisas resultatet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position enbart från och med utsatthet 2016. För mer information om detta hänvisas till den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Bland män är det 0,2 procent av befolkningen som uppger att de under 2020 utsattes för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position, vilket skulle motsvara cirka 7 000 personer om det räknas om till antal utsatta män i befolkningen. Det är på samma nivå som 2019, och andelen har varit relativt oförändrad över tid. Figur 3.15 visar den andel som utsatts för just sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position, i relation till de som utsatts för sexualbrott i stort.

Bland kvinnor är andelen 1,0 procent, vilket skulle motsvara cirka 44 000 personer om det räknas om till antal utsatta kvinnor i befolkningen. Det är samma nivå som 2019. Andelen utsatta var på en något lägre nivå i den första mätningen, men har därefter i princip varit oförändrad.

Det är således en betydligt större andel av kvinnorna än av männen i *befolkningen* som uppger att de under 2020 utsattes för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position. Bland samtliga de personer som utsatts för något sexualbrott är det ungefär lika vanligt bland män som bland kvinnor att ha utsatts för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position (14,2 respektive 13,3 %).

Tabell 3.13. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position 2016–2020. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,5	0,7	0,7	0,6	0,6
Män	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2
Kvinnor	0,8	1,1	1,1	1,0	1,0
Ålder					
16–24 år	2,0	2,9	3,2	2,6	3,0
25–44 år	0,5	0,7	0,8	0,6	0,5
45–64 år	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
65–84 år	-	-	-	-	-
Män					
16–24 år	0,6	0,7	0,6	0,4	0,4
25–44 år	0,1	0,3	0,6	0,3	0,2
45–64 år	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
65–84 år	-	-	0,1	-	-
Kvinnor					
16–24 år	3,2	4,6	5,3	4,5	5,0

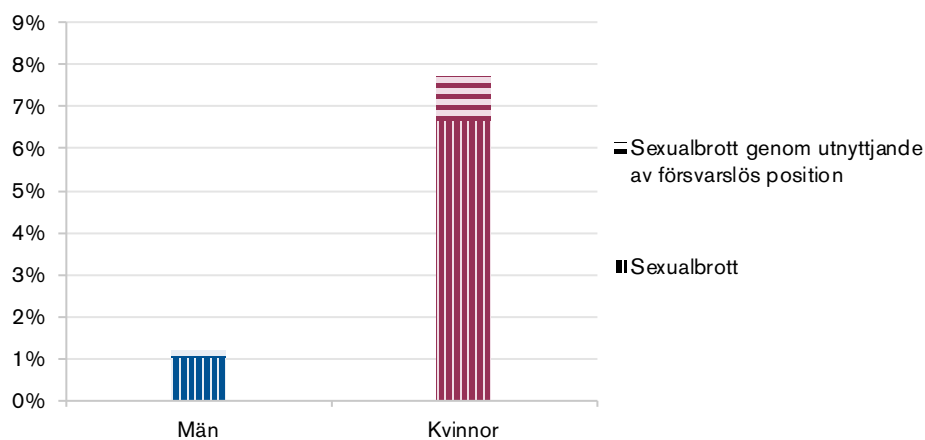
OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2016	2017	2018	2019	2020
25–44 år	0,9	1,0	1,0	1,0	0,8
45–64 år	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1
65–84 år	-	-	-	-	-

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs. att antalet är 0.

Figur 3.15. Självrapporterad utsatthet för sexualbrott och sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position 2020. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position i olika åldersgrupper
Det är stora skillnader i utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position när hänsyn tas till ålder. I åldersgruppen 16–24 år uppger 3,0 procent att de utsattes 2020. Andelen är sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (65–84 år) är det en så pass liten andel som utsattes att den inte redovisas (se tabell 3.13).

Bland män är andelen störst i åldersgruppen 16–24 år (0,4 %) och blir sedan mindre med stigande ålder, och i åldersgruppen 65–84 år är det så pass få som utsatts att andelen inte redovisas.

Även bland kvinnor är det i åldersgruppen 16–24 år som störst andel uppger att de utsattes 2020 (5,0 %), och sedan blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I den äldsta åldersgruppen är andelen så pass liten att den inte redovisas.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet således att mönstret ser relativt likartat ut, med störst andel utsatta bland de yngre åldersgrupperna, medan andelen sedan sjunker med åldern och är som minst i den äldsta åldersgruppen. Som nämnts är nivåerna dock betydligt högre bland kvinnor.

Utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position, i olika grupper i befolkningen

Den andel som uppger att de under 2020 utsattes för något sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position är större bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (0,9 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (0,7 %) och bland utrikesfödda (0,4 %, se tabell 3M i appendix).

Vad gäller utbildningsnivå är det en större andel som uppger att de utsattes bland personer med som högst förgymnasial utbildning (1,3 %) än bland personer med som högst gymnasial utbildning (0,6 %) och bland personer med eftergymnasial utbildning (0,3 %).

Bland ensamstående personer med respektive utan barn utsattes 1,0 respektive 1,3 procent, vilket är på högre nivåer än bland sammanboende med respektive utan barn (0,1 respektive 0,2 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (0,8 respektive 0,5 %).

Det är små skillnader mellan olika boendeorter när utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position studeras. Bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner utsattes 0,6 procent, bland boende i större städer/ kommuner nära större stad var andelen 0,7 procent, och bland boende i mindre städer/tätorter/ landsbygdskommuner var andelen 0,5 procent. När resultatet för olika grupper särredovisas på kön visar resultatet att mönstret oftast är likartat, men att nivåerna är högre bland kvinnor.

Sammanfattning av sexualbrottens allvarlighetsgrad

En sammanslagning av resultaten gällande utsatthet för sexualbrott genom tvång och sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position visar att andelen av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes under 2020 är

1,2 procent,²⁶ vilket är i princip på samma nivå som 2019, då nivån låg på 1,3 procent utsatta. Sett från 2016 syntes en antydning till ökning fram till och med 2018, men därefter skedde en minskning.

Det är 0,4 procent av männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsatts för sexualbrott genom tvång och/eller sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position, vilket är på samma nivå som 2019. Sett till utvecklingen över tid har andelen varit relativt oförändrad under hela mätperioden och varierat kring 0,3–0,5 procent.

Andelen bland kvinnor är 1,9 procent, vilket innebär en minskning sedan 2019 (2,2 %). Andelen var 1,7 procent i den första mätningen (vilket avser utsatthet 2016), men ökade därefter till 2,2–2,3 procent under 2017–2019, men nu har alltså andelen minskat igen i den här senaste mätningen.

En sammanslagning av resultaten för utsatthet för sexualbrott med inslag av tvång och sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position visar således att det är en betydligt större andel av kvinnorna än männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes under 2020.

Personrån

Följande fråga ställs för att undersöka hur stor andel av befolkningen (16–84 år) som utsattes för personrån eller försök till personrån under 2020:

Rånade eller försökte någon råna dig genom att använda hot eller våld under förra året (2020)?

Det är 1,3 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för personrån eller försök till personrån under 2020, vilket skulle motsvara cirka 104 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är en liten minskning sedan 2019, då den var 1,5 procent. Andelen var under hela mätperioden relativt oförändrad, men från och med 2015 syns en svagt uppåtgående trend fram till minskningen i den här senaste mätningen (se tabell 3.14).

Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 2,1 procent att de utsattes för personrån eller försök till personrån under 2020. Det är en liten minskning från 2019, då andelen var 2,3 procent. Andelen var relativt oförändrad i

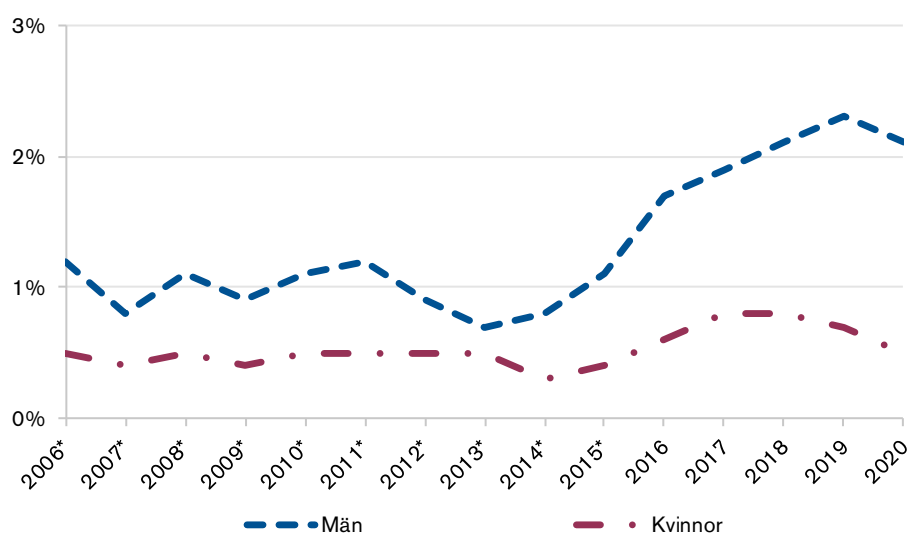
²⁶ Det kan jämföras med att det är 4,6 procent av befolkningen som uppger att de utsatts för någon form av sexualbrott (se tidigare i kapitlet).

början av mätperioden, men ökade årligen under perioden 2014–2019 (se figur 3.16).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 0,5 procent som uppger att de utsattes för personrån eller försök till personrån 2020, vilket innebär en liten minskning sedan 2019 (0,7 %). Sett till utvecklingen över tid har andelen varit relativt oförändrad, dock på en högre nivå under perioden 2016–2019.

Resultaten visar således att det under 2020, i likhet med tidigare år, var en större andel av männen än av kvinnorna som utsattes för personrån. Skillnaden har blivit större över tid eftersom ökningen av andelen utsatta män är betydligt större än bland kvinnor.

Figur 3.16. Självrapporterad utsatthet för personrån 2006–2020. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 3.14. Självrapporterad utsatthet för personrån 2011–2020. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,9	0,6	0,6	0,6	0,7	1,1	1,3	1,4	1,5	1,3
Män	1,2	0,9	0,7	0,8	1,1	1,7	1,9	2,1	2,3	2,1
Kvinnor	0,5	0,5	0,5	0,3	0,4	0,6	0,8	0,8	0,7	0,5
Ålder										
16–19 år	1,7	0,6	1,7	1,7	1,5	1,5	2,1	2,7	3,3	3,0
20–24 år	2,2	1,5	1,3	1,3	1,3	2,1	2,0	2,3	3,0	1,9
25–34 år	1,3	1,4	1,2	1,0	1,6	1,9	1,6	2,3	2,1	1,6
35–44 år	1,6	0,4	0,7	0,5	1,4	1,3	1,5	1,5	1,5	1,3
45–54 år	0,4	0,5	0,2	0,2	0,4	1,0	1,3	1,1	1,3	1,3
55–64 år	0,3	0,5	0,2	0,2	0,3	0,8	1,0	1,0	1,1	1,1
65–74 år	0,3	0,4	0,4	0,4	0,1	0,5	0,7	0,6	0,7	0,4
75–84 år	0,5	-	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
Män										
16–24 år	3,2	1,3	2,2	2,3	2,2	2,9	3,5	4,1	5,5	4,6
25–44 år	1,9	1,3	0,7	1,0	2,1	2,4	2,4	2,9	2,8	2,4
45–64 år	0,4	0,7	0,3	0,3	0,5	1,3	1,5	1,5	1,7	1,9
65–84 år	0,7	0,1	0,5	0,7	0,3	0,6	0,8	0,8	0,9	0,5
Kvinnor										
16–24 år	1,0	0,9	0,8	0,7	0,7	0,9	0,9	1,2	1,3	0,8
25–44 år	1,2	0,6	1,6	0,5	0,9	0,8	0,8	1,0	0,8	0,6
45–64 år	0,4	0,3	0,1	0,2	0,2	0,6	0,9	0,7	0,8	0,6
65–84 år	0,1	0,3	0,2	0,2	0,1	0,3	0,4	0,4	0,3	0,2

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könssuppleterad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könssuppleterade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs. utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3N i appendix.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3N). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Utsatthet för personrån i olika åldersgrupper

Utsatthet för personrån är vanligast i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), där 3,0 procent uppger att de utsattes under 2020. Andelen är sedan mindre

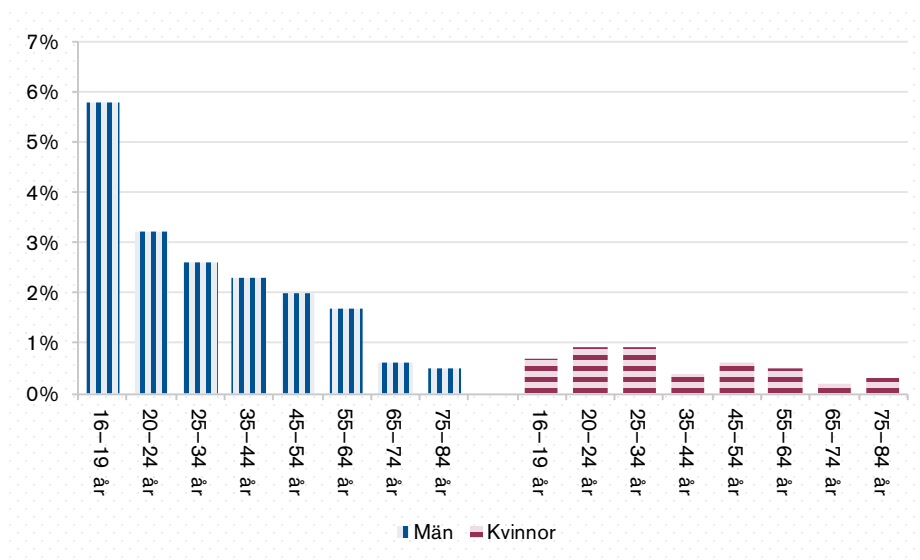
ju äldre åldersgrupp som studeras, och i de två äldsta åldersgrupperna (65–74 och 75–84 år) var andelen 0,4 procent i respektive grupp (se tabell 3.14).

Även när utsattheten bland män studeras separat är andelen som uppger att de utsattes för personrån under 2020 störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) där 5,8 procent utsattes. Andelen är sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) är det 0,5 procent av männen som uppger att de utsattes (se figur 3.17).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgrupperna 20–24 år och 25–34 år där 0,9 procent i respektive grupp uppger att de utsattes. I de äldre åldersgrupperna är andelen mindre, och minst är den i den näst äldsta åldersgruppen (65–74 år), där 0,2 procent av kvinnorna utsattes.

Sammantaget visar figur 3.17 att bland män finns det ett tydligt mönster där andelen utsatta är mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, medan det inte finns något särskilt tydligt mönster bland kvinnor.

Figur 3.17. Självrapporterad utsatthet för personrån 2020. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för personrån i olika grupper i befolkningen

Resultaten för utsatthet 2020 visar att svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda utsattes för personrån i högre grad (1,6 %) än svenskfödda med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer (1,2 respektive 1,3 %, se tabell 3.15).

Andelen som uppger att de utsatts är mindre ju högre utbildningsnivån är. Bland personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes 2,0 procent och bland personer med som högst gymnasial utbildning utsattes 1,3 procent, medan det var 0,9 procent som utsattes bland personer med eftergymnasial utbildning.

Utsatthet för personrån var också något vanligare bland ensamstående, med eller utan barn (1,9 respektive 1,8 %), än bland sammanboende, med eller utan barn (0,8 respektive 1,0 %).

Andelen var större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (1,6 respektive 1,0 %).

Andelen som uppger att de utsatts ökar med boendeortens storlek och är alltså minst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (0,8 %), följt av boende i större städer/kommuner nära större stad (1,1 %), och störst bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (1,7 %).

När utsatthet för personrån särredovisas för män och kvinnor i olika grupper visar resultatet att fördelningen ofta följer samma mönster. Dock syns skillnader när svensk/utländsk bakgrund studeras, då det framgår att den mest utsatta gruppen bland män är svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (2,8 %), medan minst andel återfinns bland utrikesfödda (1,8 %). För kvinnor är nivån i stället högst bland utrikesfödda (0,9 %) och lägst bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (0,4 %) (se tabell 3N i appendix).

Tabell 3.15. Självrapporterad utsatthet för personrån 2011–2020. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år)^a

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	0,8	0,6	0,5	0,6	0,7	1,0	1,2	1,4	1,5	1,2
– båda föräldrarna utrikesfödda	1,4	0,4	1,6	1,0	0,6	1,8	2,0	2,1	2,0	1,6
Utrikesfödda	1,3	0,9	0,7	0,6	0,9	1,4	1,5	1,4	1,5	1,3
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	1,2	0,9	1,0	0,7	0,7	1,4	1,6	1,8	2,2	2,0
Gymnasial	0,9	0,7	0,5	0,6	0,8	1,2	1,4	1,6	1,7	1,3

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
Eftergymnasial	0,5	0,4	0,4	0,3	0,6	0,8	1,0	1,0	0,8	0,9
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	0,7	0,5	0,4	0,5	0,6	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0
– med barn	1,5	1,4	0,5	0,3	1,3	0,8	1,0	0,9	1,1	0,8
Ensamstående										
– utan barn	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8	1,6	1,7	2,1	2,1	1,8
– med barn	0,5	0,7	0,6	0,7	1,0	1,4	2,1	2,1	2,5	1,9
Bostadstyp										
Småhus	0,7	0,5	0,5	0,4	0,6	0,8	1,0	1,1	1,3	1,0
Flerfamiljshus	1,1	0,9	0,8	0,7	0,9	1,5	1,6	1,8	1,8	1,6
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	1,5	1,7	1,9	2,0	1,7
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	1,0	1,2	1,3	1,3	1,1
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	0,8	0,8	0,9	1,1	0,8

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3N i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat förutsatthet 2016–2019 har korrigerats något i NTU 2021, då det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort då enkäten skickas ut.

^c I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3N). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Upprepad utsatthet för personrån

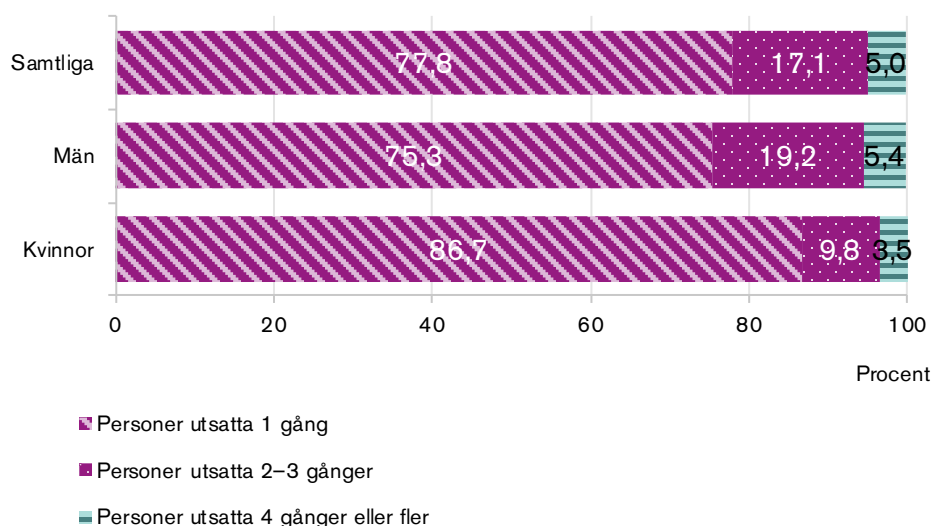
Personrån är den brottstyp som minst andel uppger sig ha blivit utsatta för. Vidare är det relativt ovanligt att utsättas för personrån upprepade gånger. Av de personer som uppger att de utsattes för personrån under 2020 utsattes 77,8 procent en (1) gång. Det var 17,1 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 5,0 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,0 procent utsattes för en (1) händelse 2020 och 0,2 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,1 procent utsattes för personrån fyra gånger eller fler (se figur 3.18 och tabell 3.16).

Av de män som uppger att de utsattes för personrån 2020 utsattes 75,3 procent en (1) gång. Det var 19,2 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 5,4 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,6 procent av männen utsattes för en (1) händelse 2020 och 0,4 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,1 procent av männen i befolkningen utsattes för personrån fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för personrån 2020 utsattes 86,7 procent en (1) gång. Det var 9,8 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, medan 3,5 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 0,5 procent av kvinnorna utsattes för en (1) händelse 2020 och 0,1 procent utsattes två till tre gånger, medan antalet kvinnor i befolkningen som uppger att de utsattes för personrån fyra gånger eller fler är så pass litet att andelen inte redovisas.

Det är således vanligare bland män än kvinnor att upprepade gånger utsättas för personrån.

Figur 3.18. Upprepad utsatthet bland de som utsattes för personrån 2020. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).^a

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepade utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021

hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Tabell 3.16. Upprepad utsatthet för personrån 2020. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	1,0	0,2	0,1	1,3
Män	1,6	0,4	0,1	2,1
Kvinnor	0,5	0,1	-	0,5

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Fickstöld

För att fånga omfattningen av utsatthet för fickstöld ställs följande fråga i NTU:

Blev du bestulen på pengar eller andra värdesaker som du burit på dig i fickan eller i en väska (så kallad fickstöld) under förra året (2020)?

Det är 1,7 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för fickstöld under 2020, vilket skulle motsvara cirka 141 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det innebär en minskning sedan 2019 då andelen var 2,7 procent. Sedan den första mätningen (gällande utsatthet 2016) visar utvecklingen på en svag nedåtgående trend fram till den senaste mätningens kraftigare minskning (se tabell 3.17).²⁷

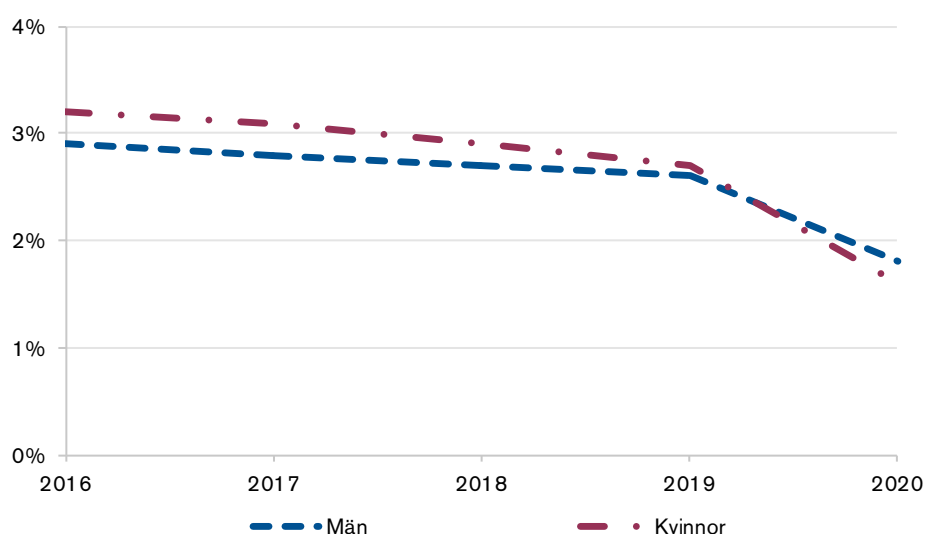
Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 1,8 procent att de utsattes för fickstöld under 2020, vilket innebär en minskning sedan 2019 då andelen var 2,6 procent. Sett till utvecklingen över tid syns en nedåtgående trend under hela perioden (se figur 3.19).

²⁷ Frågan om fickstöld tillkom i samband med metodbytet i NTU 2017, vilket är anledningen till att enbart resultat från och med utsatthet 2016 redovisas.

Sett till kvinnor i befolkningen (16–84 år) uppger 1,6 procent att de utsattes för fickstöld 2020, vilket innebär en mindre andel än 2019 då den låg på 2,7 procent. Även bland kvinnor har en minskning skett över hela mätperioden.

Resultaten visar således att det är små skillnader mellan män och kvinnor vad gäller utsatthet för fickstöld 2020. Vidare är utvecklingen likartad för kvinnor och män, med en nedåtgående trend sedan den första mätpunkten.

Figur 3.19. Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2016–2020. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.17. Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2016–2020. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	3,1	2,9	2,8	2,7	1,7
Män	2,9	2,8	2,7	2,6	1,8
Kvinnor	3,2	3,1	2,9	2,7	1,6
Ålder					
16–19 år	5,7	5,0	5,9	4,6	4,3
20–24 år	6,0	5,5	4,8	5,2	2,4
25–34 år	4,0	4,1	4,1	3,4	2,2
35–44 år	2,9	2,6	2,5	2,5	1,6

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2016	2017	2018	2019	2020
45–54 år	2,7	2,8	2,6	2,6	1,5
55–64 år	2,2	2,2	1,8	2,1	1,6
65–74 år	1,9	1,7	1,4	1,3	0,8
75–84 år	1,6	1,5	1,5	1,5	0,7
Män					
16–19 år	4,7	4,4	5,5	4,7	3,8
20–24 år	4,7	4,2	3,3	5,3	2,1
25–34 år	3,9	4,0	4,5	3,5	2,2
35–44 år	2,8	2,8	2,5	2,4	1,8
45–54 år	2,8	2,7	2,4	2,6	1,8
55–64 år	2,2	2,3	2,0	1,9	2,1
65–74 år	2,0	1,5	1,5	1,3	0,8
75–84 år	1,6	1,3	1,1	1,2	0,7
Kvinnor					
16–19 år	6,5	5,5	6,3	4,5	4,6
20–24 år	7,0	6,5	6,0	5,0	2,7
25–34 år	4,1	4,1	3,7	3,3	2,2
35–44 år	3,0	2,3	2,5	2,6	1,4
45–54 år	2,5	2,9	2,7	2,6	1,1
55–64 år	2,1	2,1	1,6	2,2	1,2
65–74 år	1,9	2,0	1,2	1,2	0,8
75–84 år	1,6	1,6	1,8	1,8	0,7

Utsatthet för fickstöld i olika åldersgrupper

Utsatthet för fickstöld är vanligast i den yngsta åldersgruppen 16–19 år, där 4,3 procent uppger att de utsattes under 2020. Sedan är andelen i stort sett mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta gruppen (75–84 år) är andelen som minst med 0,7 procent utsatta. Mönstret är relativt likartat det som har framgått tidigare år (se tabell 3.17).

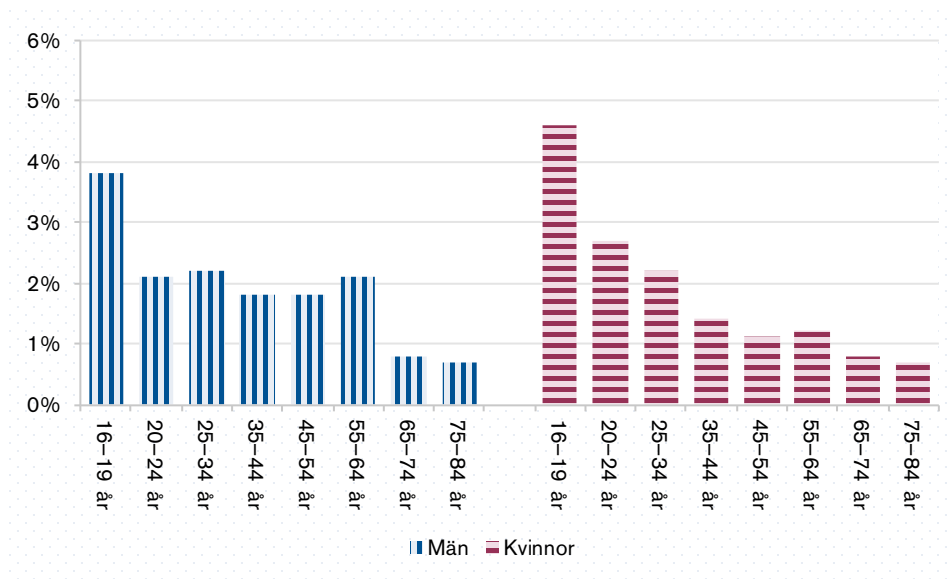
Bland män är andelen utsatta för fickstöld störst i den yngsta åldersgruppen 16–19 år, där 3,8 procent uppger att de utsattes 2020. Det syns inget tydligt mönster bland övriga åldersgrupper, med undantag för att andelen är minst i de två äldsta åldersgrupperna. Allra minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) med 0,7 procent utsatta (se figur 3.20).

Även bland kvinnor är andelen utsatta störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), där 4,6 procent uppger att de utsattes 2020. Sedan är andelen i

princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst andel återfinns i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), med 0,7 procent utsatta.

Mönstret ser således relativt likartat ut bland män och kvinnor, med störst andel utsatta bland de yngsta åldersgrupperna och minst andel utsatta bland de äldsta.

Figur 3.20. Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2020. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för fickstöld i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.18 visar att utrikesfödda personer i större utsträckning utsattes för fickstöld under 2020 (2,7%) än personer med båda föräldrarna utrikesfödda (2,2 %) och svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (1,4 %).

Personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes i större utsträckning (2,6 %) än personer med som högst gymnasial och eftergymnasial utbildning (1,5 % i respektive grupp).

Ensamstående personer, med eller utan barn, utsattes i större utsträckning (3,0 respektive 2,4 %) än sammanboende, med eller utan barn (1,2 % i respektive grupp).

Det var även vanligare med utsatthet för fickstöld bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (2,3 respektive 1,2 %).

Slutligen visar resultaten att utsattheten är mindre ju mindre boendeort som studeras. Störst andel som utsatts för fickstöld finns bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (2,5 %), följt av boende i större städer/kommuner nära större stad (1,4 %), medan minst andel återfinns bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (1,1 %).

Mönstret för hur utsatthet för fickstöld fördelar sig i olika grupper ser relativt likartat ut vid en särredovisning för män respektive kvinnor (se tabell 3P i appendix).

Tabell 3.18. Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2016–2020. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund					
Svenskfödda med					
– minst en svenskfödd förälder	2,9	2,6	2,5	2,4	1,4
– båda föräldrarna utrikesfödda	3,4	4,8	4,7	5,0	2,2
Utrikesfödda	3,8	3,8	3,4	3,2	2,7
Utbildning (högsta)^b					
Förgymnasial	3,7	3,6	3,4	3,2	2,6
Gymnasial	2,9	2,7	2,5	2,6	1,5
Eftergymnasial	2,8	2,9	2,7	2,4	1,5
Familjetyp					
Sammanboende					
– utan barn	2,4	2,2	2,1	1,9	1,2
– med barn	2,5	2,1	2,2	2,1	1,2
Ensamstående					
– utan barn	4,1	4,0	3,7	3,6	2,4
– med barn	3,7	4,3	4,4	3,8	3,0
Bostadstyp					
Småhus	2,5	2,2	2,1	2,1	1,2
Flerfamiljshus	3,7	3,9	3,5	3,3	2,3
Boendeort^c					
Storstäder och storstadsnära kommuner	4,3	4,1	4,1	3,7	2,5
Större städer och kommuner nära större stad	2,5	2,5	2,2	2,2	1,4
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	2,1	2,0	1,8	1,8	1,1

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3P i appendix.

^b Vissa resultat gällande utbildningsnivå har i NTU 2021 korrigerats med 0,1 procentenheter, med anledning av en tidigare felkodning.

^c Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och

OBS: tabellen fortsätter
på nästa sida.

Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för utsatthet 2016–2019 har korrigerats något i NTU 2021, då det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort då enkäten skickas ut.

Upprepad utsatthet för fickstöld

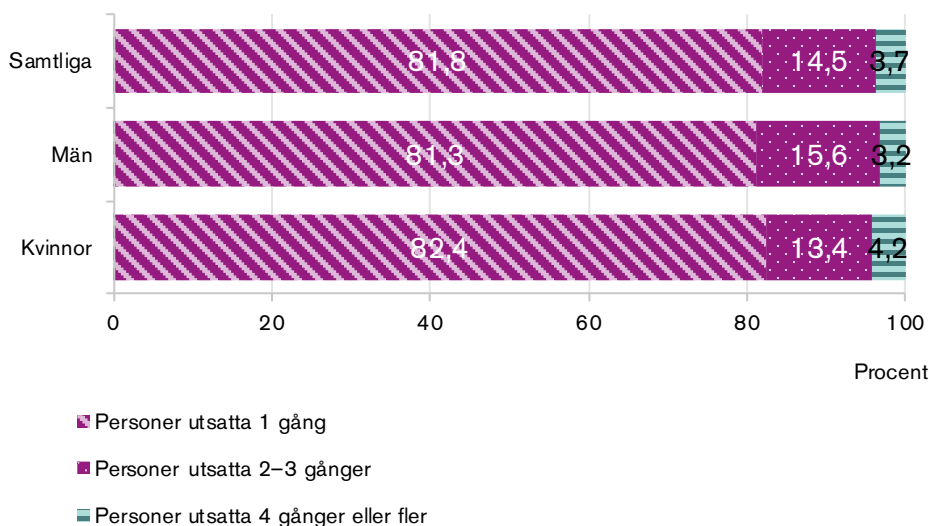
Resultaten visar att upprepad utsatthet är förhållandevis ovanligt när det gäller fickstöld. Av de personer som uppger att de utsattes för fickstöld under 2020 uppger majoriteten (81,8 %) att de utsattes en (1) gång. Det var 14,5 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 3,7 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) utsattes 1,4 procent för en (1) händelse 2020 och 0,3 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,1 procent av befolkningen utsattes för fickstöld fyra gånger eller fler (figur 3.21 och tabell 3.19).

Av de män som uppger att de utsattes för fickstöld 2020 utsattes 81,3 procent en (1) gång. Det var 15,6 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, medan 3,2 procent av de utsatta männen utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) utsattes 1,5 procent av männen för en (1) händelse 2020 och 0,3 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,1 procent av männen i befolkningen utsattes för fickstöld fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för fickstöld 2020 utsattes 82,4 procent en (1) gång. Vidare var det 13,4 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, medan 4,2 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) utsattes 1,4 procent av kvinnorna för en (1) händelse 2020, medan 0,2 procent utsattes två till tre gånger och 0,1 procent av kvinnorna i befolkningen utsattes för fickstöld fyra gånger eller fler.

Resultatet visar således att det är små skillnader mellan män och kvinnor sett till upprepad utsatthet för fickstöld, bland de som har utsatts någon gång under 2020.

Figur 3.21. Upprepat utsatthet bland de som utsattes för fickstöld 2020. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år)^a

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Tabell 3.19. Upprepat utsatthet för fickstöld 2020. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	1,4	0,3	0,1	1,7
Män	1,5	0,3	0,1	1,8
Kvinnor	1,4	0,2	0,1	1,6

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Försäljningsbedrägeri

För att belysa omfattningen av försäljningsbedrägeri ställs följande fråga:

Har någon på ett brottsligt sätt lurat dig som privatperson på pengar då du har köpt eller sålt något under förra året (2020)?

Det är 5,5 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2020, vilket skulle motsvara cirka 449 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen.²⁸ Det innebär en ökning sedan 2019, då andelen var 5,1 procent. Sett till utvecklingen över tid syns en svagt uppåtgående trend under hela mätperioden (se tabell 3.20).²⁹

Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 6,4 procent att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2020, vilket innebär en ökning sedan 2019 (5,7 %). Utvecklingen över tid visar att den rapporterade utsattheten har ökat under i princip hela tidsperioden (se figur 3.22).

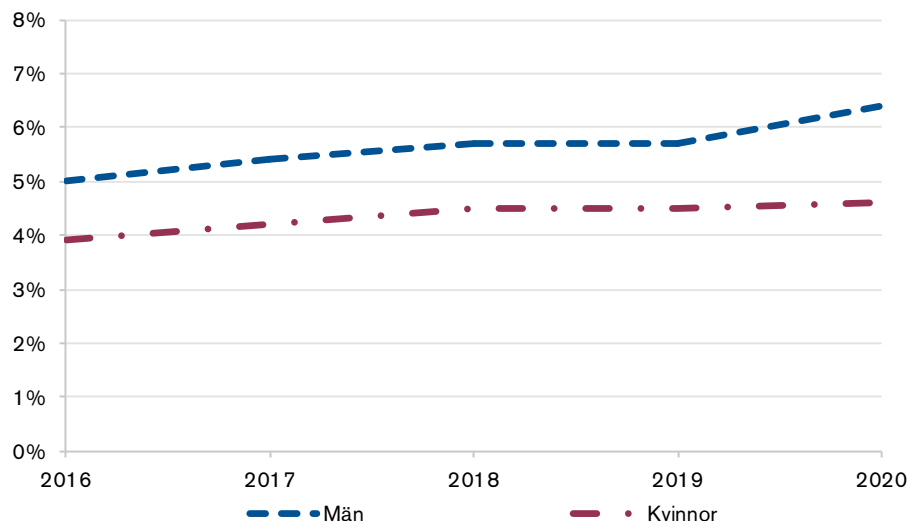
Det är 4,6 procent av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2020, vilket är på ungefär samma nivå som 2019 (4,5 %). Precis som för män syns en succesiv ökning sett till hela tidsperioden.

Det var således en större andel män än kvinnor i befolkningen (16–84 år) som utsattes för försäljningsbedrägeri under 2020. Dock är utvecklingen över tid likartad.

²⁸ Bedrägeribrott är något man kan vara utsatt för utan att veta om det. Detta faktum kan påverka utfallet i undersökningen, och bör beaktas när resultaten tolkas.

²⁹ Frågan om försäljningsbedrägeri tillkom i samband med metodbytet i NTU 2017, vilket är anledningen till att enbart resultat från och med utsatthet 2016 redovisas.

Figur 3.22. Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2016–2020. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.20. Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2016–2020. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	4,5	4,8	5,1	5,1	5,5
Män	5,0	5,4	5,7	5,7	6,4
Kvinnor	3,9	4,2	4,5	4,5	4,6
Ålder					
16–19 år	3,9	4,7	5,1	5,5	5,2
20–24 år	6,0	5,6	6,8	6,4	6,3
25–34 år	5,9	5,7	6,5	6,5	6,4
35–44 år	5,3	6,9	7,0	6,8	7,5
45–54 år	5,6	6,1	6,1	6,0	6,9
55–64 år	3,9	3,9	4,5	5,0	5,5
65–74 år	2,2	2,3	2,7	2,3	2,8
75–84 år	1,6	1,5	1,2	1,6	1,9
Män					
16–19 år	5,0	5,3	5,5	6,1	5,6
20–24 år	7,0	5,5	6,5	7,0	6,7
25–34 år	6,3	5,5	7,4	6,8	7,2
35–44 år	5,4	7,6	7,9	7,6	9,0

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2016	2017	2018	2019	2020
45–54 år	6,0	7,3	6,9	6,6	7,8
55–64 år	5,0	4,9	5,2	6,0	6,8
65–74 år	2,9	2,8	3,2	3,0	3,6
75–84 år	2,2	2,1	1,5	2,3	2,7
Kvinnor					
16–19 år	2,9	4,2	4,7	5,0	4,9
20–24 år	5,2	5,6	6,9	6,0	6,0
25–34 år	5,6	5,8	5,7	6,3	5,8
35–44 år	5,3	6,2	6,1	6,0	6,0
45–54 år	5,3	5,1	5,2	5,4	6,1
55–64 år	3,0	3,0	3,8	4,1	4,3
65–74 år	1,6	1,9	2,1	1,6	2,1
75–84 år	1,0	1,1	1,0	0,9	1,3

Utsatthet för försäljningsbedrägeri i olika åldersgrupper

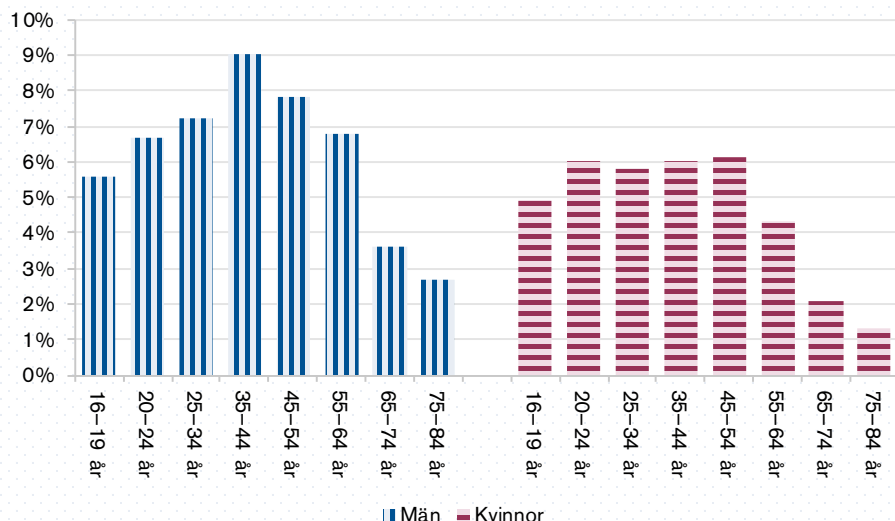
I den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger 5,2 procent att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2020. Andelen blir sedan större upp till åldersgruppen 35–44 år, som hade störst andel utsatta personer (7,5 %). Därefter är andelen utsatta mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) uppger 1,9 procent att de utsattes. Detta är i stort sett samma mönster som 2019 (se tabell 3.20).

Bland män är andelen som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri störst i åldersgruppen 35–44 år (9,0 %) och minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där 2,7 procent utsattes (se figur 3.23).

Bland kvinnor är andelen utsatta störst i åldersgruppen 45–54 år (6,1 %), följt av åldersgrupperna 20–24 och 35–44 år (6,0 % i respektive grupp). Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 1,3 %).

Mönstret gällande hur utsatthet för försäljningsbedrägeri fördelar sig inom olika åldersgrupper skiljer sig något vid en jämförelse mellan män och kvinnor, främst sett till att skillnaden mellan vissa åldersgrupper är mindre bland kvinnor än bland män (se figur 4.23).

Figur 3.23. Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2020. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för försäljningsbedrägeri i olika grupper i befolkningen

Vad gäller utsatthet för försäljningsbedrägeri 2020, visar tabell 3.21 att utrikesfödda personer hade en större andel utsatta (7,1 %) än svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (5,7 respektive 5,0 %).

Personer med som högst gymnasial utbildning utsattes i störst utsträckning (5,7%) följt av personer med eftergymnasial utbildning (5,6 %), medan personer med som högst förgymnasial utbildning hade en mindre andel utsatta (4,9 %).

Ensamstående och sammanboende med barn utsattes i större utsträckning (8,6 respektive 7,0 %) än ensamstående och sammanboende utan barn (5,2 respektive 4,5 %).

Det var under 2020 vanligare att ha utsatts för försäljningsbedrägeri bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (5,7 respektive 5,3 %).

Slutligen var det vanligast att utsättas bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (5,8 %) följt av boende i större städer/kommuner nära större stad (5,5 %) och bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (5,0 %).

Sett till utsatthet för försäljningsbedrägeri inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2020 ser mönstret oftast förhållandevis likartat ut. En skillnad syns dock då boendeort studeras, eftersom det bland kvinnor är vanligast att utsättas i storstäder, medan det bland män är vanligast att utsättas i större städer och kommuner nära större stad (se tabell 3R i appendix).

Tabell 3.21. Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2016–2020. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund					
Svenskfödda med					
– minst en svenskfödd förälder	4,1	4,3	4,6	4,6	5,0
– båda föräldrarna utrikesfödda	5,3	6,7	7,0	7,3	5,7
Utrikesfödda	5,9	6,1	6,4	6,5	7,1
Utbildning (högsta)					
Förgymnasial	3,6	3,9	4,6	4,3	4,9
Gymnasial	4,8	5,0	5,3	5,5	5,7
Eftergymnasial	4,6	5,0	5,2	5,1	5,6
Familjetyp					
Sammanboende					
– utan barn	3,6	3,7	4,2	4,0	4,5
– med barn	5,6	6,2	6,5	6,4	7,0
Ensamstående					
– utan barn	4,3	4,5	4,8	5,1	5,2
– med barn	6,7	8,2	8,0	7,8	8,6
Bostadstyp					
Småhus	4,2	4,5	4,9	5,1	5,3
Flerfamiljshus	4,7	5,0	5,2	5,1	5,7
Boendeort^b					
Storstäder och storstadsnära kommuner	4,8	5,1	5,2	5,3	5,8
Större städer och kommuner nära större stad	4,2	4,8	5,1	5,0	5,5
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	4,4	4,3	4,9	4,9	5,0

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3R i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för utsatthet 2016–2019 har korrigerats något i NTU 2021, då det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort då enkäten skickas ut.

Upprepad utsatthet för försäljningsbedrägeri

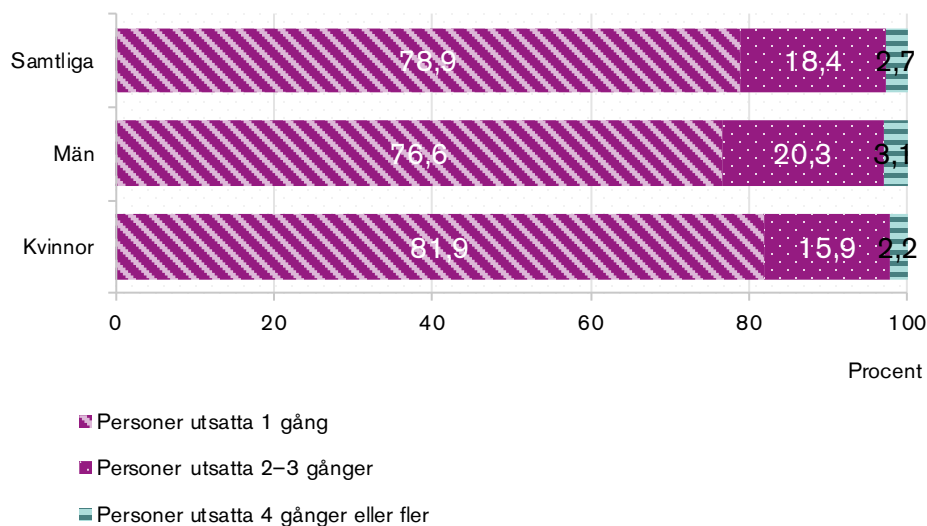
Resultaten visar att upprepad utsatthet är förhållandevis ovanligt när det gäller försäljningsbedrägeri. Av de personer som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2020 utsattes 78,9 procent en (1) gång. Vidare var det 18,4 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 2,7 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) utsattes 4,4 procent för en (1) händelse under 2020, medan 1,0 procent utsattes två till tre gånger och 0,2 procent utsattes för försäljningsbedrägeri fyra gånger eller fler (se figur 3.24 och tabell 3.22).

Av de män som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2020 utsattes 76,6 procent en (1) gång. Det var 20,3 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 3,1 procent av de utsatta männen utsattes fyra gånger eller fler. Sett till män i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 5,0 procent utsattes för en (1) händelse 2020 och 1,3 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,2 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2020 utsattes 81,9 procent en (1) gång. Det var 15,9 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, och 2,2 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 3,9 procent av kvinnorna utsattes en (1) gång 2020 och 0,8 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,1 procent utsattes för försäljningsbedrägeri fyra gånger eller fler.

Sett till försäljningsbedrägeri är det således vanligare bland män än bland kvinnor att ha utsatts upprepade gånger.

Figur 3.24. Upprepat utsatthet bland dem som utsattes för försäljningsbedrägeri 2020. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).^a

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Tabell 3.22. Upprepat utsatthet för försäljningsbedrägeri 2020. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	4,4	1,0	0,2	5,5
Män	5,0	1,3	0,2	6,4
Kvinnor	3,9	0,8	0,1	4,6

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Kort-/kreditbedrägeri

För att belysa omfattningen av kort-/kreditbedrägeri ställs följande fråga:

*Har någon på ett brottsligt sätt använt ditt kontonummer,
kontokort/kontokortsuppgifter eller dina personuppgifter för att komma över pengar
eller andra värdesaker under förra året (2020)?*

Det är 4,1 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri under 2020, vilket skulle motsvara cirka 334 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen.³⁰ Det innebär en minskning sedan 2019, då 5,3 procent utsattes. Dessförinnan syntes en ökning mellan 2016 och 2018 (se tabell 3.23).³¹

Det är 4,6 procent av männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes 2020, vilket innebär en minskning sedan 2019 (5,9 %). En ökning syns under de första åren, följt av att andelen minskat i de två senaste mätningarna (se figur 3.25).

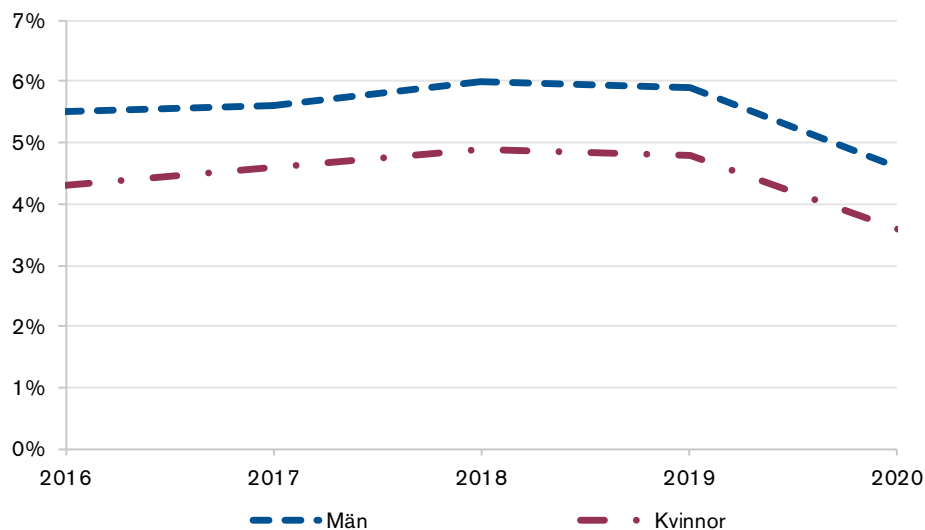
Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) uppger 3,6 procent att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri under 2020, vilket innebär en minskning jämfört med 2019 (4,8 %). Precis som för män syns även en ökning mellan 2016 och 2018, därefter har andelen minskat.

Det är således vanligare bland män än kvinnor att utsättas för kort-/kreditbedrägeri, men utvecklingen är likartad, med en svag ökning sedan den första mätpunkten följt av en minskning i de två senaste mätningarna. För både män och kvinnor har den tydligaste minskningen skett i den senaste mätningen.

³⁰ Bedrägeribrott är något man kan vara utsatt för utan att veta om det. Detta faktum kan påverka utfallet i undersökningen, och bör beaktas när resultaten tolkas.

³¹ Frågan om kort-/kreditbedrägeri tillkom i samband med metodbytet i NTU 2017, vilket är anledningen till att enbart resultat från och med utsatthet 2016 redovisas.

Figur 3.25. Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2016–2020. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.23. Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2016–2020. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA 16–84 ÅR	4,9	5,1	5,4	5,3	4,1
Män	5,5	5,6	6,0	5,9	4,6
Kvinnor	4,3	4,6	4,9	4,8	3,6
Ålder					
16–19 år	1,6	2,0	2,6	2,5	2,4
20–24 år	4,8	4,5	5,2	5,1	4,2
25–34 år	5,5	5,6	5,9	5,0	4,0
35–44 år	6,5	6,7	6,5	7,1	4,8
45–54 år	6,7	7,3	7,4	7,1	5,7
55–64 år	5,1	5,3	5,4	6,0	4,3
65–74 år	3,1	3,4	3,7	3,8	2,9
75–84 år	2,1	2,1	3,7	3,1	2,4
Män					
16–19 år	1,7	2,2	2,9	2,2	2,3
20–24 år	4,8	4,9	5,8	5,4	4,1
25–34 år	5,3	5,6	6,5	5,8	4,2
35–44 år	7,0	7,5	7,3	7,3	5,3

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2016	2017	2018	2019	2020
45–54 år	7,4	7,9	7,6	7,8	6,6
55–64 år	6,4	6,1	6,0	6,4	4,9
65–74 år	4,2	3,7	4,8	4,5	3,6
75–84 år	2,8	2,8	4,6	4,0	2,9
Kvinnor					
16–19 år	1,5	1,9	2,4	2,7	2,5
20–24 år	4,9	4,2	4,7	5,0	4,4
25–34 år	5,7	5,6	5,5	4,3	3,9
35–44 år	5,9	5,8	5,9	6,8	4,4
45–54 år	6,0	6,7	7,3	6,6	4,9
55–64 år	3,9	4,6	4,8	5,7	3,7
65–74 år	2,1	3,1	2,8	3,1	2,3
75–84 år	1,5	1,5	2,9	2,2	2,0

Utsatthet för kort-/kreditbedrägeri i olika åldersgrupper

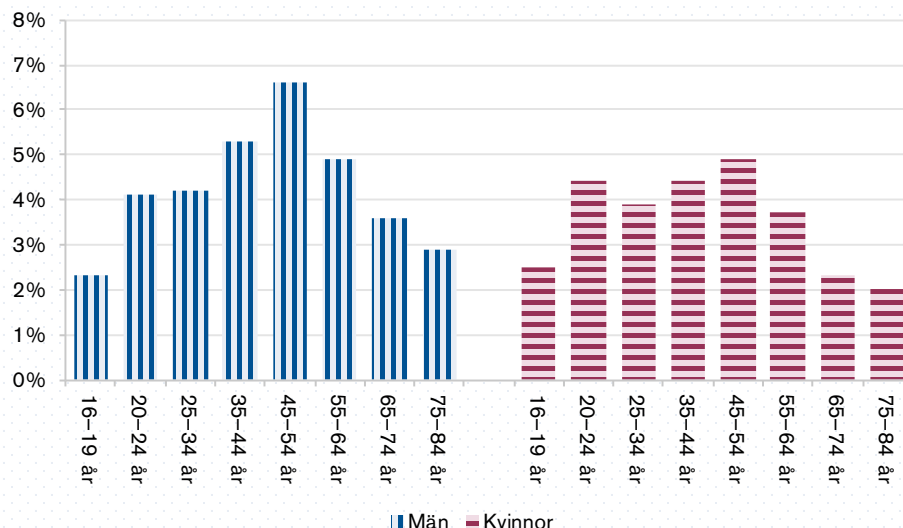
Andelen som 2020 utsattes för kort-/kreditbedrägeri är minst bland personer i åldersgruppen 16–19 år (2,4 %), och därefter blir den större ju äldre åldersgrupp som studeras, upp till åldersgruppen 45–54 år som hade störst andel utsatta (5,7 %). Därefter är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Det här liknar mönstret 2019 (se tabell 3.23).

Bland män finns störst andel utsatta i åldersgruppen 45–54 år (6,6 %), medan den yngsta åldersgruppen (16–19 år) utsattes i minst utsträckning (2,3 %, se figur 3.26).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år där 4,9 procent utsattes, medan den äldsta åldersgruppen (75–84 år) utsattes i minst utsträckning (2,0 %).

Mönstret gällande hur utsatthet för kort-/kreditbedrägeri fördelar sig inom olika åldersgrupper skiljer sig således något vid en jämförelse mellan män och kvinnor, något som framgår av figur 3.26.

Figur 3.26. Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2020. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för kort-/kreditbedrägeri i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.24 visar att utrikesfödda personer och svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda i större utsträckning uppger att de under 2020 utsattes för kort-/kreditbedrägeri (5,4 respektive 4,6 %) än svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (3,7 %).

Det är vanligare att utsättas ju högre utbildningsnivån är. Personer med eftergymnasial utbildning utsattes i högre grad (4,5 %) än personer med som högst gymnasial utbildning (4,2 %) och personer med som högst förgymnasial utbildning (3,1 %).

Ensamstående och sammanboende med barn utsattes i större utsträckning (6,2 respektive 4,8 %) än ensamstående och sammanboende utan barn (3,6 respektive 3,8 %).

Vidare är det vanligare att ha utsatts bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (4,5 respektive 3,7 %).

Boende i storstäder/storstadsnära kommuner utsattes i större utsträckning (4,8 %) än boende i större städer/kommuner nära större stad respektive boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (3,9 respektive 3,2 %).

Sett till utsatthet för kort-/kreditbedrägeri inom olika grupper bland män respektive kvinnor ser mönstret oftast likartat ut (se tabell 3T i appendix).

Tabell 3.24. Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2016–2020. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund					
Svenskfödda med					
– minst en svenskfödd förälder	4,6	4,9	5,1	4,9	3,7
– båda föräldrarna utrikesfödda	6,4	5,4	6,7	7,8	4,6
Utrikesfödda	5,7	5,9	6,5	6,5	5,4
Utbildning (högsta)^b					
Förgymnasial	2,8	3,1	3,5	3,6	3,1
Gymnasial	4,9	5,2	5,6	5,5	4,2
Eftergymnasial	6,1	6,1	6,4	6,1	4,5
Familjetyp					
Sammanboende					
– utan barn	4,5	4,8	5,1	5,0	3,8
– med barn	6,4	6,8	7,0	6,6	4,8
Ensamstående					
– utan barn	3,9	3,9	4,4	4,5	3,6
– med barn	6,7	7,9	7,8	7,7	6,2
Bostadstyp					
Småhus	4,6	4,9	5,4	5,0	3,7
Flerfamiljshus	5,2	5,3	5,5	5,7	4,5
Boendeort^c					
Storstäder och storstadsnära kommuner	6,0	5,9	6,5	6,3	4,8
Större städer och kommuner nära större stad	4,4	4,7	4,9	4,8	3,9
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	4,0	4,4	4,7	4,7	3,2

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3T i appendix.

^b Vissa resultat gällande utbildningsnivå har i NTU 2021 korrigerats med 0,1 procentenheter, med anledning av en tidigare felkodning.

^c Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för utsatthet 2016–2019 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

Upprepad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri

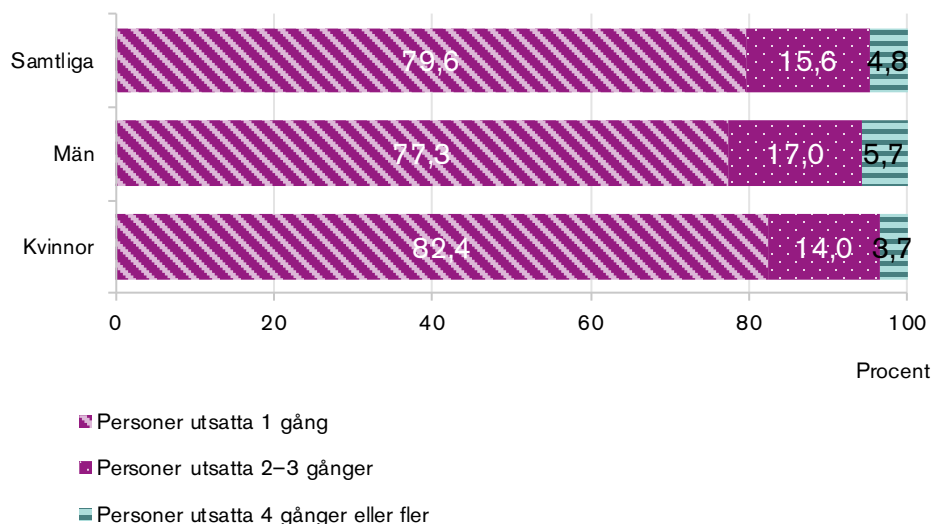
Upprepad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri är relativt ovanligt, och 79,6 procent av de personer som utsattes under 2020 uppger att det rörde sig om en (1) händelse. Vidare var det 15,6 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 4,8 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 3,3 procent utsattes för en (1) händelse under 2020, medan 0,6 procent utsattes två till tre gånger, och 0,2 procent uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri fyra gånger eller fler (se figur 3.27 och tabell 3.25).

Av de män som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2020 utsattes 77,3 procent en (1) gång. Det var 17,0 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, och 5,7 procent av de utsatta männen utsattes fyra gånger eller fler. Sett till män i befolkningen (16–84 år) utsattes 3,6 procent för en (1) händelse och 0,8 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,3 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2020 utsattes 82,4 procent en (1) gång. Det var 14,0 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, medan 3,7 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler. Sett till kvinnor i befolkningen (16–84 år) utsattes 3,0 procent för en (1) händelse 2020 och 0,5 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,1 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Det är således vanligare bland män under 2020 att ha utsatts upprepade gånger för kort-/kreditbedrägeri, än bland kvinnor.

Figur 3.27. Upprepad utsatthet bland dem som utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2020. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).^a

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Tabell 3.25. Upprepad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2020. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	3,3	0,6	0,2	4,1
Män	3,6	0,8	0,3	4,6
Kvinnor	3,0	0,5	0,1	3,6

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Nätkränkning

För att belysa omfattningen av utsatthet för nätkränkning ställs följande fråga i NTU:

Har någon i syfte att kränka eller skada dig spridit känsliga uppgifter, bilder, filmer och/eller kommentarer om dig på internet under förra året (2020)?

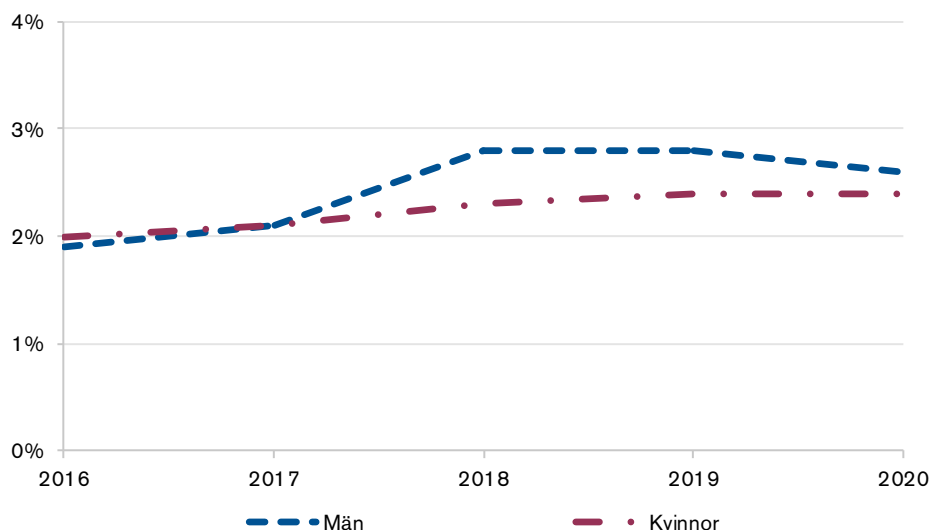
Det är 2,5 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för nätkränkning under 2020, vilket skulle motsvara cirka 205 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är på ungefär samma nivå som 2019, då andelen var 2,6 procent. Sedan den första mätningen (2016) syns en ökning inledningsvis, men från och med 2018 har andelen i princip varit oförändrad (se tabell 3.26).

Bland män uppger 2,6 procent att de utsattes för någon nätkränkning 2020, vilket är en något mindre andel än 2019 (2,8 %). Sedan den första mätningen 2016 syns en ökning fram till och med 2018 och därefter har andelen varit relativt oförändrad (se figur 3.28).

Bland kvinnor (16–84 år) var det 2,4 procent som utsattes, vilket är på samma nivå som 2019. Dessförinnan syntes en uppåtgående trend mellan 2016–2019.

Sett till utvecklingen över tid vad gäller nätkränkning syns således ett liknande mönster för män och kvinnor, med en ökning i början av perioden (särskilt bland män) följt av relativt stabila nivåer.

Figur 3.28. Självrapporterad utsatthet för nätkränkning 2016–2020. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.26. Självrapporterad utsatthet för nätkränkning 2016–2020 Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	1,9	2,1	2,5	2,6	2,5
Män	1,9	2,1	2,8	2,8	2,6
Kvinnor	2,0	2,1	2,3	2,4	2,4
Ålder					
16–19 år	5,8	5,8	6,4	6,9	6,7
20–24 år	3,6	3,3	2,8	3,3	3,0
25–34 år	2,4	2,6	2,8	2,4	2,4
35–44 år	1,8	2,5	3,0	2,7	2,8
45–54 år	1,9	2,1	2,8	3,1	2,9
55–64 år	1,2	1,4	2,0	2,1	2,2
65–74 år	0,5	0,7	1,0	1,1	0,9
75–84 år	0,5	0,5	0,7	0,6	0,6
Män					
16–19 år	4,3	4,3	5,2	5,5	4,9
20–24 år	3,4	3,5	2,3	3,8	2,7
25–34 år	2,5	2,5	2,9	2,6	2,6
35–44 år	1,6	2,4	3,5	3,3	3,4
45–54 år	2,1	2,5	3,7	3,4	3,3
55–64 år	1,4	1,7	2,5	2,7	2,6
65–74 år	0,6	0,8	1,2	1,2	1,0
75–84 år	0,8	0,6	0,9	0,7	0,8
Kvinnor					
16–19 år	7,0	7,0	7,4	8,1	8,2
20–24 år	3,7	3,1	3,3	2,9	3,2
25–34 år	2,2	2,7	2,8	2,2	2,3
35–44 år	2,0	2,6	2,5	2,1	2,2
45–54 år	1,8	1,7	2,1	2,7	2,5
55–64 år	1,1	1,0	1,5	1,6	1,7
65–74 år	0,4	0,6	0,7	1,0	0,8
75–84 år	0,2	0,4	0,6	0,5	0,3

Utsatthet för nätkränkning i olika åldersgrupper

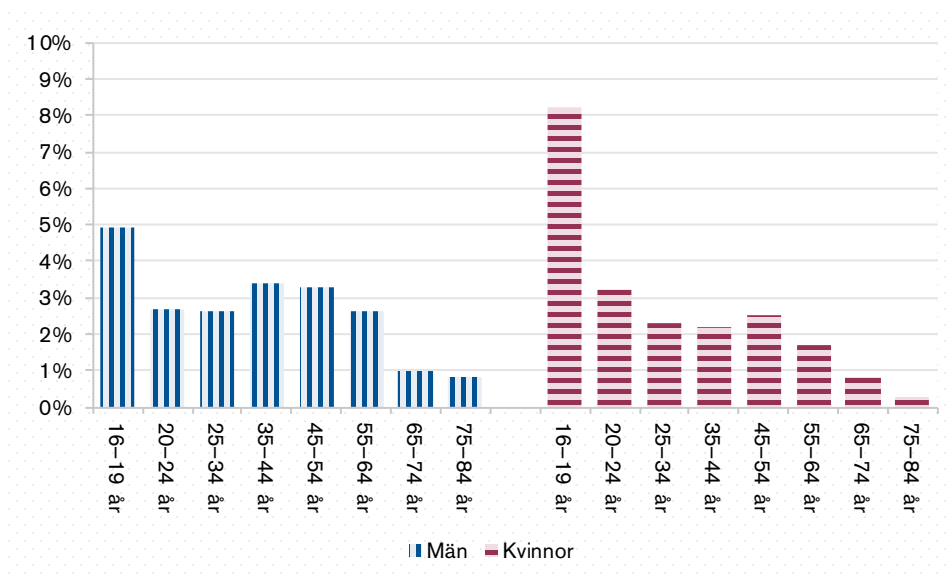
Det finns tydliga skillnader mellan olika åldersgrupper vad gäller nätkränkning. Mest utsatt 2020 var den yngsta åldersgruppen (16–19 år) där 6,7 procent uppger att de utsattes. Minst utsatt var den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där 0,6 procent uppger att de utsattes. Detta påminner om mönstren under de tidigare åren (se tabell 3.26).

Även när resultaten för män studeras separat är andelen utsatta störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 4,9 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,8 %), se figur 3.29.

Kvinnor i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger i betydligt högre grad än resterande åldersgrupper att de utsattes för nätkränkning 2020 (8,2 %). Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,3 %).

Bland både män och framför allt kvinnor visar resultatet således att det är betydligt vanligare att utsättas för nätkränkning i den yngsta åldersgruppen än i resterande åldersgrupper, och att det är minst vanligt att utsättas i den äldsta åldersgruppen.

Figur 3.29. Självrapporterad utsatthet för nätkränkning 2020. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för nätkränkning i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.27 visar att personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda i större utsträckning uppger att de utsattes för någon

nätkränkning under 2020 (3,2 %) än utrikesfödda personer respektive svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (2,8 respektive 2,4 %).

Personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes i större utsträckning (3,9 %) än personer med som högst gymnasial respektive eftergymnasial utbildning (2,3 respektive 2,0 %).

Det var vanligare att utsättas för ensamstående, med eller utan barn (6,1 respektive 3,6 %) än för sammanboende, med eller utan barn (1,7 respektive 1,5 %).

Det var även vanligare med utsatthet bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (2,8 respektive 2,2 %).

Att utsättas för nätkränkning är lika vanligt bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner som bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner respektive i större städer/kommuner nära större stad (2,5 % i respektive grupp).

Mönstret för hur utsatthet för nätkränkning fördelar sig i olika grupper ser likartat ut bland män och kvinnor (se tabell 3V i appendix).

Tabell 3.27. Självrapporterad utsatthet för nätkränkning 2016–2020. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund					
Svenskfödda med					
– minst en svenskfödd förälder	1,8	2,1	2,4	2,4	2,4
– båda föräldrarna utrikesfödda	3,4	3,6	4,1	5,0	3,2
Utrikesfödda	2,2	2,2	2,8	2,8	2,8
Utbildning (högsta)^b					
Förgymnasial	3,0	3,2	3,4	3,9	3,9
Gymnasial	1,7	2,0	2,6	2,4	2,3
Eftergymnasial	1,6	1,7	2,0	2,1	2,0
Familjetyp					
Sammanboende					
– utan barn	1,2	1,1	1,8	1,4	1,5
– med barn	1,5	1,7	2,0	2,2	1,7
Ensamstående					

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2016	2017	2018	2019	2020
– utan barn	2,9	3,2	3,3	3,7	3,6
– med barn	3,6	4,8	5,3	5,3	6,1
Bostadstyp					
Småhus	1,7	1,9	2,4	2,4	2,2
Flerfamiljshus	2,1	2,4	2,7	2,7	2,8
Boendeort^c					
Storstäder och storstadsnära kommuner	1,9	2,2	2,6	2,5	2,5
Större städer och kommuner nära större stad	2,0	2,0	2,5	2,5	2,5
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	2,0	2,2	2,6	2,8	2,5

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3V i appendix.

^b Vissa resultat gällande utbildningsnivå har i NTU 2021 korrigerats med 0,1 procentenheter, med anledning av en tidigare felkodning.

^c Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017-NTU 2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

Upprepad utsatthet för nätkränkning

Resultatet visar att nätkränkning är en brottstyp där det är relativt vanligt med upprepad utsatthet. Av de personer som uppger att de utsattes för någon nätkränkning 2020 var det 55,2 procent som utsattes en (1) gång. Vidare var det 21,7 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 23,2 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,4 procent utsattes en (1) gång, medan 0,6 procent utsattes två till tre gånger, och det var 0,6 procent som utsattes för nätkränkning fyra gånger eller fler under 2020 (se figur 3.30 och tabell 3.28).

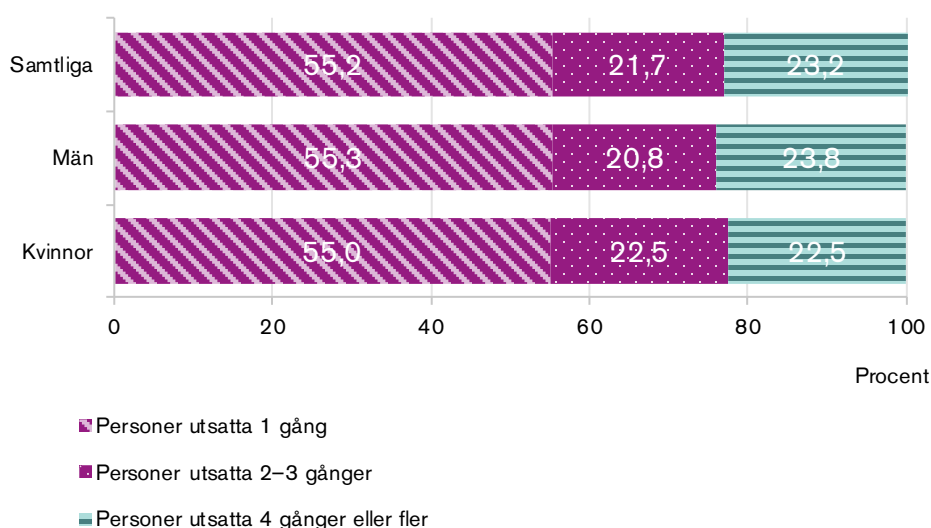
Av de män som uppger att de utsattes för någon nätkränkning 2020 var det 55,3 procent som utsattes en (1) gång. Vidare var det 20,8 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, medan 23,8 procent av de utsatta männen uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till män i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,5 procent utsattes för en (1) händelse 2020, medan 0,6 procent utsattes två till tre gånger och även 0,6 procent som utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för någon nätkränkning var det 55,0 procent som utsattes en (1) gång. Det var 22,5 procent av de utsatta

kvinnorna som utsattes två till tre gånger, en lika stor andel (22,5 %) av de utsatta kvinnorna uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till kvinnor i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,3 procent utsattes en (1) gång, medan 0,6 procent utsattes två till tre gånger, och även 0,6 procent som utsattes fyra gånger eller fler.

Resultatet visar således att det är ungefär lika vanligt att män är upprepat utsatta för nätkränkning som kvinnor är.

Figur 3.30. Upprepat utsatthet bland de som utsattes för nätkränkning 2020. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).^a

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Tabell 3.28. Upprepad utsatthet för nätkränkning 2020. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	Andel utsatta ...			
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	Andel utsatta totalt
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	1,4	0,6	0,6	2,5
Män	1,5	0,6	0,6	2,6
Kvinnor	1,3	0,6	0,6	2,4

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepat utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Trakasserier

Trakasserier definieras i NTU som en serie av mer eller mindre allvarliga händelser med samma förövare. Det behöver inte nödvändigtvis handla om brottsliga händelser juridiskt sett. I de fall som NTU med den här frågan fångar sådant som är brottsligt skulle det kunna handla om till exempel grov fridskränkning, grov kvinnofridskränkning, olaga förföljelse, ofredande eller hemfridsbrott.

Resultat gällande trakasserier finns enbart från och med NTU 2020 (självrapporterad utsatthet 2019). Anledningen är att enkätfrågan om trakasserier omformulerades inför NTU 2020, och den anses inte jämförbar med resultaten före omformuleringen. För mer information hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

För att fånga omfattningen av utsatthet för trakasserier ställs följande fråga i NTU:

Har du under förra året (2020), av en och samma person vid upprepade tillfällen, blivit förföljd eller fått oönskade besök, telefonsamtal eller meddelanden, via brev, sms eller internet? Räkna inte med telefonförsäljning eller liknande.

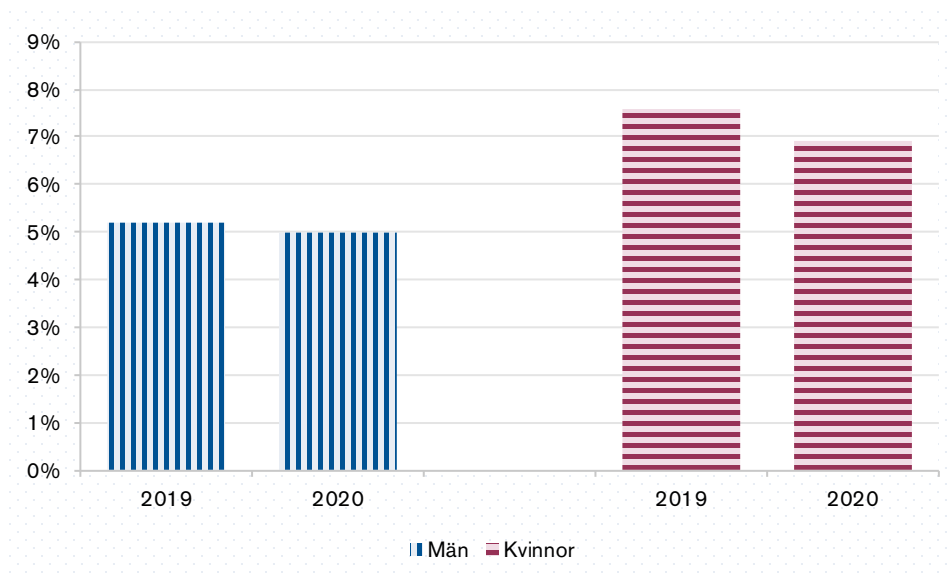
Det är 6,0 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för trakasserier 2020, vilket skulle motsvara cirka 194 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det innebär en minskning sedan 2019, då 6,5 procent utsattes (se tabell 3.29).

Figur 3.31 visar att det är 5,0 procent av männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för trakasserier 2020, vilket innebär en liten minskning sedan 2019, då 5,2 procent utsattes.

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 6,9 procent som uppger att de utsattes för trakasserier 2020. Det innebär en minskning sedan 2019, då 7,6 procent utsattes.

Kvinnor uppger således i större utsträckning än män att de har utsatts för trakasserier.

Figur 3.31. Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2019–2020. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.29. Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2019–2020. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2019	2020
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	6,5	6,0
Män	5,2	5,0
Kvinnor	7,6	6,9
Ålder		
16–19 år	12,0	10,8
20–24 år	10,2	10,2
25–34 år	8,1	8,1

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

35–44 år	6,7	6,8
45–54 år	6,1	5,8
55–64 år	4,8	4,3
65–74 år	3,9	2,8
75–84 år	3,6	2,6
Män		
16–19 år	8,1	7,6
20–24 år	7,7	5,8
25–34 år	5,8	6,0
35–44 år	5,4	6,3
45–54 år	5,1	5,4
55–64 år	4,2	4,2
65–74 år	4,0	2,9
75–84 år	4,3	2,5
Kvinnor		
16–19 år	15,2	13,4
20–24 år	12,4	13,8
25–34 år	10,2	9,8
35–44 år	8,0	7,3
45–54 år	7,0	6,2
55–64 år	5,4	4,3
65–74 år	3,9	2,8
75–84 år	3,0	2,6

Utsatthet för trakasserier i olika åldersgrupper

Personer i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger i störst utsträckning att de utsattes för trakasserier under 2020, med 10,8 procent. En tydlig minskning av andelen syns ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst andel 2020 återfinns i den äldsta åldersgruppen 75–84 år där 2,6 procent utsattes (se tabell 3.29).

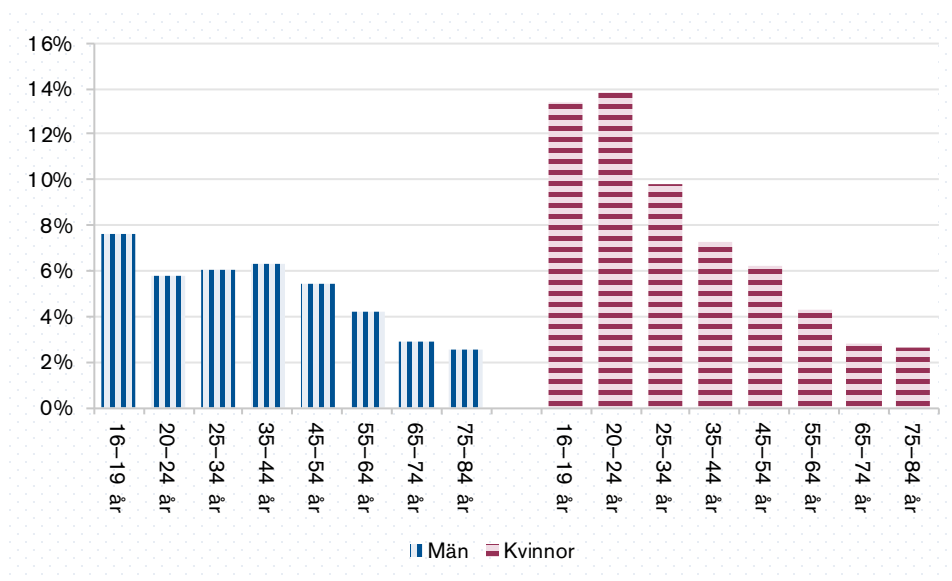
Även bland män är det i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) som störst andel uppger att de under 2020 utsattes för trakasserier (7,6 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 2,5 procent utsattes (se figur 3.32).

Utsatthet för trakasserier är bland kvinnor är vanligast i den näst yngsta åldersgruppen (20–24 år) där 13,8 procent uppger att de utsattes för trakasserier under 2020. Andelen blir tydligt mindre ju äldre åldersgrupp

som studeras. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 2,6 procent av kvinnorna utsattes.

Både bland män och kvinnor är det således vanligast att utsättas i de yngre åldersgrupperna, medan utsattheten sedan minskar med äldre åldersgrupper. Dock är det bland kvinnor vanligast att utsättas i den näst yngsta åldersgruppen, medan andelen bland män är störst i den yngsta åldersgruppen. Bland kvinnor utmärker sig dock båda de två yngsta åldersgrupperna med högre nivåer av rapporterad utsatthet.

Figur 3.32. Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2020. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för trakasserier i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.30 visar att den andel som uppger att de utsattes för trakasserier under 2020 är större bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (9,0 %) än bland utrikesfödda personer (7,4%) och bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (5,4 %).

Andelen utsatta blir mindre ju högre utbildningsnivån är. Andelen var större bland personer med som högst förgymnasial utbildning (7,9 %) än bland personer med som högst gymnasial (5,8 %) och eftergymnasial utbildning (5,2 %).

Det var också betydligt vanligare att utsättas för trakasserier för ensamstående, med och utan barn (12,0 respektive 8,1 %), än för sammanboende, med och utan barn (4,5 respektive 4,0 %).

Vidare var det vanligare att utsättas för boende i flerfamiljshus än för boende i småhus (7,0 respektive 5,0 %).

Under 2020 var det 6,2 procent som utsattes för trakasserier bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner, medan det var 6,1 procent som utsattes i större städer/kommuner nära större stad och 5,5 procent som utsattes bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner.

Sett till olika grupper bland män respektive kvinnor 2020 ser mönstret oftast likartat ut, men på högre nivåer bland kvinnor. (se tabell 3X i appendix).

Tabell 3.30. Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2019–2020^a. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2019	2020
Svensk/utländsk bakgrund		
Svenskfödda med		
– minst en svenskfödd förälder	5,9	5,4
– båda föräldrarna utrikesfödda	11,0	9,0
Utrikesfödda	7,9	7,4
Utbildning (högsta)		
Förgymnasial	8,0	7,9
Gymnasial	6,4	5,8
Eftergymnasial	5,7	5,2
Familjetyp		
Sammanboende		
– utan barn	4,5	4,0
– med barn	4,8	4,5
Ensamstående		
– utan barn	8,6	8,1
– med barn	13,2	12,0
Bostadstyp		
Småhus	5,7	5,0
Flerfamiljshus	7,4	7,0
Boendeort		

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2019	2020
Storstäder och storstadsnära kommuner	6,6	6,2
Större städer och kommuner nära större stad	6,4	6,1
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	6,5	5,5

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3X i appendix.

Egendomsbrott mot hushåll

Brottskategorin egendomsbrott mot hushåll omfattar *bostadsinbrott*, *bilstöld*, *stöld ur eller från fordon* och *cykelstöld*. Gemensamt för de brottstyperna är att egendomen ofta är (eller uppfattas vara) gemensam för de boende i hushållet, och de tillfrågade får därför svara på frågor om utsatthet inom hela hushållet.

Resultaten visar att det är 13,2 procent av hushållen i riket som rapporterar att de under 2020 utsattes för något eller några av de egendomsbrott som tas upp i undersökningen, vilket skulle motsvara cirka 607 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det innebär en minskning sedan 2019 (14,6 %). Andelen har även minskat om man ser till utvecklingen sedan 2006, och minskningen består framför allt av att allt färre drabbas av stöld ur eller från fordon (se tabell 3.31 och figur 3.33).

Tabell 3.31. Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot egendom 2011–2020. Andel (%) utsatta hushåll i riket. För 2020 redovisas även skattat antal utsatta hushåll i riket.^a

	Andel utsatta hushåll										Antal utsatta hushåll
	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020	2020
SAMTLIGA EGENDOMSBROTT MOT HUSHÅLL^a	14,5	12,8	13,5	12,7	13,2	14,4	13,8	14,6	14,6	13,2	607 000
Bostadsinbrott	1,7	1,3	1,7	1,2	1,6	1,8	1,8	1,8	1,7	1,3	58 000
Bilstöld ^b	0,8	0,7	0,8	0,4	1,1	1,0	0,9	1,0	1,0	0,8	31 000
Stöld ur/från fordon	5,3	4,5	4,7	4,5	4,1	4,8	4,5	4,7	4,6	4,1	190 000
Cykelstöld ^c	10,3	9,2	9,6	9,5	9,9	10,7	10,3	11,1	11,4	10,5	436 000

^a Netto redovisning, vilket innebär att ett och samma hushåll endast redovisas en gång även om det kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

^b I tabellen redovisas bilstöld bland hushåll som ägde någon bil under respektive år eftersom det är den mest vedertagna redovisningsformen. Dock är skillnaderna små, och i årets undersökning uppgick exempelvis andelen hushåll av hela befolkningen som utsatts för bilstöld till 0,7 procent.

^c I tabellen redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år eftersom det är i linje med redovisningen av bilstöld.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3Y). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Bland de egendomsbrott som ingår i NTU är *cykelstöld* det vanligaste att utsättas för. Av de hushåll som ägde någon cykel rapporterar 10,5 procent att de utsattes för cykelstöld under 2020. Det innebär en minskning från 2019, då andelen var 11,4 procent. Andelen utsatta för cykelstöld minskade från och med 2008 till och med 2012. Därefter skedde en svag ökning fram till 2019, som avtog i och med minskningen i den här senaste mätningen (se tabell 3.31 och figur 3.33).

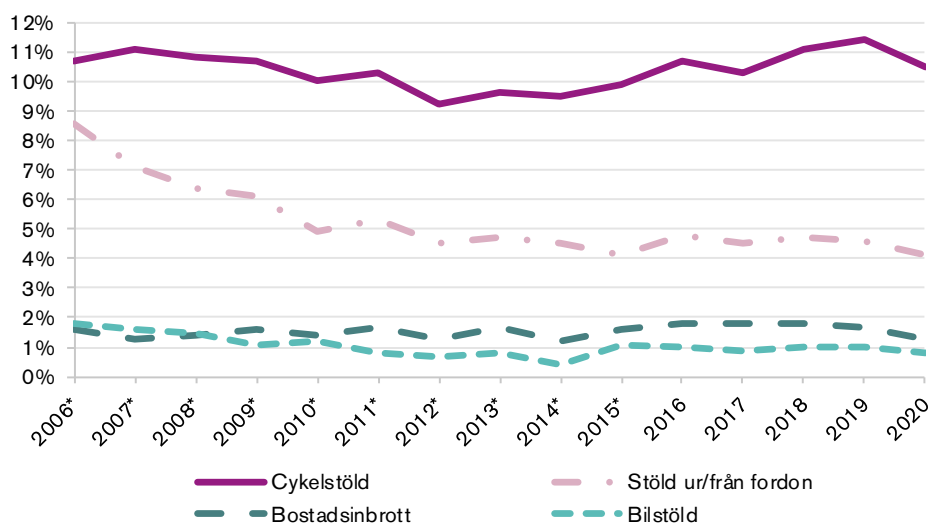
Det näst vanligaste egendomsbrottet är *stöld ur eller från fordon*, något som 4,1 procent av hushållen rapporterar att de utsattes för 2020. Det innebär en minskning jämfört med 2019 (4,6 %). Andelen minskade kraftigt under perioden 2006–2012 och har därefter varit relativt oförändrad, dock med vissa årliga variationer, såsom den minskning som syns i den här senaste mätningen.

Resultatet visar att 1,3 procent av hushållen i riket rapporterat att de utsattes för *bostadsinbrott* under 2020, vilket innebär en minskning från 2019 (1,7 %). Fram till och med 2015 hade denna andel utgjort 1,2–1,7 procent,

och därefter var det årligen cirka 1,8 procent av hushållen som utsattes för bostadsinbrott, fram till minskningen 2020.

Utsatthet för *bilstöld* uppges i minst utsträckning av egendomsbrotten. Resultaten visar att 0,8 procent av de hushåll där någon hade en bil under perioden uppges ha utsatts för bilstöld, vilket innebär att det skett en liten minskning jämfört med föregående mätning (1,0 %, 2019). Andelen som utsattes för bilstöld minskade under perioden 2006–2014, men efter en ökning 2015 har andelen sedan varit relativt oförändrad.

Figur 3.33. Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot egendom 2006–2020. Andel utsatta hushåll i riket.^{a,b}

^a I figuren redovisas bilstöld bland hushåll som ägde bil under respektive år.

^b I figuren redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år.

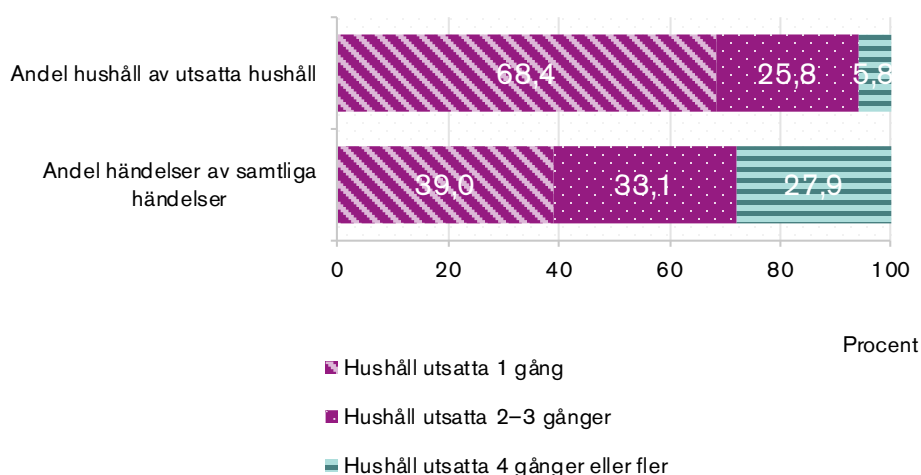
* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Upprepad utsatthet

Resultaten visar att upprepad utsatthet är förhållandevis ovanligt när det gäller egendomsbrott, särskilt när det gäller att utsättas fyra gånger eller fler. Av de hushåll som utsattes för något egendomsbrott 2020 har 68,4 procent utsatts en (1) gång, och de har tillsammans utsatts för 39,0 procent av samtliga rapporterade händelser. Vidare har 25,8 procent av de utsatta hushållen utsatts två till tre gånger, och den här gruppen stod för 33,1 procent av händelserna. Slutligen blev 5,8 procent av de utsatta hushållen utsatta fyra gånger eller fler förra året, och sammantaget blev de

hushållen utsatta för 27,9 procent av samtliga rapporterade händelser (se figur 3.34). Studeras andelarna i stället i hela riket utsattes 9,0 procent av hushållen en (1) gång 2020 och 3,4 utsattes två till tre gånger, medan 0,8 procent utsattes fyra gånger eller fler (se tabell 3Ä i appendix).

Figur 3.34. Upprepad utsatthet bland de hushåll som utsattes för något brott mot egendom 2020. Andel hushåll som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, i förhållande till andel händelser.^a

^a I NTU 2021 syns ett högre internt bortfall än vanligt för frågan om hur många gånger man utsatts för brott föregående kalenderår, särskilt för vissa brottstyper. Detta leder sannolikt till att andelen upprepade utsatta underskattas i särskilt hög grad. För information om det interna bortfallet, och dess ökning i NTU 2021 hänvisas till den tekniska rapporten (Brå 2021b).

Bostadsinbrott

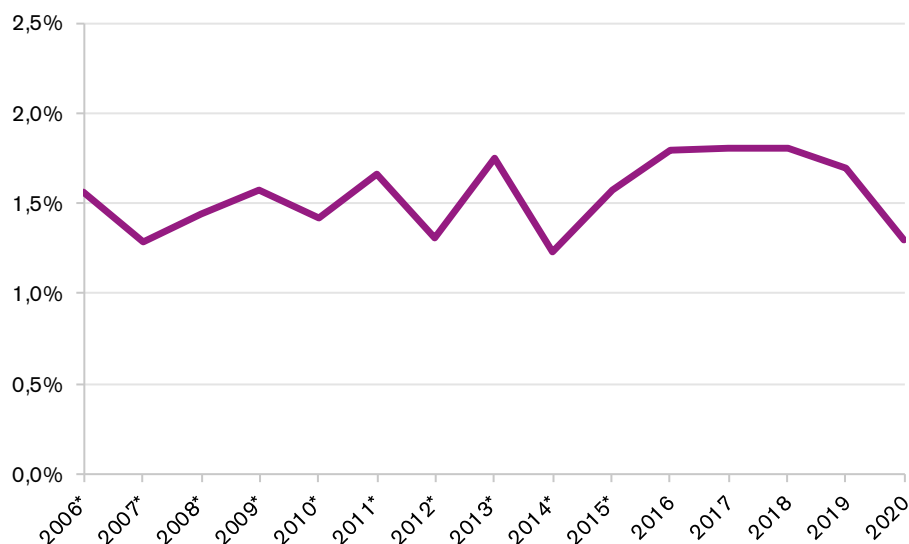
Bostadsinbrotten upplevs ofta som mer allvarliga och mer integritetskränkande än många andra av de stöldbrott som hushållen utsätts för. För att belysa omfattningen av bostadsinbrott ställs följande fråga:

Bröt sig någon in i din bostad i syfte att stjäla något under förra året (2020)?

Enligt resultaten rapporterar 1,3 procent av hushållen i riket att de utsattes för bostadsinbrott 2020 vilket skulle motsvara cirka 58 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det innebär en minskning sedan 2019 (1,7 %). Fram till och med 2015 varierade andelen mellan 1,2 och

1,7 procent, men har därefter varit relativt oförändrad på en något högre nivå än tidigare, fram till minskningen 2020 (se tabell 3.32 och figur 3.35).

Figur 3.35. Självrapporterad utsatthet för bostadsinbrott 2006–2020. Andel utsatta hushåll i riket.

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Utsatthet för bostadsinbrott i olika grupper i befolkningen

Resultatet för 2020 visar att hushåll som består av ensamstående personer med barn i större utsträckning uppger att de utsattes för bostadsinbrott (1,6 %) än hushåll som består av ensamstående personer utan barn (1,2 %) och sammanboende personer med eller utan barn (1,3 respektive 1,2 %, se tabell 3.32).

Andelen som utsattes var något större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (1,4 respektive 1,1 %).

När det gäller boendeort utsattes hushåll i storstäder/storstadsnära kommuner i större utsträckning (1,5 %) än hushåll i större städer/kommuner nära större stad och hushåll i mindre städer/tätorter/ landsbygdskommuner (1,1 % i respektive grupp).

Tabell 3.32. Självrapporterad utsatthet för bostadsinbrott 2011–2020. Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA HUSHÅLL I RIKET	1,7	1,3	1,7	1,2	1,6	1,8	1,8	1,8	1,7	1,3
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	1,9	1,8	2,1	1,5	1,6	1,7	1,7	1,6	1,6	1,2
– med barn	1,4	1,2	1,3	1,3	1,9	1,7	1,8	1,8	1,4	1,3
Ensamstående										
– utan barn	1,4	1,0	1,4	1,0	1,4	1,8	1,8	1,8	1,8	1,2
– med barn	4,3	0,1	7,0	2,1	2,9	2,0	2,8	2,6	2,2	1,6
Bostadstyp										
Småhus	1,9	1,6	2,1	1,5	2,0	1,9	1,7	1,7	1,6	1,1
Flerfamiljshus	1,5	1,0	1,4	1,0	1,2	1,7	1,8	1,9	1,7	1,4
Boendeort^a										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	2,4	2,5	2,3	2,0	1,5
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	1,4	1,5	1,5	1,6	1,1
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	1,4	1,2	1,5	1,4	1,1

^a Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för utsatthet 2016–2019 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3Ö). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

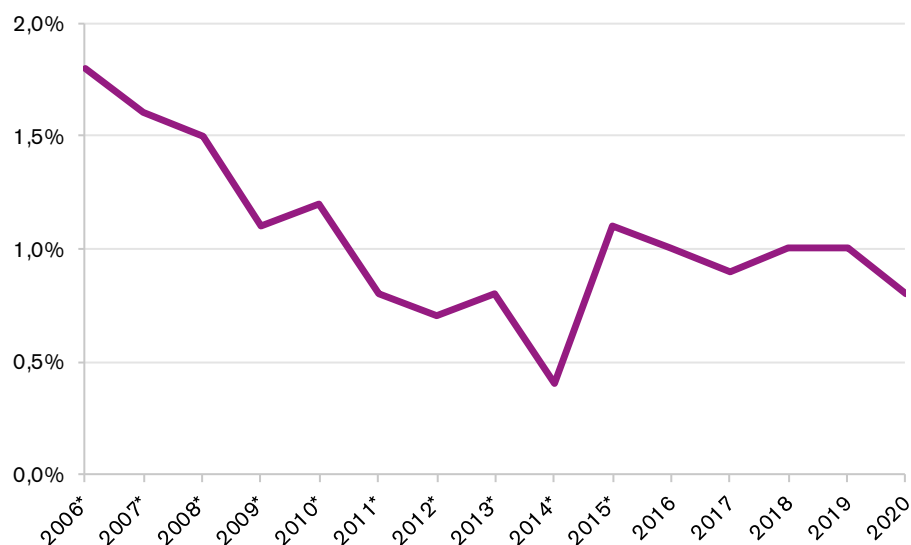
Bilstöld

För att undersöka omfattningen av bilstölder ställs följande fråga i NTU:

Fick du eller någon annan i hushållet en bil stulen under förra året (2020)?

Resultaten visar att 0,8 procent av alla hushåll som hade någon bil³² rapporterar att de utsattes för bilstöld under 2020, vilket skulle motsvara cirka 31 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är en liten minskning sedan 2019 (1,0 %). Andelen minskade kraftigt under perioden 2006–2014, men har efter en ökning 2015 varit relativt oförändrad. Trots den ökningen är andelen utsatta på senare år tydligt mindre än när mätningarna inleddes (se tabell 3.33 och figur 3.36).

Figur 3.36. Självrapporterad utsatthet för bilstöld 2006–2020. Andel utsatta hushåll i riket.^a

^a I figuren redovisas bilstöld bland hushåll som hade någon bil under respektive år.

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Utsatthet för bilstöld i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.33 visar att hushåll som består av ensamstående med eller utan barn i något större utsträckning uppger att de under 2020 utsattes för bilstöld (0,9%) än hushåll som består av sammanboende med eller utan barn (0,8 respektive 0,6 % i respektive grupp).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (1,0 respektive 0,6 %).

Sett till boendeort utsattes hushåll i storstäder/storstadsnära kommuner för bilstöld i större utsträckning (1,0 %) än hushåll i större städer/kommuner

³² Frågan inkluderar tjänstebil och leasingbil.

nära större stad respektive i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (0,7 respektive 0,6 %)

Tabell 3.33. Självrapporterad utsatthet för bilstöld 2011–2020. Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.^a

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA HUSHÅLL I RIKET	0,8	0,7	0,8	0,4	1,1	1,0	0,9	1,0	1,0	0,8
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	1,4	1,7	1,2	0,9	1,2	0,9	0,8	0,8	0,8	0,6
– med barn	0,4	0,5	0,7	0,4	0,6	0,8	0,8	0,7	0,8	0,8
Ensamstående										
– utan barn	0,7	0,5	0,5	0,3	1,2	1,0	1,1	1,1	1,0	0,9
– med barn	1,3	0,3	2,7	0,2	1,8	1,7	1,9	1,8	2,1	0,9
Bostadstyp										
Småhus	0,4	0,4	0,4	0,3	0,8	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6
Flerfamiljshus	1,3	1,2	1,2	0,6	1,3	1,3	1,3	1,4	1,2	1,0
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	1,3	1,3	1,3	1,3	1,0
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	0,8	0,8	0,9	0,7	0,7
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	0,7	0,7	0,6	0,8	0,6

^a I tabellen redovisas bilstöld bland hushåll som hade någon bil under respektive år.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för utsatthet 2016–2019 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3AA). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

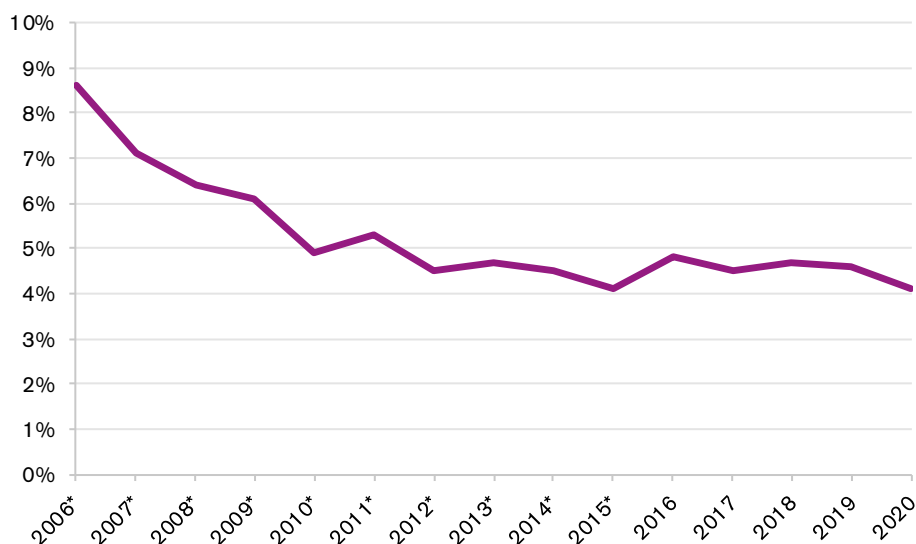
Stöld ur eller från fordon

För att undersöka omfattningen av stöld ur eller från fordon ställs följande fråga i NTU:

Fick du eller någon annan i hushållet något stulet ur eller från en bil, en motorcykel, en moped, en husvagn eller liknande under förra året (2020)?

Vad gäller utsatthet för stöld ur eller från fordon utsattes 4,1 procent av hushållen i riket under 2020, vilket skulle motsvara cirka 190 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det innebär en minskning sedan 2019, då 4,6 procent av hushållen utsattes. Andelen minskade kraftigt under perioden 2006–2012 och har därefter varit relativt oförändrad, dock med vissa årliga variationer, såsom den minskning som syns i den här senaste mätningen (se tabell 3.34 och figur 3.37).

Figur 3.37. Självrapporterad utsatthet för stöld ur/från fordon 2006–2020. Andel utsatta hushåll i riket.

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Utsatthet för stöld ur eller från fordon i olika grupper i befolkningen

När det gäller stöld ur eller från fordon visar tabell 3.34 att det under 2020 var vanligare att utsättas bland hushåll som består av ensamstående och sammanboende med barn (5,2 respektive 4,5 %) än bland hushåll som består av ensamstående och sammanboende utan barn (3,9 respektive 4,0 %).

När det gäller bostadstyp var utsatthet för stöld ur eller från fordon i princip lika vanligt bland boende i flerfamiljshus som bland boende i småhus (4,4 respektive 3,7%).

Hushåll i storstäder/storstadsnära kommuner utsattes i större utsträckning (4,8 %) än hushåll i större städer/kommuner nära större stad respektive i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (3,9 respektive 3,6 %).

Tabell 3.34. Självrapporterad utsatthet för stöld ur/från fordon bland hushåll i riket 2011–2020. Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA HUSHÅLL I RIKET	5,3	4,5	4,7	4,5	4,1	4,8	4,5	4,7	4,6	4,1
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	5,8	5,8	5,3	5,0	4,9	4,6	4,1	4,6	4,2	4,0
– med barn	8,5	6,3	7,6	6,2	5,0	5,8	5,6	5,1	5,3	4,5
Ensamstående										
– utan barn	4,1	3,4	3,5	3,8	3,7	4,3	4,2	4,4	4,4	3,9
– med barn	3,5	3,8	4,0	3,0	1,7	5,8	6,0	7,3	6,1	5,2
Bostadstyp										
Småhus	5,2	4,6	5,2	4,0	4,1	4,5	4,1	4,5	4,5	3,7
Flerfamiljshus	5,5	4,5	4,4	4,8	4,0	5,0	4,9	4,9	4,6	4,4
Boendeort^a										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	5,9	5,5	5,5	5,2	4,8
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	4,2	4,1	4,3	4,2	3,9
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	3,8	3,8	4,3	4,2	3,6

^a Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för utsatthet 2016–2019 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3AB). Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

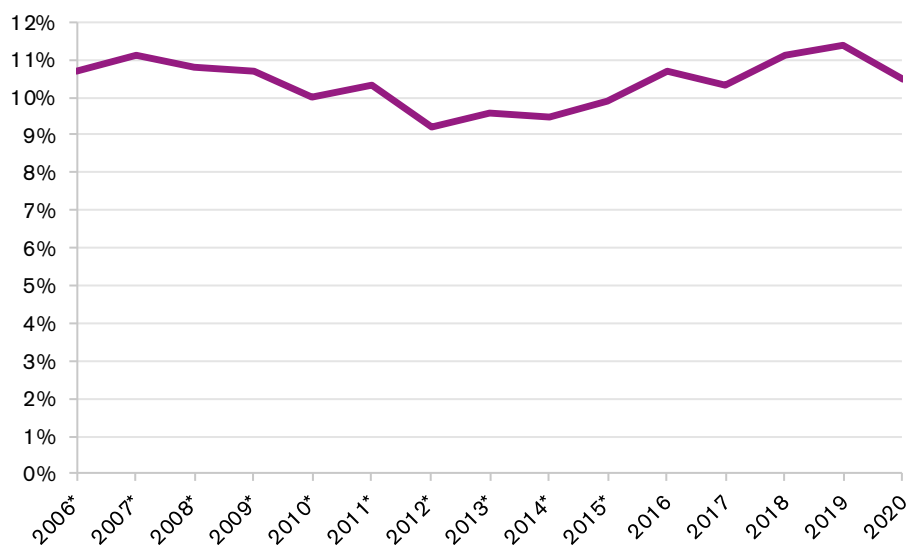
Cykelstöld

För att undersöka omfattningen av cykelstöld ställs följande fråga i NTU:

Fick du eller någon annan i hushållet någon cykel stulen under förra året (2020)?

Resultatet visar att 10,5 procent av de hushåll som ägde någon cykel förra året rapporterar att de utsattes för cykelstöld, vilket skulle motsvara cirka 436 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det innebär en minskning från 2019, då andelen var 11,4 procent. Andelen utsatta för cykelstöld minskade från och med 2008 till och med 2012. Därefter skedde en svag ökning fram till 2019, som avtog i och med minskningen i den här senaste mätningen (se tabell 3.35 och figur 3.38).

Figur 3.38. Självrapporterad utsatthet för cykelstöld 2006–2020. Andel utsatta hushåll i riket.^a

^a I figuren redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år.

* Notera att resultat till och med självrapporterad utsatthet 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Utsatthet för cykelstöld i olika grupper i befolkningen

Ensamstående personer med barn utsattes under 2020 för cykelstöld i störst utsträckning (17,2 %) följt av hushåll som består av sammanboende med barn (12,3 %). Vidare utsattes 10,5 procent bland ensamstående utan barn, medan minst andel utsatta återfinns bland sammanboende utan barn (8,7 %, se tabell 3.35).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (13,9 respektive 7,2 %).

Utsatthet för cykelstöld var vanligare bland hushåll i storstäder/storstadsnära kommuner och i större städer/kommuner nära större stad (12,7 respektive 10,7 %) än i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (7,4 %).

Tabell 3.35. Självrapporterad utsatthet för cykelstöld bland hushåll i riket 2011–2020.
Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.^a

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016	2017	2018	2019	2020
SAMTLIGA HUSHÅLL I RIKET	10,3	9,2	9,6	9,5	9,9	10,7	10,3	11,1	11,4	10,5
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	7,4	5,9	7,4	6,5	6,9	8,1	7,4	8,3	8,7	8,7
– med barn	12,1	11,9	12,0	11,8	15,2	12,6	12,5	13,5	13,0	12,3
Ensamstående										
– utan barn	11,3	10,5	9,7	10,4	9,6	11,0	10,7	11,5	12,1	10,5
– med barn	17,8	14,7	15,6	14,7	14,4	17,9	19,6	18,4	19,7	17,2
Bostadstyp										
Småhus	7,7	6,4	6,7	6,4	6,7	7,5	7,2	7,9	8,2	7,2
Flerfamiljshus	13,0	12,1	12,5	12,2	12,6	13,7	13,4	14,3	14,8	13,9
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	11,8	11,4	12,7	13,0	12,7
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	11,2	11,2	11,8	12,0	10,7
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	8,3	7,6	7,8	8,3	7,4

^a I tabellen redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för utsatthet 2016–2019 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio referensåren. En fullständig tidsserie (självrapporterad utsatthet 2006 och framåt) finns i appendix (tabell 3AC). Notera att resultat till och med 2015 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

4. Otrygghet och oro för brott

Sammanfattning

Majoriteten (72 %) av befolkningen (16–84 år) uppger att de känner sig mycket eller ganska trygga när de går ut ensamma sent en kväll i sitt eget bostadsområde. Totalt 28 procent uppger dock att de känner sig mycket eller ganska otrygga eller att de till följd av otrygghet undviker att gå ut ensamma under sena kvällar, vilket innebär en liten minskning jämfört med 2020, då andelen var 30 procent. Efter en svag minskning under de första åren var andelen otrygga relativt oförändrad fram till och med 2015, följt av en påtaglig ökning året därpå. Mellan 2016–2021 har andelen åter varit oförändrad bortsett från en tillfällig liten ökning 2020. Kvinnor upplever otrygghet i betydligt större utsträckning än män (36 respektive 19 %), och det är även en större andel kvinnor än män som helt avstår från att gå ut på grund av otrygghet (10 respektive 2 %). Andra grupper som utmärker sig med en stor andel otrygga är den näst yngsta åldersgruppen (20–24 år), personer med som högst en förgymnasial utbildning, boende i flerfamiljshus och svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda.

Det är 80 procent av befolkningen (16–84 år) som tror att brottsligheten i Sverige har ökat kraftigt eller något under de senaste tre åren. Andelen som tror att brottsligheten har ökat är i princip densamma som 2020, då den var 81 procent. Från mätningens början minskade andelen fram till 2014, med vissa årliga variationer. Därefter skedde en ökning 2015 och andelen har sedan dess varit relativt oförändrad. Vidare är det de äldre åldersgrupperna, framför allt den äldsta (75–84 år), och personer med som högst förgymnasial och som högst gymnasial utbildning, som i störst utsträckning tror att brottsligheten har ökat under de senaste tre åren.

Det är 45 procent av befolkningen (16–84 år) som oroar sig i stor utsträckning över brottsligheten i samhället. Andelen har minskat något jämfört med 2020, då den var 47 procent. Sett till utvecklingen över tid minskade andelen fram till och med 2011, och därefter skedde en ökning fram till och med 2017.

Andelen var därefter relativt oförändrad fram till en ökning under 2020 och ligger sedan dess på något högre nivåer än tidigare. Exempel på grupper som i särskilt stor utsträckning känner oro över brottsligheten i samhället är personer i åldrarna 55–64 och 65–74 år och personer med som högst gymnasial utbildning.

Vidare är det 35 procent som ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket innebär en minskning jämfört med 2020, då andelen var 38 procent. Andelen som ofta oroar sig minskade fram till och med 2014, följt av en ökning fram till och med 2016. Andelen var därefter oförändrad fram till 2020, då den ökade, men har i den senaste mätningen återgått till samma stabila nivå som setts sedan 2016. Det är en större andel kvinnor än män som oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott (37 respektive 32 %), och så har mönstret sett ut vid samtliga mätpunkter. Andra grupper som utmärker sig med en stor oro för närstående är personer i åldersgruppen 45–54 år och personer som är ensamstående med barn.

Det är 32 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet, medan 24 procent oroar sig för stöld av/skadegörelse på bil. Vidare uppger 23 procent att de oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott, medan 16 procent oroar sig för personrån. Vad gäller våldtäkt eller andra sexuella angrepp uppger sig 11 procent oroa sig mycket eller ganska ofta för detta, men det är stora skillnader mellan kvinnor och män (19 respektive 2 %). Det är 10 procent som uppger att de oroar sig för att utsättas för misshandel.

När det gäller olika konsekvenser av otrygghet och oro är det vanligast att man valt en annan väg eller ett annat färdssätt, något som 24 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har gjort mycket eller ganska ofta under det senaste året. Vidare är det stora skillnader mellan kvinnor och män, där 32 procent av kvinnorna uppger att de ofta har valt en annan väg eller ett annat färdssätt, medan andelen bland män uppgår till 16 procent.

Inledning

Fakta om otrygghet och oro för brott bidrar med kunskap om huruvida det kriminalpolitiska målet att minska otryggheten uppnås och kunskap om var behovet av trygghetsskapande åtgärder är störst. I detta kapitel presenteras huvudresultaten för otrygghet och oro för brott 2021 enligt NTU och hur utvecklingen har sett ut över tid (2007–2021).

Att studera hur otrygghet varierar mellan olika grupper i befolkningen bidrar till en mer nyanserad bild av otryggheten i Sverige. Därför baseras resultatredovisningen till stor del på jämförelser mellan olika grupper, såsom män och kvinnor eller yngre och äldre, och andra grupper i befolkningen.

Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brås webbplats (www.bra.se/ntu). På webbplatsen är det möjligt att själv ta ut resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden. Resultat på kommunnivå redovisas i separata publikationer, och även dessa finns att hämta på Brås webbplats.

I resultatredovisningen beskrivs inledningsvis andelen personer med en mer allmän upplevelse av otrygghet och andelen personer som känner en konkret oro över att drabbas av vissa typer av brott. Därefter följer ett avsnitt som beskriver i vilken utsträckning otryggheten påverkar beteendet och livskvaliteten.

I redovisningarna används i huvudsak sammanslagna svarsalternativ. När det gäller otrygghet används kategorin *otrygga*, vilket innebär en sammanslagning av svarsalternativen *mycket otrygga* och *ganska otrygga*. Sett till brottslighetens utveckling beskrivs de som tror att *brottsligheten har ökat*, vilket är en sammanslagning av *ökat kraftigt* och *ökat något*. När det gäller oro för att drabbas av brott används kategorin *oro*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *oro mycket ofta* och *oro ganska ofta*.

Angående covid-19-pandemin

Vid jämförelser över tid bör det påpekas att halva datainsamlingen till NTU 2020 och hela datainsamlingen till NTU 2021 gjordes under covid-19-pandemin. Det innebär att resultaten för samtliga frågeområden som inkluderas i undersökningen sannolikt har påverkats av de förändrade livsstilmönster som pandemin medfört. Risken är därför stor att skillnader jämfört med tidigare år är av mer tillfällig karaktär, till följd av en tillfällig samhällelig förändring, och inte nödvändigtvis tecken på trendbrott.

Pandemin skulle exempelvis kunna leda till en minskad oro för brott som ofta sker genom fysisk interaktion med en okänd gärningsperson, såsom personrån och misshandel.

Det är också viktigt att påpeka att frågeområdet otrygghet och oro för brott omfattar frågor där resultaten är särskilt svårtolkade utifrån den inverkan som pandemin haft på många människors livsstil. Exempelvis efterfrågas om respondenten under det senaste året avstått från en aktivitet eller valt ett annat färdssätt av rädsla för att utsättas för brott. Ett nej på frågan kan innebära att respondenten är trygg, men det kan också vara ett resultat av att respondenten

temporärt förändrat sina livsstilmönster under pandemin och generellt inte vistas utomhus vid tidpunkter eller på platser som upplevs otrygga.

Otrygghet

Otrygghet är ett komplext och mångfacetterat fenomen. Ambitionen med NTU är inte att ge en heltäckande bild av otrygghet, utan att bidra med ett antal centrala indikatorer på området. I följande avsnitt redogörs för svaren på frågan om man känner sig otrygg under sena kvällar i det egna bostadsområdet. Frågan är inte specifikt kopplad till en viss brottstyp, utan syftar till att fånga upp en mer allmän känsla av otrygghet.

Otrygghet vid utevistelse sen kväll

Frågan om otrygghet vid utevistelse under kvällstid ställs på följande vis:

Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, hur trygg eller otrygg känner du dig då?

Svarsalternativen är: *mycket trygg, ganska trygg, ganska otrygg, mycket otrygg* och *går aldrig ut ensam sent på kvällen*.

De som aldrig går ut ensamma sena kvällar får en följdfråga för att särskilja dem som på grund av otrygghet undviker att gå ut:

Vilket är det främsta skälet till att du aldrig går ut sent på kvällen?

Svarsalternativen är: *har inte någon anledning eller möjlighet att gå ut ensam sent på kvällen, känner mig otrygg* och *annat skäl*.³³

Resultaten för 2021 visar att en majoritet av befolkningen (16–84 år) känner sig trygga (mycket eller ganska) när de går ut ensamma sent en kväll i sitt eget bostadsområde (72 %). Det är dock 28 procent som uppger att de känner sig otrygga (mycket eller ganska) vid sådan utevistelse, varav 6 procentenheter helt avstår från att gå ut sena kvällar på grund av otrygghet (se figur 4.1). Det är en liten minskning sedan 2020, då andelen var 30 procent. Efter en svag minskning under de första åren var andelen otrygga relativt oförändrad fram till och med 2015, följt av en påtaglig ökning året

³³ De som har svarat att de aldrig går ut sent på kvällen för att de inte har någon anledning eller möjlighet eller av annat skäl har exkluderats när resultaten tagits fram.

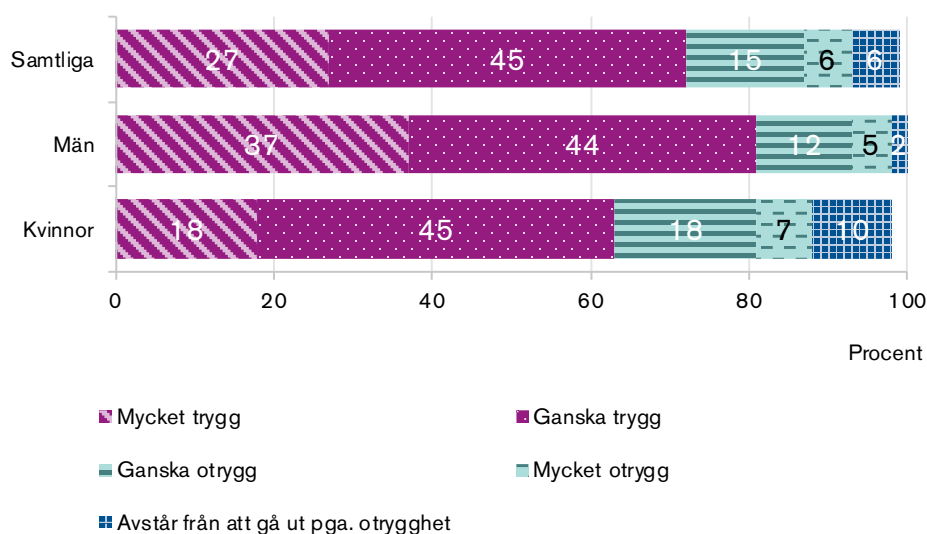
därpå. Mellan 2016–2021 har andelen åter varit oförändrad bortsett från en tillfällig liten ökning 2020 (se figur 4.2 och tabell 4.1).

Bland män är det 19 procent som uppger att de känner sig otrygga, varav 2 procentenheter avstår från att gå ut på grund av otrygghet. Andelen otrygga är mindre än 2020, då andelen var 22 procent.

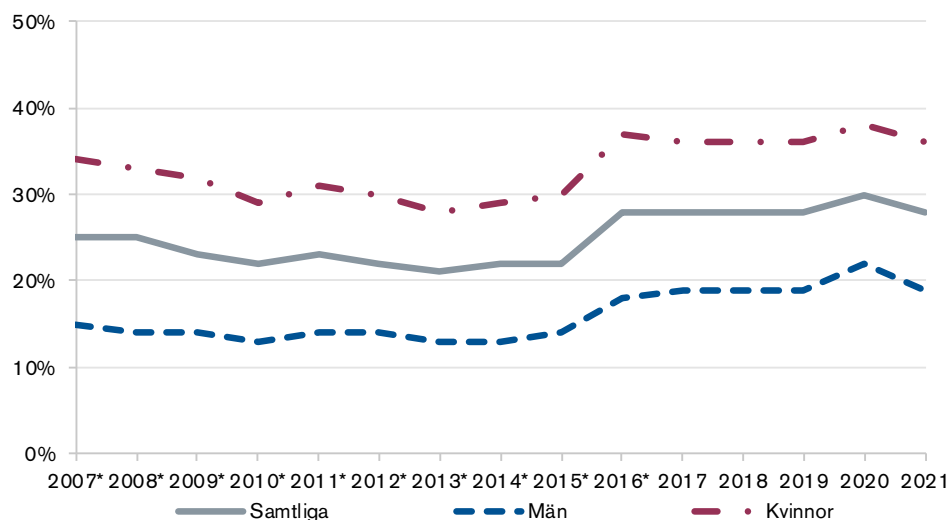
Sett till kvinnor är det 36 procent som uppger att de känner sig otrygga, varav 10 procentenheter avstår från att gå ut på grund av otrygghet. Andelen som uppger otrygghet är något mindre än 2020, då andelen var 38 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor blir det tydligt att kvinnor upplever otrygghet vid utevistelse i betydligt större utsträckning än män. Det är också tydligt att det är en större andel kvinnor än män som avstår från att gå ut på grund av otryggheten. Trots de stora skillnaderna visar resultaten att utvecklingen över tid är likartad.

Figur 4.1. Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.2. Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2007–2021. Andel som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 4.1. Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2012–2021. Andel (%) som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	22	21	22	22	28	28	28	28	30	28
Män	14	13	13	14	18	19	19	19	22	19
Kvinnor	30	28	29	30	37	36	36	36	38	36
Ålder										
16–19 år	23	20	20	19	30	30	32	31	31	33
20–24 år	26	27	28	28	31	32	33	33	35	36
25–34 år	22	25	24	25	34	28	30	30	30	29
35–44 år	20	16	18	17	22	25	24	23	28	23
45–54 år	16	15	16	21	25	25	25	24	27	24
55–64 år	21	18	19	22	28	26	26	26	29	27
65–74 år	26	27	27	22	28	29	29	29	31	30
75–84 år	38	36	29	30	33	34	31	32	34	32
Män										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
16–19 år	9	8	9	8	15	15	16	18	18	17
20–24 år	16	12	18	13	23	19	19	19	22	19
25–34 år	16	17	14	17	22	19	20	21	22	20
35–44 år	18	11	15	14	18	17	18	16	21	18
45–54 år	9	10	8	14	16	18	19	18	21	18
55–64 år	10	11	10	12	17	19	20	20	23	21
65–74 år	16	18	20	13	19	21	20	20	22	21
75–84 år	25	22	15	18	16	24	22	22	24	23
Kvinnor										
16–19 år	33	29	29	28	42	44	44	43	42	46
20–24 år	35	37	34	39	39	42	44	45	45	50
25–34 år	29	32	32	31	44	36	37	38	38	37
35–44 år	23	21	23	21	28	32	31	30	34	29
45–54 år	21	19	22	26	31	30	32	30	33	30
55–64 år	31	26	27	31	36	34	33	32	35	34
65–74 år	36	34	34	32	37	37	37	37	40	38
75–84 år	50	46	40	41	45	44	41	41	44	41

*I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4A). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Otrygghet i olika åldersgrupper

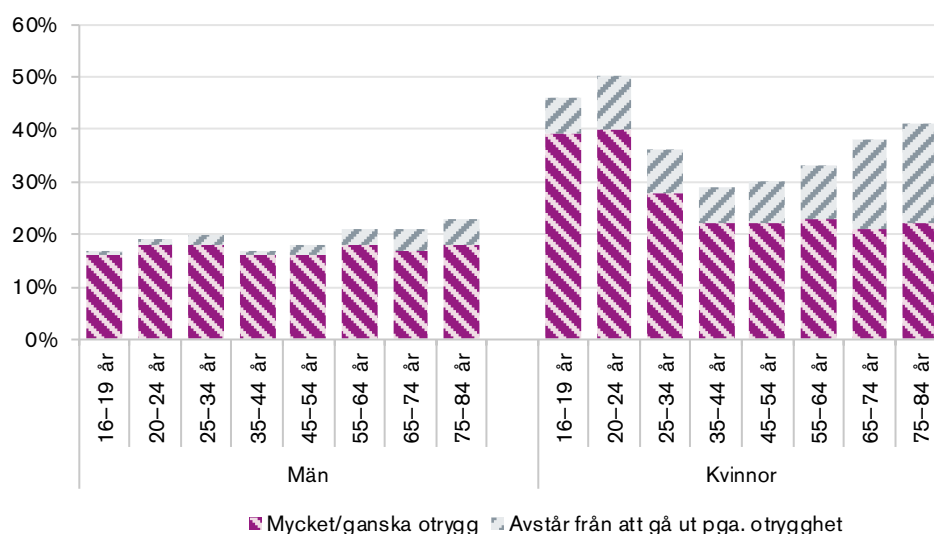
Om man jämför andelen otrygga mellan olika åldersgrupper visar NTU 2021 att det är i den näst yngsta (20–24 år) åldersgruppen som störst andel upplever otrygghet (36 %). Den åldersgrupp där minst andel personer känner sig otrygga är 35–44 år (23 %), se tabell 4.1.

Figur 4.3 visar att det bland män är relativt små skillnader mellan olika åldersgrupper. Otrygghet är vanligast i åldersgruppen 75–84 år (23%), medan minst andel otrygga bland männen finns i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (17 %).

Sett till kvinnor är andelen otrygga särskilt stor i den näst yngsta (20–24 år) åldersgruppen (50 %). En stor andel av kvinnorna i den äldsta åldersgruppen avstår helt från att gå ut till följd av otrygghet (19 %). Minst andel otrygga bland kvinnorna återfinns i åldersgruppen 35–44 år (29 %).

Vid en jämförelse mellan könen visar resultaten att det vid samtliga mätningar har varit en betydligt större andel otrygga bland kvinnor än bland män i samtliga åldersgrupper. Skillnaderna har legat relativt konstanta över tid.

Figur 4.3. Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2021.
Andel som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Otrygghet i olika grupper i befolkningen

När en särredovisning görs för svensk/utländsk bakgrund framkommer att det är vanligast att uppleva otrygghet vid utevistelse under sen kväll bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda, med 34 procent otrygga (se tabell 4.2). Bland utrikesfödda personer är andelen 31 procent och bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder är andelen 27 procent.

Andelen otrygga är mindre ju högre utbildningsnivån är. Personer med som högst förgymnasial utbildning (34 %) och personer med som högst gymnasial utbildning (31 %) uppger oftare otrygghet vid utevistelse än personer med eftergymnasial utbildning (22 %).

Ensamstående, med eller utan barn, känner sig otrygga i större utsträckning (31 respektive 32 %) än sammanboende med eller utan barn (22 respektive 27 %).

Den andel som uppger att de känner sig otrygga är betydligt större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (36 % respektive 22 %).

Sett till boendeort känner sig boende i storstäder/storstadsnära kommuner och boende i större städer/kommuner nära större stad mest otrygga (30 respektive 29 %). De som bor i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner känner sig mindre otrygga (24 %).

Sett till otrygghet inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2021 ser mönstret likartat ut. Dock är nivån betydligt högre bland kvinnor, vilket gäller samtliga grupper (se tabell 4A i appendix).

Tabell 4.2. Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2012–2021. Andel (%) som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	20	19	19	19	25	26	26	26	28	27
- båda föräldrarna utrikesfödda	31	32	29	33	34	32	35	34	38	34
Utrikesfödda	34	31	30	33	41	34	34	32	34	31
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	29	26	27	27	35	33	33	32	34	34
Gymnasial	23	22	23	23	29	30	30	30	33	31
Eftergymnasial	16	16	16	17	22	21	23	22	24	22
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	22	20	22	20	27	27	27	27	29	27
- med barn	18	16	15	19	24	23	23	23	25	22
Ensamstående										
- utan barn	25	25	26	27	32	31	31	31	33	32
- med barn	25	25	23	23	32	33	31	31	34	31
Bostadstyp										
Småhus	16	15	15	15	21	22	22	22	24	22
Flerfamiljshus	31	30	29	31	36	34	35	34	37	36

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	30	31	29	32	30
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	28	28	28	30	29
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	25	24	25	27	24

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4A i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4A). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro över brottslighet

För att ringa in en annan dimension av otrygghet, tillfrågas de personer som deltar i NTU också om sin generella oro över brottsligheten i samhället. Det görs genom att fråga dels hur de uppfattar utvecklingen av antalet brott under de senaste tre åren, dels i vilken utsträckning de känner sig oroliga över brottsligheten i samhället.

Uppfattning om brottslighetens utveckling

För att ta reda på uppfattningen om brottslighetens utveckling ställs följande fråga i NTU:

På det hela taget, tror du att antalet brott i Sverige har ökat, minskat eller varit oförändrat de senaste tre åren?

Svarsalternativen är: *ökat kraftigt, ökat något, varit oförändrat, minskat något, minskat kraftigt och vet inte/ingen uppfattning*³⁴.

Figur 4.4 visar att det enligt NTU 2021 är 5 procent av befolkningen (16–84 år) som tror att antalet brott har minskat (kraftigt eller något) under de senaste tre åren, medan 15 procent tror att brottsligheten har varit oförändrad. Vidare tror 80 procent att antalet brott har ökat (kraftigt eller

³⁴ Svarsalternativet *vet inte/ingen uppfattning* har exkluderats när resultaten tagits fram.

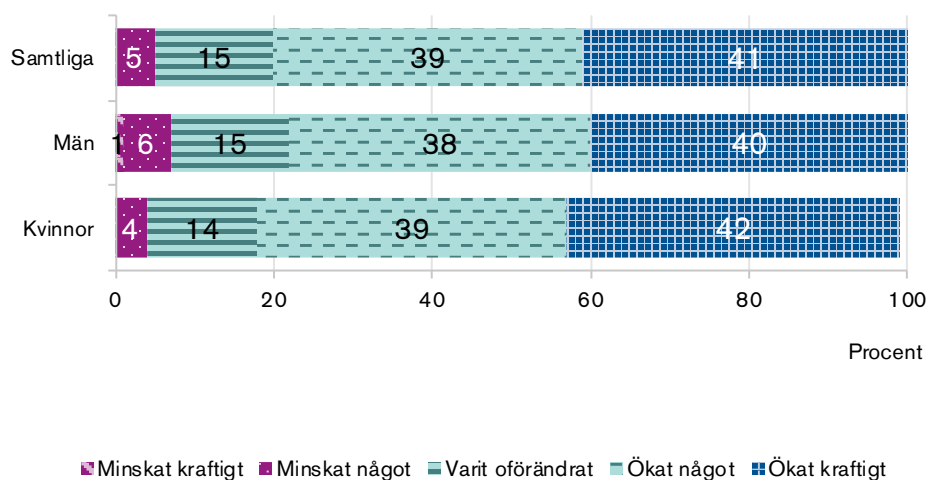
något). Andelen som tror att brottsligheten har ökat är i princip densamma som 2020, då den var 81 procent. Från mätningens början minskade andelen fram till 2014, med vissa årliga variationer. Därefter skedde en ökning 2015 och andelen har sedan dess varit relativt oförändrad (se figur 4.5 och tabell 4.3).

Bland män är det 78 procent som 2021 tror att brottsligheten har ökat under de senaste tre åren, vilket innebär en liten minskning från 2020 (80 %).

Bland kvinnor är det 81 procent som 2021 tror att brottsligheten har ökat under de senaste tre åren, vilket även det är en liten minskning från 2020 (83 %).³⁵

Andelen som tror att brottsligheten har ökat har alltid varit större bland kvinnor än bland män, men de senaste åren har skillnaderna varit mindre än de tidigare år som NTU har genomförts.

Figur 4.4. Uppfattning om att antalet brott har ökat, minskat eller varit oförändrat under de senaste tre åren i Sverige 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

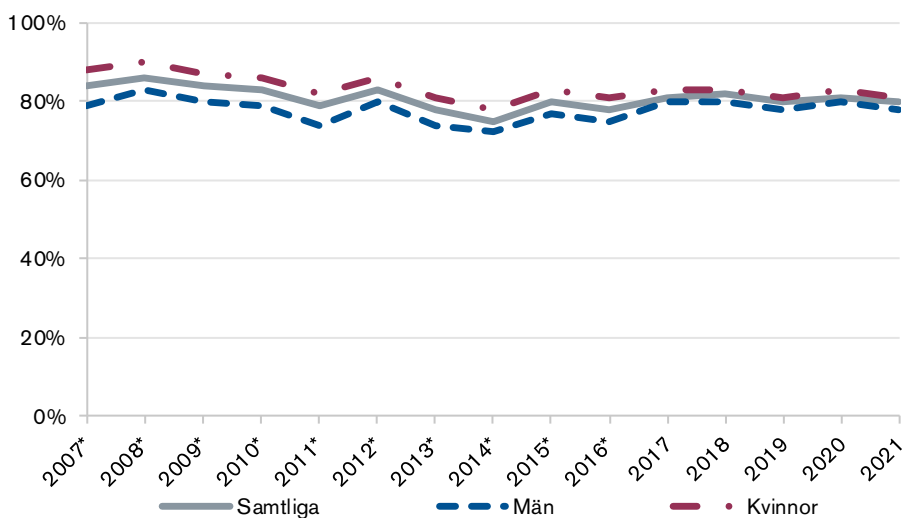

^a Den avrundade andelen som tror att antalet brott har minskat kraftigt är 0 procent bland såväl samtliga som

³⁵ Avrundningar har lett till att resultaten enbart visar en minskning med 1 procentenhet för totalbefolkningen, men 2 procentenheters minskning för såväl kvinnor som män. För att en ökning ska beskrivas i rapporten krävs en ökning om minst 2 procentenheter. Läs mer under *Resultatredovisning* i metodkapitlet.

bland kvinnor.

Figur 4.5. Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2007–2021. Andel som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 4.3. Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2012–2021. Andel (%) som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	83	78	75	80	78	81	82	80	81	80
Män	80	74	72	77	75	80	80	78	80	78
Kvinnor	86	81	78	83	81	83	83	81	83	81
Ålder										
16–19 år	77	74	72	72	77	79	80	81	84	83
20–24 år	78	75	72	75	71	74	76	76	76	79
25–34 år	83	79	73	79	75	74	73	73	74	73
35–44 år	81	73	71	73	73	76	76	73	75	73
45–54 år	82	78	75	81	78	82	82	80	81	78
55–64 år	83	77	76	83	81	86	86	84	86	84
65–74 år	87	82	79	84	81	87	88	86	87	85
75–84 år	88	86	81	87	87	90	89	88	88	87
Män										
16–19 år	74	71	67	66	73	76	80	82	86	85

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
20–24 år	72	68	66	70	65	74	76	77	78	79
25–34 år	85	78	73	80	77	73	73	72	73	73
35–44 år	79	70	70	71	71	75	74	72	73	72
45–54 år	78	73	70	77	74	80	80	77	79	75
55–64 år	80	73	71	79	79	84	85	82	84	82
65–74 år	85	80	77	81	79	85	85	83	83	83
75–84 år	78	81	71	80	78	87	88	85	85	83
Kvinnor										
16–19 år	79	76	76	77	82	81	80	80	83	82
20–24 år	86	82	78	82	79	75	76	76	75	79
25–34 år	81	80	73	79	74	75	74	74	74	74
35–44 år	83	76	73	75	76	77	78	74	76	74
45–54 år	86	82	79	85	81	85	84	82	83	81
55–64 år	86	82	81	86	83	88	88	87	88	86
65–74 år	89	83	81	87	83	90	90	89	90	87
75–84 år	96	90	90	93	95	93	91	91	91	90

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4B). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Uppfattning om brottslighetens utveckling i olika åldersgrupper

Uppfattningen att antalet brott i Sverige har ökat är vanligare bland äldre än bland yngre. Tabell 4.3 visar att 87 procent i åldersgruppen 75–84 år tror att antalet brott har ökat. Minst andel som tror att brottsligheten har ökat återfinns i åldersgrupperna 25–34 respektive 35–44 år (73 %). Fördelningen liknar den från tidigare mätpunkter och nivåerna har legat relativt stabilt över tid.

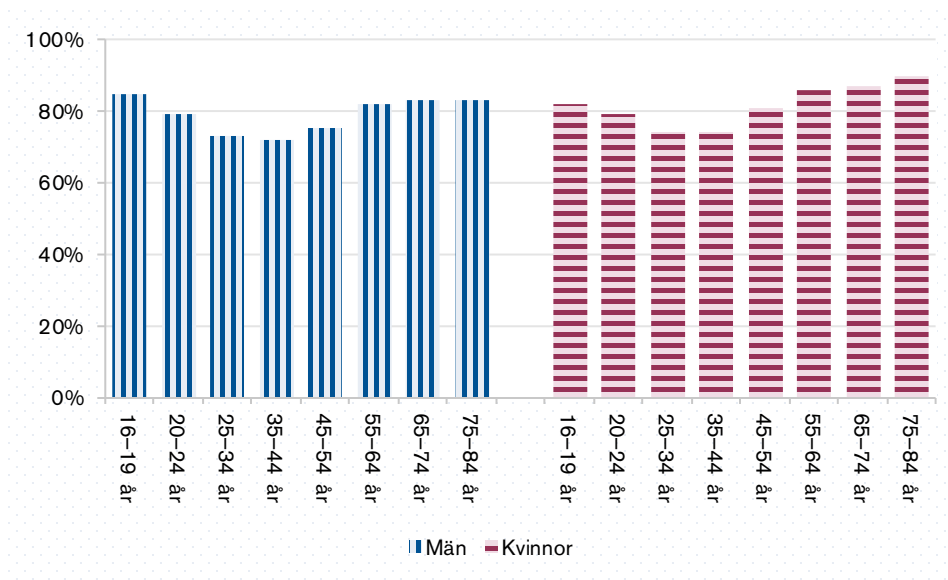
Figur 4.6 visar att mönstret bland män skiljer sig lite från totalen, då det är i åldersgruppen 16–19 år som störst andel har uppfattningen att antalet brott har ökat (85 %). Minst andel som tror att brottsligheten har ökat återfinns i åldersgruppen 35–44 år (72 %).

Bland kvinnor är det i åldersgruppen 75–84 år som störst andel har uppfattningen att antalet brott har ökat (90 %), medan åldersgrupperna 25–34 och 35–44 år har minst andel som har den uppfattningen (74 %).

Fördelningen mellan åldersgrupperna i uppfattningen att antalet brott har ökat skiljer sig en del mellan män och kvinnor. Bland män vanligast att ha

den uppfattningen i den yngsta åldersgruppen, medan nivån bland kvinnor är som högst i den äldsta åldersgruppen.

Figur 4.6. Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2021. Andel som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Uppfattning om brottslighetens utveckling i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.4 visar att den andel som tror att antalet brott har ökat under de senaste tre åren är större bland personer som är svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda samt bland utrikesfödda personer (82 % i respektive grupp) än bland personer som är födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder (79 %).

Denna uppfattning är också betydligt vanligare bland personer med som högst förgymnasial samt med som högst gymnasial utbildning (86 % i respektive grupp) än bland dem som har eftergymnasial utbildning (69 %).

Vad gäller familjetyp är andelen större bland sammanboende utan barn och ensamstående utan barn (82 respektive 81 %) än bland sammanboende med barn samt ensamstående med barn (75 respektive 78%).

Sett till bostadstyp är den andel som tror att antalet brott har ökat större bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (82 respektive 77 %).

Sett till boendeort är denna uppfattning vanligast bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (84 %). I större städer/kommuner nära större stad är andelen 81 procent, medan den är minst bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner, med 75 procent.

Fördelningen mellan olika grupper följer i de flesta fall samma mönster för män som för kvinnor, och det är inga större skillnader sett till nivåerna (se tabell 4B i appendix).

Tabell 4.4. Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2012–2020. Andel (%) som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	82	77	74	79	77	81	81	79	80	79
- båda föräldrarna utrikesfödda	75	80	78	79	79	80	83	81	84	82
Utrikesfödda	90	85	80	84	85	85	83	83	84	82
Utbildning (högsta)^b										
Förgymnasial	85	82	81	84	85	86	86	87	88	86
Gymnasial	88	84	81	87	85	87	88	86	87	86
Eftergymnasial	73	65	62	67	66	71	71	69	70	69
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	85	79	76	81	78	84	84	82	83	82
- med barn	81	77	74	79	77	79	78	76	77	75
Ensamstående										
- utan barn	82	78	75	79	79	81	81	80	82	81
- med barn	83	78	73	77	79	81	80	78	78	78
Bostadstyp										
Småhus	82	78	75	80	78	83	83	82	82	82
Flerfamiljshus	83	78	75	79	78	79	79	78	79	77
Boendeort^c										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	78	78	76	77	75
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	82	83	81	82	81

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	86	85	85	85	84

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4B i appendix.

^b Vissa resultat gällande utbildningsnivå har i NTU 2021 korrigerats med 1 procentenhet, med anledning av en tidigare felkodning.

^c Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4B). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro över brottsligheten i samhället

För att undersöka hur många som oroar sig över brottsligheten i samhället ställs följande fråga:

I vilken utsträckning är du orolig över brottsligheten i samhället?

Svarsalternativen är: *i stor utsträckning*, *i viss utsträckning*, *inte alls* och *vet inte*³⁶.

Resultaten visar att 7 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de inte alls oroar sig över brottsligheten i samhället, medan 48 procent uppger att de oroar sig i viss utsträckning. Vidare är det 45 procent av befolkningen (16–84 år) som i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället 2021 (se figur 4.7). Andelen som känner stor oro över brottsligheten i samhället har minskat något jämfört med 2020 års mätning, då den var 47 procent. Sett till utvecklingen över tid minskade andelen fram till och med 2011, och därefter skedde en ökning fram till och med 2017. Andelen var därefter relativt oförändrad fram till en ökning under 2020 och ligger sedan dess på något högre nivåer än tidigare (se figur 4.8 och tabell 4.5).

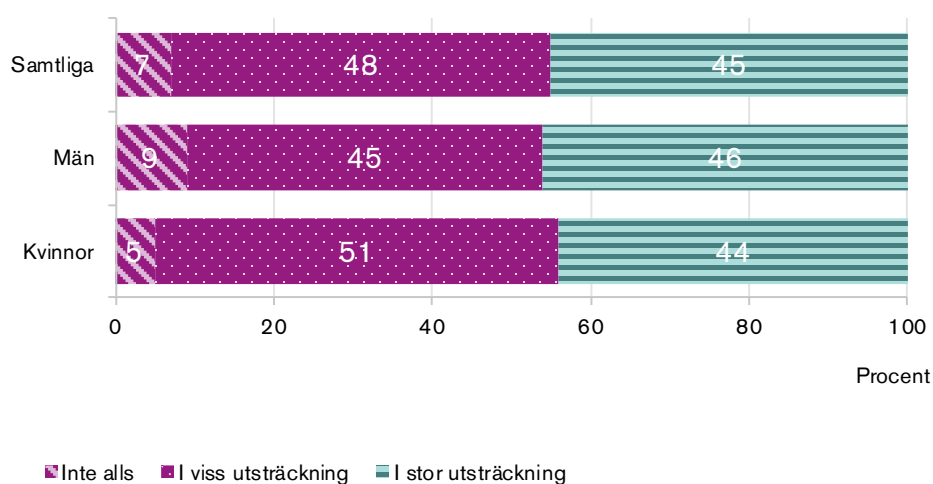
Bland männen i befolkningen uppger 46 procent i NTU 2021 att de i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället, vilket är på ungefär samma nivå som 2020, då andelen var 47 procent.

³⁶ Svarsalternativet *vet inte* har exkluderats när resultaten tagits fram.

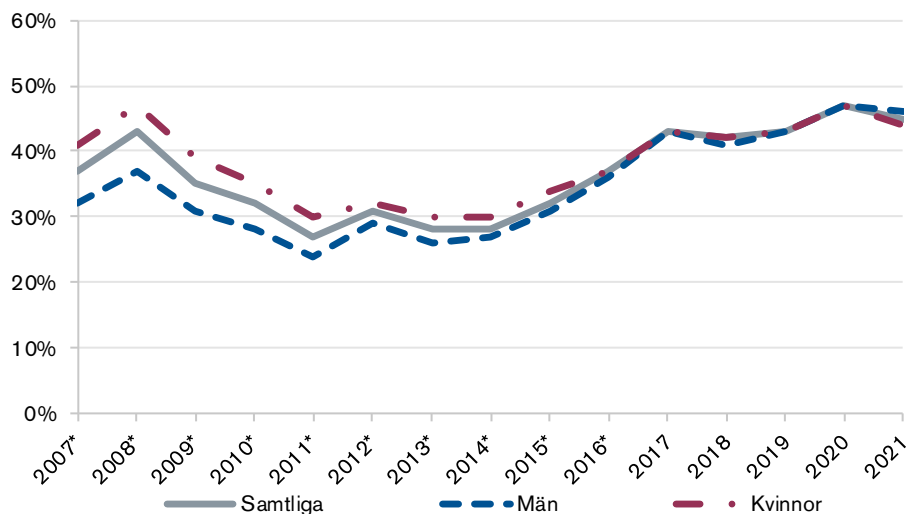
Bland kvinnorna i befolkningen är det 44 procent som uppger att de i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället 2021, vilket innebär en minskning från 2020, då andelen var 47 procent.

Andelen som känner stor oro över brottsligheten i samhället är således på en något högre nivå bland män än bland kvinnor. Sedan 2016 har det knappt varit några skillnader mellan dem, medan det innan dess var vanligare bland kvinnor att känna oro.

Figur 4.7. Oro över brottsligheten i samhället 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.8. Oro över brottsligheten i samhället 2007–2021. Andel som oroar sig i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 4.5. Oro över brottsligheten i samhället 2012–2021. Andel (%) som oroar sig i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	31	28	28	32	37	43	42	43	47	45
Män	29	26	27	31	36	43	41	43	47	46
Kvinnor	32	30	30	34	37	43	42	43	47	44
Ålder										
16–19 år	11	8	11	13	15	22	23	25	27	29
20–24 år	21	23	22	25	28	30	30	30	33	33
25–34 år	27	22	24	27	36	35	34	34	37	35
35–44 år	30	25	25	30	34	41	40	40	43	40
45–54 år	30	30	30	34	38	47	47	48	53	49
55–64 år	38	36	34	41	42	51	49	51	56	54
65–74 år	41	36	37	40	43	52	49	52	56	55
75–84 år	39	38	36	39	41	47	46	48	52	52
Män										
16–19 år	8	6	12	9	10	22	22	26	32	32
20–24 år	20	17	23	24	32	30	30	31	35	35
25–34 år	30	20	23	28	38	35	34	35	38	37
35–44 år	26	22	20	28	32	42	41	40	44	42

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
45–54 år	29	29	29	32	39	47	46	49	52	50
55–64 år	34	33	31	39	42	50	48	49	55	54
65–74 år	40	35	37	38	40	50	47	48	53	53
75–84 år	30	30	30	33	34	44	44	45	50	50
Kvinnor										
16–19 år	12	10	11	16	19	23	23	23	24	26
20–24 år	21	26	20	25	26	30	30	30	31	31
25–34 år	25	23	25	26	34	34	33	34	36	32
35–44 år	34	28	31	32	36	40	39	39	42	38
45–54 år	30	30	30	35	38	47	47	47	53	49
55–64 år	41	40	36	42	42	53	49	53	57	54
65–74 år	41	36	37	43	46	53	51	55	58	57
75–84 år	48	45	42	46	48	49	48	50	54	53

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4C). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Oro över brottsligheten i olika åldersgrupper

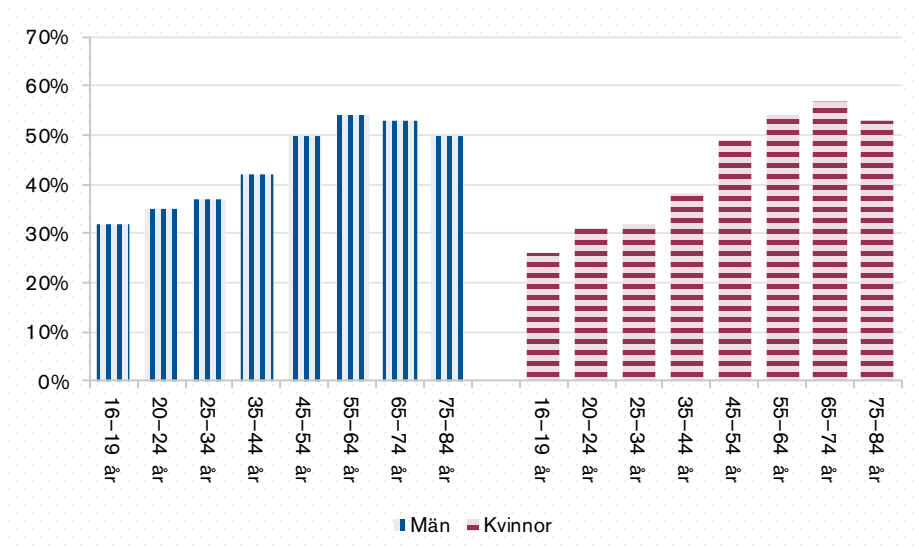
Det är stora ålderskillnader vad gäller oro över brottsligheten i samhället, där det är vanligare att uppge denna oro bland äldre än bland yngre. Andelen är minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), där 29 procent uppger sig känna stor oro. Den blir därefter större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 65–74 år där 55 procent uppger att de känner stor oro. Det här mönstret har framkommit vid i princip varje mät punkt (se tabell 4.5).

Figur 4.9 visar att det bland männen är en större andel äldre än yngre som uppger en stor oro över brottsligheten i samhället. I den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger sig 32 procent känna stor oro, medan motsvarande andel i åldersgruppen 55–64 år är 54 procent.

Bland kvinnor i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger sig 26 procent känna stor oro över brottsligheten i samhället, och andelen blir därefter större ju äldre åldersgrupp som studeras fram till och med 65–74 år, där 57 procent känner en sådan oro.

Mönstret för oro över brottsligheten i samhället är således likartat i de olika åldersgrupperna om man ser till män respektive kvinnor, med minst andel som känner oro bland de yngsta, och störst oro bland äldre åldersgrupper.

Figur 4.9. Oro över brottsligheten i samhället 2021. Andel som oroar sig i stor utsträckning, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro över brottsligheten i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.6 visar att utrikesfödda upplever en stor oro över brottsligheten i samhället i mindre utsträckning (37 %) än svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (44 %) respektive svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (47 %).

Bland personer med som högst gymnasial utbildning är det en större andel som upplever stor oro (52 %) än bland personer med som högst förgymnasial utbildning (45 %) och eftergymnasial utbildning (38 %).

Sett till familjetyp visar resultaten att den andel som uppger en stor oro är mindre bland ensamstående utan barn (41%) än bland ensamstående med barn (46 %) och bland sammanboende med respektive utan barn (44 respektive 50 %).

Boende i småhus oroar sig i högre grad för brottsligheten i samhället än vad boende i flerfamiljshus gör (47 respektive 42 %).

Andelen är större bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygds-kommuner respektive i större städer/kommuner nära större stad (47 %) än bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner, med 42 procent.

När oro över brottsligheten särredovisas för män respektive kvinnor visar resultatet att fördelningen inom olika grupper generellt sett följer samma mönster (se tabell 4C i appendix).

Tabell 4.6. Oro över brottsligheten i samhället 2012–2021. Andel (%) som oroar sig i stor utsträckning, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	31	28	28	33	38	45	43	45	49	47
- båda föräldrarna utrikesfödda	33	33	27	34	40	40	42	43	48	44
Utrikesfödda	29	26	28	28	32	36	35	36	40	37
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	29	27	30	35	36	41	39	42	45	45
Gymnasial	35	31	33	37	42	50	48	50	54	52
Eftergymnasial	25	23	21	25	30	35	35	35	39	38
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	34	31	32	36	39	47	45	47	51	50
- med barn	30	27	28	31	37	43	43	43	47	44
Ensamstående										
- utan barn	27	24	24	28	33	37	36	39	42	41
- med barn	33	35	32	40	42	46	43	46	52	46
Bostadstyp										
Småhus	31	29	28	34	37	45	43	45	49	47
Flerfamiljshus	30	27	28	31	36	40	39	40	43	42
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	40	40	40	45	42
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	43	42	44	47	47
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	46	43	46	49	47

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4C i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

framåt) finns i appendix (tabell 4C). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro för att utsättas för brott

Hittills har avsnitten i detta kapitel berört otrygghet, uppfattning om brottsutvecklingen och oro över brottsligheten i samhället. I detta avsnitt redovisas oro för att närstående ska utsättas för brott och oro för att man själv ska drabbas av olika typer av brott.

Oro för att närstående ska drabbas av brott

För att undersöka hur många som oroar sig för att närstående ska drabbas av brott ställs följande fråga:

Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att någon närstående till dig ska drabbas av brott?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

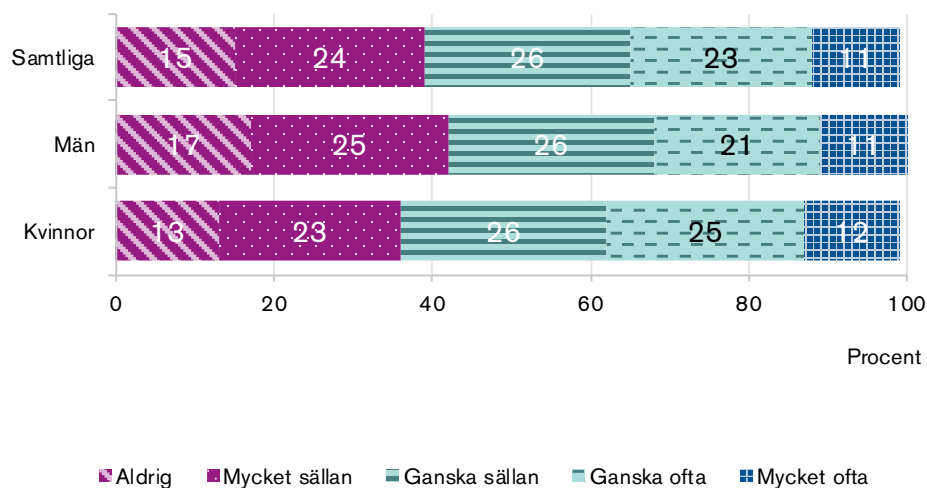
I NTU 2021 uppger drygt 15 procent av befolkningen (16–84 år) att de aldrig oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, medan hälften (50 %) sällan (mycket eller ganska) upplever en sådan oro. Vidare är det 35 procent som ofta (mycket eller ganska) oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket innebär en minskning jämfört med 2020, då andelen var 38 procent (se figur 4.10 och figur 4.11). Andelen som ofta oroar sig minskade fram till och med 2014, följt av en ökning fram till och med 2016. Därefter var andelen oförändrad fram till 2020, då det skedde en ökning, men har i den senaste mätningen återgått till samma stabila nivå som setts sedan 2016 (se tabell 4.7).

Bland män uppger knappt en tredjedel (32 %) att de ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket innebär en minskning jämfört med 2020, då andelen var 35 procent.

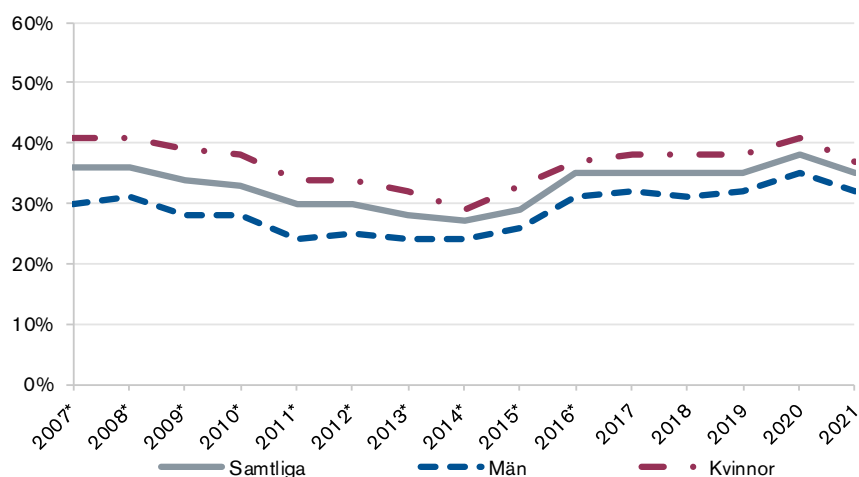
Bland kvinnor uppger 37 procent att de ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket även det innebär en minskning jämfört med 2020, då andelen var 41 procent.

Det är således en större andel kvinnor än män som ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, och så har det sett ut samtliga år som NTU har genomförts.

Figur 4.10. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.11. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2007–2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 4.7. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2012–2021. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	30	28	27	29	35	35	35	35	38	35
Män	25	24	24	26	31	32	31	32	35	32
Kvinnor	34	32	29	33	37	38	38	38	41	37
Ålder										
16–19 år	16	15	15	16	20	24	25	26	28	28
20–24 år	28	26	28	27	32	33	34	36	36	32
25–34 år	29	26	26	29	38	34	35	36	36	33
35–44 år	31	28	26	27	35	34	34	33	38	33
45–54 år	36	36	33	37	39	42	42	43	47	42
55–64 år	32	31	28	33	37	38	37	38	43	39
65–74 år	30	28	26	30	33	33	32	33	35	33
75–84 år	27	26	23	25	28	29	29	29	31	29
Män										
16–19 år	13	14	15	11	19	18	19	22	23	22
20–24 år	19	17	22	20	24	29	29	31	31	26
25–34 år	29	25	25	30	39	34	33	34	36	31
35–44 år	25	25	23	26	34	33	34	33	38	32
45–54 år	31	30	30	33	35	39	38	39	43	39
55–64 år	26	25	24	26	33	33	33	35	40	36
65–74 år	26	25	25	26	28	28	27	27	31	29
75–84 år	20	22	22	20	20	25	24	24	26	24
Kvinnor										
16–19 år	18	15	16	20	21	29	30	30	32	33
20–24 år	38	35	32	34	39	37	39	41	39	36
25–34 år	29	27	27	28	38	35	36	37	36	34
35–44 år	36	30	29	28	36	36	33	34	38	33
45–54 år	39	41	35	41	41	44	46	46	50	45
55–64 år	39	37	32	38	41	42	41	42	46	42
65–74 år	34	31	27	34	38	38	37	38	39	36
75–84 år	32	28	24	29	34	32	33	33	36	33

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4D). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Oro för närstående i olika åldersgrupper

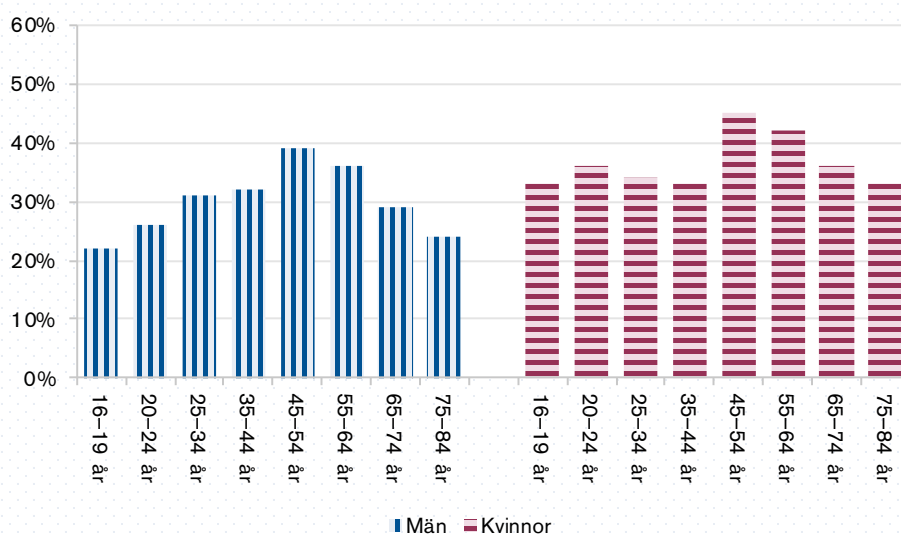
Tabell 4.7 visar att andelen som ofta oroar sig för att närstående ska drabbas av brott är störst i åldern 45–54 år (42 %). Minst andel som uppger att de ofta är oroliga för närstående finns i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 28 %). Ett liknande mönster framkommer även för tidigare mätpunkter.

De män som i minst utsträckning uppger att de ofta känner oro finns i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 22 %). Därefter blir andelen större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 45–54 år där störst andel ofta känner oro (39 %). Se figur 4.12

Bland kvinnor är andelen som ofta känner oro för att närstående ska drabbas av brott minst i tre åldersgrupper; 16–19, 35–44 och 75–84 år (33 %). Störst andel återfinns i åldersgruppen 45–54 år (45 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper skiljer sig således mönstret en del, samtidigt som nivåerna är högre bland kvinnor.

Figur 4.12. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för närstående i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.8 visar att störst andel som ofta känner oro för att närstående ska drabbas av brott finns bland personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda (40 %), följt av svenskfödda personer med minst en

svenskfödd förälder (36 %), medan minst andel återfinns bland utrikesfödda personer (30 %).

Andelen som ofta oroar sig är större bland personer med som högst gymnasial utbildning (39 %) än bland personer med som högst förgymnasial respektive eftergymnasial utbildning (32 respektive 31 %).

Sett till familjetyp är det bland ensamstående med barn störst andel som ofta känner oro över närstående (45 %), följt av sammanboende med barn (38 %) och sammanboende utan barn (34 %). Minst andel finns bland ensamstående utan barn (31 %).

Andelen som ofta oroar sig enligt NTU 2021 är på ungefär samma nivå bland boende i småhus som bland boende i flerfamiljshus (35 respektive 34 %).

Andelen som uppger en stor oro är något större i storstäder/storstadsnära kommuner (37 %) än i större städer/kommuner nära större stad (35 %), medan den är minst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygds-kommuner (31 %).

Likartade mönster framkommer vid en jämförelse mellan män och kvinnor, sett till andelen som ofta känner oro för närstående inom olika grupper. Dock är det högre nivåer bland kvinnor, och så ser det ut för alla grupper (se tabell 4D i appendix).

Tabell 4.8. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2007–2020. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	30	28	27	30	35	36	35	36	39	36
- båda föräldrarna										
utrikesfödda	32	35	34	35	41	39	43	42	46	40
Utrikesfödda	31	27	24	28	30	32	31	31	34	30
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	24	22	21	25	29	32	31	32	34	32
Gymnasial	36	31	32	35	41	40	39	40	43	39
Eftergymnasial	27	28	24	26	30	31	32	32	35	31
Familjetyp										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Sammanboende										
- utan barn	30	28	27	29	35	35	35	35	38	34
- med barn	36	34	30	33	41	39	39	39	44	38
Ensamstående										
- utan barn	24	23	23	26	29	30	31	32	33	31
- med barn	39	40	35	39	42	46	44	45	50	45
Bostadstyp										
Småhus	30	28	26	29	34	35	35	36	39	35
Flerfamiljshus	30	28	27	30	35	34	35	35	37	34
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	37	37	37	40	37
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	35	34	35	38	35
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	32	32	33	36	31

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4D i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4D). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro för att själv utsättas för brott

Resultaten om oro för att utsättas för olika typer av brott bygger på frågor om oro för *misshandel, våldtäkt/andra sexuella angrepp, personrån, bedrägeri på internet, bostadsinbrott* och *stöld av/skadegörelse på bil*.

Avsnittet inleds med en samlad bild av oron för att utsättas för olika brott. Sedan följer en mer ingående resultatredovisning för respektive brott som efterfrågas. Observera att oro för bostadsinbrott och oro för stöld av/skadegörelse på bil är de enda frågorna som i sin nuvarande form har ställts vid varje tillfälle sedan mätningarna inleddes. Frågorna om oro för

övriga brottstyper tillkom i och med metodbytet 2017, och frågan om oro för bedrägeri på internet gjordes dessutom om inför NTU 2020.³⁷

Notera att oron för brott kan se olika ut, och begränsa individen på olika sätt, beroende på vilken brottstyp det gäller. Det innebär att allvarlighetsgraden inte bara beror på hur stor andel som uppger oro, utan även på vilka konsekvenser oron ger. Exempelvis kan oro för att utsättas för bilbrott leda till konsekvenser som att man är extra noggrann att låsa bilen, medan oro för misshandel kan leda till konsekvenser som att man avstår från att gå ut, och därmed begränsar sin vardag. Även om det är en större andel som oroar sig för bilbrott än för misshandel, kan således oro för misshandel anses allvarligare.

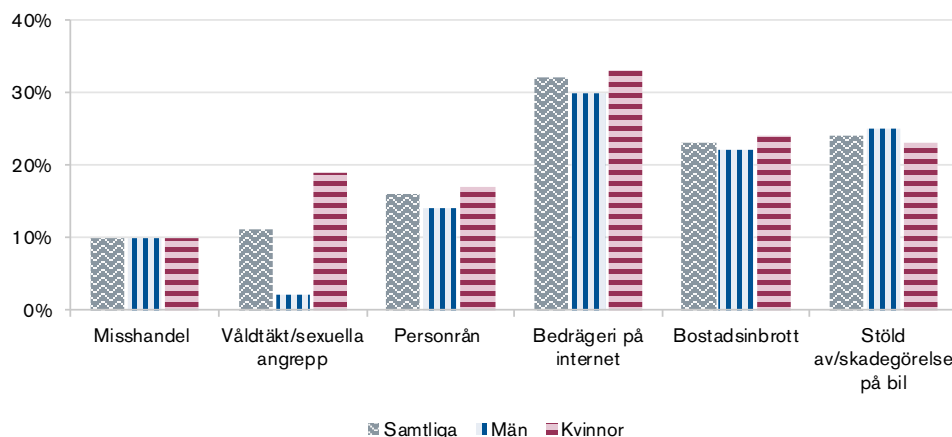
Bedrägeri på internet är den brottstyp som störst andel av befolkningen (16–84 år) oroar sig för 2021, med 32 procent som mycket eller ganska ofta känner oro, eller som helt avstår från att handla på internet på grund av oron.³⁸ Det är 24 procent som svarar att de ofta är oroliga för att hushållets bil ska bli stulen eller utsättas för skadegörelse, medan 23 procent uppger att de ofta är oroliga för att utsättas för bostadsinbrott. På frågan om oro för att bli rånad är det 16 procent som ofta känner sig oroliga. Vidare är det 11 procent som uppger att de ofta oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp, medan andelen som ofta oroar sig för misshandel är 10 procent (se figur 4.13).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultaten att kvinnor i betydligt större utsträckning än män uppger att de ofta oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp (19 respektive 2 %). Skillnader kan även utläsas sett till oro för personrån, där kvinnor i större utsträckning än män uppger att de ofta oroar sig (17 respektive 14 %). Vad gäller övriga brottstyper är andelen som känner oro större eller marginellt större bland kvinnor, bortsett från bilbrott, där andelen är 25 procent bland män respektive 23 procent bland kvinnor, samt misshandel där andelen är på samma nivå (10 %).

³⁷ Frågan om oro för bedrägeri på internet gjordes om inför NTU 2020 genom att de som svarar att de aldrig köper varor eller tjänster på internet numera får en följdfråga om orsaken till det. De som då uppger svarsalternativet "på grund av oro för att bli utsatt för bedrägeri på internet" inkluderas bland de som mycket eller ganska ofta känner oro för att utsättas för bedrägeri på internet.

³⁸ Dock har frågan om oro för bedrägeri på internet en annan bas än de andra frågorna eftersom de som svarar att de aldrig handlar på internet *på grund av andra skäl än oro* exkluderas när resultaten tas fram.

Figur 4.13. Oro för att utsättas för olika brott 2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Oro för att utsättas för misshandel

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för misshandel ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att du ska bli misshandlad?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan* och *aldrig*.

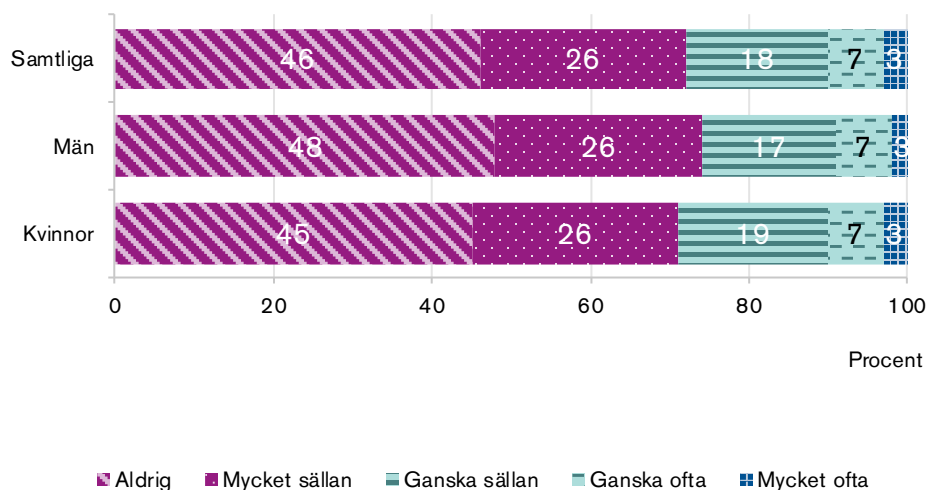
Andelen i befolkningen (16–84 år) som 2021 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för misshandel är 46 procent, medan 44 procent sällan (mycket eller ganska) gör det. Vidare uppger 10 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för misshandel (se figur 4.14). Det är en liten minskning jämfört med 2020, då andelen var 12 procent. Andelen som ofta oroar sig för misshandel har varit oförändrad under hela perioden, med undantag för 2020, då den var något större (se figur 4.15 och tabell 4.9).

Bland män är andelen som ofta oroar sig för att utsättas för misshandel 10 procent, vilket i princip är på samma nivå som 2020, då andelen var 11 procent.

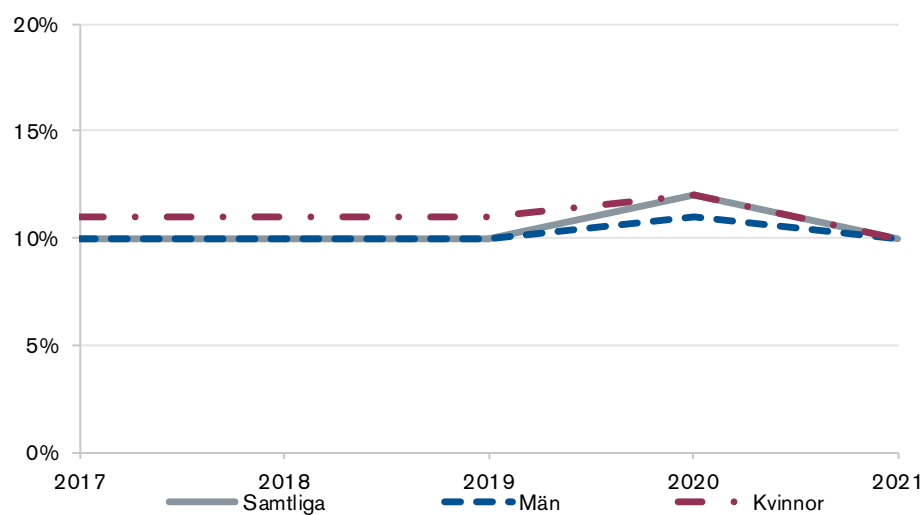
Bland kvinnor är andelen som ofta oroar sig för att utsättas för misshandel 10 procent, vilket innebär en liten minskning jämfört med 2020, då andelen var 12 procent.

Det framkommer således knappt några skillnader mellan kvinnors och mäns oro för att utsättas för misshandel, varken sett till nivåer eller utveckling över tid.

Figur 4.14. Oro för att utsättas för misshandel 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.15. Oro för att utsättas för misshandel 2017–2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.9. Oro för att utsättas för misshandel 2017–2021. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	10	10	10	12	10
Män	10	10	10	11	10
Kvinnor	11	11	11	12	10
Ålder					
16–19 år	13	13	13	15	15
20–24 år	15	15	15	16	14
25–34 år	13	13	13	14	12
35–44 år	10	10	10	12	9
45–54 år	10	10	10	11	10
55–64 år	10	9	9	11	9
65–74 år	9	8	8	9	7
75–84 år	7	7	7	8	6
Män					
16–19 år	10	10	10	13	12
20–24 år	12	13	12	15	12
25–34 år	13	13	13	15	11
35–44 år	10	11	11	12	10
45–54 år	10	10	10	11	10
55–64 år	9	9	8	11	9
65–74 år	7	8	7	9	8
75–84 år	6	6	6	7	6
Kvinnor					
16–19 år	15	15	15	16	17
20–24 år	18	16	18	17	16
25–34 år	14	12	13	14	12
35–44 år	10	9	10	11	8
45–54 år	10	10	10	11	9
55–64 år	10	9	10	11	10
65–74 år	10	8	9	10	7
75–84 år	7	8	8	9	6

Oro för misshandel i olika åldersgrupper

Tabell 4.9 visar att sett till oro för misshandel i olika åldersgrupper är nivåerna av oro högre bland yngre än bland äldre. Andelen är enligt NTU

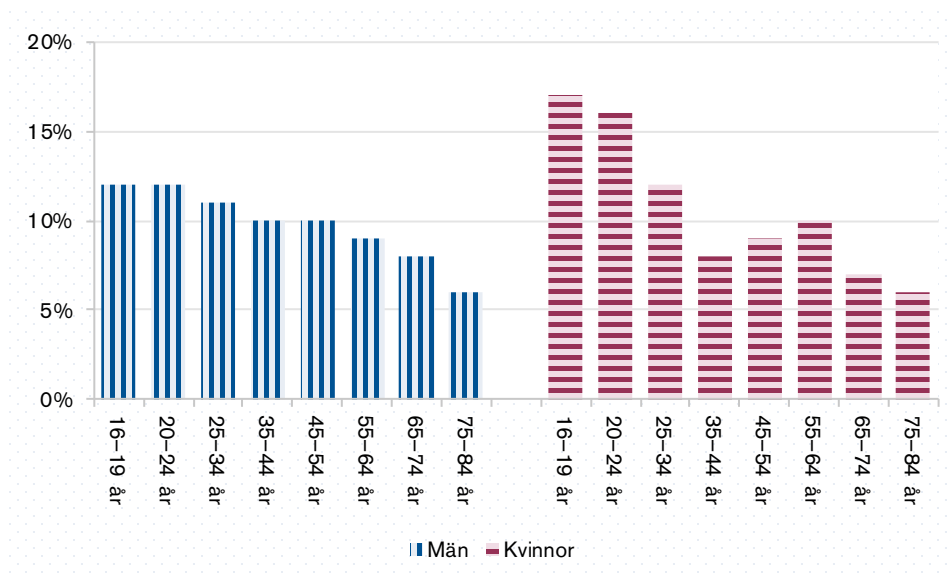
2021 störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 15 %). Andelen blir sedan i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst andel återfinns i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 6 %). Mönstret är liknande det för 2020.

Bland män är andelen som ofta oroar sig störst i de två yngsta åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år (12 % vardera). Andelen blir sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den i åldersgruppen 75–84 år, med 6 procent (se figur 4.16).

Bland kvinnor är andelen som uppger att de ofta känner oro för att utsättas för misshandel störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 17 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (6 %).

Mönstret är relativt likartat vid en jämförelse mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper, med en större andel som känner oro bland yngre än bland äldre.

Figur 4.16. Oro för att utsättas för misshandel 2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för misshandel i olika grupper i befolkningen

Att ofta oroas sig för misshandel är något vanligare bland personer som är födda i Sverige, med båda föräldrarna utrikesfödda, och bland utrikesfödda personer (12 respektive 11 %) än bland personer som är födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder (9 %).

Vad gäller utbildning är andelen störst bland personer med som högst förgymnasial (13 %), följt av dem med gymnasial utbildning (11 %), medan den är minst bland personer med eftergymnasial utbildning (7 %).

Denna typ av oro är vanligare bland ensamstående med och utan barn (13 respektive 12 %) än bland sammanboende med eller utan barn (8 respektive 9 %).

Vidare är det en större andel som ofta oroar sig bland boende i flerfamiljshus (11 %) än bland boende i småhus (8 %).

Sett till boendeort är det något vanligare att ofta oroa sig för misshandel bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i större städer/kommuner nära större stad (11 respektive 10 %) än bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (8 %).

Sett till oro för misshandel inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2021 ser mönstret oftast likartat ut, och sett till nivån visar resultaten att det inte är några större skillnader (se tabell 4E i appendix).

Tabell 4.10. Oro för att utsättas för misshandel 2017–2021. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund					
Svenskfödda med					
- minst en svenskfödd förälder	10	9	10	11	9
- båda föräldrarna utrikesfödda	13	15	13	14	12
Utrikesfödda	13	13	12	13	11
Utbildning (högsta)^b					
Förgymnasial	12	12	12	14	13
Gymnasial	12	11	12	13	11
Eftergymnasial	8	8	8	9	7
Familjetyp					
Sammanboende					
- utan barn	9	9	9	10	9
- med barn	9	8	9	10	8
Ensamstående					
- utan barn	12	12	12	14	12
- med barn	13	12	15	15	13

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2017	2018	2019	2020	2021
Bostadstyp					
Småhus	9	8	9	10	8
Flerfamiljshus	13	12	12	13	11
Boendeort^c					
Storstäder och storstadsnära kommuner	12	12	11	13	11
Större städer och kommuner nära större stad	11	10	10	12	10
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	9	8	9	10	8

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4E i appendix.

^b Vissa resultat gällande utbildningsnivå har i NTU 2021 korrigerats med 1 procentenhet, med anledning av en tidigare felkodning.

^c Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att du ska bli våldtagen eller på annat sätt sexuellt angripen?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan* och *aldrig*.

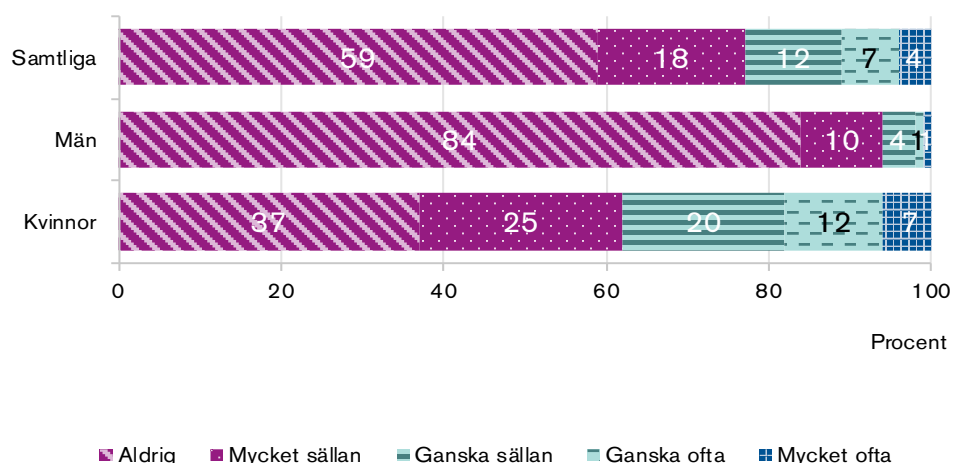
Andelen som 2021 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp är 59 procent, medan 30 procent sällan (mycket eller ganska) gör det. Vidare uppger 11 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för det (se figur 4.17). Andelen som ofta oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp ligger på ungefär samma nivå som 2020 (12 %), och har legat på i princip samma nivå sedan 2017 (se figur 4.18 och tabell 4.11).

Bland män är andelen som ofta känner oro på samma nivå 2021 som 2020 (2 %).

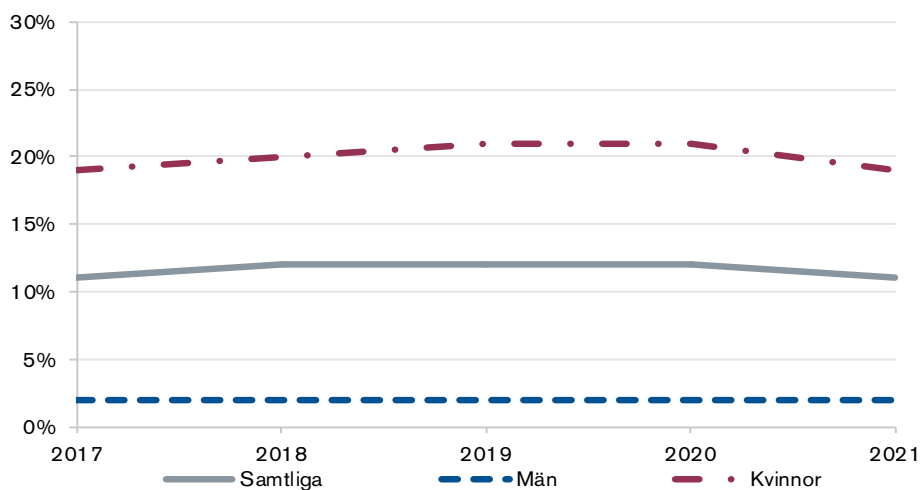
Bland kvinnor är det 19 procent som ofta känner oro för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp, vilket innebär en liten minskning från 2020 (21 %).

Det är således stora nivåskillnader mellan kvinnors och mäns oro för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp, där kvinnor oroar sig i betydligt större utsträckning. Ett liknande mönster har framkommit även för de tidigare åren. Utvecklingen över tid är dock likartad, där andelen i princip har varit oförändrad under hela mätperioden (2017–2021).

Figur 4.17. Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2020. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.18. Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2017–2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.11. Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2017–2021. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	11	12	12	12	11
Män	2	2	2	2	2
Kvinnor	19	20	21	21	19
Ålder					
16–19 år	23	25	24	23	26
20–24 år	25	28	28	26	26
25–34 år	19	21	22	20	18
35–44 år	12	12	13	14	11
45–54 år	9	9	9	10	8
55–64 år	6	6	7	7	6
65–74 år	4	3	4	4	3
75–84 år	3	3	3	3	2
Män					
16–19 år	2	3	3	2	3
20–24 år	3	3	3	3	3
25–34 år	4	3	4	4	3
35–44 år	3	3	3	3	2
45–54 år	2	2	3	3	2
55–64 år	2	2	2	2	1
65–74 år	1	1	1	1	1
75–84 år	1	1	1	1	1
Kvinnor					
16–19 år	39	43	41	40	45
20–24 år	43	47	49	46	45
25–34 år	32	35	37	35	31
35–44 år	21	20	23	24	19
45–54 år	14	16	15	17	14
55–64 år	10	11	11	12	10
65–74 år	7	6	6	7	5
75–84 år	4	4	4	5	3

Oro för våldtäkt/sexuella angrepp i olika åldersgrupper

Sett till olika åldersgrupper visar tabell 4.11 att andelen som 2021 ofta oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp är störst i de

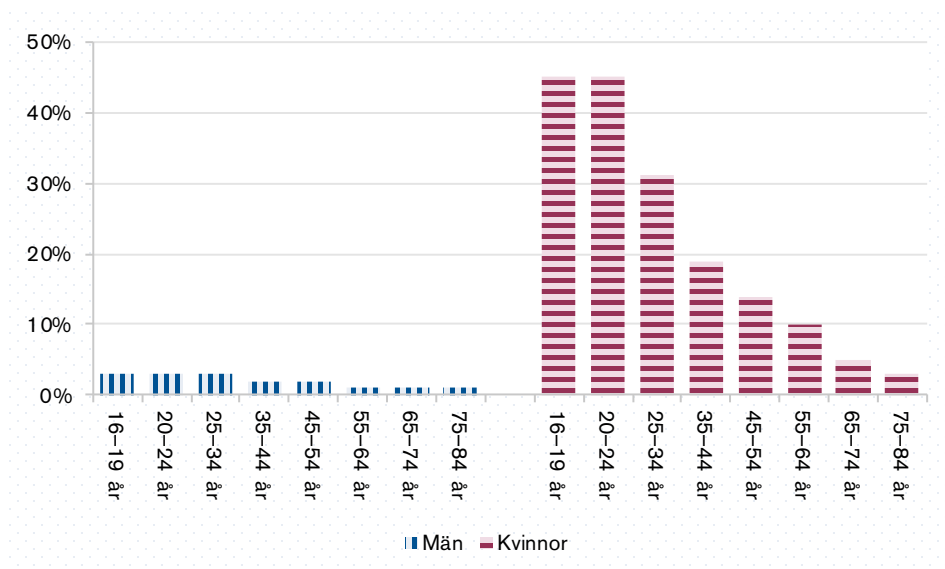
yngsta åldersgrupperna, och sedan blir andelen mindre ju äldre åldersgrupper som studeras. I åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år är 26 procent ofta oroliga för att utsättas, medan 2 procent uppger detta i åldersgruppen 75–84 år. Det liknar den fördelning som framkom 2017–2020.

Bland män är det något vanligare att uppge oro bland yngre åldersgrupper än bland äldre. Andelen är störst i de yngsta åldersgrupperna (16–19, 20–24 och 25–34 år) med 3 procent, medan den är minst i de äldsta åldersgrupperna (55–64, 65–74 och 75–84 år) där 1 procent av männen uppger att de känner oro för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp (se figur 4.19).

Bland kvinnor syns ett tydligt mönster där det är vanligast att ofta oroa sig i de yngsta åldersgrupperna och det blir sedan mindre vanligt ju äldre åldersgrupp som studeras. I de två yngsta åldersgrupperna (16–19 och 20–24 år) uppger 45 procent att de ofta oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp, medan motsvarande andel i åldersgruppen 75–84 år är 3 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar figur 4.19 att kvinnors oro tydligt minskar med äldre åldersgrupper, och att en antydning till liknande mönster syns bland män fast på betydligt lägre nivåer.

Figur 4.19. Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för våldtäkt/sexuellt angrepp i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.12 visar att det är en betydligt större andel som ofta oroar sig för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp bland personer som är födda i Sverige, med båda föräldrarna utrikesfödda (18 %), än bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och bland utrikesfödda (11 respektive 9 %).

Sett till utbildning är det vanligare att känna oro bland personer med som högst för gymnasial utbildning (14 %) än bland personer med som högst gymnasial respektive eftergymnasial utbildning (10 % vardera).

Det är också vanligare att ofta oroa sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp bland ensamstående med eller utan barn (16 respektive 15%) än bland sammanboende med eller utan barn (9 respektive 7%).

Vidare är oron vanligare bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (13 respektive 9 %).

Andelen som oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp ökar med ortens storlek. Boende i storstäder/storstadsnära kommuner och större städer/kommuner nära större stad uppger i högre grad att de känner oro (13 respektive 11 %) än boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (8 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor, sett till oro för våldtäkt/andra sexuella angrepp inom olika grupper, visar resultaten att mönstret är relativt likartat bland kvinnor som för befolkningen i stort. Mellan olika grupper bland män syns i princip inga skillnader.

Tabell 4.12. Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2017–2021. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna, uppdelat på olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund					
Svenskfödda med					
– minst en svenskfödd förälder	11	12	12	12	11
– båda föräldrarna utrikesfödda	17	20	19	22	18
Utrikesfödda	10	10	11	11	9
Män					
Svenskfödda med					

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2017	2018	2019	2020	2021
– minst en svenskfödd förälder	2	2	2	2	2
– båda föräldrarna utrikesfödda	3	5	3	4	3
Utrikesfödda	3	3	3	3	2
Kvinnor					
Svenskfödda med					
– minst en svenskfödd förälder	20	21	22	22	20
– båda föräldrarna utrikesfödda	30	33	33	36	30
Utrikesfödda	16	16	17	18	16
Utbildning (högsta)					
Förgymnasial	13	14	13	14	14
Gymnasial	11	11	12	12	10
Eftergymnasial	10	12	12	12	10
Män					
Förgymnasial	2	3	2	3	2
Gymnasial	3	3	3	3	2
Eftergymnasial	1	2	2	2	1
Kvinnor					
Förgymnasial	24	25	24	25	27
Gymnasial	19	19	21	21	18
Eftergymnasial	17	19	20	20	16
Familjetyp					
Sammanboende					
– utan barn	9	9	9	9	7
– med barn	10	11	11	12	9
Ensamstående					
– utan barn	14	15	15	15	15
– med barn	15	16	18	17	16
Män					
Sammanboende					
– utan barn	2	2	2	2	2
– med barn	2	3	3	3	2
Ensamstående					
– utan barn	2	2	2	2	2
– med barn	2	3	3	3	2

OBS: tabellen fortsätter
på nästa sida.

	2017	2018	2019	2020	2021
Kvinnor					
Sammanboende					
– utan barn	15	15	16	16	13
– med barn	17	19	19	22	16
Ensamstående					
– utan barn	24	26	27	26	26
– med barn	22	23	26	25	24
Bostadstyp					
Småhus	9	10	10	11	9
Flerfamiljshus	14	15	15	14	13
Män					
Småhus	2	2	2	2	2
Flerfamiljshus	3	3	3	3	2
Kvinnor					
Småhus	16	17	18	19	16
Flerfamiljshus	23	24	25	24	23
Boendeort^b					
Storstäder och storstadsnära kommuner	13	14	14	14	13
Större städer och kommuner nära större stad	11	11	12	12	11
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	9	9	9	9	8
Män					
Storstäder och storstadsnära kommuner	2	3	3	3	2
Större städer och kommuner nära större stad	2	2	2	2	2
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	2	2	2	2	2
Kvinnor					
Storstäder och storstadsnära kommuner	22	24	24	25	22
Större städer och kommuner nära större stad	19	20	20	21	19
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	15	15	16	16	14

^a Eftersom det är så stora skillnader mellan män och kvinnor, sett till oro för våldtäkt och andra sexuella angrepp, anses det nödvändigt att redovisa resultaten i denna tabell uppdelat på kön.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

Oro för att utsättas för personrån

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för personrån ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att du ska bli rånad?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

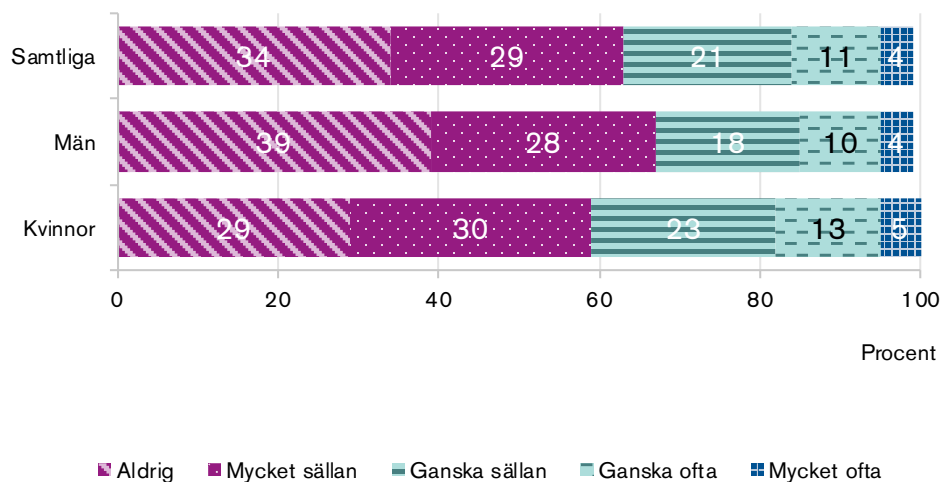
Andelen som 2021 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för personrån är 34 procent, medan 50 procent sällan (mycket eller ganska) gör det. Vidare uppger 16 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för personrån (se figur 4.20). Det är en lägre nivå än 2020, då andelen var 19 procent. Andelen som ofta oroar sig för personrån har varit oförändrad sedan den första mätpunkten 2017, med undantag för 2020, då den låg på en något högre nivå (se figur 4.21 och tabell 4.13).

Bland män är andelen som ofta känner oro för att utsättas för personrån 14 procent, vilket innebär en liten minskning från 2020, då andelen låg på 16 procent.

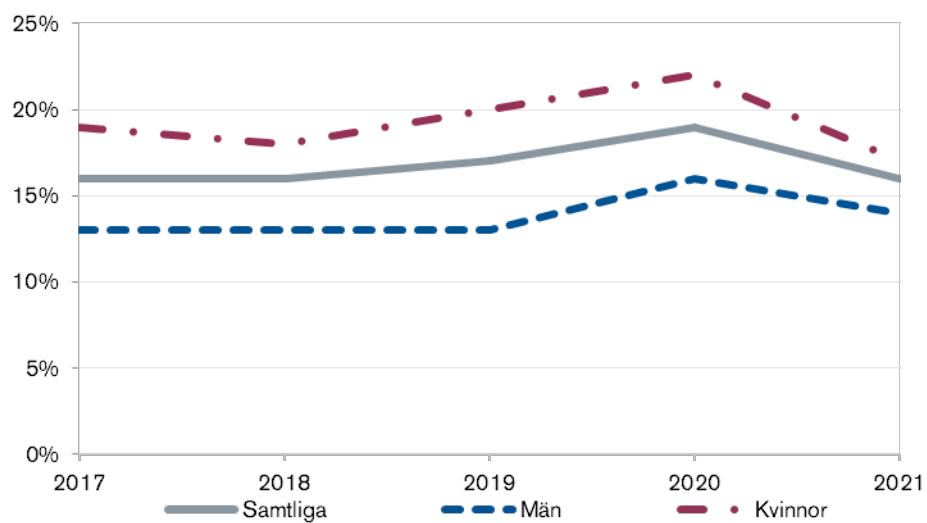
Bland kvinnor är andelen som ofta känner oro 17 procent enligt NTU 2021. Det innebär en minskning jämfört med 2020, då andelen var 22 procent.

Resultaten visar således att kvinnor i en högre grad än män ofta oroar sig för att utsättas för personrån, dock har skillnaderna minskat de senaste åren.

Figur 4.20. Oro för att utsättas för personrån 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.21. Oro för att utsättas för personrån 2017–2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.13. Oro för att utsättas för personrån 2017–2021. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	16	16	17	19	16
Män	13	13	13	16	14
Kvinnor	19	18	20	22	17
Ålder					
16–19 år	14	15	16	20	18
20–24 år	19	19	20	21	20
25–34 år	19	18	19	21	18
35–44 år	15	14	16	19	15
45–54 år	16	16	17	19	15
55–64 år	17	16	16	19	16
65–74 år	16	15	16	17	14
75–84 år	15	14	15	16	13
Män					
16–19 år	11	12	14	19	16
20–24 år	15	15	16	19	18
25–34 år	16	15	16	19	16
35–44 år	12	13	14	17	14
45–54 år	13	13	14	16	14
55–64 år	12	12	12	16	13
65–74 år	11	11	11	13	12
75–84 år	11	11	10	11	10
Kvinnor					
16–19 år	17	17	17	21	19
20–24 år	22	21	23	23	21
25–34 år	22	20	21	23	19
35–44 år	17	15	18	21	16
45–54 år	18	18	19	21	17
55–64 år	21	20	20	22	18
65–74 år	20	19	20	21	16
75–84 år	19	18	19	20	15

Oro för personrån i olika åldersgrupper

Tabell 4.13 visar att det generellt är vanligare med oro för att utsättas för personrån bland yngre åldersgrupper. Andelen som 2021 uppger att de ofta

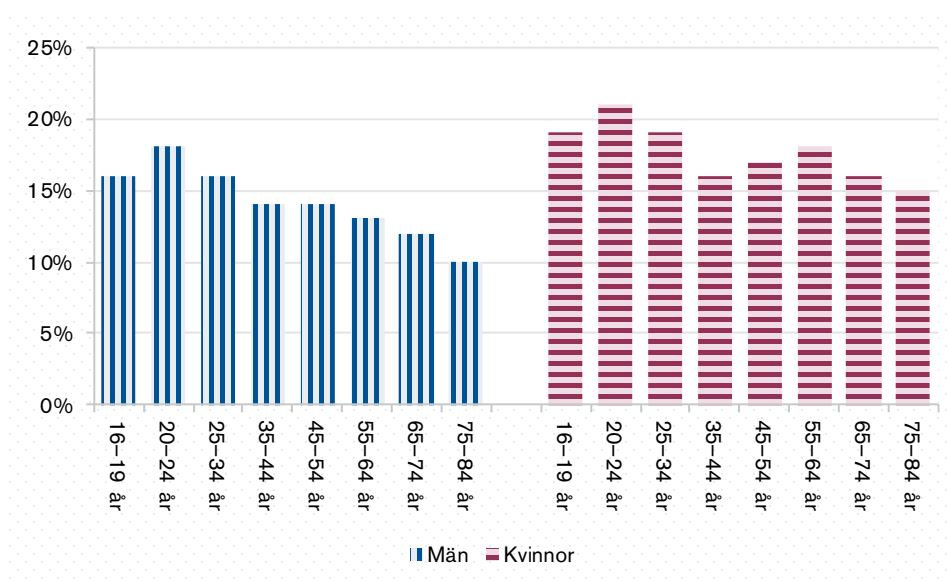
är oroliga är störst i åldersgruppen 20–24 år (20 %), medan åldersgruppen med minst andel är 75–84 år (13 %). Åldersfördelningen är relativt likartad den i NTU 2017–2020.

Figur 4.22 visar att andelen bland män som uppger att de ofta är oroliga för att utsättas för personrån är störst i åldersgruppen 20–24 år (18 %), och andelen blir sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst andel finns i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (10 %).

Bland kvinnor är andelen som ofta är oroliga för att utsättas för personrån störst i åldersgruppen 20–24 år med 21 procent, och minst i den äldsta åldersgruppen 75–84 år med 15 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor sett till oro för personrån visar figur 4.22 att det är skillnader sett till fördelningen mellan olika åldersgrupper, med ett mindre tydligt mönster bland kvinnor än bland män.

Figur 4.22. Oro för att utsättas för personrån 2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för personrån i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.14 visar att det enligt NTU 2021 är en större andel som uppger att de ofta oroar sig för personrån bland personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda (21 %) än bland utrikesfödda personer och svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (17 respektive 15 %).

Det är vanligare att ofta oroa sig bland personer med som högst förgymnasial och som högst gymnasial utbildning (18 respektive 17 %) än bland personer med eftergymnasial utbildning (13 %).

Det är också vanligare bland ensamstående med och utan barn (19 respektive 18 %) än bland sammanboende med och utan barn (13 respektive 15 %).

Sett till bostadstyp är andelen som känner oro större bland de som bor i flerfamiljshus än bland de som bor i småhus (18 respektive 14 %).

Vidare blir andelen som ofta oroar sig för personrån större i takt med ortens storlek. Personer som bor i storstäder/storstadsnära kommuner uppger i större utsträckning att de ofta känner oro (18 %) än boende i större städer/kommuner nära större stad (16 %) och boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (12 %).

När oro för att utsättas för personrån uppdelat på olika grupper jämförs mellan män och kvinnor, visar resultaten att det är likartade mönster. Dock är nivåerna högre bland kvinnor, vilket gäller alla studerade grupper (se tabell 4G i appendix).

Tabell 4.14. Oro för att utsättas för personrån 2017–2021. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund					
Svenskfödda med					
- minst en svenskfödd förälder	16	15	16	18	15
- båda föräldrarna utrikesfödda	19	24	22	25	21
Utrikesfödda	19	19	19	20	17
Utbildning (högsta)					
Förgymnasial	17	17	18	20	18
Gymnasial	19	18	19	21	17
Eftergymnasial	13	13	13	15	13
Familjetyp					
Sammanboende					
- utan barn	16	15	16	18	15
- med barn	14	14	15	18	13
Ensamstående					
- utan barn	17	17	18	20	18
OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.					

	2017	2018	2019	2020	2021
- med barn	20	18	20	22	19
Bostadstyp					
Småhus	14	13	15	17	14
Flerfamiljshus	19	19	19	21	18
Boendeort^b					
Storstäder och storstadsnära kommuner	19	19	19	22	18
Större städer och kommuner nära större stad	16	15	16	19	16
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	13	12	13	15	12

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4G i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

Oro för att utsättas för bedrägeri på internet

Frågan om oro för bedrägeri på internet gjordes om inför NTU 2020 och därför redovisas enbart resultat från och med 2020.³⁹

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att du ska bli utsatt för bedrägeri om du köper varor eller tjänster på internet?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan, aldrig* och *köper aldrig varor eller tjänster på internet*.

De som svarar att de aldrig köper varor eller tjänster på internet får sedan följande fråga för att särskilja dem som aldrig gör det på grund av oro för att utsättas för bedrägerier:

Vilket är det främsta skälet till att du aldrig köper varor eller tjänster på internet?

³⁹ Frågan om oro för bedrägeri på internet gjordes om inför NTU 2020 genom att de som svarar att de aldrig köper varor eller tjänster på internet numera får en följdfråga om orsaken till det. De som då uppger svarsalternativet "på grund av oro för att bli utsatt för bedrägeri på internet" inkluderas bland de som mycket eller ganska ofta känner oro för att utsättas för bedrägeri på internet.

Svarsalternativen är: *har inte tillgång till internet, på grund av oro för att bli utsatt för bedrägeri och annat skäl.*⁴⁰

Resultaten från NTU 2021 visar att det är 15 procent av befolkningen som uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet. Vidare uppger 54 procent att de sällan (mycket eller ganska) oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet. Samtidigt är det 32 procent som ofta (mycket eller ganska) har känt en sådan oro, eller som helt avstår från att köpa varor eller tjänster på internet på grund av oron, vilket är på samma nivå som 2020 (se figur 4.23, figur 4.24 och tabell 4.15).

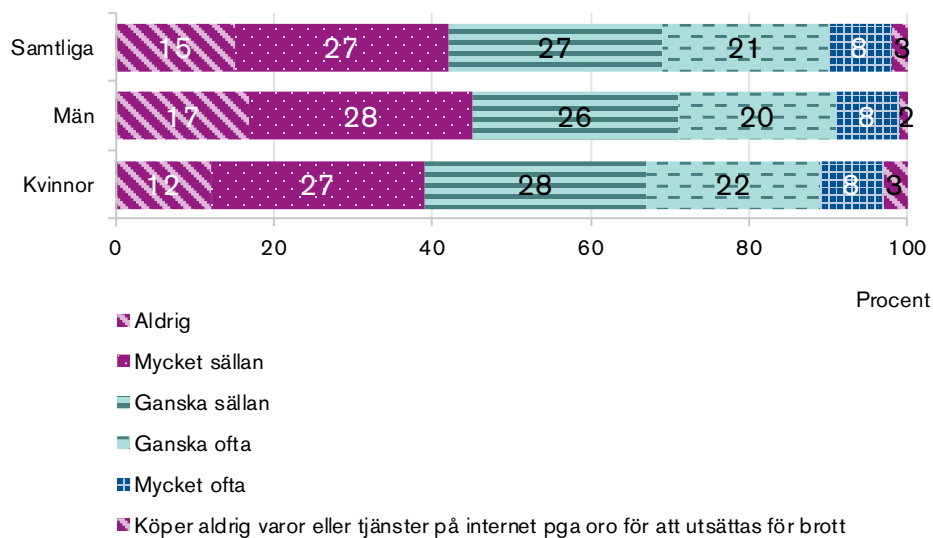
Bland män är det 30 procent som under det senaste året ofta har oroat sig för att utsättas för bedrägeri på internet, eller som på grund av denna oro helt avstår från att handla på internet. Det är i princip är på samma nivå som 2020, då andelen var 31 procent.

Bland kvinnor är det 33 procent som under det senaste året ofta har oroat sig för att utsättas för bedrägeri på internet, eller som på grund av denna oro helt avstår från att handla på internet. Det är i princip är på samma nivå som 2020, då andelen var 34 procent.

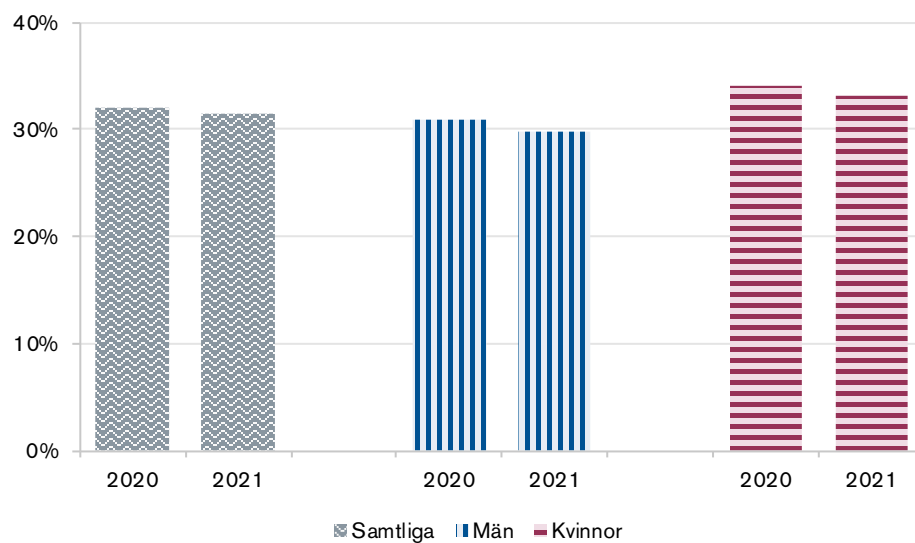
Det är således något vanligare bland kvinnor än bland män att oroa sig för att utsättas för bedrägeri på internet.

⁴⁰ De som har svarat att de aldrig köper varor eller tjänster på internet av annan anledning än oro för att utsättas för bedrägeri har exkluderats när resultaten tagits fram.

Figur 4.23. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.24. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2020–2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta samt de som aldrig köper varor eller tjänster på internet pga oro, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.15. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2020–2021. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta samt de som aldrig köper varor eller tjänster på internet pga oro,

av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	32	32
Män	31	30
Kvinnor	34	33
Ålder		
16–19 år	20	22
20–24 år	23	24
25–34 år	26	24
35–44 år	29	29
45–54 år	35	34
55–64 år	40	38
65–74 år	40	38
75–84 år	39	38
Män		
16–19 år	18	18
20–24 år	21	20
25–34 år	24	23
35–44 år	29	29
45–54 år	33	32
55–64 år	38	37
65–74 år	37	36
75–84 år	37	36
Kvinnor		
16–19 år	22	25
20–24 år	24	26
25–34 år	28	26
35–44 år	29	30
45–54 år	37	36
55–64 år	41	40
65–74 år	44	39
75–84 år	41	41

Oro för bedrägeri på internet i olika åldersgrupper

Tabell 4.15 visar att det är vanligare att ofta oroa sig för att utsättas för bedrägeri på internet (inklusive de som på grund av oron aldrig handlar på internet) bland äldre än bland yngre. Störst är andelen som känner oro i

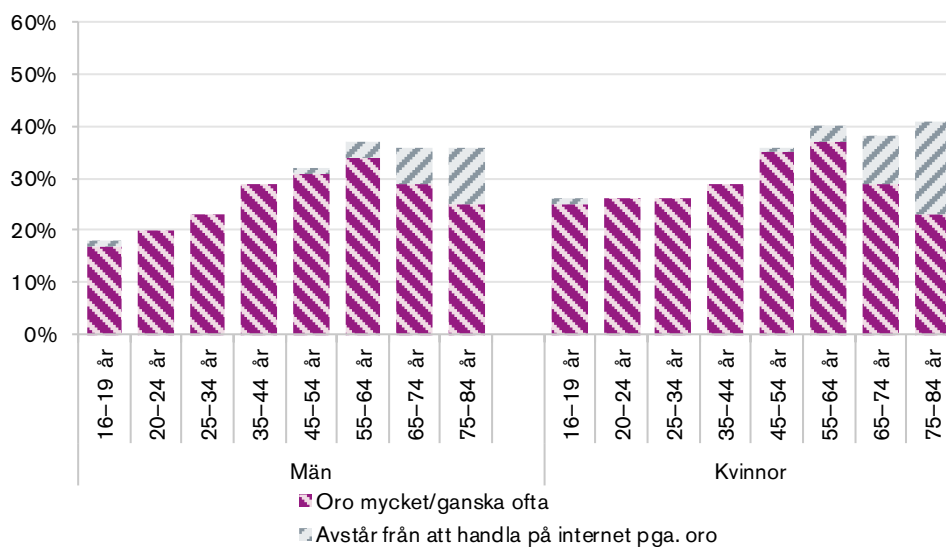
åldersgrupperna 55–64, 65–74 och 75–84 år med 38 procent, medan den är minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 22 %).

Figur 4.25 visar att andelen bland män är störst i åldersgruppen 55–64 år (37 %) och minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 18 %).

Bland kvinnor är andelen som ofta oroar sig för bedrägeri på internet störst i den äldsta åldersgruppen (65–74 år, 41 %), och minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 25 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper, visar resultaten således att mönstret är likartat. Något som figur 4.25 visar är att en stor del av framför allt kvinnorna, men även av männen, i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) helt avstår från att handla på internet på grund av oro för att utsättas för bedrägeri (18 procent av kvinnorna och 11 procent av männen). Motsvarande andel i åldersgrupperna fram till och med åldersgruppen 45–54 år varierar mellan 0 procent⁴¹ och 1 procent, bland såväl kvinnor som män.

Figur 4.25. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta samt de som aldrig köper varor eller tjänster på internet pga oro, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

⁴¹ Notera att den avrundade andelen är 0, vilket inte är samma sak som 0 observationer.

Oro för bedrägeri på internet i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.16 visar att sett till oro för att utsättas för bedrägeri på internet är det något vanligare att ofta oroa sig bland utrikesfödda (35 %) än bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (33 %), och det är minst vanligt att oroa sig bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (31 %).

Vidare är det en större andel som ofta känner oro bland personer med som högst gymnasial utbildning (36 %), än bland personer med som högst förgymnasial utbildning (31 %) respektive med eftergymnasial utbildning (27 %).

När olika familjetyper studeras visar resultaten att ensamstående med barn och sammanboende utan barn uppger oro i större utsträckning (34 % i respektive grupp) än sammanboende med barn och ensamstående utan barn (31 respektive 29 %).

Vidare är det vanligare att ofta känna oro bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (33 respektive 30 %).

Personer som bor i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner respektive större städer/kommuner nära större stad känner oro i något större utsträckning (33 respektive 32 %) än boende i storstäder/storstadsnära kommuner och boende i (30 %).

När oro för bedrägeri på internet inom olika grupper jämförs mellan män och kvinnor, visar resultaten att det är likartade mönster inom de flesta grupper, samt likartade nivåer (se tabell 4H i appendix).

Tabell 4.16. Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2020–2021. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta samt de som aldrig köper varor eller tjänster på internet pga oro, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2020 2021	
Svensk/utländsk bakgrund		
Svenskfödda med		
- minst en svenskfödd förälder	31	31
- båda föräldrarna utrikesfödda	33	33
Utrikesfödda	35	35
Utbildning (högsta)		
Förgymnasial	31	31
Gymnasial	37	36

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2020	2021
Eftergymnasial	28	27
Familjetyp		
Sammanboende		
- utan barn	35	34
- med barn	32	31
Ensamstående		
- utan barn	29	29
- med barn	36	34
Bostadstyp		
Småhus	34	33
Flerfamiljshus	30	30
Boendeort		
Storstäder och storstadsnära kommuner	31	30
Större städer och kommuner nära större stad	32	32
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	34	33

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4H i appendix.

Oro för att utsättas för bostadsinbrott

För att undersöka hur stor andel som oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att du ska drabbas av inbrott i din bostad?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan* och *aldrig*.

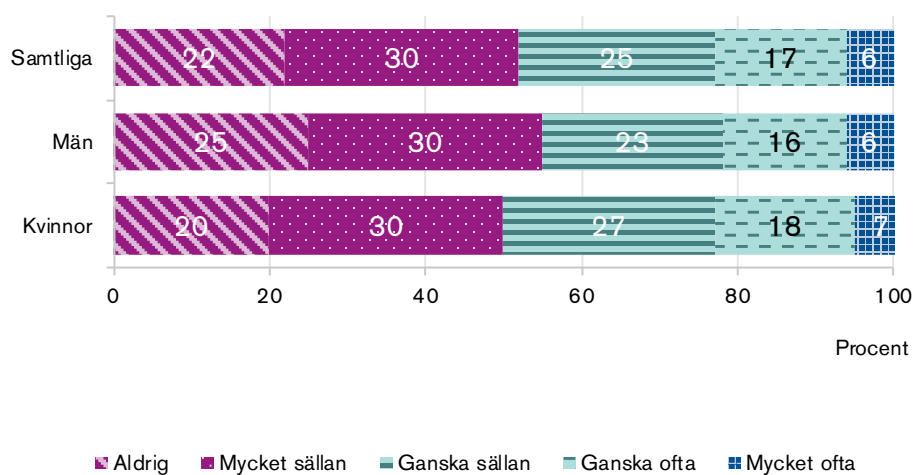
Andelen personer som 2021 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott är 22 procent, medan 55 procent uppger att de sällan (mycket eller ganska) oroar sig. Vidare är det 23 procent som ofta (mycket eller ganska) oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott (se figur 4.26). Andelen som ofta oroar sig för bostadsinbrott har minskat jämfört med 2020, då andelen var 27 procent. Sett till utvecklingen över tid var andelen relativt oförändrad under de första åren, men 2012 inleddes en ökning som pågick fram till och med 2017. Därefter har andelen återigen varit relativt oförändrad fram till det senaste årets minskning (se figur 4.27 och tabell 4.17).

Bland män är det 22 procent som ofta oroar sig för bostadsinbrott 2021, vilket är på en lägre nivå än 2020, då andelen var 25 procent.

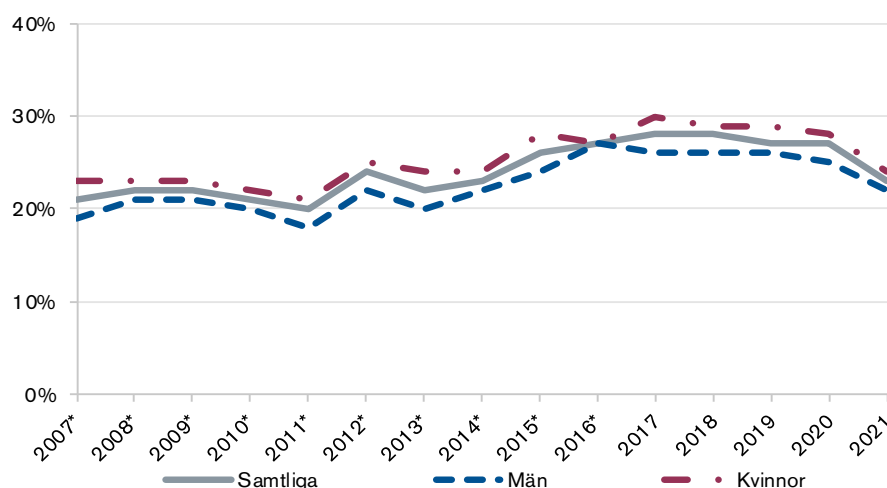
Bland kvinnor är det 24 procent som ofta oroar sig för bostadsinbrott 2021, vilket även det är i på en lägre nivå än 2020, då andelen var 28 procent.

Resultaten visar således att kvinnor är oroliga för bostadsinbrott i något större utsträckning än män. Vidare är utvecklingen över tid relativt likartad för män och kvinnor.

Figur 4.26. Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.27. Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2007–2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 4.17. Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2012–2021. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	24	22	23	26	27	28	28	27	27	23
Män	22	20	22	24	27	26	26	26	25	22
Kvinnor	25	24	24	28	27	30	29	29	28	24
Ålder										
16–19 år	10	9	9	12	12	15	16	16	15	14
20–24 år	19	17	17	19	21	19	19	20	18	16
25–34 år	20	20	21	24	24	24	23	24	23	20
35–44 år	26	23	24	25	28	30	30	29	27	24
45–54 år	27	24	27	30	32	33	33	32	31	27
55–64 år	25	25	26	28	30	32	31	30	31	27
65–74 år	30	28	26	32	31	32	30	30	30	25
75–84 år	24	27	23	26	28	26	27	26	26	22
Män										
16–19 år	5	7	8	6	9	12	13	13	12	10
20–24 år	12	9	13	13	16	16	17	17	14	13
25–34 år	15	15	16	19	21	20	19	21	20	18

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
35–44 år	24	21	21	25	29	29	29	29	27	23
45–54 år	26	27	28	29	37	33	31	31	30	26
55–64 år	25	22	25	26	30	30	30	29	31	26
65–74 år	29	26	25	32	30	30	29	27	29	24
75–84 år	23	25	23	25	24	25	27	25	25	22
Kvinnor										
16–19 år	14	10	9	16	14	18	19	18	17	16
20–24 år	24	24	19	24	26	22	20	22	21	19
25–34 år	24	23	24	28	27	27	26	26	26	21
35–44 år	28	26	27	26	27	32	31	30	28	24
45–54 år	27	21	26	31	28	32	34	32	32	27
55–64 år	25	28	26	29	30	33	32	31	32	29
65–74 år	31	29	26	32	32	34	31	32	31	26
75–84 år	26	28	22	27	31	27	27	27	27	22

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4I). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Oro för bostadsinbrott i olika åldersgrupper

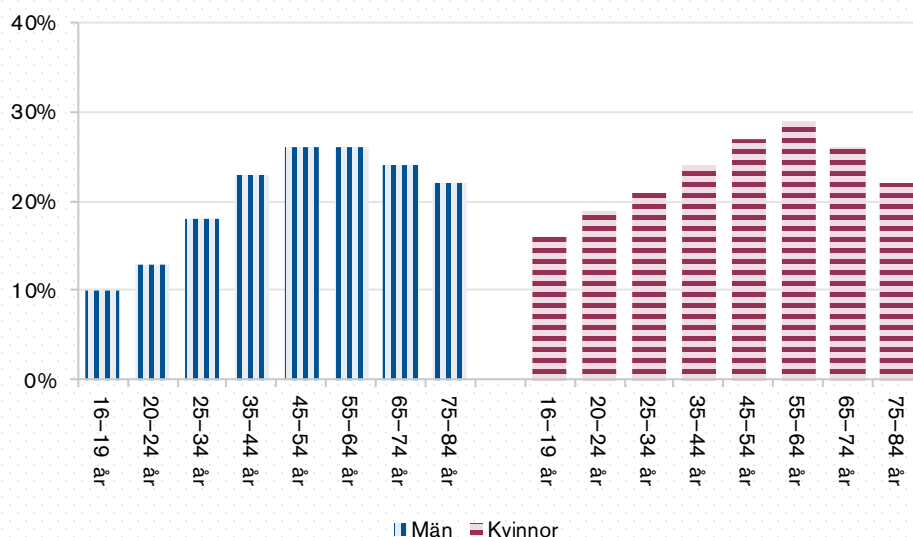
Tabell 4.17 visar att störst andel som uppger att de ofta är oroliga för bostadsinbrott finns i åldersgrupperna 45–54 år och 55–64 år, där den är 27 procent 2021. Åldersgruppen med minst andel som känner oro är 16–19 år (14 %) och så har det sett ut samtliga år som NTU har genomförts.

Figur 4.28 visar att andelen som ofta känner oro bland män är störst i åldersgrupperna 45–54 år och 55–64 år (26 % vardera). Vidare är andelen minst i den yngsta åldersgruppen (10 %).

Bland kvinnor är andelen som ofta känner oro för bostadsinbrott störst i åldersgruppen 55–64 år (29 %), medan den är minst i den yngsta åldersgruppen (16 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper visar resultaten således att mönstret är likartat. Dock är nivåerna vad gäller personer som ofta är oroliga för att utsättas för bostadsinbrott generellt sett högre bland kvinnor än bland män, särskilt i de yngsta åldersgrupperna.

Figur 4.28. Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för bostadsinbrott i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.18 visar att sett till oro för bostadsinbrott inom olika grupper i befolkningen är det ungefär lika vanligt att ofta oroa sig bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda, svenskfödda med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer (23–24 %).

Sett till utbildning är andelen som ofta känner oro för bostadsinbrott större bland dem med som högst gymnasial utbildning (26 %) än bland dem med som högst förgymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning (21 % vardera).

Vidare är andelen större bland sammanboende med och utan barn (27 respektive 26 %), än bland ensamstående utan barn (18 %) och ensamstående med barn (22 %).

Sett till bostadstyp är andelen betydligt större bland boende i småhus (28 %) än bland boende i flerfamiljshus (17 %).

Sett till boendeort visar resultaten att det i princip är lika vanligt att uppge oro för bostadsinbrott bland personer som bor i storstäder/storstadsnära kommuner, mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner och större städer/kommuner nära större stad (23–24 %).

När oro för att utsättas för bostadsinbrott särredovisas för män respektive kvinnor visar resultatet att fördelningen inom olika grupper oftast följer samma mönster. Dock är nivåerna något högre bland kvinnor (se tabell 4I i appendix).

Tabell 4.18. Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2012–2021. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	23	22	22	25	28	28	27	27	26	23
- båda föräldrarna utrikesfödda	26	24	24	25	29	30	31	29	29	24
Utrikesfödda	28	25	24	28	26	29	28	28	28	24
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	22	20	20	24	25	25	24	25	24	21
Gymnasial	27	24	25	28	30	31	30	30	30	26
Eftergymnasial	22	21	22	25	25	26	26	25	24	21
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	29	26	27	31	32	31	30	29	30	26
- med barn	29	26	27	30	34	34	33	33	31	27
Ensamstående										
- utan barn	15	16	15	18	19	21	21	21	21	18
- med barn	22	19	21	22	21	28	27	27	28	22
Bostadstyp										
Småhus	29	27	28	32	33	35	33	33	32	28
Flerfamiljshus	16	16	16	17	20	20	20	20	19	17
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	30	31	29	28	24
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	26	25	26	25	23
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	28	26	27	27	23

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4I i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4I). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Oro för att utsättas för bilbrott

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för bilbrott ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroat dig för att din/er bil ska bli stulen eller utsatt för skadegörelse?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan, aldrig och ingen i hushållet hade någon bil under senaste året*⁴².

NTU 2021 visar att 23 procent aldrig är oroliga för att utsättas för bilbrott, medan drygt hälften (52 %) sällan (mycket eller ganska) oroar sig. Vidare uppger 24 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för att utsättas för stöld av eller skadegörelse på bil (se figur 4.29). Det innebär en minskning jämfört med 2020, då andelen var 27 procent. Andelen minskade fram till och med 2013, följt av en ökning 2015–2017, för att därefter ha varit relativt oförändrad, med viss variation (se figur 4.30 och tabell 4.19).

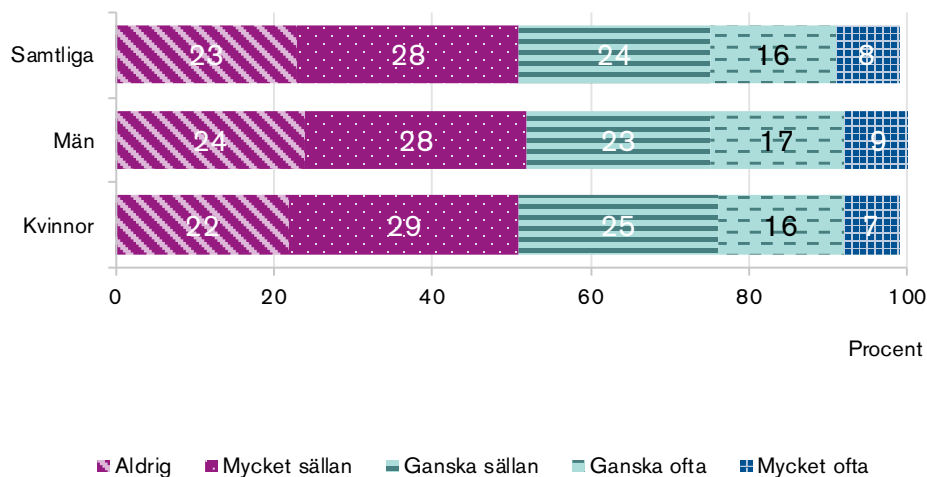
Andelen män som ofta oroar sig för bilbrott är 25 procent, vilket är något mindre än 2020, då andelen var 27 procent.

Andelen kvinnor som 2021 uppger att de ofta oroar sig för att utsättas för stöld av eller skadegörelse på bil är 23 procent, vilket innebär en minskning från 2020, då andelen var 26 procent.

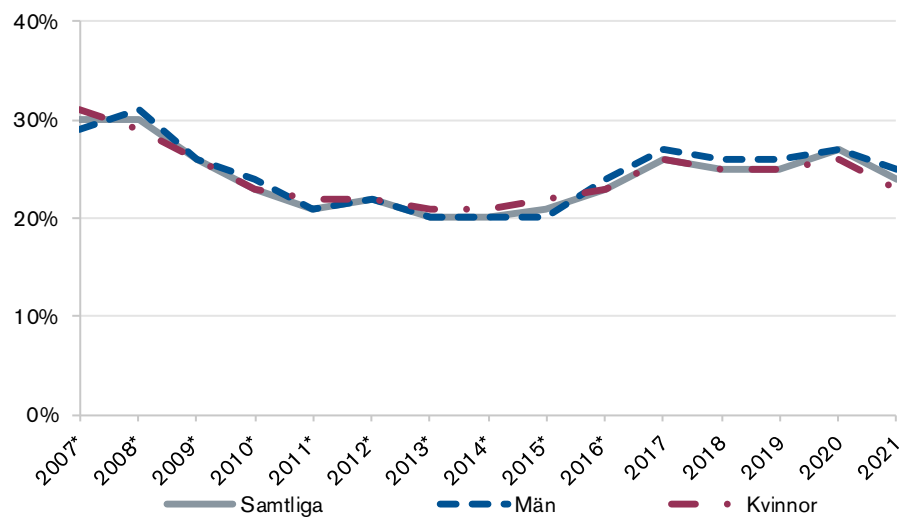
Andelen som känner oro för stöld av eller skadegörelse på bil är således på en något högre nivå bland män än bland kvinnor. Dock har det varit små nivåskillnader mellan män och kvinnor under hela mätperioden, och utvecklingen över tid har varit likartad.

⁴² De som har svarat att ingen i hushållet hade bil under det senaste året har exkluderats när resultaten tagits fram.

Figur 4.29. Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.30. Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2007–2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 4.19. Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2012–2021. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	22	20	20	21	23	26	25	25	27	24
Män	22	20	20	20	24	27	26	26	27	25
Kvinnor	22	21	21	22	23	26	25	25	26	23
Ålder										
16–19 år	5	6	6	8	8	11	11	12	13	13
20–24 år	25	21	20	20	22	23	22	24	23	22
25–34 år	28	25	28	25	32	30	27	29	29	27
35–44 år	21	21	18	21	24	26	26	25	28	24
45–54 år	20	19	20	22	23	29	28	27	30	26
55–64 år	24	22	23	24	26	29	28	28	31	29
65–74 år	26	23	22	23	23	28	26	27	28	24
75–84 år	24	24	20	20	19	26	24	24	24	22
Män										
16–19 år	5	8	9	6	14	11	11	13	14	14
20–24 år	22	18	19	17	24	24	24	23	23	22
25–34 år	33	26	29	31	34	31	27	31	31	28
35–44 år	21	21	17	21	24	27	28	27	31	26
45–54 år	21	19	21	18	24	30	28	29	30	27
55–64 år	21	18	20	20	27	29	28	29	31	30
65–74 år	24	23	21	22	20	27	25	25	27	25
75–84 år	25	31	21	20	20	26	24	23	24	23
Kvinnor										
16–19 år	5	5	5	8	5	11	10	10	12	13
20–24 år	31	28	22	25	20	22	21	25	23	22
25–34 år	24	23	28	21	31	29	27	27	28	27
35–44 år	21	22	20	20	23	25	23	23	25	22
45–54 år	20	19	19	26	21	28	28	26	30	25
55–64 år	27	26	26	27	25	29	28	27	31	28
65–74 år	28	22	24	25	26	29	26	28	28	24
75–84 år	22	18	18	20	19	25	24	24	25	22

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4J). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Oro för bilbrott i olika åldersgrupper

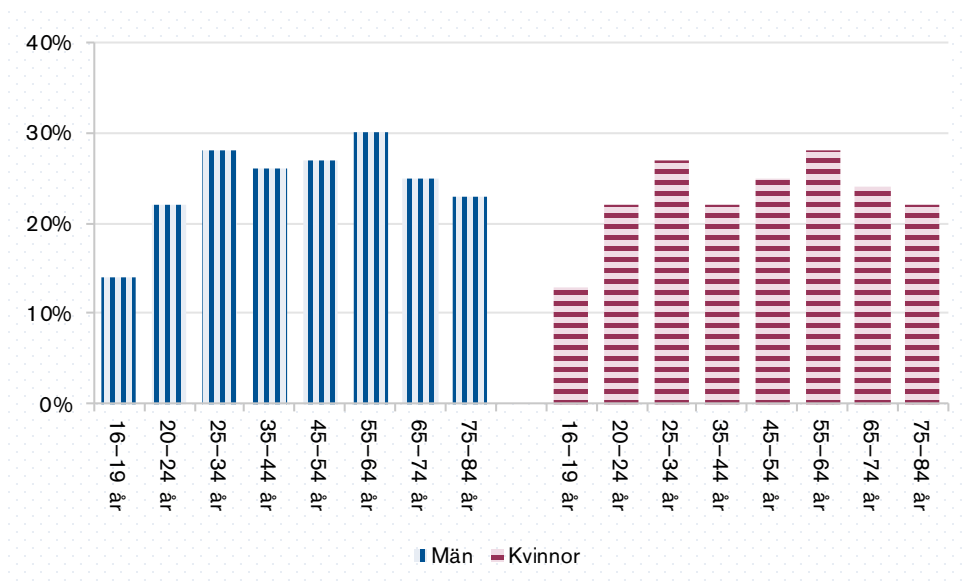
Sett till olika åldersgrupper i befolkningen visar tabell 4.19 att andelen som uppger att de ofta är oroliga för att utsättas för bilrelaterade brott 2021 är störst i åldersgruppen 55–64 år (29 %). Minst andel finns bland bilägare i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (13 %).

Bland män visar figur 4.31 att andelen som ofta känner oro är störst i åldersgruppen 55–64 år (30 %). Den åldersgrupp där minst andel känner oro är 16–19 år (14 %).

Även bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 55–64 år (28 %), och minst i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (13 %).

Det är således små skillnader mellan män och kvinnor vad gäller mönstret i olika åldersgrupper, sett till oro för fordonsrelaterade brott, varför det könsuppdelade resultatet liknar resultatet för hela befolkningen (16–84 år).

Figur 4.31. Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2021. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för bilbrott i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.20 visar att andelen som ofta känner oro för att utsättas för stöld av eller skadegörelse på bil är något större bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och bland utrikesfödda personer (26 % i

respektive grupp), än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (24 %).

När det gäller utbildning är det en större andel som ofta känner oro bland dem med som högst gymnasial utbildning (28 %) än bland dem som har som högst förgymnasial respektive eftergymnasial utbildning (22 respektive 21 %).

Andelen är större bland ensamstående med barn och bland sammanboende utan barn (27 respektive 26 %) än bland ensamstående utan barn och bland sammanboende med barn (23 % i respektive grupp).

Sett till bostadstyp är andelen som ofta oroar sig för bilbrott större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (28 respektive 22 %).

Personer som bor i storstäder/storstadsnära kommuner uppger i något större utsträckning att de ofta känner oro (26 %) jämfört med boende i större städer/kommuner nära större stad och i mindre städer/tätorter/landsbygds-kommuner (24 respektive 23 %).

När oro för att utsättas för bilbrott jämförs mellan män och kvinnor i olika grupper visar resultaten att mönstret i de olika grupperna är relativt likartat och att nivåerna inte skiljer sig åt avsevärt (se tabell 4J i appendix).

Tabell 4.20. Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2012–2021. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	21	20	20	20	24	25	24	25	26	24
- båda föräldrarna utrikesfödda	23	28	23	25	31	30	33	28	31	26
Utrikesfödda	25	24	23	25	22	30	29	28	30	26
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	16	15	15	17	18	23	22	23	23	22
Gymnasial	27	24	25	25	29	31	29	29	31	28
Eftergymnasial	19	19	18	19	20	23	23	22	24	21
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	26	24	23	25	27	28	27	27	29	26

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
- med barn	20	18	18	18	21	26	25	25	26	23
Ensamstående										
- utan barn	19	17	19	19	22	23	22	23	24	23
- med barn	23	29	25	22	22	31	29	29	31	27
Bostadstyp										
Småhus	19	18	18	19	21	25	23	24	25	22
Flerfamiljshus	27	24	25	26	28	30	28	28	30	28
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	29	28	27	29	26
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	26	24	25	26	24
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	24	23	24	26	23

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4J i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4J). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Konsekvenser av otrygghet och oro

Otrygghet och oro för att utsättas för brott kan få olika typer av negativa konsekvenser, och för en del kan otryggheten vara direkt begränsande i tillvaron.

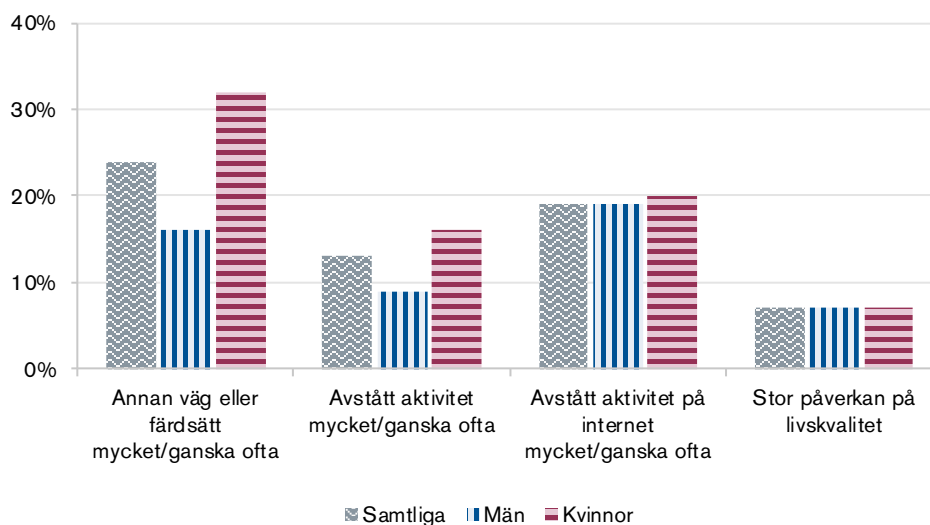
Frågor om huruvida otrygghet och oro fått negativa konsekvenser för det egna beteendet ställs till samtliga respondenter i NTU, i ett försök att fånga situationer där otryggheten på ett konkret sätt påverkat vardagen. Avsnittet om konsekvenser av otrygghet och oro redovisas utifrån frågor om huruvida oro för att utsättas för brott lett till att man har *valt ett annat färdssätt, avstått från någon aktivitet eller avstått från att skriva något eller lägga upp något på internet och huruvida oron upplevs påverka livskvaliteten*.⁴³

⁴³ Ytterligare ett par konsekvenser av otrygghet är att inte gå ut över huvud taget på kvällen eller att helt avstå från att handla på internet. Omfattningen av denna typ av konsekvens beskrevs tidigare i detta kapitel.

Vad gäller de fyra frågorna som ställs i det här avsnittet är den vanligaste konsekvensen av otryggheten 2021 att man valt en annan väg eller ett annat färdssätt. Nästan var fjärde person (24 %) i befolkningen (16–84 år) har gjort detta ofta (mycket eller ganska). Vidare har knappt en femtedel (19 %) av befolkningen (16–84 år) ofta avstått från att skriva eller lägga upp något på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot,⁴⁴ medan 13 procent ofta har avstått från någon aktivitet. Slutligen har 7 procent svarat att oro för brott har en stor påverkan på livskvaliteten⁴⁵ (se figur 4.32).

Det är en betydligt större andel kvinnor än män som ofta har valt att ta en annan väg eller ett annat färdssätt (32 respektive 16 %) och som ofta avstått från någon aktivitet på grund av oro (16 respektive 9 %). För de andra frågorna är skillnaderna små eller obefintliga.

Figur 4.32. Olika konsekvenser till följd av otrygghet och oro 2021. Andel som ändrat beteende mycket/ganska ofta eller som upplever en stor påverkan på livskvaliteten, till följd av oro för att utsättas för brott, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

⁴⁴ De som har svarat att de aldrig lägger upp någonting på internet av annat skäl än oro har exkluderats när resultaten tagits fram.

⁴⁵ Dock har frågan om livskvalitet andra svarsalternativ än de andra frågorna, vilket minskar möjligheten till direkt jämförbarhet sett till nivåer, och samma sak gäller frågan om att avstå aktivitet på internet.

Annan väg eller annat färdssätt

För att undersöka hur många som har valt någon annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du valt att ta en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

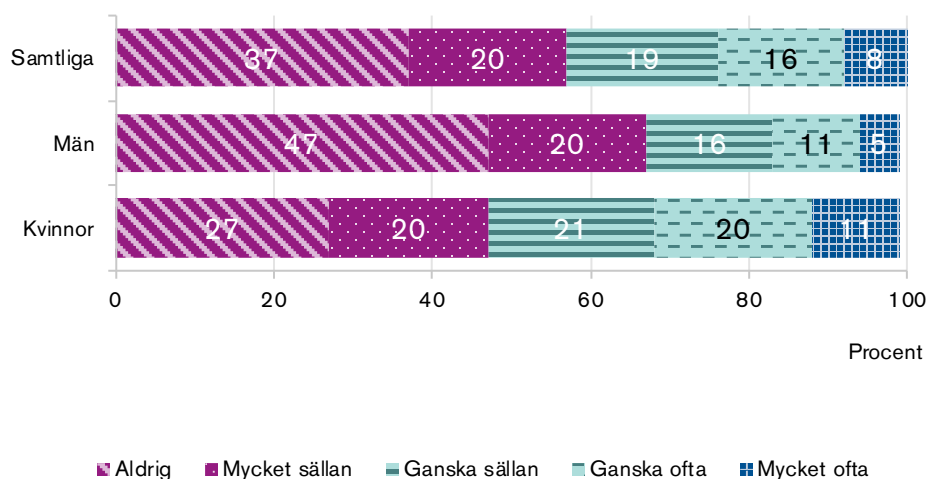
NTU 2021 visar att majoriteten av befolkningen (16–84 år) inte har valt en annan väg eller ett annat färdssätt till följd av oro för att utsättas för brott. Totalt 37 procent uppger att de aldrig gjort det under det senaste året, medan 39 procent uppger att de sällan (mycket eller ganska) har gjort det. Knappt en fjärdedel (24 %) har dock ofta (mycket eller ganska) under det senaste året valt en annan väg eller ett annat färdssätt till följd av sådan oro, vilket innebär en liten minskning från 2020, då den var 26 procent (se figur 4.33). Sett till utvecklingen över tid minskade andelen något fram till och med 2014, följt av en ökning fram till och med 2016. Andelen har därefter varit relativt oförändrad på den högre nivån, med undantag från en tillfällig ökning under 2020 (se figur 4.34 och tabell 4.21).

Bland män är det 16 procent som ofta valt en annan väg eller ett annat färdssätt till följd av oro, vilket innebär en liten minskning från 2020, då andelen var 18 procent.

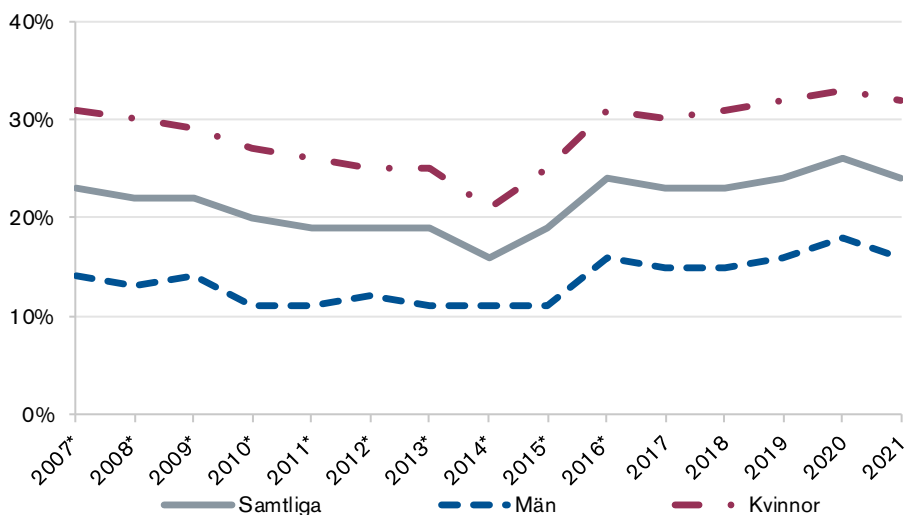
Ser man i stället till kvinnor visar resultaten att nästan en tredjedel (32 %) under det senaste året ofta valt en annan väg eller ett annat färdssätt till följd av sådan oro, vilket i princip är på samma nivå som 2020, då andelen var 33 procent.

Att ofta ha valt ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott är således betydligt vanligare bland kvinnor än bland män, men utvecklingen över tid är likartad.

Figur 4.33. Valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.34. Valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2021. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 4.21. Valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott 2012–2021. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	19	19	16	19	24	23	23	24	26	24
Män	12	11	11	11	16	15	15	16	18	16
Kvinnor	25	25	21	25	31	30	31	32	33	32
Ålder										
16–19 år	19	18	15	18	23	25	26	26	27	30
20–24 år	26	25	24	26	32	29	31	31	31	32
25–34 år	24	25	23	22	32	27	28	30	29	29
35–44 år	20	21	17	19	24	25	25	26	29	25
45–54 år	15	16	15	19	21	24	24	26	28	25
55–64 år	17	15	12	18	23	21	21	22	24	23
65–74 år	18	16	15	16	21	18	18	19	21	18
75–84 år	13	12	9	11	17	15	16	16	17	16
Män										
16–19 år	13	9	9	8	13	12	13	15	16	17
20–24 år	15	10	12	12	23	15	16	14	17	16
25–34 år	13	12	15	11	20	17	16	18	19	18
35–44 år	14	13	11	15	16	15	16	16	21	17
45–54 år	9	12	14	14	16	17	17	18	20	18
55–64 år	12	9	7	9	13	14	15	16	18	17
65–74 år	13	10	15	11	15	13	13	12	15	14
75–84 år	9	8	8	5	9	12	11	12	12	13
Kvinnor										
16–19 år	24	25	20	25	32	35	36	35	36	41
20–24 år	36	37	32	36	40	40	42	45	42	45
25–34 år	34	35	31	30	44	36	38	40	38	39
35–44 år	27	29	25	24	33	34	33	35	38	32
45–54 år	18	18	16	22	25	30	31	33	35	33
55–64 år	22	22	17	27	31	27	26	28	29	29
65–74 år	23	22	17	21	26	23	23	25	26	22
75–84 år	17	15	11	17	24	19	19	20	22	19

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4K). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Annan väg eller annat färdssätt i olika åldersgrupper

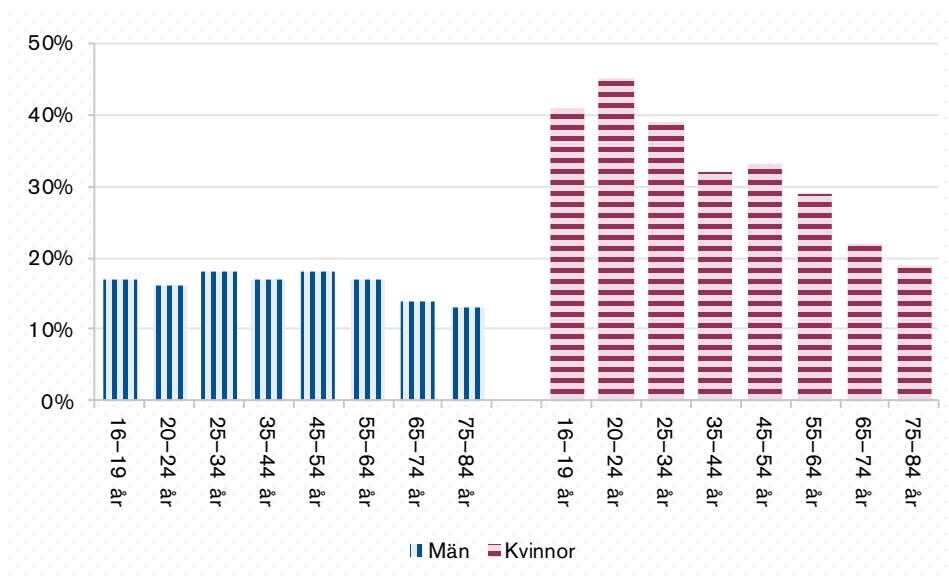
Tabell 4.21 visar att andelen som ofta under det senaste året har valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för brott är störst i åldersgruppen 20–24 år (32 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den i åldersgruppen 75–84 år (16 %). En liknande fördelning har framkommit tidigare år som NTU har genomfört.

Figur 4.35 visar att störst andel bland män som ofta valt en annan väg eller ett annat färdssätt finns i åldersgrupperna 25–34 år och 45–54 år (18 % i respektive grupp), medan minst andel återfinns i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (13 %).

Bland kvinnor är andelen som ofta valt en annan väg eller ett annat färdssätt störst i åldersgruppen 20–24 år (45 %), och sedan blir den mindre i princip ju äldre åldersgrupp som studeras. Åldersgruppen där minst andel har valt en annan väg eller ett annat färdssätt är 75–84 år (19 %).

Skillnader kan utläsas när fördelningen mellan olika åldersgrupper bland män respektive kvinnor jämförs. För kvinnor är andelen koncentrerad till yngre åldersgrupper, medan andelen bland män är mer jämnt fördelad mellan åldersgrupperna.

Figur 4.35. Valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott 2021. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Annan väg eller annat färdssätt i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.22 visar att det enligt NTU 2021 är en större andel som ofta valt en annan väg eller ett annat färdssätt, på grund av oro, bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (32 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (26 %) och bland utrikesfödda (20 %).

Vidare är andelen större bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (25 respektive 26 %) än bland personer med som högst eftergymnasial utbildning (23 %).

Sett till familjetyp är andelen störst bland ensamstående med barn (31 %), följt av ensamstående utan barn och sammanboende med barn (26 respektive 25 %). Minst vanligt att ofta ha valt en annan väg eller ett annat färdssätt är det bland sammanboende utan barn (22 %).

Andelen är också större bland boende i flerfamiljshus (27 %) än bland boende i småhus (22 %).

Vidare är det vanligare att ha valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro ju större ort som studeras. Andelen är störst bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (28 %) följt av större städer/kommuner nära större stad (25 %), medan den är minst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (18 %).

Ovanstående mönster kvarstår även när man studerar kvinnor och män separat i de olika grupperna, men nivåerna är genomgående avsevärt högre bland kvinnor än bland män i alla grupper (se tabell 4K i appendix).

Tabell 4.22. Valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott 2012–2021. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	18	18	16	19	24	23	24	25	27	26
- båda föräldrarna utrikesfödda	26	26	20	23	28	27	31	31	34	32
Utrikesfödda	20	19	16	19	24	20	21	20	21	20
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	19	17	16	17	22	22	22	23	24	25
Gymnasial	19	19	17	20	26	25	24	26	28	26
Eftergymnasial	19	19	16	18	23	22	23	23	25	23

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	18	17	15	17	22	21	21	22	23	22
- med barn	18	18	14	18	24	24	24	26	28	25
Ensamstående										
- utan barn	21	21	18	21	26	23	24	25	26	26
- med barn	21	24	22	18	25	30	31	32	35	31
Bostadstyp										
Småhus	16	16	13	16	21	20	21	22	24	22
Flerfamiljshus	22	23	20	22	28	26	27	27	28	27
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	26	27	28	29	28
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	23	24	25	26	25
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	18	18	19	20	18

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4K i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4K). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Avstått från någon aktivitet

För att undersöka hur många som har avstått från någon aktivitet på grund av oro ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du avstått från någon aktivitet, t.ex. gå på promenad, restaurang eller träffa någon på grund av oro för att utsättas för brott?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan* och *aldrig*.

NTU 2021 visar att en majoritet av befolkningen (16–84 år) uppger att de aldrig under det senaste året har avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott (53 %). Vidare uppger 35 procent att de sällan (mycket eller ganska sällan) har gjort det under det senaste året. Dock har

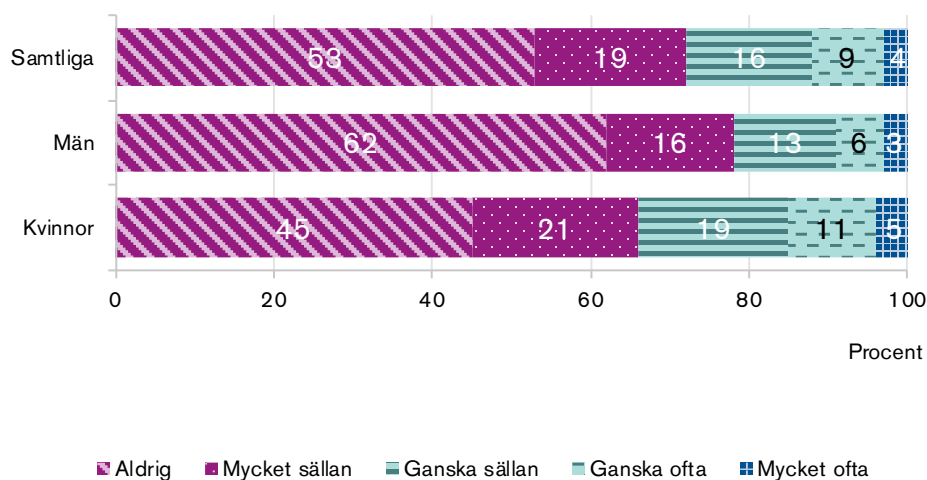
13 procent ofta (mycket eller ganska ofta) under det senaste året har avstått från någon aktivitet till följd av oro för att utsättas för brott (se figur 4.36), vilket i princip är på samma nivå som 2020 (14 %). Efter en tidigare relativt stabil nivå ökade andelen 2016, och därefter har andelen ökat något ytterligare de senaste åren (se figur 4.37 och tabell 4.23).

Knappt en tiondel (9 %) av männen i befolkningen (16–84 år) har ofta under det senaste året avstått från någon aktivitet till följd av oro för att utsättas för brott, vilket i princip är på samma nivå som 2020 (10 %).

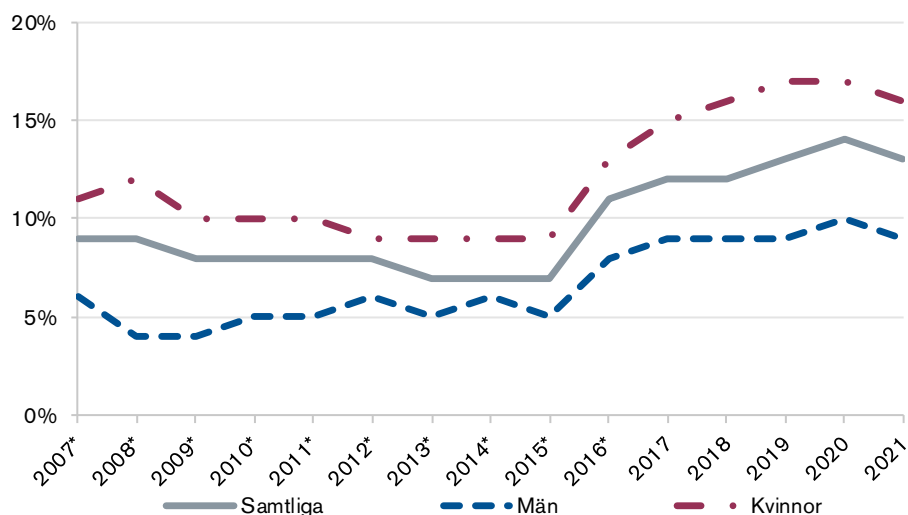
Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 16 procent som ofta under det senaste året har avstått från någon aktivitet till följd av oro för att utsättas för brott, vilket är på ungefär samma nivå som 2020 (17 %).

Att ofta ha avstått från någon aktivitet på grund av oro är således vanligare bland kvinnor än bland män, vilket följer mönstret från tidigare år. Utvecklingen över tid är dock relativt likartad mellan män och kvinnor.

Figur 4.36. Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.37. Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2021. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 4.23. Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2012–2021. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga samt av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	8	7	7	7	11	12	12	13	14	13
Män	6	5	6	5	8	9	9	9	10	9
Kvinnor	9	9	9	9	13	15	16	17	17	16
Ålder										
16–19 år	5	4	4	5	5	10	10	11	12	12
20–24 år	9	8	7	9	10	13	13	14	14	15
25–34 år	8	9	7	7	14	13	13	14	15	13
35–44 år	8	7	7	5	11	13	13	14	16	13
45–54 år	6	7	8	8	11	13	13	13	14	13
55–64 år	9	7	7	8	12	12	12	13	14	13
65–74 år	8	7	8	7	9	12	11	13	13	12
75–84 år	9	7	7	8	8	11	11	12	12	11
Män										
16–19 år	4	3	3	3	3	6	6	8	9	8

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
20–24 år	4	4	5	7	5	8	8	7	10	8
25–34 år	8	8	5	7	15	9	8	10	10	9
35–44 år	6	5	6	6	10	9	10	9	12	10
45–54 år	4	7	6	7	10	10	10	10	11	10
55–64 år	5	6	7	4	8	9	9	9	11	10
65–74 år	7	3	7	5	6	9	8	8	9	9
75–84 år	5	3	3	4	5	8	7	8	8	8
Kvinnor										
16–19 år	6	5	5	6	7	13	14	13	15	16
20–24 år	13	12	9	11	14	17	17	20	18	20
25–34 år	10	10	9	9	17	17	18	18	19	18
35–44 år	10	10	10	6	13	16	17	19	19	16
45–54 år	6	8	9	9	11	15	17	16	17	16
55–64 år	12	9	8	12	15	15	14	16	16	16
65–74 år	10	9	9	9	12	14	14	17	17	14
75–84 år	13	10	9	10	10	15	14	15	16	13

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4L). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Avstått från aktivitet i olika åldersgrupper

Inga större skillnader kan utläsas mellan olika åldersgrupper vad gäller andelen som ofta har avstått från någon aktivitet under det senaste året på grund av oro. Andelen är störst i åldersgruppen 20–24 år (15 %), medan åldersgruppen med minst andel är 75–84 år (11 %). Mönstret har varit likartat under de senaste åren.

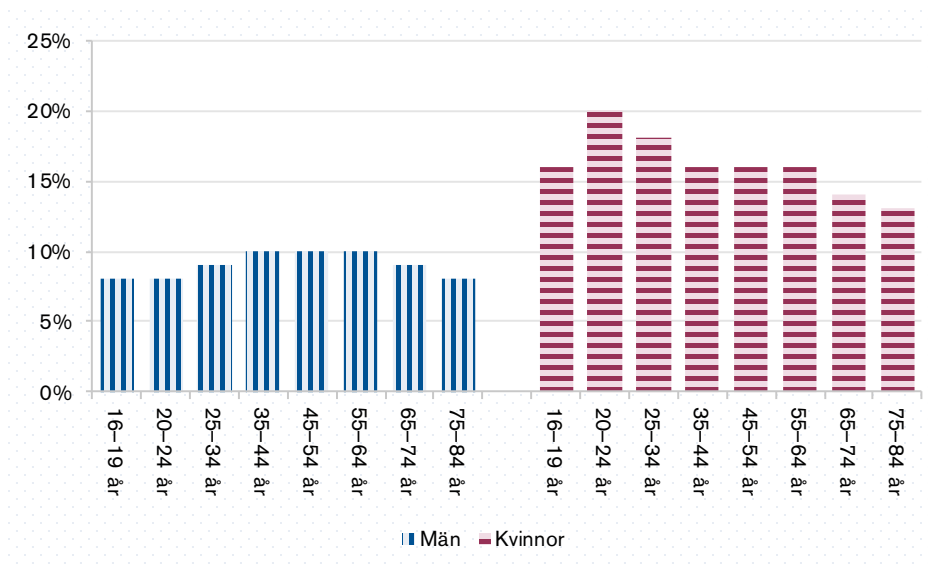
Figur 4.38 visar att andelen bland män som ofta avstått från någon aktivitet är störst i åldersgrupperna 35–44 år, 45–54 år och 55–64 år (10 % i respektive grupp). Minst andel finns i åldersgrupperna 16–19 år, 20–24 år och 75–84 år (8 % i respektive grupp).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år (20 %), och minst i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (13 %).

Resultatet visar således att mönstret skiljer sig åt mellan män och kvinnor när åldersgrupper studeras vad gäller de som ofta avstått från någon aktivitet. Bland män är det knappt några skillnader mellan olika åldersgrupper, medan

skillnaderna är större bland kvinnor. Samtidigt är andelen betydligt större bland kvinnor, vilket gäller alla åldersgrupper.

Figur 4.38. Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2021. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Avstått från aktivitet i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.24 visar att svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda har avstått från någon aktivitet i högre grad (17 %) än svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (13 %) och utrikesfödda (13 %), se tabell 4.24.

Andelen är större bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (14 % i respektive grupp) än bland personer med eftergymnasial utbildning (11 %).

Sett till familjetyp är andelen störst bland ensamstående med barn (16 %), följt av ensamstående utan barn (14 %), medan den är minst bland sammanboende med barn (12 %) och sammanboende utan barn (12 %).

Vidare är andelen större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (15 respektive 11 %).

Bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i större städer/kommuner nära större stad är det lite vanligare att avstå från någon

aktivitet (13 % i respektive grupp) än bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (11 %).

När en jämförelse görs mellan män och kvinnor visar resultaten att fördelningen mellan olika grupper är relativt likartad. Dock är nivåerna högre bland kvinnor (se tabell 4L i appendix).

Tabell 4.24. Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2012–2021. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	6	6	6	6	10	12	12	13	14	13
- båda föräldrarna utrikesfödda	10	10	8	7	15	15	17	18	19	17
Utrikesfödda	14	13	11	10	13	14	14	14	15	13
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	8	7	7	8	8	13	13	13	14	14
Gymnasial	9	9	8	9	14	14	13	15	16	14
Eftergymnasial	6	6	6	5	8	10	11	11	12	11
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	7	7	7	6	10	11	11	12	13	12
- med barn	6	6	5	6	11	12	12	13	14	12
Ensamstående										
- utan barn	9	8	8	9	12	13	13	14	15	14
- med barn	12	12	14	9	12	16	17	18	20	16
Bostadstyp										
Småhus	5	5	5	5	8	11	11	11	13	11
Flerfamiljshus	11	10	9	9	13	14	14	15	16	15
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	13	14	14	15	13
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	12	12	13	14	13
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	11	10	11	12	11

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4L i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4L). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Avstått från någon aktivitet på internet

För att undersöka hur många som har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du har avstått från att skriva något eller lägga upp bilder eller filmer på internet, på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan, aldrig* och *skriver eller lägger aldrig upp något på internet*.

De som aldrig skriver eller lägger upp något på internet får följande fråga för att särskilja dem som aldrig gör det på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot:

Vilket är det främsta skälet till att du aldrig skriver eller aldrig lägger upp något på internet?

Svarsalternativen är: *har inte tillgång till internet, på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot och annat skäl*.⁴⁶

Ungefär hälften (51 %) av befolkningen (16–84 år) uppger att de aldrig har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro för trakasserier eller hot under det senaste året. Vidare uppger 30 procent att de sällan (mycket eller ganska) avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro. Samtidigt är det 19 procent som uppger att de ofta (mycket eller ganska) har avstått från någon aktivitet på internet eller att de aldrig lägger upp någonting på internet på grund av oron (se figur 4.39). Det är i princip på

⁴⁶ De som har svarat att de aldrig lägger upp någonting på internet av annat skäl än oro har exkluderats när resultaten tagits fram.

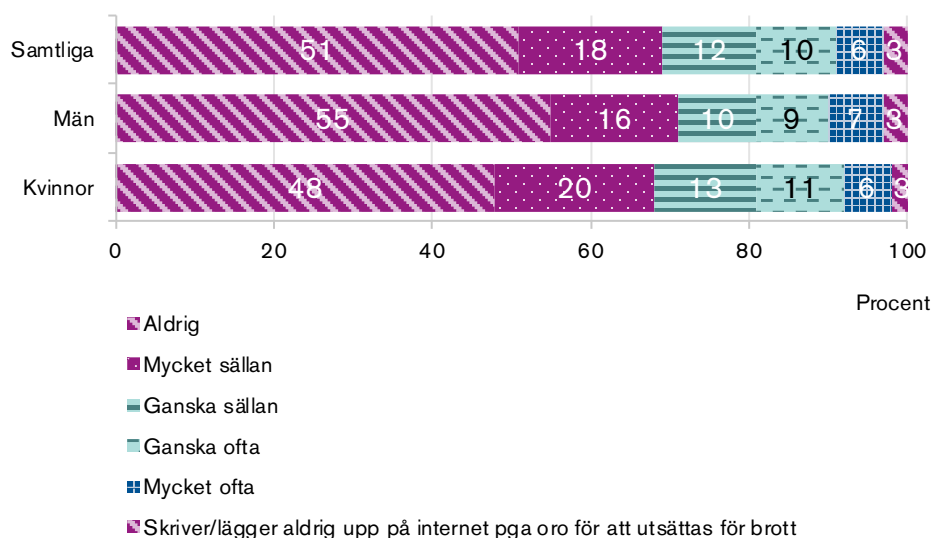
samma nivå som 2020, då andelen var 20 procent, och det är även på ungefär samma nivå som 2018 och 2019.⁴⁷

Bland män är det 19 procent som under det senaste året ofta har avstått från att lägga upp något på internet till följd av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot, eller som på grund av denna oro aldrig lägger upp något på internet (se figur 4.40 och tabell 4.25). Det är en liten minskning från 2020 (21 %).

Bland kvinnor har en femtedel (20 %) under det senaste året ofta avstått från att lägga upp något på internet till följd av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot, vilket är på samma nivå som 2020.

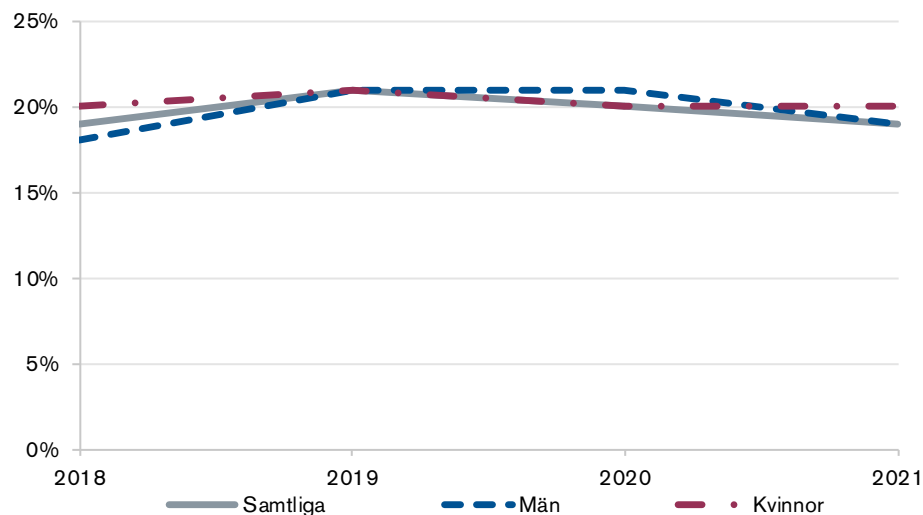
Det är således i princip en lika stor andel män som kvinnor som ofta har avstått från att lägga upp något på internet till följd av oro. Vidare följer de varandra väl sett till utvecklingen över tid.

Figur 4.39. Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

⁴⁷ Med anledning av metodförändringar som har skett redovisas resultat för frågan om att ha avstått aktivitet på internet enbart för 2018 och framåt. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Figur 4.40. Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2018–2021. Andel som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.25. Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2018–2021 Andel (%) som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	19	21	20	19
Män	18	21	21	19
Kvinnor	20	21	20	20
Ålder				
16–19 år	13	14	13	16
20–24 år	13	14	13	12
25–34 år	16	17	17	15
35–44 år	20	20	21	19
45–54 år	21	24	23	22
55–64 år	21	24	24	22
65–74 år	25	27	26	24
75–84 år	23	26	25	23

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2018	2019	2020	2021
Män				
16–19 år	10	12	11	12
20–24 år	14	13	14	12
25–34 år	16	19	18	16
35–44 år	20	21	23	20
45–54 år	21	24	24	21
55–64 år	20	22	23	22
65–74 år	21	24	23	22
75–84 år	20	23	23	22
Kvinnor				
16–19 år	15	16	15	19
20–24 år	13	15	12	12
25–34 år	16	16	16	14
35–44 år	20	20	19	19
45–54 år	20	23	21	22
55–64 år	22	26	24	22
65–74 år	28	30	29	26
75–84 år	26	29	27	24

Avstått från aktivitet på internet i olika åldersgrupper

Tabell 4.25 visar att sett till olika åldersgrupper är andelen som ofta har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro större i de äldre åldersgrupperna och mindre i de yngre åldersgrupperna. I åldersgruppen 65–74 år ligger andelen på 24 procent, medan den i åldersgruppen 20–24 år ligger på 12 procent.

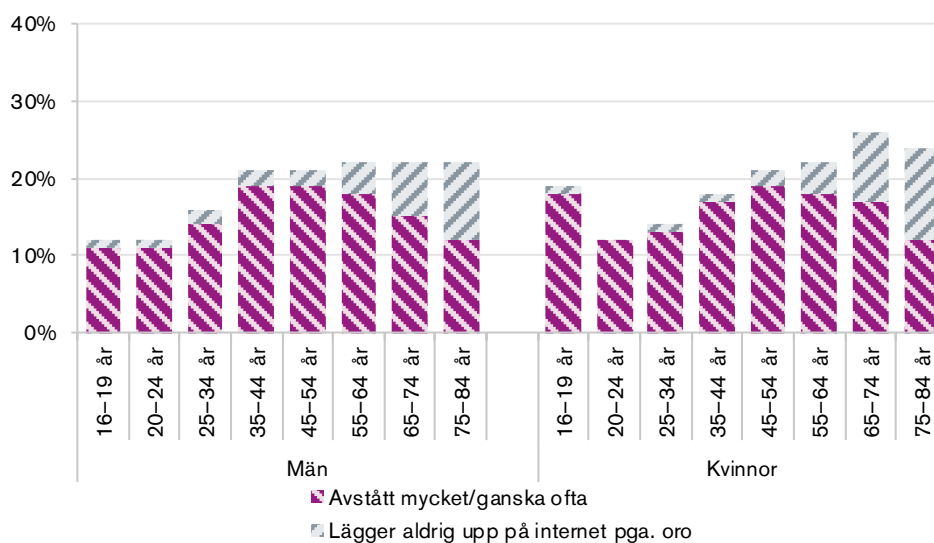
Sett till olika åldersgrupper bland män visar figur 4.41 att andelen som under det senaste året ofta har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för hot eller trakasserier är störst i åldersgrupperna 55–64 år, 65–74 år och 75–84 år (22 % i respektive grupp). De åldersgrupper där minst andel har avstått från någon aktivitet på grund av oron är de två yngsta (16–19 år och 20–24 år, 12 %).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 65–74 år (26 %), medan den är minst i åldersgruppen 20–24 år (12 %).

En jämförelse mellan män och kvinnor sett till åldersgrupper visar att mönstret är relativt likartat. Något som figur 4.41 visar är att en stor andel

av både kvinnorna och männen i den äldsta åldersgruppen aldrig lägger upp någonting på internet på grund av oron (12 procent av kvinnorna och 10 procent av männen). Motsvarande andel i samtliga åldersgrupper, fram till och med åldersgruppen 45–54 år, varierar mellan 0⁴⁸ och 2 procent, bland såväl kvinnor som män.

Figur 4.41. Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2021. Andel som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Avstått från aktivitet på internet i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.26 visar att det inte är några större skillnader mellan olika grupper i befolkningen (16–84 år) vad gäller andelen som 2021 uppger att de ofta avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro. Sett till svensk/utländsk bakgrund är det små eller i princip inga skillnader mellan grupperna (19–20 %).

Personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning har avstått från någon aktivitet på internet i något större utsträckning (20 respektive 21 %) än de som har som högst eftergymnasial utbildning (17 %).

⁴⁸ Notera att den avrundade andelen är 0, vilket inte är samma sak som 0 observationer.

Sett till familjetyp är det något vanligare att ofta ha avstått från någon aktivitet på internet bland ensamstående med barn (23 %) än bland övriga familjegrupper (18–20 %).

När det gäller bostadstyp är andelen i princip densamma bland boende i småhus och bland boende i flerfamiljshus (20 respektive 19 %).

Det är i princip inga skillnader mellan boende i storstäder/storstadsnära kommuner, boende i större städer/kommuner nära större stad och boende i mindre städer eller på landsbygden (19–20 %).

Vid en jämförelse bland män och kvinnor som avstått från aktivitet på internet inom olika grupper, framkommer en skillnad sett till svensk/utländsk bakgrund. Bland män är andelen minst bland utrikesfödda, medan andelen är störst i den gruppen bland kvinnor. I övriga grupper är det en likartad fördelning, och även nivåerna är likartade (se tabell 4N i appendix).

Tabell 4.26. Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2018–2021. Andel (%) som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund				
Svenskfödda med				
- minst en svenskfödd förälder	19	21	20	19
- båda föräldrarna utrikesfödda	22	23	21	20
Utrikesfödda	20	21	22	19
Utbildning (högsta)				
Förgymnasial	18	20	19	20
Gymnasial	21	23	23	21
Eftergymnasial	18	19	18	17
Familjetyp				
Sammanboende				
- utan barn	20	22	22	20
- med barn	19	20	20	19
Ensamstående				
- utan barn	18	20	19	18
- med barn	22	26	25	23
Bostadstyp				

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2018	2019	2020	2021
Småhus	19	22	21	20
Flerfamiljshus	18	20	20	19
Boendeort^b				
Storstäder och storstadsnära kommuner	19	21	20	19
Större städer och kommuner nära större stad	19	21	20	19
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	19	22	21	20

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4N i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

Orons påverkan på livskvaliteten

För att undersöka hur stor andel som upplever att oro för brott påverkar livskvaliteten ställs följande fråga i NTU:

I vilken utsträckning påverkar oro för att utsättas för brott din livskvalitet?

Svarsalternativen är: *i stor utsträckning*, *i viss utsträckning*, *inte alls* och *vet inte*⁴⁹.

NTU 2021 visar att 53 procent av befolkningen (16–84 år) inte alls upplever att oro för att utsättas för brott har någon påverkan på livskvaliteten, medan 39 procent upplever att den har det i viss utsträckning. Vidare är det 7 procent som upplever att oron har en stor påverkan på livskvaliteten (se figur 4.42). Andelen som uppger en stor påverkan ligger på ungefär samma nivå som 2020 (8 %). Sett till utvecklingen över tid var andelen i princip oförändrad fram till en ökning som skedde 2016, och har sedan dess legat kvar på samma högre nivå (se figur 4.43 och tabell 4.27).

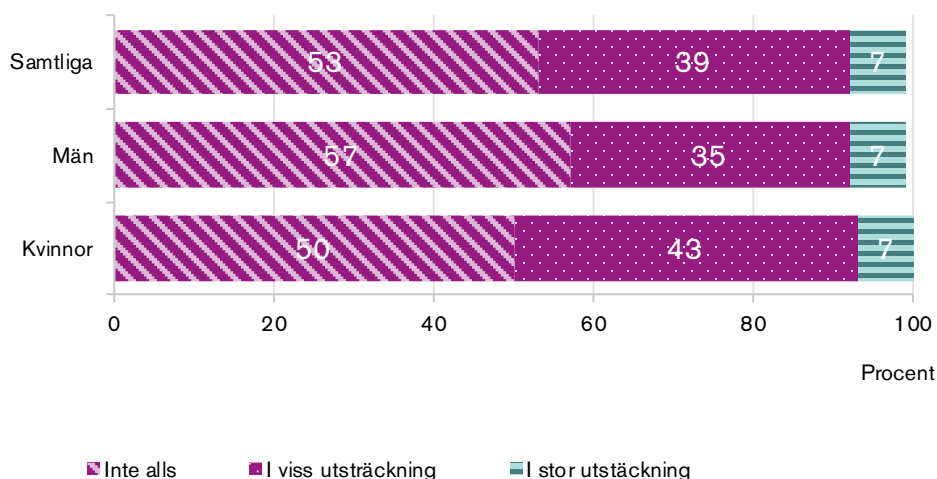
Sett till män är det 7 procent som upplever att deras oro påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, vilket i princip är på samma nivå som 2020, då andelen var 8 procent.

Även bland kvinnor ligger andelen på 7 procent, vilket är på ungefär samma nivå som 2020 (8 %).

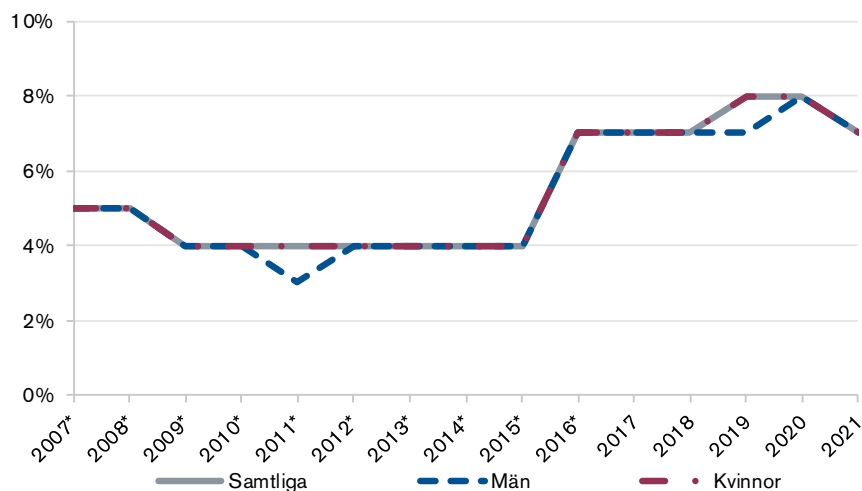
⁴⁹ Svarsalternativet *vet inte* har exkluderats när resultaten tagits fram

Det är således ingen skillnad mellan män och kvinnor vad gäller stor påverkan på livskvalitet, och de har följt varandra mycket väl sett till utvecklingen över tid.

Figur 4.42. Orons påverkan på livskvaliteten 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.43. Orons påverkan på livskvaliteten 2007–2021. Andel som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 4.27. Orons påverkan på livskvaliteten 2012–2021. Andel (%) som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	4	4	4	4	7	7	7	8	8	7
Män	4	4	4	4	7	7	7	7	8	7
Kvinnor	4	4	4	4	7	7	7	8	8	7
Ålder										
16–19 år	3	4	4	4	6	7	7	7	7	9
20–24 år	4	5	5	5	7	9	8	9	9	9
25–34 år	5	5	5	5	9	8	8	8	9	8
35–44 år	4	4	4	4	8	8	8	8	10	8
45–54 år	4	4	5	4	8	8	8	8	10	8
55–64 år	4	3	3	4	7	7	7	8	8	7
65–74 år	4	3	3	3	5	6	6	6	6	5
75–84 år	3	3	3	3	5	5	5	5	5	4
Män										
16–19 år	2	2	2	2	4	5	5	7	6	7
20–24 år	3	4	5	4	8	8	8	7	9	7
25–34 år	5	6	6	6	10	8	9	9	9	8
35–44 år	4	4	3	4	8	9	8	9	10	9
45–54 år	4	5	5	4	9	9	8	9	11	9
55–64 år	3	3	3	3	6	7	8	8	9	8
65–74 år	3	2	3	3	4	5	6	5	5	5
75–84 år	2	3	2	2	4	5	4	4	4	4
Kvinnor										
16–19 år	3	5	5	6	7	9	9	8	8	10
20–24 år	5	5	5	6	7	9	8	11	10	11
25–34 år	5	5	4	4	8	8	8	8	8	7
35–44 år	4	4	4	3	7	7	7	8	9	6
45–54 år	4	3	4	4	8	7	8	8	9	7
55–64 år	5	4	3	5	8	7	7	8	8	6
65–74 år	4	3	3	4	6	6	6	6	6	5
75–84 år	3	3	3	3	6	6	6	6	5	5

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4M). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Orons påverkan på livskvaliteten i olika åldersgrupper

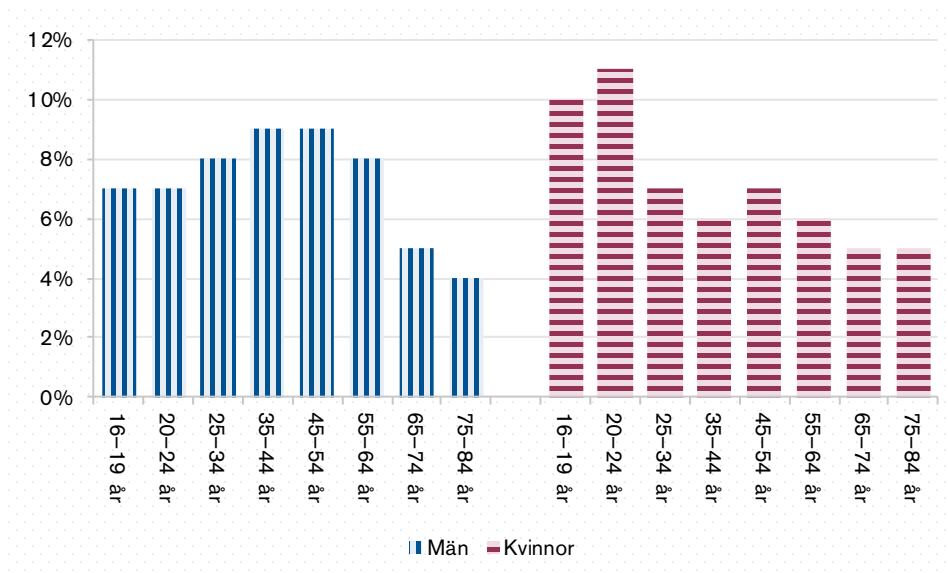
Tabell 4.27 visar att de åldersgrupper där störst andel upplever att deras oro påverkar livskvaliteten i stor utsträckning är de yngsta (16–19 år och 20–24 år, 9 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 4 %). Ett relativt likartat mönster framkommer när man studerar tidigare år.

Sett till olika åldersgrupper bland män visar figur 4.44 att andelen är störst i åldersgrupperna 35–44 år och 45–54 år (9 % i respektive grupp). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år med 4 %).

Bland kvinnor visar resultaten att andelen som upplever att deras oro för brott har en stor påverkan på livskvaliteten är störst i åldersgruppen 20–24 år (11 %) och minst i de två äldsta grupperna 65–74 år och 75–84 år (5 % i respektive grupp).

En jämförelse visar således att mönstret skiljer sig åt en del mellan män och kvinnor. Bland män är det vanligast att uppleva att oron har påverkat livskvaliteten i stor utsträckning i de mittersta åldersgrupperna, medan det istället är vanligast i den näst yngsta åldersgruppen bland kvinnor. Däremot är nivåerna lägst i de äldsta grupperna bland både män och kvinnor.

Figur 4.44. Orons påverkan på livskvaliteten 2021. Andel som upplever att oron för utsätts för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Orons påverkan på livskvaliteten i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.28 visar att andelen som uppger att oron påverkar livskvaliteten är större bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda och bland utrikesfödda (10 % i respektive grupp) än bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (6 %).

Vad gäller utbildning är andelen något större bland personer med som högst förgymnasial och med som högst gymnasial utbildning (9 respektive 8 %) än bland personer med eftergymnasial utbildning (6 %).

Sett till familjetyp är andelen större bland ensamstående med barn (10 %) än bland ensamstående utan barn (8 %) och sammanboende med och utan barn (7 respektive 6 %).

Vidare är det något vanligare bland personer som bor i flerfamiljshus (8 %) än bland dem i småhus (6 %) att livskvaliteten påverkats i stor utsträckning till följd av oro.

Sett till boendeort är det små eller inga skillnader mellan de som bor i storstäder/storstadsnära kommuner, de som bor i större städer/kommuner nära större stad och boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (6–8 %).

Fördelningen mellan olika grupper följer i de flesta fall ett liknande mönster för män som för kvinnor, och det är väldigt små skillnader sett till nivåer (se tabell 4M i appendix).

Tabell 4.28. Orons påverkan på livskvaliteten 2012–2021. Andel (%) som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	3	3	3	3	6	7	6	7	7	6
- båda föräldrarna utrikesfödda	7	5	6	6	11	11	12	11	12	10
Utrikesfödda	8	7	7	6	10	11	11	10	12	10
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	4	4	4	4	6	8	8	9	9	9
Gymnasial	4	4	4	4	8	8	8	8	9	8
Eftergymnasial	4	3	3	3	6	6	6	6	6	6

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	4	3	3	4	7	7	7	7	7	6
- med barn	4	3	4	4	7	7	7	7	9	7
Ensamstående										
- utan barn	4	5	5	5	7	8	8	8	8	8
- med barn	4	5	5	4	7	9	10	12	13	10
Bostadstyp										
Småhus	3	3	3	3	6	7	6	7	7	6
Flerfamiljshus	5	5	5	5	8	8	9	9	9	8
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	9	9	9	10	8
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	7	7	7	8	7
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	6	6	6	7	6

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4M i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 4M). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

5. Förtroende för rättsväsendet

Sammanfattning

Drygt hälften av befolkningen (16–84 år) uppger 2021 att de har mycket eller ganska stort förtroende för rättsväsendet som helhet (52 %), medan 58 procent har det för polisens sätt att bedriva sitt arbete. Vidare är det 43 procent av befolkningen som har stort förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, och drygt två femtedelar som har stort förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete (41 %). Vad gäller förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete uppgår andelen till drygt en tredjedel (34 %).

Andelen som uppger ett stort förtroende för rättsväsendet som helhet och för de enskilda myndigheterna ökade under de första mätåren. Därefter var andelen relativt oförändrad fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Därefter har dock nivåerna ökat igen, vilket innebär att andelarna är tillbaka på samma eller högre nivåer än tidigare.

Det är 44 procent som har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta rättvist, medan drygt hälften av befolkningen (51 %) har stort förtroende för att polisen gör det.

Vidare är det 30 procent som har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, medan 47 procent har stort förtroende för att polisen gör det.

Resultatet visar att andelen med stort förtroende för rättsväsendet som helhet varierar en del beroende på vilken grupp som studeras. Det är vanligare att ha stort förtroende bland kvinnor än bland män. Bland både män och kvinnor är det i åldersgruppen 45–54 år som det är vanligast att ha stort förtroende. En annan noterbar grupp är personer med eftergymnasial utbildning, där andelen med stort förtroende är betydligt större än bland personer med som högst förgymnasial eller gymnasial utbildning.

Observera att de som inte har stort förtroende *inte* per definition har litet förtroende, utan kan också vara neutrala eller sakna åsikt, vilket också redovisas i resultaten.

Inledning

I det här kapitlet presenteras huvudresultaten om förtroende för rättsväsendet 2021 och hur utvecklingen har sett ut över tid (2007–2021) enligt NTU.

Förtroende för rättsväsendet och dess myndigheter är en grundläggande förutsättning för en rättsstat. Om viljan och benägenheten att anmäla brott minskar, eller om bristande förtroende för polis, åklagare och domstolar leder till att utsatta inte vill eller vågar ställa upp som målsägande eller vittnen vid utredningar eller rättegångar, blir det svårt för rättsväsendet att fungera.

Rättsväsendet består av flera olika myndigheter, och i NTU ställs frågor om inställningen till rättsväsendet överlag, och även separat för polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården. Resultaten för åklagare och domstolar syftar till de enskilda bärande utövarna och inte till de samlade myndigheterna Åklagarmyndigheten och Domstolsverket. För att förenkla redovisningen används här genomgående begreppet myndighet, och respektive myndighet skrivs med liten begynnelsebokstav. Utöver de här omfattar rättsväsendet även andra myndigheter än de som det ställs frågor om i NTU, som kan bidra till helhetssynen på rättsväsendet och dess förmåga att utföra sina arbetsuppgifter. Litet eller stort förtroende för en enskild länk i rättskedjan kan också påverka hur man uppfattar rättsväsendet som helhet.

Resultatredovisningen i det här kapitlet består av tre avsnitt. I det första beskrivs det generella förtroendet för rättsväsendet som helhet⁵⁰ och för enskilda myndigheter. I det andra avsnittet redovisas förtroendet för att brottsmisstänkta hanteras rättvist av rättsväsendet som helhet och av polisen, och i det tredje avsnittet redovisas förtroendet för att brottsutsatta behandlas bra av rättsväsendet som helhet och av polisen. En stor del av huvudresultaten presenteras med hjälp av tabeller och diagram. Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brås webbplats (www.bra.se/ntu). På webbplatsen är det möjligt att själv ta ut resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden. Resultat på kommunnivå redovisas i separata publikationer, och även dessa finns att hämta på Brås webbplats.

⁵⁰ Med "rättsväsendet som helhet" menas polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården sammantaget, vilket förklaras för respondenterna i anslutning till frågorna

I redovisningarna används i huvudsak kategorin *stort förtroende*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *mycket stort förtroende* och *ganska stort förtroende*. Övriga svarsalternativ i undersökningen är *mycket litet förtroende*, *ganska litet förtroende*, *varken stort eller litet förtroende* och *ingen åsikt/vet inte*. Observera att de som inte har stort förtroende alltså *inte* per definition har litet förtroende, utan kan också vara neutrala eller sakna åsikt.

Angående covid-19-pandemin

Vid jämförelser över tid bör det påpekas att halva datainsamlingen till NTU 2020 och hela datainsamlingen till NTU 2021 gjordes under covid-19-pandemin. Det innebär att resultaten för samtliga frågeområden som inkluderas i undersökningen sannolikt har påverkats av de förändrade livsstilmönster som pandemin medfört. Risken är därför stor att skillnader jämfört med tidigare år är av mer tillfällig karaktär, till följd av en tillfällig samhällelig förändring, och inte nödvändigtvis tecken på trendbrott.

Förtroende för rättsväsendet som helhet och de enskilda myndigheterna

Resultatredovisningen fokuserar i huvudsak på andelen personer som uppgett att de har stort förtroende (*mycket stort* eller *ganska stort*). Också resultaten för andelen med litet förtroende (*mycket litet* eller *ganska litet*) redovisas i korthet. Med "rättsväsendet som helhet" menas polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården sammantaget, vilket förklaras för respondenterna i anslutning till frågorna.

För att beskriva allmänhetens förtroende för rättsväsendet ställs följande frågor:

Om du tänker dig rättsväsendet som en helhet. Hur stort eller litet förtroende har du för rättsväsendet?

och

Hur stort eller litet förtroende har du för polisens/åklagarnas/domstolarnas/kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete?

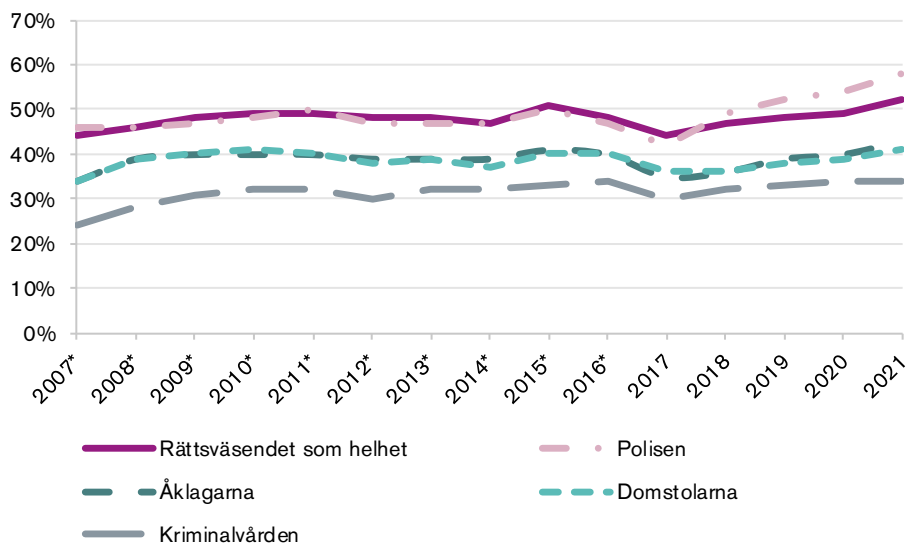
Svarsalternativen är: *mycket stort*, *ganska stort*, *varken stort eller litet*, *ganska litet*, *mycket litet* och *ingen åsikt/vet inte*.

Drygt hälften (52 %) av befolkningen (16–84 år) uppger ett stort förtroende för rättsväsendet som helhet. Vad gäller förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete är andelen 58 procent. Det är 43 procent som uppger ett stort förtroende för åklagarna, medan andelen för domstolarna är drygt två femtedelar (41 %). Vidare uppger drygt en tredjedel (34 %) att de har stort förtroende för kriminalvården (se figur 5.1 och figur 5.2).

Andelen som uppger ett stort förtroende för rättsväsendet som helhet och för de enskilda myndigheterna ökade under de första mätåren. Därefter var andelen relativt oförändrad fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Därefter har dock nivåerna ökat igen, vilket innebär att andelarna är tillbaka på samma eller högre nivåer än tidigare.

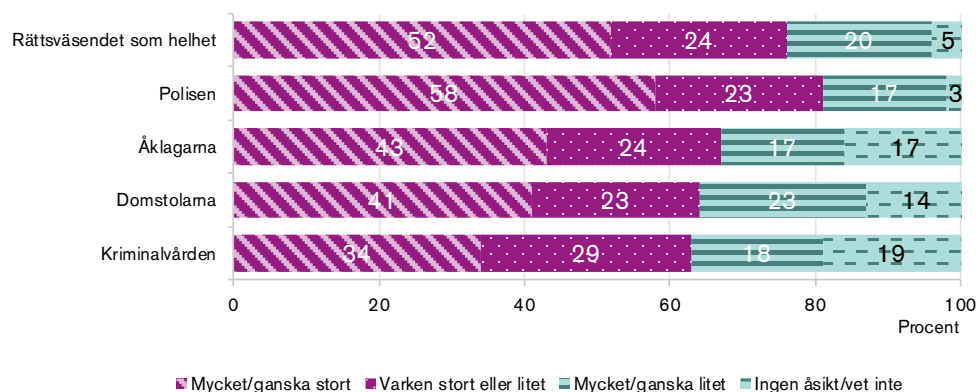
Det är liksom tidigare år en större andel av befolkningen som har stort förtroende för rättsväsendet som helhet och för polisen, än för de andra myndigheterna. Som tidigare nämnts behöver det dock inte betyda att det är en större andel av befolkningen som har litet förtroende för de andra myndigheterna, utan det är snarare en större andel som har svarat att de saknar uppfattning om myndigheterna som befinner sig längre in i rättskedjan. Exempelvis visar resultaten att andelen som uppger svarsalternativet ”ingen åsikt/vet inte” vad gäller rättsväsendet som helhet uppgår till 5 procent, medan motsvarande andel sett till kriminalvården är 19 procent (se figur 5.2).

Figur 5.1. Förtroende för rättsväsendet som helhet och för de enskilda myndigheterna 2007–2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Figur 5.2. Förtroende för rättsväsendet som helhet och för de enskilda myndigheterna 2021. Andel av befolkningen (16–84 år).

Förtroende för rättsväsendet som helhet

Resultaten visar att drygt hälften (52 %) av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort (mycket eller ganska) förtroende för rättsväsendet som helhet, vilket innebär en ökning från 2020, då andelen var 49 procent. Efter en viss ökning i början på mätperioden, var andelen med stort förtroende för rättsväsendet relativt oförändrad fram till och med 2016. Efter en tillfällig

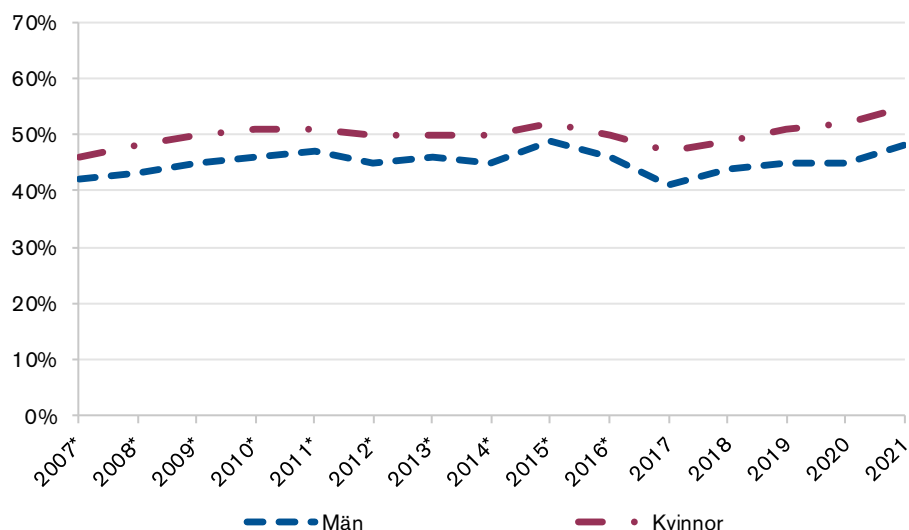
nedgång under 2017 har andelen ökat igen och ligger nu på den högsta nivån hittills (se tabell 5.1). Ett annat sätt att följa utvecklingen av förtroendet för rättsväsendet är att i stället studera den negativa änden av skalan, det vill säga den andel som uppger att de har litet (mycket eller ganska) förtroende. Andelen med litet förtroende för rättsväsendet som helhet uppgår 2021 till 20 procent, vilket är på en lägre nivå än 2020 (23 %). Sett till utvecklingen över tid har andelen med litet förtroende varit relativt oförändrad under större delen av mätperioden. Under 2017 skedde dock en ökning, och andelen har sedan dess legat kvar på den något högre nivån, fram till årets minskning (se tabell 5.2).

När resultatet för 2021 studeras separat för män uppgår andelen med stort förtroende för rättsväsendet som helhet till 48 procent, vilket innebär en ökning från 2020, då andelen var 45 procent (se figur 5.3 och tabell 5.1). Vad gäller litet förtroende är andelen bland män 24 procent, vilket innebär en minskning från 2020, då andelen var 27 procent.

När det gäller kvinnor är andelen som uppger ett stort förtroende för rättsväsendet som helhet 55 procent, vilket är på en högre nivå än 2020, då andelen var 52 procent. Andelen med litet förtroende för rättsväsendet som helhet 2021 uppgår till 16 procent, vilket innebär en minskning jämfört med 2020, då andelen var 19 procent.

Det är således en större andel kvinnor än män som har stort förtroende för rättsväsendet som helhet, och så har det sett ut vid varje mätning sedan 2007. Utvecklingen över tid är dock likartad mellan män och kvinnor.

Figur 5.3. Förtroende för rättsväsendet som helhet 2007–2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.1. Förtroende för rättsväsendet som helhet 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	48	48	47	51	48	44	47	48	49	52
Män	45	46	45	49	46	41	44	45	45	48
Kvinnor	50	50	50	52	50	47	49	51	52	55
Ålder										
16–19 år	45	48	47	47	48	45	47	49	48	45
20–24 år	45	46	45	50	47	44	46	48	47	49
25–34 år	49	50	48	51	47	47	47	49	50	53
35–44 år	51	53	51	56	51	47	50	52	51	56
45–54 år	52	52	51	55	53	47	49	50	50	57
55–64 år	48	48	48	50	48	42	45	46	47	51
65–74 år	41	42	42	46	44	38	44	45	46	50
75–84 år	40	41	42	47	44	40	45	47	47	50
Män										
16–19 år	48	50	50	53	54	47	48	50	47	46

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
20–24 år	42	44	43	50	45	44	48	47	43	47
25–34 år	46	46	46	48	43	43	45	46	46	49
35–44 år	47	49	47	51	47	43	45	48	48	51
45–54 år	47	48	46	52	49	41	44	45	46	52
55–64 år	48	45	46	49	46	38	40	41	42	46
65–74 år	39	39	40	45	41	35	41	41	43	45
75–84 år	43	43	43	49	45	40	44	44	45	48
Kvinnor										
16–19 år	42	46	45	42	43	43	45	48	50	45
20–24 år	47	49	47	49	50	45	46	49	50	50
25–34 år	51	52	50	54	51	50	49	52	53	57
35–44 år	55	56	57	60	55	51	54	57	54	60
45–54 år	56	55	56	56	55	52	53	55	54	61
55–64 år	49	50	49	51	49	46	50	50	52	56
65–74 år	44	45	44	47	47	41	47	48	48	54
75–84 år	38	40	42	44	43	40	46	49	48	51

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5C). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.2. Förtroende för rättsväsendet som helhet 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	17	16	18	16	18	23	22	22	23	20
Män	20	19	21	18	21	28	26	26	27	24
Kvinnor	14	13	15	14	16	19	18	18	19	16

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5H). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Förtroende för rättsväsendet som helhet i olika åldersgrupper

Resultaten för 2021 visar att andelen personer som uppger att de har stort förtroende för rättsväsendet som helhet är störst i åldersgruppen 45–54 år (57 %), medan denna andel är minst i åldersgruppen 16–19 år (45 %). Detta skiljer sig från tidigare år, då det varit i den äldsta gruppen (75–84 år) som andelen med stort förtroende varit minst. Sett till utvecklingen över tid har

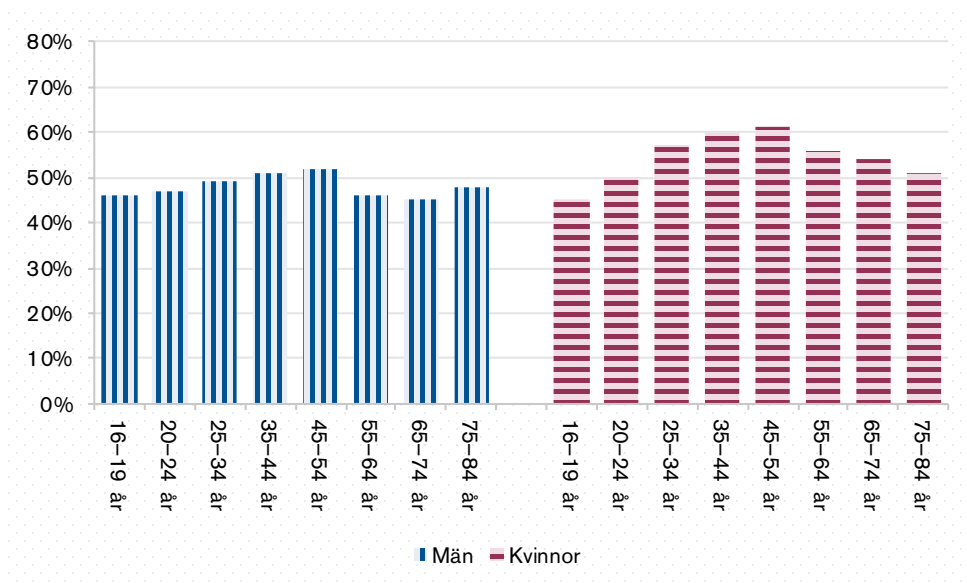
andelen med stort förtroende växt i de flesta åldersgrupperna, men främst i de två äldsta grupperna, 65–74 år och 75–84 år (se tabell 5.1).

Figur 5.4 visar att bland män är det i åldersgruppen 45–54 år som störst andel personer uppger att de har stort förtroende för rättsväsendet som helhet (52 %). Den åldersgrupp bland männen där minst andel uppger detta utgörs av personer i åldern 65–74 år (45 %).

Bland kvinnor är det i åldersgruppen 45–54 år som andelen med stort förtroende för rättsväsendet är störst (61 %). I den yngsta åldersgruppen (16–19 år) är andelen som minst (45 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor är fördelningen över åldersgrupperna således relativt likartad, men i de flesta åldersgrupper är ett stort förtroende vanligare bland kvinnorna än bland männen.

Figur 5.4. Förtroende för rättsväsendet som helhet 2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för rättsväsendet som helhet i olika grupper i befolkningen

Tabell 5.3 visar att det bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder finns en större andel som har stort förtroende för rättsväsendet som helhet (54 %) än bland utrikesfödda (49 %) och bland svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (42 %).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (64 %) än bland personer med som högst förgymnasial och gymnasial utbildning (42 respektive 46 %).

Vad beträffar familjetyp är andelen med stort förtroende för rättsväsendet som helhet större bland sammanboende med barn (59 %) än bland sammanboende utan barn (52 %), ensamstående med barn (50 %) och ensamstående utan barn (49 %).

Sett till bostadstyp finns det inga skillnader mellan boende i flerfamiljshus och i småhus (52 % vardera).

Vad gäller boendeort är andelen med stort förtroende störst bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (54 %) följt av boende i större städer/kommuner nära större stad (52 %), medan andelen är minst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (49 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor ser mönstret oftast likartat ut när andelen med stort förtroende för rättsväsendet inom olika grupper studeras. Dock framkommer en del skillnader sett till svensk/utländsk bakgrund. Ett stort förtroende är betydligt vanligare bland svenskfödda kvinnor med minst en svenskfödd förälder än bland kvinnor som är svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda och bland utrikesfödda kvinnor. För männen är det ungefär lika vanligt med stort förtroende bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder som bland utrikesfödda, medan andelen är mindre bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (se tabell 5C i appendix).

Tabell 5.3. Förtroende för rättsväsendet som helhet 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	48	49	48	51	48	45	48	49	50	54
– båda föräldrarna utrikesfödda	36	38	40	42	38	37	37	38	39	42
Utrikesfödda	45	46	47	52	49	43	45	46	46	49
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	40	41	41	43	42	36	39	41	42	42
Gymnasial	42	43	42	45	42	38	41	42	42	46

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Eftergymnasial	61	61	60	64	60	57	58	60	59	64
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	47	47	46	51	47	43	46	47	48	52
– med barn	55	55	55	57	54	49	52	54	53	59
Ensamstående										
– utan barn	44	46	45	47	46	42	45	46	47	49
– med barn	45	46	43	48	45	42	43	46	47	50
Bostadstyp										
Småhus	48	49	49	52	48	44	47	49	49	52
Flerfamiljshus	47	48	46	51	48	44	47	48	48	52
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	47	48	51	50	54
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	44	47	49	49	52
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	40	44	45	46	49

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5C i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5C). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete

Andelen av befolkningen (16–84 år) som har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete är 58 procent, vilket innebär en ökning från 2020, då andelen var 54 procent. Nivån låg förhållandevis stabilt fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Från och med 2018 har dock andelen med stort förtroende ökat till en nivå som 2021 är den högsta hittills. Totalt har det skett en ökning med 16 procentenheter mellan 2017 och 2021 (från 42 till 58 %), se tabell 5.4. Andelen som har litet förtroende i frågan uppgår till 17 procent, vilket innebär en liten minskning jämfört med 2020 (19 %).

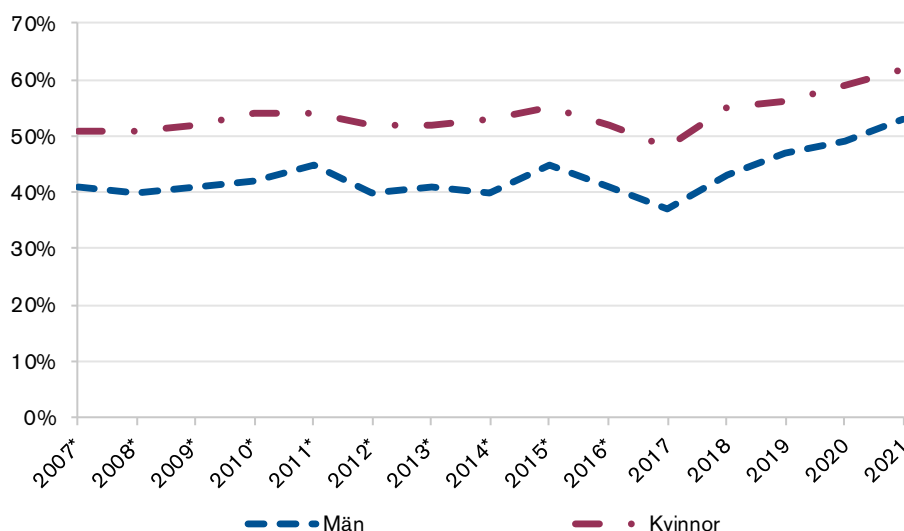
Andelen har varit relativt oförändrad under hela mätperioden, bortsett från 2017, då den var högre än övriga år (se tabell 5.5).

Av männen i befolkningen (16–84 år) är det 53 procent som har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete, vilket innebär en ökning från 2020, då andelen var 49 procent (se figur 5.5 och tabell 5.4). Vidare är det 21 procent av männen som har litet förtroende, vilket innebär en minskning från 2020 (24 %).

Av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) är det 62 procent som uppger att de har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete, vilket innebär en ökning sedan 2020, då andelen var 59 procent. Det är 13 procent av kvinnorna som uppger att de har litet förtroende, vilket innebär en liten minskning från 2020 (15 %).

Resultaten visar således att det är vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete. Dock är utvecklingen över tid likartad, med relativt oförändrade andelar under större delen av mätperioden, men med en minskning under 2017, följt av en uppåtgående trend.

Figur 5.5. Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.4. Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	47	47	47	50	47	42	49	52	54	58
Män	40	41	40	45	41	37	43	47	49	53
Kvinnor	52	52	53	55	52	48	55	56	59	62
Ålder										
16–19 år	48	49	50	50	48	49	54	51	54	53
20–24 år	49	49	51	53	53	48	54	53	53	57
25–34 år	47	49	47	52	46	45	50	53	53	57
35–44 år	50	51	49	54	50	44	50	53	54	58
45–54 år	49	50	48	52	50	43	49	53	55	59
55–64 år	46	46	46	49	45	39	47	50	53	57
65–74 år	41	42	41	45	43	36	48	50	54	58
75–84 år	42	42	42	49	45	40	49	52	56	58
Män										
16–19 år	46	47	50	53	49	49	53	51	52	53
20–24 år	44	46	45	50	47	46	52	50	49	55
25–34 år	40	42	39	45	39	39	44	49	48	52
35–44 år	42	44	41	45	40	37	42	47	49	51
45–54 år	39	43	39	45	43	35	42	47	49	53
55–64 år	41	40	40	43	40	33	39	45	45	51
65–74 år	35	35	36	40	38	31	42	45	50	52
75–84 år	42	41	41	47	42	36	44	48	52	55
Kvinnor										
16–19 år	49	50	51	48	47	50	55	50	55	53
20–24 år	53	52	57	56	59	50	56	56	56	58
25–34 år	54	55	55	58	53	50	55	57	58	62
35–44 år	58	57	59	64	60	50	57	58	59	64
45–54 år	56	55	55	56	54	50	56	60	62	66
55–64 år	50	51	51	54	49	44	53	55	60	63
65–74 år	46	47	46	50	47	41	53	55	59	63
75–84 år	42	42	43	50	48	43	53	56	59	61

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5D). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.5. Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	18	18	20	17	20	26	21	20	19	17
Män	23	23	25	20	25	33	27	25	24	21
Kvinnor	14	14	15	14	15	20	16	15	15	13

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5i). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Förtroende för polisen i olika åldersgrupper

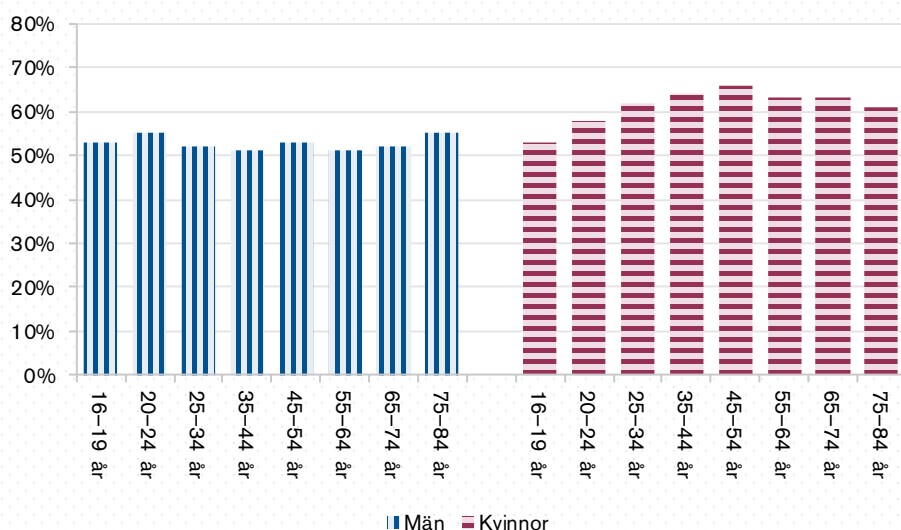
Resultatet för 2021 visar att det är små skillnader mellan olika åldersgrupper. Åldersgruppen som har störst andel personer med stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete är 45–54 år (59 %). Andelen är minst i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (53 %). Sett till utvecklingen över tid syns en nivåökning för samtliga åldersgrupper jämfört hur andelarna såg ut i början av mätperioden (se tabell 5.4).

Bland män är det små skillnader mellan olika åldersgrupper vad gäller stort förtroende för polisen. Störst är andelen i den näst yngsta åldersgruppen 20–24 år samt i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (55 % i respektive grupp), medan andelen är minst i åldersgrupperna 35–44 år och 55–64 år (51 % i respektive grupp), se figur 5.6.

Bland kvinnor är det något större skillnader mellan olika åldersgrupper. Andelen är störst i åldersgruppen 45–54 år (66 %), medan den är minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 53 %).

Resultaten visar således att mönstret skiljer sig åt vid en jämförelse mellan olika åldersgrupper bland män respektive kvinnor. Andelen män med stort förtroende för polisen är störst i den näst yngsta och äldsta åldersgruppen, dock är skillnaderna mellan olika åldersgrupper bland män ganska små. Bland kvinnor är andelen störst i den mittersta åldersgruppen.

Figur 5.6. Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för polisen i olika grupper i befolkningen

Tabell 5.6 visar att svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder i störst utsträckning uppger att de har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2021 (59 %), följt av utrikesfödda personer (53 %), medan minst andel återfinns bland svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (46 %).

Personer med eftergymnasial utbildning uppger i större utsträckning att de har stort förtroende (63 %) än personer med som högst förgymnasial utbildning (52 %) och som högst gymnasial utbildning (55 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland sammanboende med barn (62 %), följt av sammanboende utan barn (58 %), medan det är minst vanligt bland ensamstående med och utan barn (55 % i respektive grupp).

Vidare är det ungefär lika vanligt att uppge ett stort förtroende för polisen bland boende i småhus respektive flerfamiljshus (58 respektive 57 %).

Slutligen är det små skillnader sett till boendeort. Bland boende i större städer/kommuner nära större stad är andelen med stort förtroende något större (59 %) än bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och

bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (57 respektive 56 %).

Sett till andelen med stort förtroende för polisen inom olika grupper bland män respektive kvinnor ser fördelningen relativt likartad ut, men det framkommer vissa skillnader. Förtroendet är exempelvis betydligt större bland svenskfödda kvinnor med minst en svenskfödd förälder än bland kvinnor som är svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda och bland utrikesfödda kvinnor. För männen är andelen med stort förtroende ungefär lika stor bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder som bland utrikesfödda, medan andelen är betydligt mindre bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (se tabell 5D i appendix).

Tabell 5.6. Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	47	47	47	50	47	42	50	53	56	59
– båda föräldrarna utrikesfödda	38	40	42	41	35	36	42	39	44	46
Utrikesfödda	46	49	48	53	49	44	49	50	50	53
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	44	44	45	46	45	40	47	47	51	52
Gymnasial	43	45	43	48	44	39	47	50	51	55
Eftergymnasial	53	53	53	57	53	48	54	57	59	63
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	46	46	45	50	46	40	48	52	55	58
– med barn	52	52	52	55	51	45	52	56	57	62
Ensamstående										
– utan barn	44	46	45	48	46	43	50	50	52	55
– med barn	49	48	47	53	48	43	48	51	54	55
Bostadstyp										
Småhus	48	48	48	51	47	42	49	52	55	58
Flerfamiljshus	45	47	46	50	47	43	50	52	53	57
Boendeort^b										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	43	50	53	55	57
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	44	51	53	54	59
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	40	47	50	53	56

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5D i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5D). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete

Resultaten för 2021 visar att 43 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på en högre nivå än 2020, då andelen var 40 procent. Andelen ökade fram till och med 2009 och var därefter i princip oförändrad fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Därefter har dock andelen ökat igen och ligger i och med ökningen under 2021 på den högst uppmätta nivån hittills (se tabell 5.7). Det är 17 procent av befolkningen (16–84 år) som har litet förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på ungefär samma nivå som vid de tre föregående mätningarna (18 %). Nivån har varit relativt stabil under större delen av mätperioden. Under 2017 ökade dock andelen med litet förtroende, och har sedan varit något större än tidigare (se tabell 5.8).

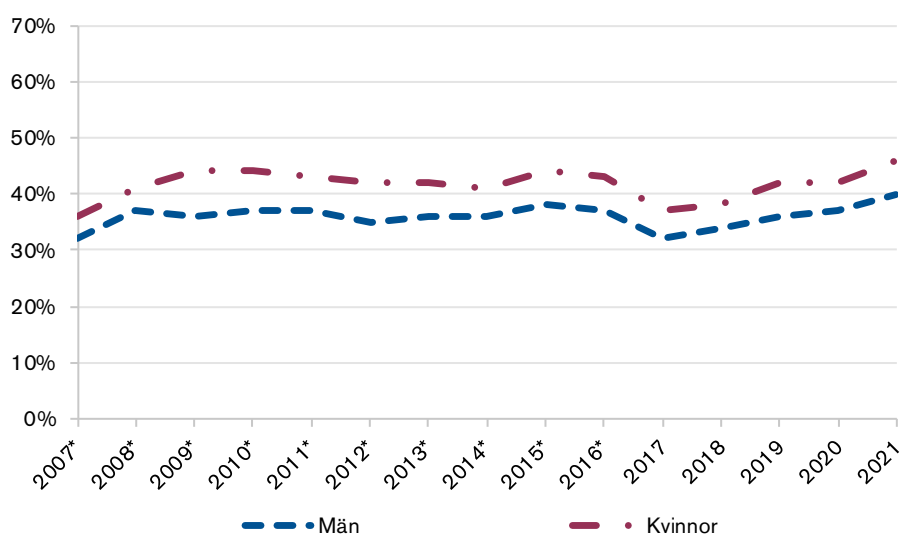
Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 40 procent att de har stort förtroende för åklagarna 2021, vilket innebär en ökning jämfört med 2020 (37 %) (se figur 5.7 och tabell 5.7). Vad gäller män som har litet förtroende uppgår andelen 2021 till 21 procent, vilket innebär en liten minskning jämfört med 2020 (23 %).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) har 46 procent stort förtroende för åklagarna 2021, vilket innebär en ökning sedan 2020, då andelen låg på 42 procent. Vidare är det 13 procent av kvinnorna som har litet förtroende

för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på en något mindre nivå än 2020 (15 %).

Det är således, i likhet med tidigare år, vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för åklagarna. Utvecklingen över tid är dock likartad.

Figur 5.7. Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.7. Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	39	39	39	41	40	35	36	39	40	43
Män	35	36	36	38	37	32	34	36	37	40
Kvinnor	42	42	41	44	43	37	38	42	42	46
Ålder										
16–19 år	35	36	39	37	37	35	37	40	42	41
20–24 år	37	40	39	41	43	35	36	39	40	44
25–34 år	38	40	38	40	38	37	37	41	41	45
35–44 år	43	43	43	46	44	38	39	43	43	45
45–54 år	42	42	41	44	42	38	38	41	42	47

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
55–64 år	41	40	40	41	41	33	35	37	38	40
65–74 år	34	34	34	36	37	30	34	36	36	39
75–84 år	32	34	33	36	36	30	32	36	35	38
Män										
16–19 år	34	32	37	38	35	35	38	39	41	43
20–24 år	33	34	34	37	36	33	36	37	38	41
25–34 år	36	35	36	37	35	34	34	38	37	40
35–44 år	38	41	38	40	39	34	36	38	40	40
45–54 år	36	37	34	40	38	33	35	37	38	43
55–64 år	39	37	38	38	38	31	32	34	34	37
65–74 år	32	34	35	36	35	28	32	35	35	37
75–84 år	31	35	33	35	35	31	33	34	35	38
Kvinnor										
16–19 år	36	40	40	36	38	35	36	40	42	40
20–24 år	42	47	44	46	51	38	37	41	42	46
25–34 år	39	43	39	44	41	40	39	43	45	49
35–44 år	48	45	48	53	49	41	42	47	45	51
45–54 år	48	45	47	47	45	42	41	46	45	51
55–64 år	43	44	42	44	44	35	38	39	42	44
65–74 år	36	33	34	36	38	32	35	38	37	41
75–84 år	33	33	33	37	37	29	31	37	35	38

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5E). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.8. Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	13	13	16	12	16	20	18	18	18	17
Män	16	17	18	14	19	24	22	22	23	21
Kvinnor	10	9	14	11	13	15	14	14	15	13

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5J). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Förtroende för åklagarna i olika åldersgrupper

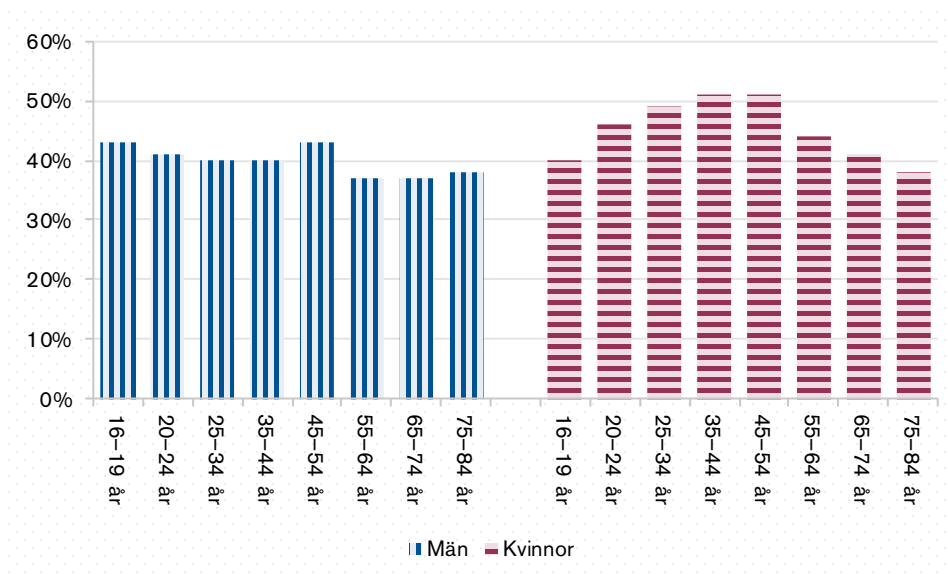
Enligt tabell 5.7 visar resultatet för 2021 att åldersgruppen 45–54 år har störst andel personer som uppger ett stort förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete (47 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (38 %).

Bland män har åldersgrupperna 16–19 år och 45–54 år störst andel personer med stort förtroende för åklagarna (43 %), medan andelen är minst i grupperna 55–64 år och 65–74 år (37 %). Se figur 5.8.

Bland kvinnor är andelen med stort förtroende för åklagarna störst bland personer i åldrarna 35–44 år och 45–54 år (51 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupper som studeras, och minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 38 %).

Mönstret för hur förtroendet för åklagarna 2021 ser ut i olika åldersgrupper skiljer sig således mellan män och kvinnor.

Figur 5.8. Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för åklagarna i olika grupper i befolkningen

Tabell 5.9 visar att det enligt NTU 2021 är vanligare att ha stort förtroende för åklagarna bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder

(44 %) än bland utrikesfödda personer och bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (38 respektive 36 %).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (54 %) än bland personer med som högst förgymnasial och som högst gymnasial utbildning (35 respektive 37 %).

Sett till familjetyp är stort förtroende vanligare bland sammanboende med barn (49 %) än bland övriga familjetyper (41–42 %).

Vidare är det lika vanligt med stort förtroende bland boende i småhus som bland boende i flerfamiljshus (43 % i respektive grupp).

Slutligen är stort förtroende för åklagarna vanligare i storstäder/storstads-nära kommuner samt i andra större städer/kommuner nära större stad (44 respektive 43 %) än i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (40 %).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende för åklagarna 2021 ser generellt sett likartat ut mellan män och kvinnor i olika grupper (se tabell 5E i appendix).

Tabell 5.9. Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	40	40	39	41	40	35	37	40	41	44
– båda föräldrarna utrikesfödda	33	35	38	37	32	30	31	33	34	36
Utrikesfödda	34	36	36	40	39	33	35	36	36	38
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	34	34	34	35	35	28	31	33	33	35
Gymnasial	34	34	33	35	34	29	31	33	34	37
Eftergymnasial	50	50	50	53	51	46	46	50	50	54
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	37	38	37	40	40	34	35	38	38	42
– med barn	45	44	45	47	45	40	41	45	44	49
Ensamstående										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
– utan barn	36	37	37	38	37	33	35	37	38	41
– med barn	37	37	35	43	37	33	35	37	40	41
Bostadstyp										
Småhus	40	40	41	42	41	35	37	40	40	43
Flerfamiljshus	38	38	37	40	40	35	36	40	39	43
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	37	38	42	42	44
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	35	37	39	40	43
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	33	34	36	37	40

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5E i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5E). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete

Resultaten för 2021 visar att 41 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är något högre än 2020 (39 %). Andelen var relativt oförändrad under större delen av mätperioden fram till och med 2016, följt av en minskning 2017. Från och med 2019 har dock andelen med stort förtroende ökat något, vilket gjort att den återgått till den tidigare nivån (se tabell 5.10). Vidare är det 23 procent av befolkningen (16–84 år) som har litet förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som det har varit sedan 2017. Andelen minskade fram till och med 2011, och var därefter oförändrad fram till och med 2015 med undantag för 2014, då den låg på en högre nivå. Under 2016–2017 skedde dock en ökning och andelen med litet förtroende har sedan dess legat på högre nivåer än tidigare (se tabell 5.11).

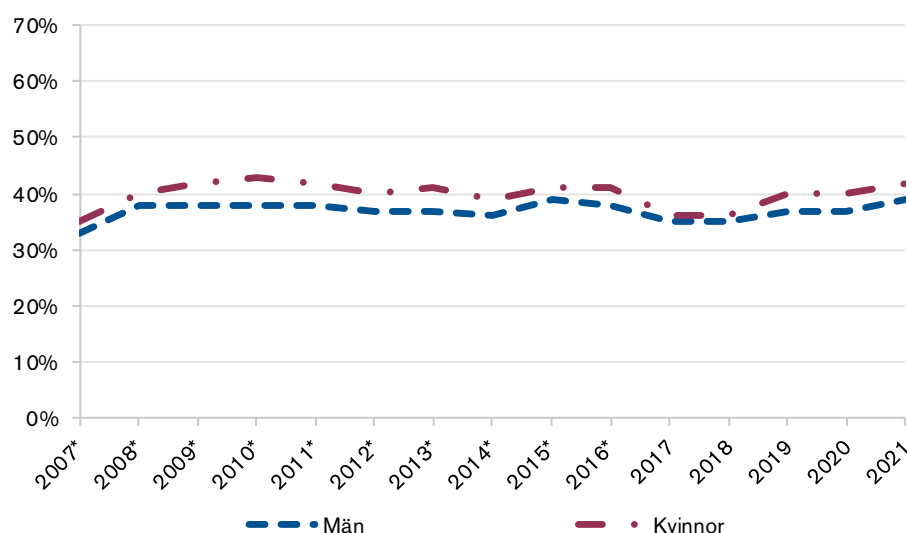
Av männen i befolkningen (16–84 år) har 39 procent stort förtroende för domstolarna 2021, vilket innebär en liten ökning från 2020, då andelen var 37 procent (se figur 5.9). Vidare är det bland män 26 procent som har litet

förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är i princip på samma nivå som 2020 (27 %).

Av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) uppger 42 procent ett stort förtroende för domstolarna 2021, vilket innebär en liten ökning jämfört med 2020, då andelen låg på 40 procent. Andelen som har litet förtroende uppgår till 19 procent 2021, vilket är på ungefär samma nivå som 2020 (20 %).

Kvinnor har således, i likhet med tidigare mätningar, något större förtroende för domstolarna än män. Utvecklingen över tid är relativt likartad, då resultatet för både män och kvinnor visar att andelen med stort förtroende låg på något lägre nivåer än tidigare under 2017–2018.

Figur 5.9. Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 5.10. Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	38	39	37	40	40	36	36	38	39	41
Män	37	37	36	39	38	35	35	37	37	39
Kvinnor	40	41	39	41	41	36	36	40	40	42
Ålder										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
16–19 år	35	36	38	36	37	35	37	38	41	37
20–24 år	35	38	36	39	39	34	34	37	38	40
25–34 år	39	40	37	40	38	37	36	39	40	43
35–44 år	44	44	42	46	43	39	39	43	42	44
45–54 år	42	42	40	44	43	39	38	41	41	45
55–64 år	41	40	38	41	42	34	35	36	37	39
65–74 år	31	34	32	35	37	31	33	35	34	36
75–84 år	31	31	31	33	35	31	32	35	34	37
Män										
16–19 år	36	36	40	39	41	38	42	41	43	41
20–24 år	34	36	36	37	36	35	35	38	39	41
25–34 år	38	38	37	38	36	35	36	38	38	40
35–44 år	40	41	39	42	39	37	38	40	41	40
45–54 år	38	39	37	43	42	36	37	38	39	43
55–64 år	40	37	37	40	41	34	32	34	34	35
65–74 år	30	34	32	35	36	31	32	34	34	34
75–84 år	32	33	31	34	34	33	33	35	34	37
Kvinnor										
16–19 år	35	37	35	34	34	33	32	36	39	33
20–24 år	37	42	37	41	43	33	33	36	38	39
25–34 år	39	43	37	42	40	38	37	39	42	45
35–44 år	47	46	46	50	48	41	41	46	43	48
45–54 år	46	45	43	44	43	41	40	44	44	48
55–64 år	42	43	39	43	42	35	37	38	40	42
65–74 år	33	33	33	35	38	32	33	36	35	38
75–84 år	30	30	32	33	36	29	31	36	34	36

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5F). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.11. Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	16	16	21	16	19	23	23	23	23	23
Män	20	19	23	18	22	27	26	27	27	26
Kvinnor	13	13	19	14	16	20	20	20	20	19

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5K). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Förtroende för domstolarna i olika åldersgrupper

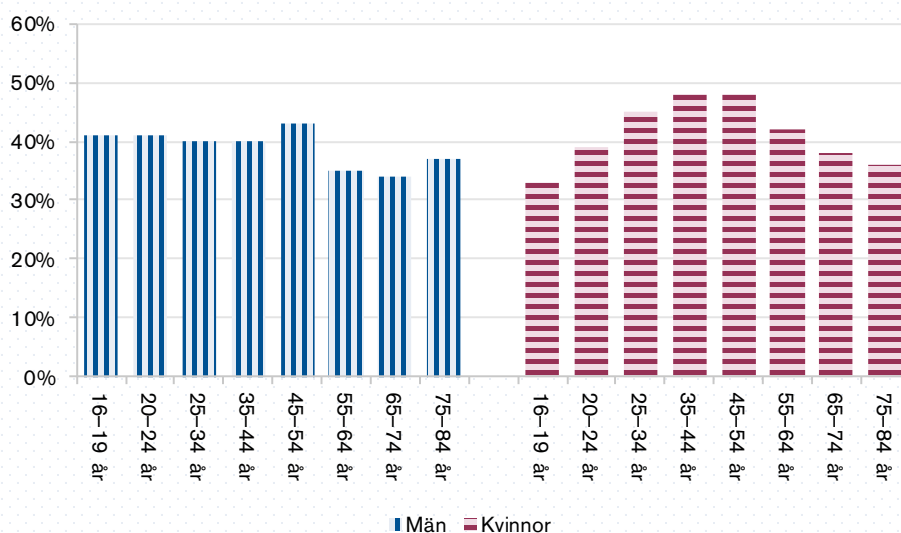
Enligt tabell 5.10 visar resultatet för NTU 2021 att andelen med stort förtroende för domstolarna är störst bland personer i åldern 45–54 år (45 %) och minst i åldersgruppen 65–74 år (36 %).

Bland män är andelen med stort förtroende för domstolarna störst i åldersgruppen 45–54 år (43 %) och minst i åldersgruppen 65–74 år (34 %). Se figur 5.10.

Bland kvinnor är andelen med stort förtroende minst i den yngsta åldersgruppen (33 %) och blir sedan större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgrupperna 35–44 år och 45–54 år där andelen är störst (48 % i respektive grupp).

Mönstret gällande förtroendet för domstolarna 2021 skiljer sig således något åt mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper, något som framgår i figur 5.10.

Figur 5.10. Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för domstolarna i olika grupper i befolkningen

Enligt tabell 5.12 visar resultatet för NTU 2021 att det bland svenskfödda personer, med minst en svenskfödd förälder, och utrikesfödda personer finns en större andel med stort förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete (41 respektive 39 %) än bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (32 %).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (52 %) än bland personer med som högst förgymnasial och gymnasial utbildning (32 respektive 34 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende större bland personer som är sammanboende med barn (47 %) än bland ensamstående med barn (41 %), sammanboende utan barn (39 %) respektive ensamstående utan barn (38 %).

Andelen med stort förtroende är densamma bland boende i småhus som bland boende i flerfamiljshus (41 % i respektive grupp).

Slutligen är stort förtroende för domstolarna vanligast bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner (43 %), följt av boende i andra större

städer/kommuner nära större stad (40 %), medan andelen är minst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (38 %).

Mönstret sett till stort förtroende för domstolarna 2021 är generellt sett likartat bland män och kvinnor i olika grupper (se tabell 5F i appendix).

Tabell 5.12. Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	39	40	37	40	40	36	36	39	39	41
– båda föräldrarna utrikesfödda	33	35	36	36	33	32	30	31	32	32
Utrikesfödda	34	38	39	43	41	35	35	38	38	39
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	32	34	32	33	34	29	30	31	33	32
Gymnasial	33	34	32	35	34	30	30	32	32	34
Eftergymnasial	51	51	49	52	51	48	47	50	50	52
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	37	39	36	39	39	34	35	37	37	39
– med barn	45	43	43	46	45	41	41	44	44	47
Ensamstående										
– utan barn	36	37	36	37	37	34	34	36	37	38
– med barn	37	38	36	43	37	33	34	38	39	41
Bostadstyp										
Småhus	39	40	38	41	40	36	36	39	39	41
Flerfamiljshus	38	39	37	40	40	36	36	39	39	41
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	38	38	41	41	43
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	35	36	38	39	40
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	33	33	35	35	38

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5F i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5F). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete

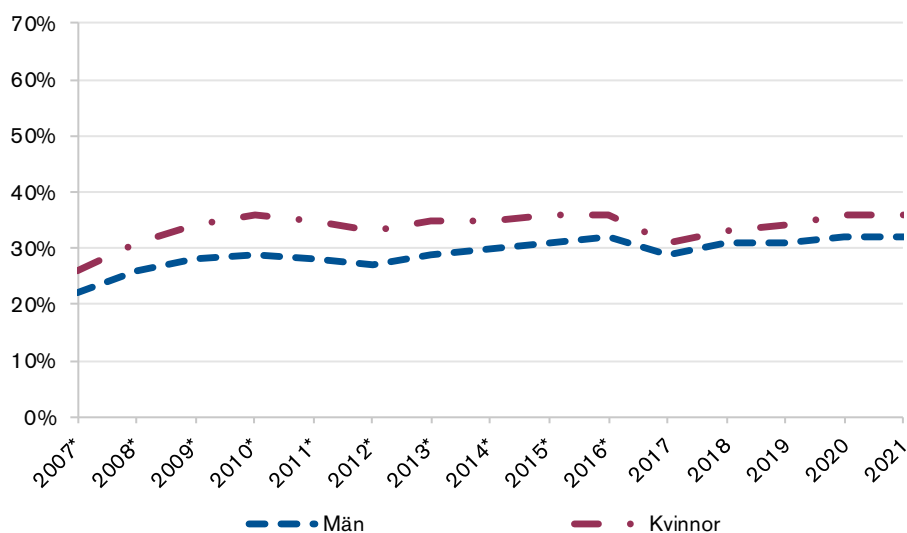
Resultaten för 2021 visar att 34 procent av befolkningen (16–84 år) uppger ett stort förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som 2020. Andelen med stort förtroende för kriminalvården ökade mellan 2007 och 2010 och har därefter varit relativt oförändrad, med undantag från 2012 och 2017, då andelen minskade något (se tabell 5.13). Det är 18 procent av befolkningen (16–84 år) som har litet förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på ungefär samma nivå som 2020 (17 %). Sett till utvecklingen över tid vad gäller litet förtroende minskade andelen något under de första åren och har därefter varit relativt oförändrad (se tabell 5.14).

Av männen i befolkningen (16–84 år) har 32 procent stort förtroende för kriminalvården 2021, vilket är på samma nivå som 2020 (se figur 5.11 och tabell 5.13). Vad gäller andelen som har litet förtroende uppgår den till 22 procent, vilket är på en något lägre nivå än 2020, då andelen var 20 procent (se tabell 5.14).

Av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) har 36 procent stort förtroende för kriminalvården 2021, vilket är samma andel som 2020. Vad gäller litet förtroende uppgår andelen bland kvinnor till 15 procent, vilket är på ungefär samma nivå som 2020 (14 %).

Kvinnor har således en större andel med stort förtroende för kriminalvården än vad män har och så har det sett ut varje år sedan 2007.

Figur 5.11. Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.13. Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA 16–84 ÅR	30	32	32	33	34	30	32	33	34	34
Män	27	29	30	31	32	29	31	31	32	32
Kvinnor	33	35	35	36	36	31	33	34	36	36
Ålder										
16–19 år	34	36	38	38	37	35	37	38	42	41
20–24 år	37	40	41	42	41	37	38	38	41	44
25–34 år	30	34	35	35	35	35	35	36	38	39
35–44 år	34	36	34	39	40	33	35	34	35	36
45–54 år	30	32	34	33	35	30	33	33	34	35
55–64 år	27	29	29	30	29	26	29	28	31	29
65–74 år	26	27	26	28	29	24	27	28	28	27
75–84 år	24	24	24	27	26	24	27	28	29	28
Män										
16–19 år	31	35	37	37	37	35	38	38	39	41

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
20–24 år	31	34	35	36	34	35	35	36	37	40
25–34 år	27	30	33	30	32	33	33	35	34	36
35–44 år	29	34	30	36	37	32	34	33	35	32
45–54 år	27	28	31	32	35	28	31	32	32	32
55–64 år	25	25	27	27	28	25	28	27	29	28
65–74 år	26	27	25	28	30	23	27	26	28	25
75–84 år	24	25	24	27	26	25	28	27	29	28
Kvinnor										
16–19 år	36	38	39	38	38	36	36	39	44	41
20–24 år	45	47	50	49	50	38	40	40	45	47
25–34 år	34	37	37	39	39	37	37	38	41	43
35–44 år	39	38	38	43	43	34	35	36	36	39
45–54 år	33	35	36	32	34	33	34	35	36	38
55–64 år	29	33	30	33	31	26	29	29	32	30
65–74 år	25	27	27	27	28	25	28	29	28	28
75–84 år	24	22	25	28	26	23	26	28	30	29

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5G). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.14. Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	19	17	18	16	17	17	15	17	17	18
Män	24	22	22	20	20	20	18	21	20	22
Kvinnor	15	14	14	13	14	14	13	15	14	15

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5L). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Förtroende för kriminalvården i olika åldersgrupper

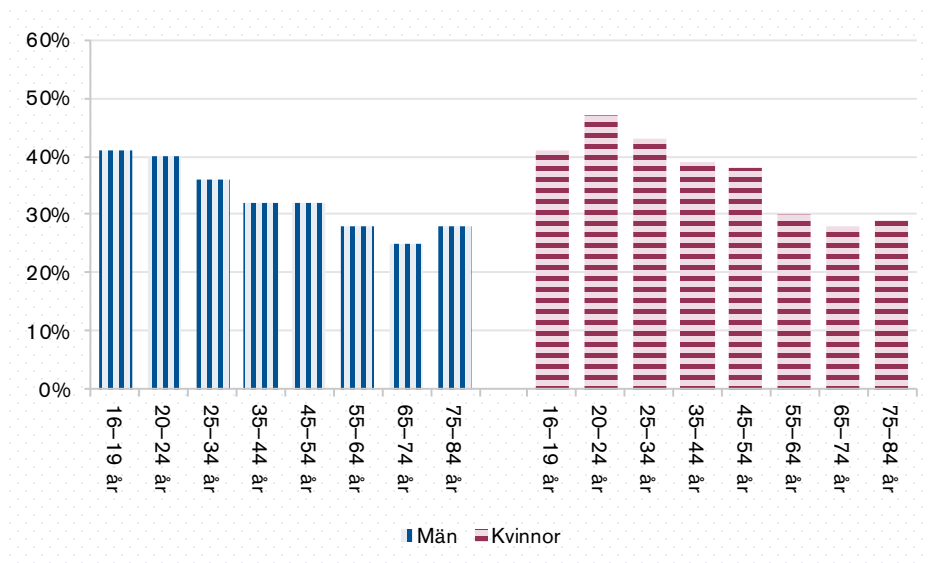
Resultatet för 2021 visar att det är vanligare med stort förtroende i de yngre åldersgrupperna och mindre vanligt i de äldre. Andelen med stort förtroende för kriminalvården är störst bland personer i åldersgruppen 20–24 år (44 %) och minst i åldersgruppen 65–74 år (27 %). Ett liknande mönster syns när man ser till utvecklingen över tid (se tabell 5.13).

Figur 5.12 visar att det bland män är vanligast att ha stort förtroende i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 41 %). Sedan blir andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den i åldersgruppen 65–74 år (25 %).

Bland kvinnor har åldersgruppen 20–24 år störst andel personer med stort förtroende för kriminalvården (47 %). Därefter blir andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är andelen i den näst äldsta åldersgruppen (65–74 år, 28 %).

Bland män är stort förtroende således vanligast i åldern 16–19 år, medan det bland kvinnor är vanligast i åldern 20–24. I övrigt ser mönstret för män och kvinnor likartat ut, med generellt sett lägre nivåer av stort förtroende ju äldre åldersgrupp som studeras.

Figur 5.12. Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för kriminalvården i olika grupper i befolkningen

Tabell 5.15 visar att det är vanligare att uppge ett stort förtroende för kriminalvården bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (35 %) än bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och bland utrikesfödda personer (29 respektive 31 %).

Personer med eftergymnasial utbildning har i större utsträckning stort förtroende (40 %) än personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (31 % i respektive grupp).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland sammanboende med barn (38 %), följt av ensamstående utan barn (35 %) och minst bland sammanboende utan barn och ensamstående med barn (32 respektive 33 %).

Andelen med stort förtroende är densamma bland boende i småhus och boende i flerfamiljshus (34 % i respektive grupp).

Vad gäller stort förtroende för kriminalvården sett till boendeort är det knappt några skillnader (33–35 %).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende för kriminalvården är generellt sett likartat bland män som bland kvinnor i olika grupper (se tabell 5G i appendix).

Tabell 5.15. Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	30	32	32	33	34	31	33	33	35	35
– båda föräldrarna utrikesfödda	31	35	34	39	32	30	28	30	31	29
Utrikesfödda	28	30	32	33	35	28	29	31	30	31
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	28	29	30	30	29	27	29	30	33	31
Gymnasial	27	30	29	31	31	27	29	30	31	31
Eftergymnasial	34	37	37	38	41	36	37	37	39	40
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	28	30	30	31	33	28	30	31	32	32
– med barn	32	34	35	36	37	33	36	36	36	38
Ensamstående										
– utan barn	30	33	33	34	33	30	32	32	35	35

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
– med barn	34	32	31	36	33	29	31	31	35	33
Bostadstyp										
Småhus	30	32	32	33	34	30	32	33	35	34
Flerfamiljshus	31	32	33	34	35	31	32	33	34	34
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	30	32	33	33	34
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	31	33	34	35	35
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	28	31	31	33	33

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5G i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5G). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta

En aspekt av människors förtroende för rättsväsendet är huruvida de anser att personer som är misstänkta för något brott hanteras på ett rättvist sätt. Frågan ställs dels för rättsväsendet som helhet, dels för polisen eftersom det sannolikt är den av de aktuella myndigheterna som flest personer har kännedom om. Frågan lyder enligt följande:

Hur stort eller litet förtroende har du för att rättsväsendet som helhet hanterar de som misstänks för brott på ett rättvist sätt?

Och

Hur stort eller litet förtroende har du för att polisen hanterar de som misstänks för brott på ett rättvist sätt?

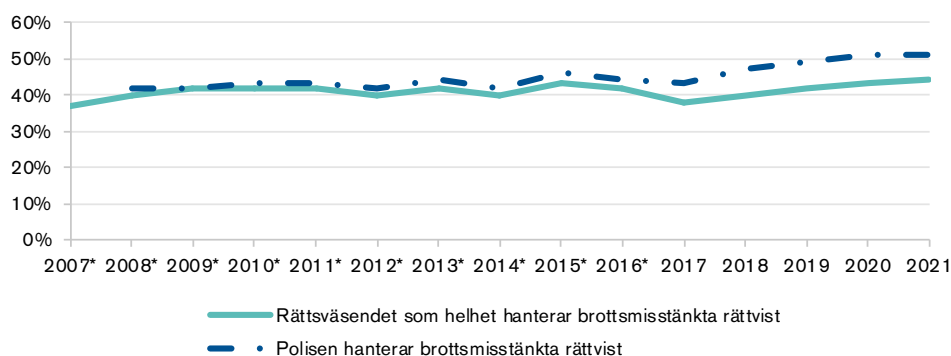
Svarsalternativen är: *mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet, ganska litet, mycket litet* och *ingen åsikt/vet inte*.

Det är 44 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de har stort (mycket eller ganska) förtroende för att *rättsväsendet som helhet* hanterar

brottsmisstänkta rättvist, medan 21 procent svarar att de har litet (mycket eller ganska) förtroende (se figur 5.13 och figur 5.14). Vad gäller förtroendet för att *polisen* hanterar brottsmisstänkta rättvist ligger andelen på 51 procent, medan 13 procent svarar att de har litet förtroende.

Resultatet för 2021 visar således att det är vanligare att ha ett stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist än att ha stort förtroende för att rättsväsendet som helhet gör det. Under de första åren var skillnaderna små eller obefintliga, men har ökat under de senaste åren. Från och med 2018 har förtroendet för att rättsväsendet som helhet hanterar misstänkta rättvist haft en uppåtgående trend. Vad gäller förtroendet för att polisen hanterar misstänkta rättvist ökade andelen under perioden 2018–2020 och ligger i mätningen 2021 kvar på den högre nivån.

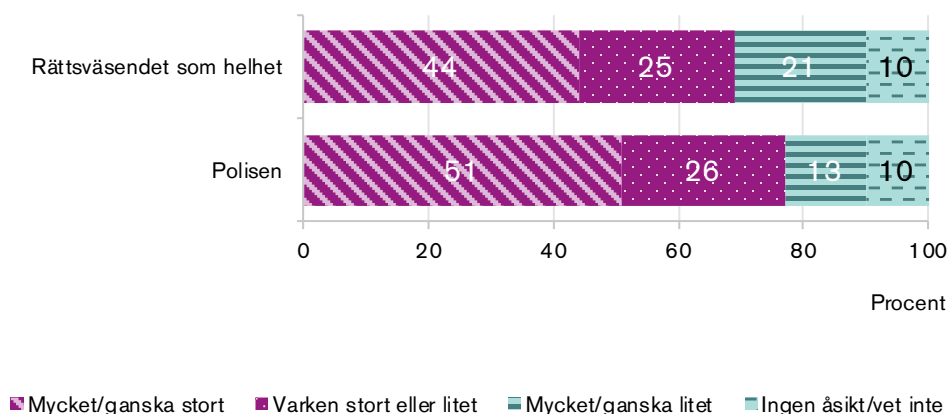
Figur 5.13. Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2007–2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av befolkningen (16–84 år).^a

^a Frågan om förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist på ett bra sätt började ställas 2008.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Figur 5.14. Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2021. Andel av befolkningen (16–84 år).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

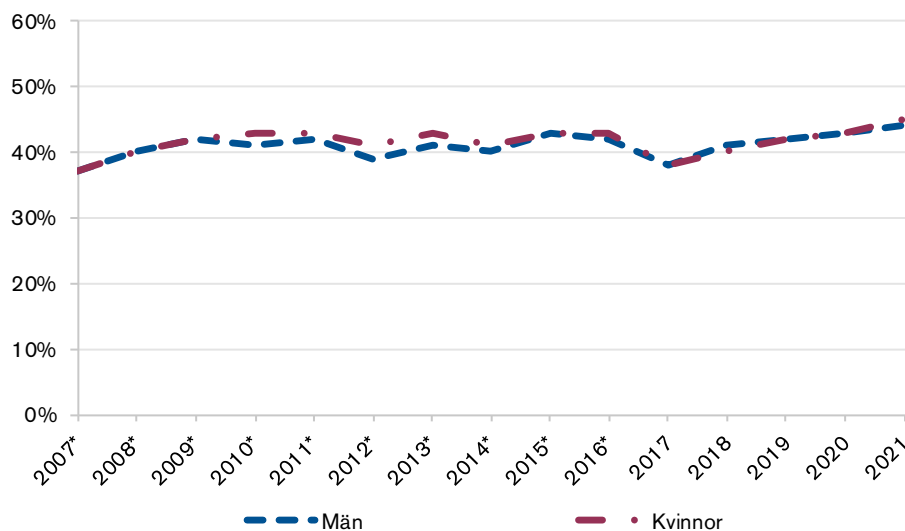
Resultaten för 2021 visar att 44 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är på ungefär samma nivå som 2020, då andelen var 43 procent. Andelen har varit relativt oförändrad under större delen av mätperioden, med undantag för 2017, då andelen minskade, och därefter kan en svagt uppåtgående trend noteras (se tabell 5.16).

Av männen i befolkningen (16–84 år) är det 44 procent som uppger att de har stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta, vilket är på ungefär samma nivå som 2020, då andelen var 43 procent (se figur 5.15 och tabell 5.16).

Bland kvinnorna i befolkningen (16–84 år) uppger 45 procent att de har stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta. Det är på en något högre nivå än 2020, då andelen var 43 procent.

Det är således i stort sett inga skillnader mellan män och kvinnor sett till förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta rättvist, vilket följer mönstret från de tidigare mätåren.

Figur 5.15. Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2007–2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.16. Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA 16–84 ÅR	40	42	40	43	42	38	40	42	43	44
Män	39	41	40	43	42	38	41	42	43	44
Kvinnor	41	43	41	43	43	38	40	42	43	45
Ålder										
16–19 år	35	37	39	36	38	36	37	38	40	40
20–24 år	36	38	40	40	41	37	37	39	41	42
25–34 år	43	43	42	46	44	41	43	44	46	47
35–44 år	46	47	47	49	48	45	46	49	48	50
45–54 år	44	45	42	47	45	43	44	46	48	51
55–64 år	39	42	39	42	41	35	38	38	40	41
65–74 år	34	37	35	36	38	33	36	36	37	38
75–84 år	32	37	34	36	38	31	34	35	35	36
Män										
16–19 år	37	36	40	41	41	39	42	41	41	43

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
20–24 år	34	37	38	39	38	38	40	40	42	43
25–34 år	45	43	44	47	44	42	44	45	45	46
35–44 år	42	45	44	45	44	44	46	47	48	49
45–54 år	42	42	41	49	46	41	43	45	47	51
55–64 år	40	42	39	42	42	35	36	36	38	40
65–74 år	35	36	35	37	37	33	36	36	38	36
75–84 år	34	38	34	37	40	33	35	36	36	37
Kvinnor										
16–19 år	35	39	38	33	36	34	33	36	39	37
20–24 år	41	42	43	43	46	36	35	39	40	42
25–34 år	41	43	40	45	43	41	43	44	46	47
35–44 år	50	50	50	54	53	46	46	51	47	52
45–54 år	46	49	44	46	43	44	44	48	49	51
55–64 år	39	41	39	41	40	36	39	39	42	43
65–74 år	34	38	36	36	39	32	36	36	36	39
75–84 år	31	38	35	36	37	30	32	35	35	35

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5M). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Olika åldersgruppers förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

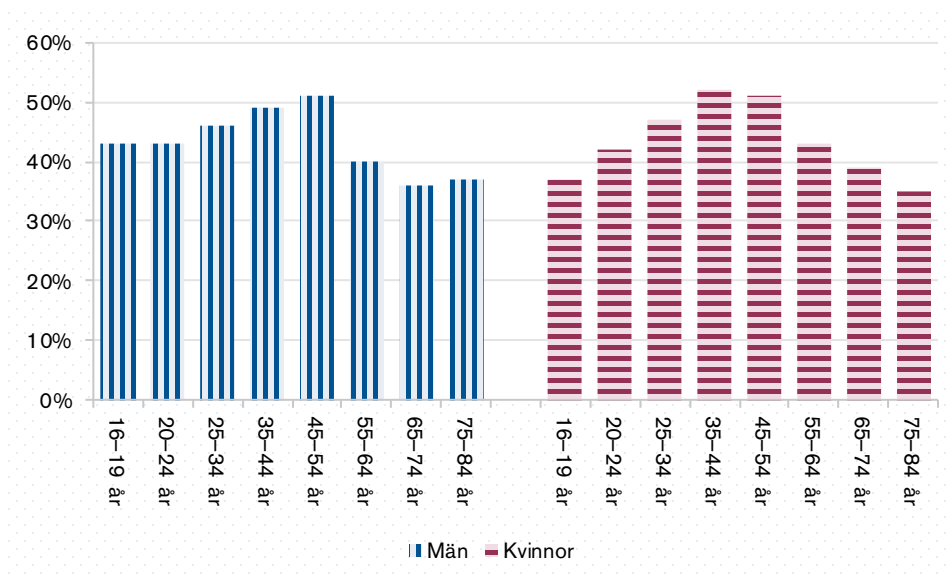
Andelen som 2021 uppger att de har stort förtroende för att rättsväsendet hanterar brottsmisstänkta rättvist blir till en början större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 45–54 år, där 51 procent har stort förtroende. Därefter blir andelen mindre och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) är andelen minst (36 %), se tabell 5.16.

Bland män är det i åldersgruppen 45–54 år som det är vanligast att ha stort förtroende (51 %), medan andelen är minst i åldersgruppen 65–74 år (36 %), se tabell 5.16 och figur 5.16.

Bland kvinnor är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 35–44 (52 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den i åldersgruppen 75–84 år (35 %).

Andelen som har stort förtroende är således bland både män och kvinnor störst i de mittersta åldersgrupperna, medan andelen är minst i de äldsta åldersgrupperna.

Figur 5.16. Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupperns förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

Tabell 5.17 visar att det är vanligare att ha stort förtroende för att rättsväsendet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (46 %) än bland utrikesfödda personer (38 %) och bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (34 %).

Vidare visar resultaten att andelen blir större ju högre utbildningsnivå som studeras. Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (57 %) än bland personer med som högst gymnasial och som högst förgymnasial utbildning (38 respektive 34 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland personer som är sammanboende med barn (54 %) och minst bland ensamstående utan barn (40 %).

Andelen med stort förtroende är något större bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (45 respektive 43 %).

Slutligen är stort förtroende vanligare bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner, följt av större städer/kommuner nära större stad (46 respektive 44 %) än bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (41 %).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende 2021 ser generellt relativt likartat ut bland män och kvinnor inom olika grupper (se tabell 5M i appendix).

Tabell 5.17. Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	41	43	42	44	43	40	42	44	45	46
– båda föräldrarna utrikesfödda	37	39	42	43	40	33	31	33	34	34
Utrikesfödda	35	35	35	39	38	33	36	37	36	38
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	32	34	33	34	34	29	31	32	33	34
Gymnasial	36	37	35	38	36	32	34	36	36	38
Eftergymnasial	53	54	54	56	56	52	53	55	55	57
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	39	41	39	41	41	37	39	40	41	42
– med barn	46	47	47	50	49	46	47	51	50	54
Ensamstående										
– utan barn	37	38	38	40	40	36	37	38	40	40
– med barn	42	45	36	47	40	37	40	42	42	43
Bostadstyp										
Småhus	41	43	42	43	43	39	41	43	44	45
Flerfamiljshus	40	40	39	43	42	38	40	41	42	43
Boendeort^b										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	41	42	44	45	46
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	39	40	42	43	44
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	35	37	38	39	41

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5M i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5M). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

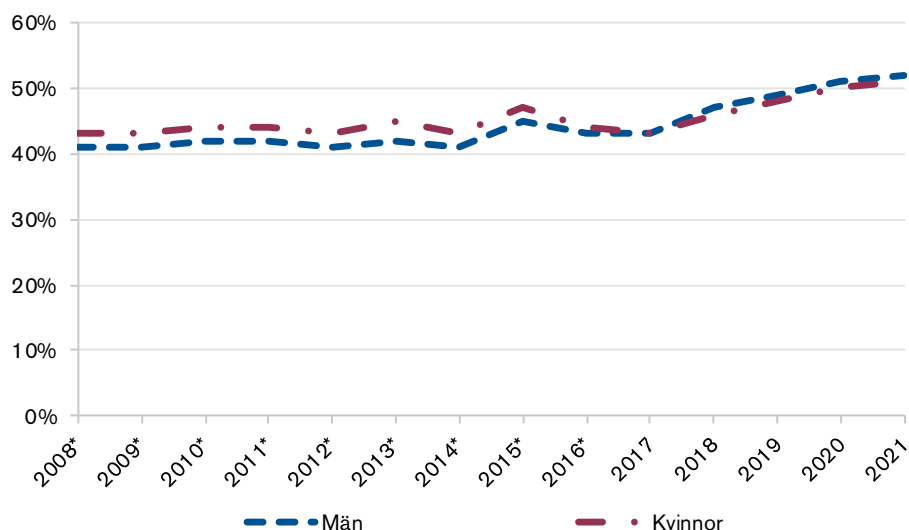
Resultaten för 2021 visar att 51 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är på samma nivå som 2020. Andelen har generellt sett varit relativt oförändrad, men från och med 2018 har en ökning noterats (se tabell 5.18).

Bland män i befolkningen (16–84 år) är det 52 procent som har stort förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta, vilket i stort sett är på samma nivå som 2020, då andelen var 51 procent (se figur 5.17 och tabell 5.18).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 51 procent som uppger att de har stort förtroende, vilket i princip är på samma nivå som 2020, då andelen var 50 procent.

Resultatet visar således att det i princip inte är några skillnader mellan män och kvinnor sett till förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist.

Figur 5.17. Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2008–2020. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.18. Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2012–2020. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA 16–84 ÅR	42	44	42	46	44	43	47	49	51	51
Män	41	42	41	45	43	43	47	49	51	52
Kvinnor	43	45	43	47	44	43	46	48	50	51
Ålder										
16–19 år	41	43	43	43	44	43	46	44	46	46
20–24 år	40	40	40	42	44	41	45	45	47	47
25–34 år	42	44	41	45	43	44	47	49	49	49
35–44 år	48	49	47	53	50	48	51	53	53	55
45–54 år	46	48	44	48	46	47	50	54	56	57
55–64 år	40	42	40	44	42	40	44	47	50	51
65–74 år	37	41	39	43	41	38	44	46	49	49
75–84 år	34	37	35	40	39	37	41	44	48	47
Män										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
16–19 år	42	43	45	46	46	47	49	47	47	52
20–24 år	38	39	38	41	41	42	48	47	48	50
25–34 år	41	43	40	43	43	44	47	50	49	49
35–44 år	44	47	43	49	46	48	52	52	53	53
45–54 år	43	45	42	46	46	45	49	53	55	58
55–64 år	41	42	41	45	42	40	43	47	49	51
65–74 år	37	38	38	41	40	38	44	46	51	50
75–84 år	37	41	38	41	43	39	43	46	50	49
Kvinnor										
16–19 år	41	45	43	40	42	40	43	41	45	41
20–24 år	42	42	44	44	48	40	42	44	46	45
25–34 år	44	46	41	46	43	44	46	48	49	49
35–44 år	53	52	51	57	53	49	50	54	53	56
45–54 år	49	50	47	49	46	48	51	54	57	57
55–64 år	39	42	39	44	41	40	45	47	51	52
65–74 år	38	43	40	44	42	38	44	46	47	49
75–84 år	31	34	32	40	36	35	40	43	46	44

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5N). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Olika åldersgruppers förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

Resultatet för 2021 visar att andelen med stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist till en början blir större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldern 45–54 år, där andelen är störst (57 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I den yngsta åldersgruppen är det minst vanligt att uppge ett stort förtroende (16–19 år, 46 %). Sett till utvecklingen över tid syns en tydlig ökning för de flesta åldersgrupper (se tabell 5.18).

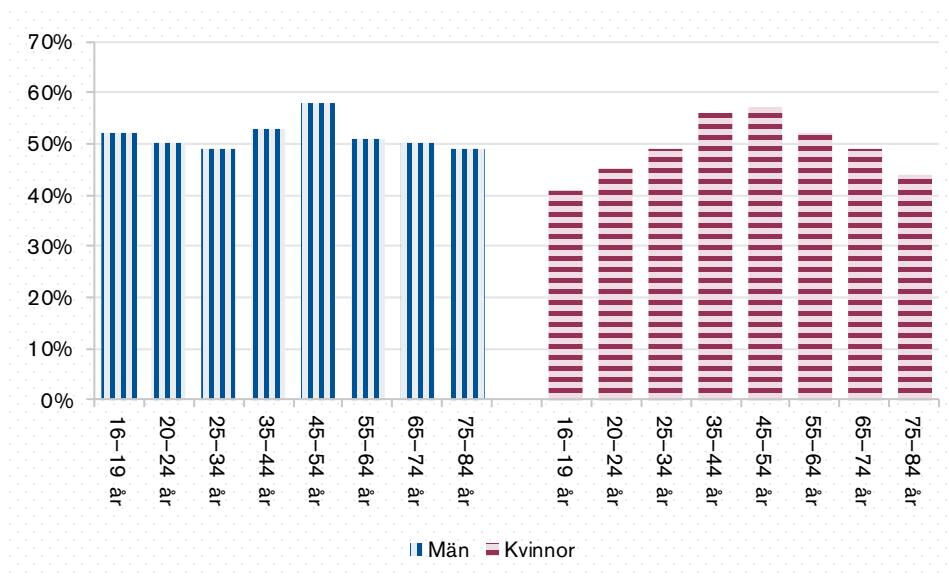
Figur 5.18 visar att det bland män är vanligast att uppge ett stort förtroende i åldersgruppen 45–54 år (58 %), medan andelen är minst i åldrarna 25–34 år och 75–84 år (49 % i respektive grupp).

Bland kvinnor är andelen med stort förtroende minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 41 %). Därefter blir andelen större ju äldre åldersgrupp som studeras fram till och med åldersgruppen 45–54 år, där det

är vanligast att uppge ett stort förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta (57 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras.

Resultatet visar således att mönstret skiljer sig något vid en jämförelse mellan män och kvinnor vad gäller andelen med stort förtroende i olika åldersgrupper.

Figur 5.18. Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupperns förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

Tabell 5.19 visar att det enligt NTU 2021 är vanligare att ha stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (54 %) än bland utrikesfödda personer (44 %) och svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (39 %).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (59 %) än bland personer med som högst gymnasial och som högst förgymnasial utbildning (48 respektive 43 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland personer som är sammanboende med barn (59 %) följt av sammanboende utan barn och

ensamstående med barn (51 % i respektive grupp), medan andelen är minst bland ensamstående utan barn (47 %).

Det är vanligare att ha stort förtroende bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (54 respektive 48 %).

Slutligen är det knappt några skillnader vad gäller stort förtroende för att polisen hanterar misstänkta sett till boendeort (50–52 %).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende 2021 ser relativt likartat ut bland män och kvinnor inom olika grupper (se tabell 5N i appendix).

Tabell 5.19. Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	43	44	42	46	44	44	48	50	53	54
– båda föräldrarna utrikesfödda	41	41	41	40	38	37	38	39	41	39
Utrikesfödda	39	42	40	46	43	38	42	44	44	44
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	37	39	39	39	40	36	40	41	44	43
Gymnasial	40	42	39	43	40	39	44	45	48	48
Eftergymnasial	49	50	48	53	52	52	54	57	58	59
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	40	43	41	44	44	41	46	48	51	51
– med barn	48	49	48	51	49	50	53	56	57	59
Ensamstående										
– utan barn	40	41	39	43	41	40	44	45	47	47
– med barn	43	47	38	49	40	42	44	49	51	51
Bostadstyp										
Småhus	44	46	44	46	45	45	48	51	53	54
Flerfamiljshus	41	42	39	45	43	41	46	47	49	48
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	43	48	49	51	52

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	44	47	50	51	51
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	41	44	46	49	50

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5N i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5N). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta

En annan aspekt av människors förtroende för rättsväsendet som helhet och för polisen är huruvida de anser att brottsutsatta behandlas på ett bra sätt. Frågan ställs dels för rättsväsendet som helhet, dels för polisen, och lyder enligt följande:

Hur stort eller litet förtroende har du för att rättsväsendet som helhet behandlar de som utsätts för brott på ett bra sätt?

Och

Hur stort eller litet förtroende har du för att polisen behandlar de som utsätts för brott på ett bra sätt?

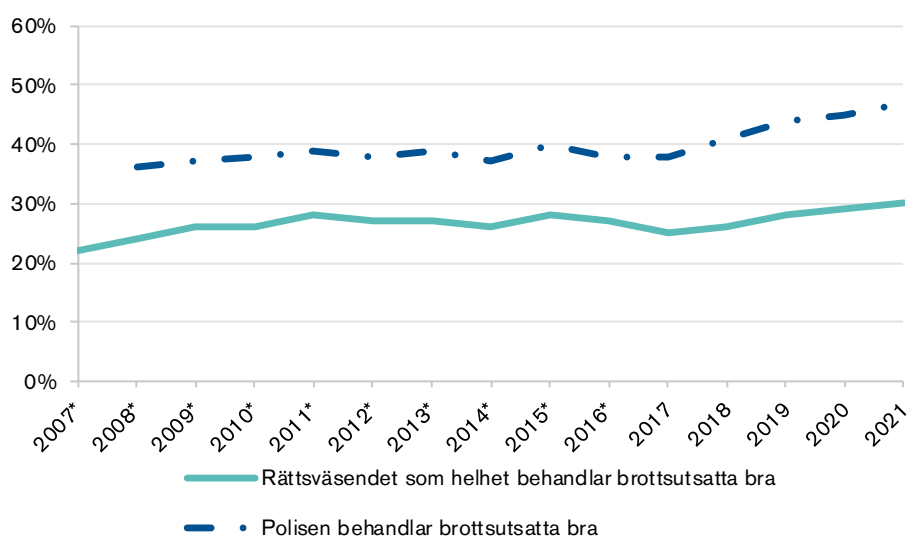
Svarsalternativen är: *mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet, ganska litet, mycket litet* och *ingen åsikt/vet inte*.

Resultaten för 2021 visar att 30 procent av befolkningen (16–84 år) har stort (mycket eller ganska) förtroende för att *rättsväsendet som helhet* behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, medan 33 procent har litet (mycket eller ganska) förtroende (se figur 5.19 och figur 5.20). Vad gäller förtroendet för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt visar resultaten att andelen är 47 procent, medan 18 procent har litet förtroende.

Det är således betydligt vanligare att uppge ett stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt än att uppge ett stort förtroende för

att rättsväsendet som helhet gör det, och så har det sett ut vid samtliga mätpunkter sedan 2008, då frågan började ställas för polisen. Dock syns sedan 2018 en uppåtgående trend både för rättsväsendet som helhet och för polisen.

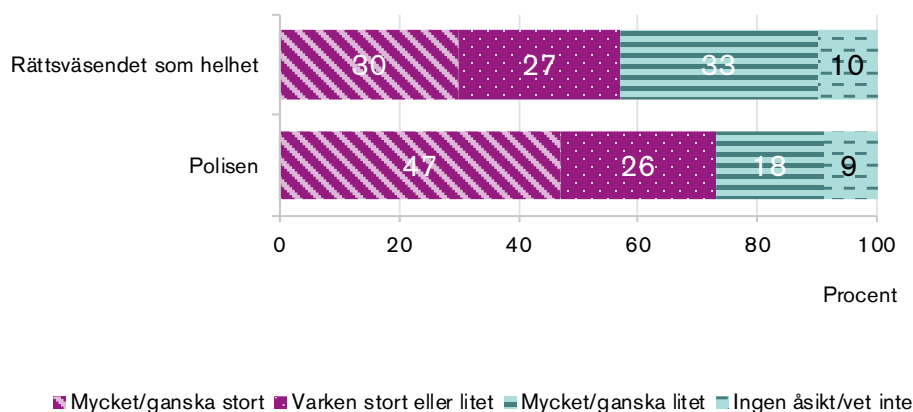
Figur 5.19. Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2007–2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av befolkningen (16–84 år).^a

^a Frågan om förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt började ställas 2008.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Figur 5.20. Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2021. Andel av befolkningen (16–84 år).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

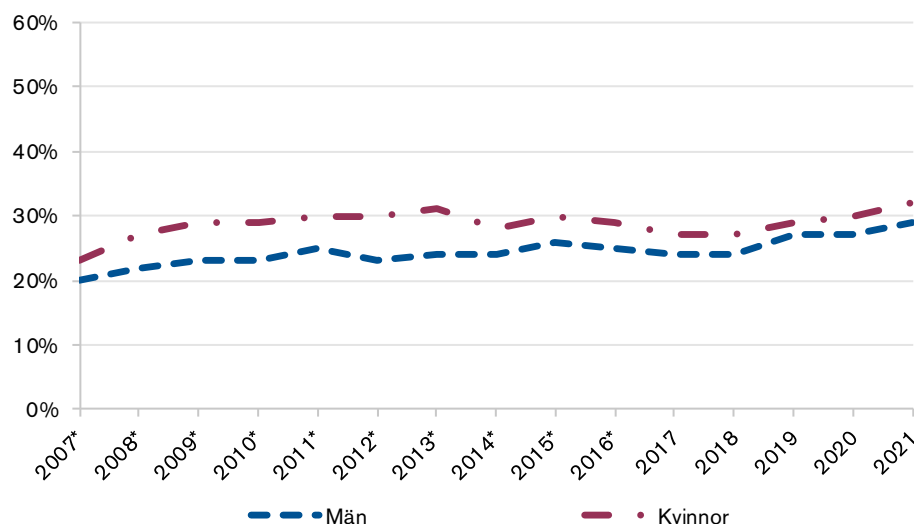
Resultaten för 2021 visar att 30 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är i princip samma nivå som 2020, då andelen var 29 procent. Andelen har generellt sett varit relativt oförändrad över tid, men de fyra senaste åren syns en svagt uppåtgående trend efter en liten minskning som skedde 2017 (se tabell 5.20).

Figur 5.21 visar att bland män i befolkningen (16–84 år) är det 29 procent som har stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta 2021, vilket är något mer än 2020 (27 %).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) uppger 32 procent ett stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsutsatta 2021, vilket är något större än 2020, då andelen var 30 procent.

Det är således en större andel kvinnor än män som uppger att de har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt. Det är ett mönster som har uppvisats vid samtliga mätningar, dock har skillnaderna varit mindre under de senaste åren.

Figur 5.21. Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2007–2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.20. Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA 16–84 ÅR	27	27	26	28	27	25	26	28	29	30
Män	23	24	24	26	25	24	24	27	27	29
Kvinnor	30	31	28	30	29	27	27	29	30	32
Ålder										
16–19 år	34	35	35	35	36	33	34	36	38	36
20–24 år	33	31	32	33	32	28	28	31	33	35
25–34 år	29	30	28	32	28	28	27	30	31	33
35–44 år	29	31	28	33	30	28	28	32	31	33
45–54 år	28	28	25	29	28	25	25	28	29	32
55–64 år	22	22	21	22	23	21	22	23	24	27
65–74 år	20	22	19	21	21	19	21	23	23	24
75–84 år	22	22	23	23	24	22	24	25	25	26
Män										
16–19 år	38	36	39	39	41	37	38	42	41	40
20–24 år	33	31	34	35	33	31	33	34	34	37

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
25–34 år	27	29	28	30	27	28	28	32	31	32
35–44 år	24	24	24	27	24	25	25	29	30	30
45–54 år	22	22	21	26	24	21	22	24	25	29
55–64 år	17	17	17	18	19	18	18	20	21	24
65–74 år	17	20	17	19	19	17	19	20	20	21
75–84 år	22	23	22	22	23	22	24	24	24	24
Kvinnor										
16–19 år	32	35	32	32	31	30	30	31	36	33
20–24 år	34	32	31	31	32	26	24	27	31	33
25–34 år	32	31	27	33	29	28	27	28	31	33
35–44 år	34	38	32	40	37	30	30	36	32	36
45–54 år	34	32	28	30	30	29	28	32	32	35
55–64 år	27	28	26	27	27	24	26	27	27	29
65–74 år	22	24	22	23	24	22	23	25	25	28
75–84 år	23	22	23	24	25	22	24	26	27	27

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5O). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Olika åldersgruppers förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

Resultatet för 2021 visar att andelen som har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta bra är störst i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (36 %). Andelen blir sedan i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den bland personer i åldrarna 65–74 år (24 %). Sett till tidigare år syns ett liknande mönster (se tabell 5.20).

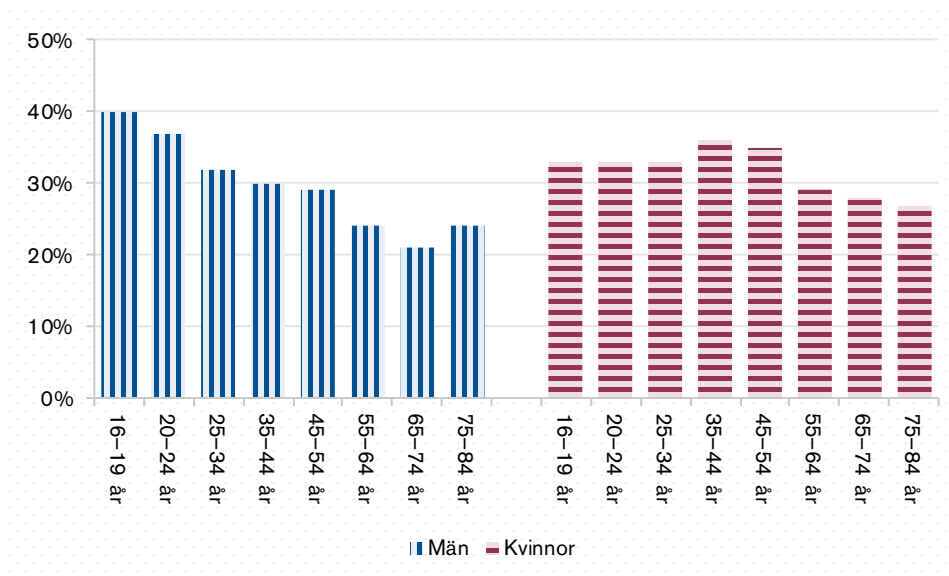
Figur 5.22 visar att bland män är andelen störst i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (40 %), för att sedan bli mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, till och med åldersgruppen 65–74 år där andelen är som minst (21 %).

Bland kvinnor är det vanligast att ha stort förtroende i åldersgruppen 35–44 år (36 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (27 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor finns skillnader sett till andelen med stort förtroende i olika åldersgrupper. Bland män blir andelen, som

nämndes, mindre ju äldre åldersgrupper som studeras fram till åldrarna 65–74 år, medan andelen är störst i de mittersta åldersgrupperna bland kvinnor.

Figur 5.22. Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupper förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

Tabell 5.21 visar att det är vanligare att ha stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt bland utrikesfödda personer och bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (31 respektive 30 %) än bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (25 %).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en större andel med stort förtroende (37 %) än bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (28 respektive 26 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland sammanboende med barn (34 %) och minst bland sammanboende utan barn (28 %).

Det är ungefär en lika stor andel som uppger stort förtroende bland boende i flerfamiljshus som bland boende i småhus (31 respektive 30 %).

Sett till boendeort är andelen marginellt större bland boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i andra större städer/kommuner nära större stad (31 % i respektive grupp) än i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (29 %).

Mönstret gällande andelen med stort förtroende inom olika grupper ser oftast relativt likartat ut mellan män och kvinnor (se tabell 50 i appendix).

Tabell 5.21. Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	26	27	25	27	26	25	25	28	28	30
– båda föräldrarna utrikesfödda	26	32	29	30	28	23	20	21	23	25
Utrikesfödda	28	28	28	32	30	27	28	30	30	31
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	26	27	26	26	27	24	24	26	28	28
Gymnasial	23	24	21	25	23	21	22	24	24	26
Eftergymnasial	31	32	31	34	33	31	31	34	34	37
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	23	25	22	24	24	23	23	26	26	28
– med barn	30	30	29	32	31	28	28	31	31	34
Ensamstående										
– utan barn	28	28	27	29	28	26	27	28	30	31
– med barn	29	29	24	30	27	24	23	28	29	30
Bostadstyp										
Småhus	27	28	25	28	27	25	25	28	28	30
Flerfamiljshus	27	27	26	29	28	26	26	28	29	31
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	25	26	29	29	31
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	26	26	28	29	31

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	24	24	26	27	29

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5O i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5O). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta

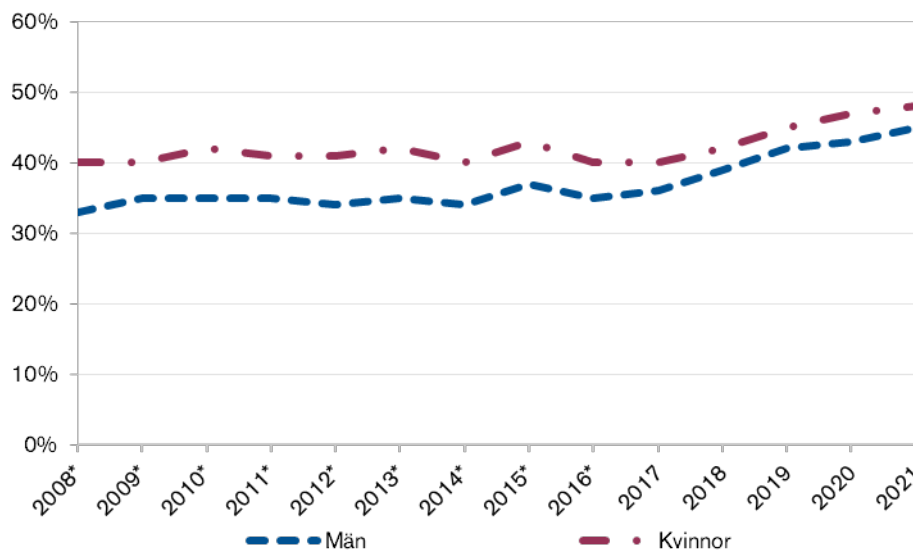
Resultaten för 2021 visar att 47 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är på en något högre nivå än 2020, då andelen var 45 procent. Andelen med stort förtroende har varit relativt oförändrad under hela mätperioden, fram till de senaste fyra åren, då förtroendet har ökat och därmed nu ligger på den högsta nivån hittills (se tabell 5.22).

Bland män i befolkningen (16–84 år) är det 45 procent som uppger att de har stort förtroende 2021, vilket är något större än 2020, då andelen var 43 procent (se figur 5.23).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 48 procent som har stort förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta 2021, vilket i princip är på samma nivå som 2020, då andelen var 47 procent.

Det är således en något större andel kvinnor än män som uppger att de har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt. Det är ett mönster som har uppvisats vid samtliga mätningar. Dock har skillnaderna varit mindre de senaste åren.

Figur 5.23. Förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2008–2021.
Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.22. Förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2012–2021.
Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA 16–84 ÅR	38	39	37	40	38	38	41	44	45	47
Män	34	35	34	37	35	36	39	42	43	45
Kvinnor	41	42	40	43	40	40	42	45	47	48
Ålder										
16–19 år	42	45	45	44	44	44	48	48	50	49
20–24 år	43	43	43	45	43	42	44	46	47	50
25–34 år	41	41	39	43	39	42	43	47	47	49
35–44 år	43	44	42	48	43	44	44	49	47	50
45–54 år	39	40	39	41	39	40	42	46	47	51
55–64 år	34	33	34	35	34	34	36	39	42	44
65–74 år	31	32	30	32	30	31	35	37	40	41
75–84 år	28	32	31	33	34	31	36	38	40	41
Män										
16–19 år	46	45	48	50	49	48	52	53	52	53

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
20–24 år	43	43	42	45	42	45	47	49	48	53
25–34 år	38	39	37	42	38	41	44	49	48	49
35–44 år	36	38	36	41	38	40	43	46	46	47
45–54 år	33	35	33	37	33	35	38	41	43	48
55–64 år	30	29	30	31	32	30	32	35	37	40
65–74 år	26	28	27	28	28	28	32	34	37	38
75–84 år	31	33	33	32	35	31	34	37	39	40
Kvinnor										
16–19 år	40	45	43	40	40	41	44	44	48	46
20–24 år	44	45	46	45	46	40	42	44	46	47
25–34 år	43	43	40	45	40	43	43	45	47	48
35–44 år	49	49	48	55	48	47	46	51	49	54
45–54 år	44	45	45	43	43	45	45	51	51	53
55–64 år	39	37	37	39	36	37	40	43	46	48
65–74 år	35	36	33	35	32	33	39	41	42	44
75–84 år	25	31	29	34	32	31	37	39	42	42

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5P). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Olika åldersgruppers förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta

Resultatet för 2021 visar att andelen som uppger ett stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta bra är störst i åldersgruppen 45–54 år (51 %) och minst återfinns i de äldsta åldersgrupperna 65–74 år och 75–84 år (41 % i respektive grupp). Sett till utvecklingen över tid syns en tydlig ökning för samtliga åldersgrupper (se tabell 5.22).

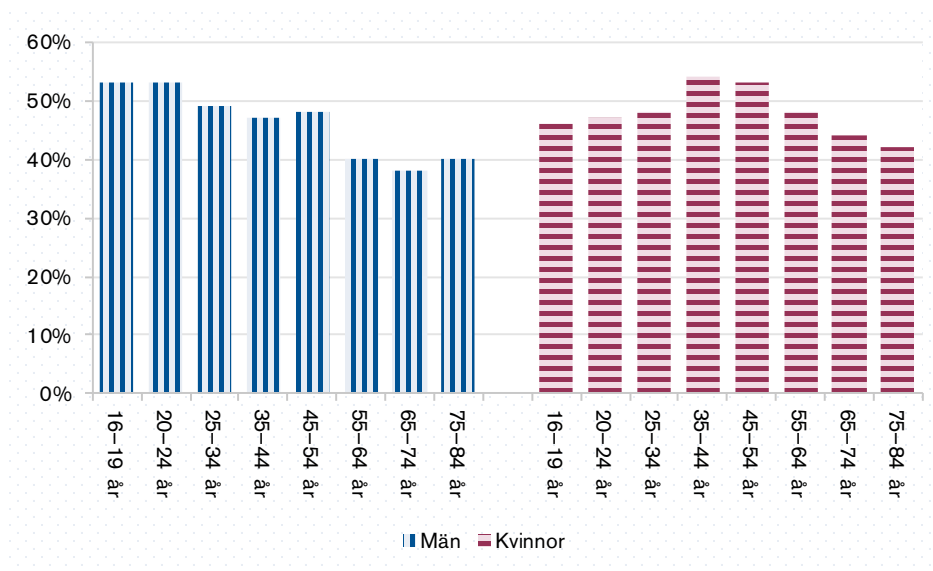
Bland män är andelen med stort förtroende störst i de två yngsta åldersgrupperna 16–19 år och 20–24 år (53 % vardera) och minst i åldersgrupperna 55–64 år och 75–84 år där andelen är 40 procent (se figur 5.24).

Bland kvinnor är det vanligast att ha stort förtroende i åldersgruppen 35–44 år (54 %), medan andelen är minst i de två äldsta åldersgrupperna som representeras av personer 75–84 år (42 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor skiljer det sig således en del vad gäller stort förtroende mellan olika åldersgrupper. Medan stort förtroende

för att polisen behandlat utsatta bra är vanligare i de yngre åldersgrupperna bland män, är det istället vanligare i de mittersta åldersgrupperna bland kvinnor.

Figur 5.24. Förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2021. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupper förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta

År 2021 är det bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder vanligare att ha stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt (48 %) än bland utrikesfödda och bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (43 respektive 42 %), se tabell 5.23.

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en större andel med stort förtroende (52 %) än bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (42 respektive 44 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland personer som är sammanboende med barn (53 %) och minst bland personer som är sammanboende utan barn och ensamstående utan barn (45 % i respektive grupp).

Det är en något större andel bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus som har stort förtroende (48 respektive 46 %).

Slutligen är andelen något större i storstäder/storstadsnära kommuner och i andra större städer/kommuner nära större stad (47 % i respektive grupp), än i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (45 %).

Mönstret gällande andelen med stort förtroende inom olika grupper ser relativt likartat ut mellan män och kvinnor (se tabell 5P i appendix).

Tabell 5.23. Förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
– minst en svenskfödd förälder	38	39	38	40	38	39	42	45	46	48
– båda föräldrarna utrikesfödda	33	37	36	37	31	35	36	35	38	42
Utrikesfödda	35	38	36	41	39	37	39	41	41	43
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	36	36	37	36	36	35	38	40	42	42
Gymnasial	35	36	33	37	34	35	38	41	42	44
Eftergymnasial	43	43	43	46	44	45	46	49	50	52
Familjetyp										
Sammanboende										
– utan barn	35	35	34	36	34	36	38	41	43	45
– med barn	42	43	43	45	43	44	45	50	50	53
Ensamstående										
– utan barn	38	39	38	40	38	38	41	43	44	45
– med barn	38	42	35	43	37	39	40	46	46	48
Bostadstyp										
Småhus	39	40	39	40	38	39	41	45	46	48
Flerfamiljshus	36	37	36	40	37	38	40	43	44	46
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	39	42	45	45	47

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	39	41	44	45	47
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	36	39	42	44	45

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5P i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 5P). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

6. Broddsutsattas kontakter med rättsväsendet

Sammanfattning

NTU 2021 visar att 23 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren. Av dessa uppger 44 procent att de sammantaget har mycket eller ganska positiva erfarenheter av polisen. Andelen var relativt oförändrad fram till och med 2015. Under 2016 minskade andelen något, och har sedan dess legat relativt oförändrad på den något lägre nivån. Andelen med positiva erfarenheter är i princip lika stor bland dem som utsatts för brott utan hot eller våld som bland dem som utsatts för brott som innehöll någon form av hot eller våld (44 respektive 45 %). Kvinnor har positiva erfarenheter av polisen i större utsträckning än män (48 respektive 41 %).

Sett till ålder är andelen med positiva erfarenheter störst bland äldre, och en jämförelse mellan olika grupper visar att positiva erfarenheter av polisen är vanligast bland ensamstående med barn och sammanboende utan barn, bland personer med eftergymnasial utbildning samt bland boende i mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner. Minst andel återfinns bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda.

Vad beträffar olika delar av polisens arbete är de broddsutsatta mest nöjda med polisens bemötande och tillgänglighet (53 respektive 50 %), men mindre nöjda med informationen om ärendet och med polisens effektivitet (34 respektive 20 %). Andelen nöjda är större när händelsen inte har innehållit hot eller våld, sett till informationen om ärendet och polisens tillgänglighet. När det gäller frågan om polisens effektivitet är andelen nöjda större när brottet har innehållit hot eller våld. Vad gäller frågan om polisens bemötande är det i princip ingen skillnad i nöjdhet mellan brott med respektive utan inslag av hot eller våld. Kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vilket gäller alla fyra områden av polisens arbete som efterfrågas i NTU.

Sett till olika åldersgrupper visar resultatet att äldre uppger att de är nöjda med de olika delarna av polisens arbete i större utsträckning än yngre.

Det är en relativt liten andel av befolkningen som har medverkat som målsägande i en rättegång under de senaste tre åren (1,1 %). Av dem som har det uppger sig dock 58 procent vara mycket eller ganska nöjda med det

bemötande som de fått i domstolen. Vidare uppger 63 procent att de tyckte att det varit mycket eller ganska lätt att förstå rättegången, medan 56 procent tycker sig ha fått tillräcklig information inför rättegången.

Kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vad gäller erfarenheter av åklagare, domstolar, målsägandebiträde samt sett till erfarenheter av förståelse av rättegången och information inför rättegången. Bland kvinnor har även andelen för i princip samtliga av dessa frågor ökat sedan 2020, medan motsvarande andelar bland män minskat.

Inledning

I detta kapitel presenteras huvudresultaten gällande brottsutsattas erfarenheter av rättsväsendet 2021 och hur utvecklingen över tid (2007–2021) har sett ut enligt NTU.

När personer som blivit utsatta för brott väljer att anmäla händelsen till polisen får de kontakt med och erfarenhet av en eller flera av rättsväsendets myndigheter. Erfarenheterna begränsas vanligen till kontakten med polisen i samband med polisanmälan, men kan också bestå av kontakter med åklagare, målsägandebiträde och domstol, i de fall brottet går till rättegång.

Enligt förundersökningskungörelsen (1947:948) ska rättsväsendets myndigheter informera brottsoffer om hur rättsprocessen går till och vad som sker i det enskilda ärendet. Brottsoffer ska även kunna få information om var det finns olika stöd- och hjälpinsatser. Brottsoffrens uppfattning om kontakterna med polis, åklagare, målsägandebiträde och domstol är betydelsefulla indikatorer på hur väl rättsväsendet lyckas uppfylla dessa krav.

I kapitlet redovisas brottsutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet i samband med utsatthet för brott under de senaste tre åren från svarstillfället. Tidsperioden avser våren 2021 och tre år bakåt i tiden.

Liksom i tidigare kapitel redovisas ett urval av resultaten i diagram och tabeller. Ytterligare resultat presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brås webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

I redovisningarna används enbart sammanslagna svarsalternativ. När det gäller sammantagen erfarenhet av polisen, åklagare och målsägandebiträde

används kategorin *positiva erfarenheter*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *mycket positiva erfarenheter* och *ganska positiva erfarenheter*. Sett till erfarenhet av polisens arbete och bemötandet i domstolen används kategorin *nöjd*, vilket är en sammanslagning av *mycket nöjd* och *ganska nöjd*. Avseende förståelse av rättegången används kategorin *lätt att förstå rättegången*, vilket är en sammanslagning av *mycket lätt och ganska lätt*.

I redovisningen av erfarenheter av polisen särredovisas även resultaten för brott *med* respektive *utan* inslag av hot eller våld.⁵¹ Notera att det är betydligt större resultatskillnader mellan dessa kategorier när det som studeras är den andel som uppger *negativa erfarenheter/missnöjda*, än när det är den andel som uppger *positiva erfarenheter/nöjda*.

Angående covid-19-pandemin

Vid jämförelser över tid bör det påpekas att halva datainsamlingen till NTU 2020 och hela datainsamlingen till NTU 2021 gjordes under covid-19-pandemin. Det innebär att resultaten för samtliga frågeområden som inkluderas i undersökningen sannolikt har påverkats av de förändrade livsstilmönster som pandemin medfört. Risken är därför stor att skillnader jämfört med tidigare år är av mer tillfällig karaktär, till följd av en tillfällig samhällelig förändring, och inte nödvändigtvis tecken på trendbrott.

Erfarenheter av polisen i samband med polisanmälan

För att fånga upp den andel som under de senaste tre åren har utsatts för något brott som anmälts till polisen, ställs följande fråga:

Har du (eller någon annan) polisanmält något brott du utsatts för under de senaste tre åren?

Enligt NTU 2021 har 23 procent av befolkningen (16–84 år) utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren.⁵² I

⁵¹ NTU visar att 25 procent av de brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren uppges ha innehållit någon form av hot eller våld. För att ringa in omfattningen av sådana brott ställs frågan "Ingick det någon form av hot eller våld i brottet som polisanmälades?". Denna fråga fångar således inte upp några specificerade brottstyper, utan belyser snarare den tillfrågades övergripande bedömning av huruvida inslag som uppfattades som hot eller våld ingick i händelsen.

⁵² Notera att frågan gäller utsatthet för brott under de senaste tre åren. Vidare gäller frågan alla typer av brott. Detta gör att populationen blir en helt annan än i utsatthetskapitlet, där man frågar om utsatthet under 2019 för vissa utvalda brottstyper.

de fall då den tillfrågade har utsatts för flera brott under den här perioden, gäller följdfrågorna *den senaste av dessa händelser*. Polisanmälan behöver precis som frågan visar inte ha gjorts av den brottsutsatta personen själv, utan kan ha gjorts av någon annan. Majoriteten (75 %) har dock själva (ensamma eller tillsammans med någon annan) anmält (det senaste) brottet som de utsatts för till polisen.

Sett till män har en i princip en fjärdedel (24 %) utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren, varav 78 procent själva har gjort polisanmälan.

Bland kvinnor är det drygt en femtedel (21 %) som har utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren, varav 72 procent själva har gjort polisanmälan.

Vilka erfarenheter har då de personer som haft kontakt med polisen med anledning av utsatthet för brott? För att belysa detta har det ställts frågor om huruvida man *sammantaget* har positiva eller negativa erfarenheter av kontakten med polisen, och om man är nöjd eller missnöjd med polisens *tillgänglighet, bemötande, information och effektivitet*. Eftersom frågan om den sammantagna erfarenheten av polisen har andra svarsalternativ än de övriga frågorna om polisen, minskar möjligheten till direkt jämförbarhet sett till nivåer.

Resultaten visar att 44 procent av de personer som varit i kontakt med polisen sammantaget har positiva erfarenheter. Andelen var relativt oförändrad fram till och med 2015. Under 2016 minskade den något, och har sedan dess varit relativt oförändrad på den något lägre nivån (se figur 6.1).

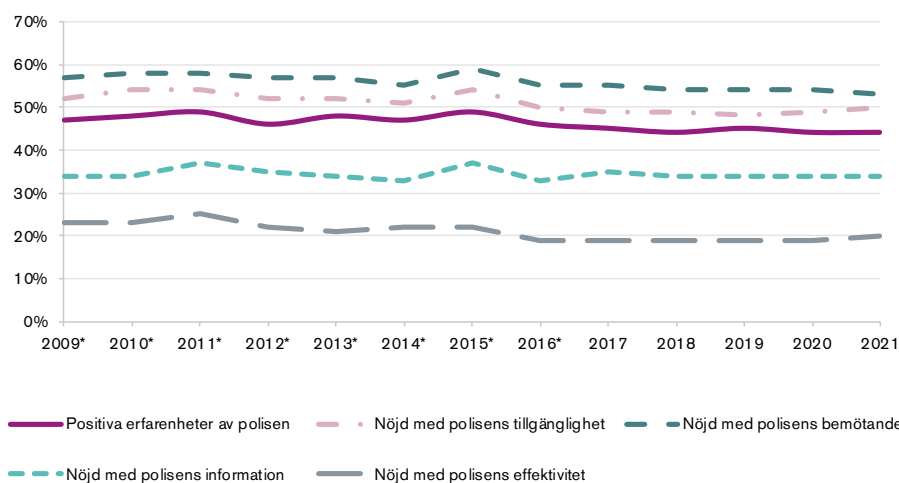
Vidare är hälften (50 %) av de tillfrågade nöjda med polisens tillgänglighet. Andelen har varit relativt oförändrad under de flesta år. Nivån ökade något 2015, följt av en minskning 2016, och den ligger sedan dess på en stabil, något lägre nivå än tidigare år.

Lite mer än hälften (53 %) av de tillfrågade uppger att de är nöjda med det bemötande som de fått av polisen. Sett till utvecklingen över tid har andelen varit relativt oförändrad. Efter en ökning 2015 syns en minskning 2016, och andelen har därefter i princip varit oförändrad, på en något lägre nivå än tidigare år.

Det är 34 procent som uppger att de är nöjda med den information som de fått om hur polisen arbetar med ärendet. Andelen som uppger att de har varit nöjda med polisens information har varit mer eller mindre konstant sedan 2007, med mindre årliga variationer.

När det gäller polisens effektivitet vad gäller förmågan att utreda och klara upp brottet är det knappt en femtedel som uppger sig vara nöjda (20 %). Andelen har legat på samma nivå under de senaste sex åren, men sett över tid har trenden varit svagt nedåtgående.

Figur 6.1. Erfarenheter av polisen bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2021. Andel som sammantaget har mycket/ganska positiva erfarenheter av polisen samt som är mycket/ganska nöjda med olika delar av polisens arbete.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Sammantagna erfarenheter av polisen

För att undersöka den sammantagna erfarenheten av polisen ställs följande fråga:

Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av polisen i samband med det här brottet?

Svarsalternativen är: *mycket positiva, ganska positiva, varken positiva eller negativa, ganska negativa, mycket negativa och vet inte/ingen åsikt.*

NTU 2021 visar att 44 procent av de som utsatts för ett brott som har polisanmälts under de senaste tre åren har positiva (mycket eller ganska) erfarenheter. Det är på samma nivå som 2020. Andelen var relativt oförändrad fram till och med 2015. Under 2016 minskade andelen något, och har sedan dess legat relativt oförändrad på den något lägre nivån (se tabell 6.1). Vidare är det knappt en femtedel (19 %) som uppger att de har negativa (mycket eller ganska) erfarenheter. Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll hot eller våld är andelen med *positiva* erfarenheter i princip på samma nivå som bland dem som utsatts för brott utan hot eller våld (45 jämfört med 44 %). Samtidigt är också andelen med *negativa* erfarenheter större bland dem som utsatts för brott som har innehållit hot eller våld (28 %) än bland dem som utsatts för händelser utan inslag av hot eller våld (16 %), se figur 6.2.

Bland män uppger 41 procent att de har positiva erfarenheter, vilket är på samma nivå som 2020 (se figur 6.3). Bland dem som polisanmält ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen med positiva erfarenheter lika stor som bland dem som polisanmält händelser utan inslag av hot eller våld (41 % i respektive grupp).

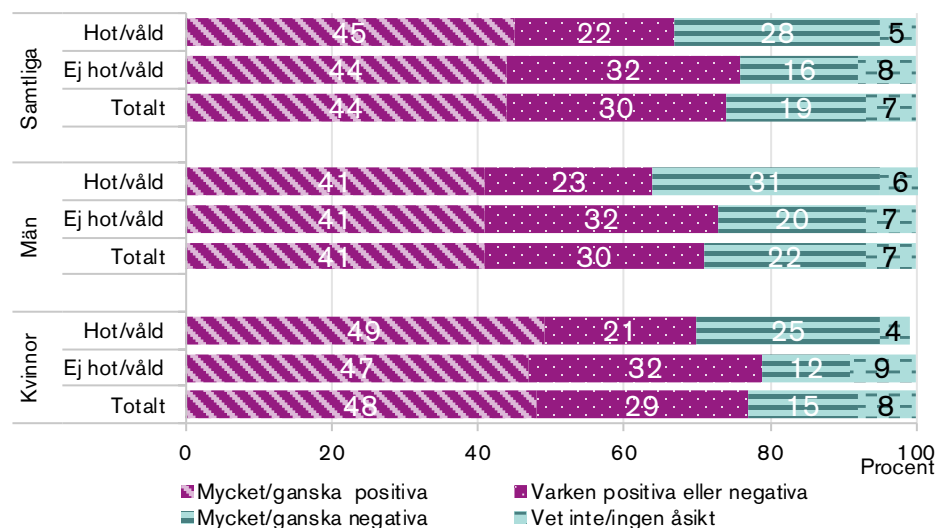
Bland kvinnor uppger 48 procent att de har positiva erfarenheter, en nivå som i princip är oförändrad sedan 2020 (47 %). Det är en något större andel bland de som utsatts för brott med inslag av hot eller våld som har positiva erfarenheter (49 %) än bland de som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (47 %).

Det är således en större andel kvinnor än män som sammantaget har positiva erfarenheter av polisen, och så har det sett ut varje år som NTU har genomförts. Andelen har bland både män och kvinnor varit relativt oförändrad över tid, fram till de senaste åren då den har legat på en något lägre nivå än tidigare.

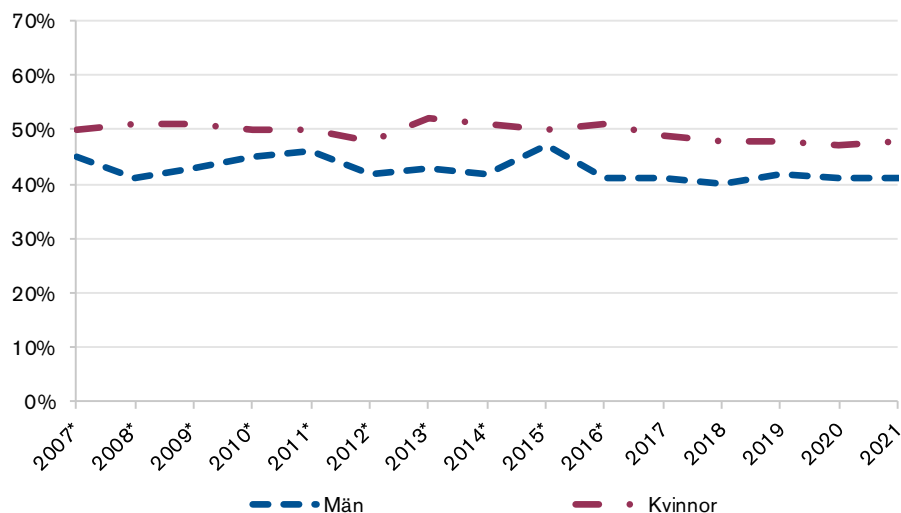
Det är en större andel som varken har positiva eller negativa erfarenheter bland dem som har utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (32 %), än bland dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld (22 %). Skillnaden kan bero på att typer av brott anmäls på olika sätt, vilket innebär att den utsatta personens kontakt med polisen ser olika ut. Förväntningarna på vad en polisanmälan ska leda till kan skilja sig åt mellan olika brottstyper. Vid utsatthet för hot eller våldsbrott kan det främsta syftet vara att få

upprättelse eller skydd, medan en polisanmälan av ett egendomsbrott ofta är en åtgärd som behöva för att kunna begära ersättning från försäkringsbolag.

Figur 6.2. Sammantagna erfarenheter av polisen bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.3. Sammantagna erfarenheter av polisen bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2021. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av männen respektive kvinnorna.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För

information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 6.1. Sammantagna erfarenheter av polisen bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	46	48	47	49	46	45	44	45	44	44
Män	42	43	42	47	41	41	40	42	41	41
Kvinnor	48	52	51	50	51	49	48	48	47	48
Ålder										
16–24 år	41	44	41	45	44	40	37	38	36	37
25–44 år	43	43	43	45	40	43	42	43	42	42
45–64 år	47	50	48	48	50	46	48	47	46	47
65–84 år	56	61	63	72	60	51	50	53	53	52

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid, används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier. Då urvalet var betydligt mindre före metodbytet var en indelning i åtta ålderskategorier då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta ålderskategorier, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6A i appendix.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 6A). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Sammanlagda erfarenheter av polisen i olika åldersgrupper

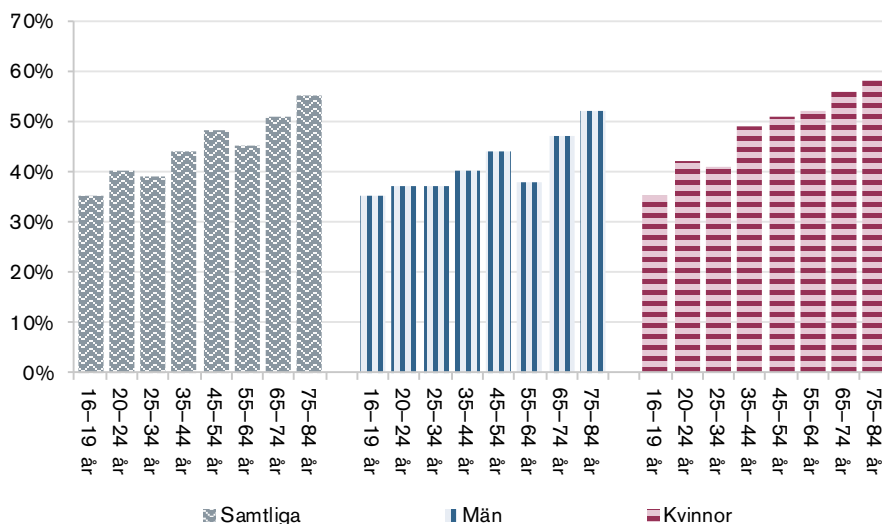
Sett till olika åldersgrupper är det 2021 vanligast med positiva erfarenheter av polisen bland äldre, och sedan blir andelen i princip mindre ju yngre åldersgrupper som studeras (se figur 6.4). Störst andel med positiva erfarenheter finns i åldersgruppen 75–84 år (55 %) och minst är andelen bland de som är 16–19 år (35 %). Tabell 6.1 visar att liknande mönster kan ses även tidigare år som NTU har genomförts.

Figur 6.4 visar att andelen med positiva erfarenheter av polisen bland män är störst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 52 %). Minst andel återfinns i den yngsta åldersgruppen (35 % bland 16–19-åringar).

Även bland kvinnor är andelen med positiva erfarenheter större bland äldre och allra störst i åldersgruppen 75–84 år (58 %), medan andelen är mindre i de yngre åldersgrupperna och minst i åldersgruppen 16–19 år (35 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet att mönstret är relativt likartat.

Figur 6.4. Sammantagna erfarenheter av polisen bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2021. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Sammantagna erfarenheter av polisen i olika grupper i befolkningen

Tabell 6.2 visar att svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder, i större utsträckning har positiva erfarenheter av polisen (45 %) än utrikesfödda personer och svenskfödda med två utrikesfödda föräldrar (42 respektive 37 %).

Bland personer med gymnasial och eftergymnasial utbildning har 45 respektive 46 procent positiva erfarenheter, vilket är en större andel än bland personer med som högst förgymnasial utbildning (40 %).

Vad beträffar familjetyp är andelen med positiva erfarenheter av polisen störst bland ensamstående och sammanboende med barn (46 % i respektive grupp). Andelen är i princip lika stor bland sammanboende utan barn (45 %). Minst är andelen bland ensamstående utan barn (41 %).

Sett till bostadstyp är det en större andel med positiva erfarenheter av polisen bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (45 respektive 43 %).

Andelen är något större bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (46 %) än bland boende i

storstäder/storstadsnära kommuner (44 %) respektive i större städer/kommuner nära större stad (43 %).

När erfarenheter av polisen jämförs mellan män och kvinnor i olika grupper, visar resultaten att mönstret oftast är relativt likartat (se tabell 6A i appendix).

Tabell 6.2. Sammantagna erfarenheter av polisen bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2012–2021. Andel (%) som har mycket/ganska positiva erfarenheter, inom olika grupper.^a

	2012'	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	47	47	48	50	48	45	44	45	44	45
- båda föräldrarna utrikesfödda	38	51	51	45	43	40	39	39	37	37
Utrikesfödda	40	51	41	47	41	44	45	46	44	42
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	45	42	44	50	42	42	39	39	41	40
Gymnasial	45	48	46	50	45	44	44	46	44	45
Eftergymnasial	46	50	49	48	49	47	47	46	46	46
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	45	44	46	48	42	45	46	47	47	45
- med barn	44	46	47	49	46	44	45	45	43	46
Ensamstående										
- utan barn	48	52	47	51	52	45	42	42	42	41
- med barn	47	53	49	50	48	47	48	48	47	46
Bostadstyp										
Småhus	45	46	47	47	47	45	45	45	45	45
Flerfamiljshus	46	50	47	52	46	45	44	45	44	43
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	45	44	46	45	44
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	45	44	45	43	43
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	43	44	44	44	46

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6A i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2007 och framåt) finns i appendix (tabell 6A). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Erfarenheter av polisens tillgänglighet

För att undersöka erfarenheten av polisens tillgänglighet ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med möjligheten att på ett enkelt sätt få kontakt med någon inom polisen som kunde hjälpa dig?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd och vet inte/ingen åsikt.*

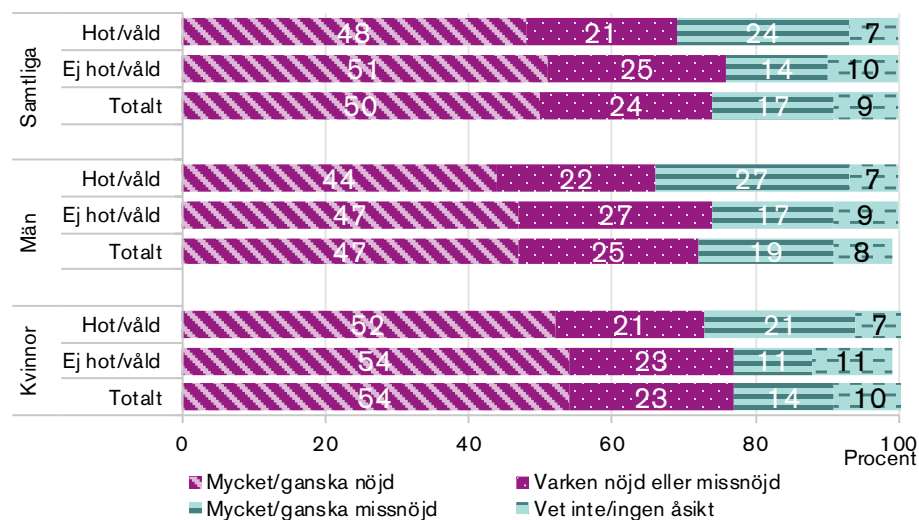
NTU 2021 visar att 50 procent av de tillfrågade som uppger att de har haft kontakt med polisen i samband med att de har utsatts för ett brott som polisanmälts är *nöjda* (mycket eller ganska) med polisens tillgänglighet, vilket är på ungefär samma nivå som 2020 (49 %), se figur 6.5 och tabell 6.3. Andelen har varit relativt oförändrad under de flesta år. En ökning kan dock ses 2015, följt av en minskning igen 2016, och andelen har sedan dess varit relativt oförändrad, på en något lägre nivå än tidigare år. Mindre än en femtedel (17 %) uppger att de är missnöjda (mycket eller ganska) med polisens tillgänglighet. Bland dem som polisanmält ett brott som innehöll hot eller våld är det en mindre andel nöjda (48 %) än bland dem som polisanmält händelser utan hot eller våld (51 %). Vidare är andelen *missnöjda* större bland dem som utsatts för brott som uppges ha innehållit hot eller våld (24 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (14 %).

Bland män uppger 47 procent att de är nöjda med polisens tillgänglighet, vilket innebär en liten ökning sedan 2020, då andelen var 45 procent (se figur 6.6). Bland dem som utsatts för ett brott med inslag av hot eller våld är andelen nöjda mindre (44 %) än bland dem som utsatts för händelser utan hot eller våld (47 %).

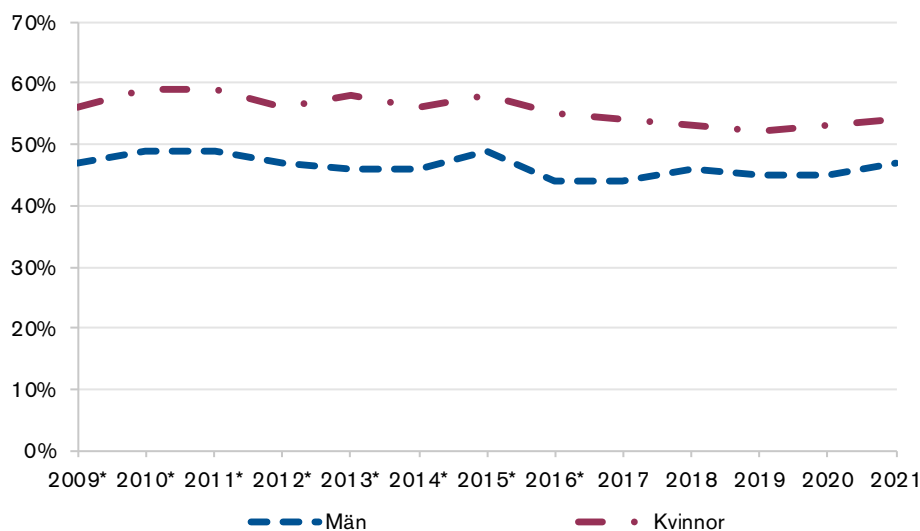
Av kvinnor är 54 procent nöjda med polisens tillgänglighet, vilket i princip är på samma nivå som 2020, då andelen var 53 procent. Bland dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld är andelen nöjda något mindre (52 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (54 %).

En jämförelse mellan män och kvinnor visar således att kvinnor i större utsträckning än män är nöjda med polisens tillgänglighet, och så har det sett ut vid samtliga mätpunkter. Utvecklingen över tid har sett likartad ut för män och kvinnor, med en minskning av andelen nöjda under 2016. Därefter har andelen legat kvar på en något lägre nivå än tidigare under mätperioden.

Figur 6.5. Erfarenhet av polisens tillgänglighet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2021. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.6. Erfarenhet av polisens tillgänglighet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2021. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 6.3. Erfarenhet av polisens tillgänglighet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2021. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	52	52	51	54	50	49	49	48	49	50
Män	47	46	46	49	44	44	46	45	45	47
Kvinnor	56	58	56	58	55	54	53	52	53	54
Ålder										
16–24 år	49	50	50	52	49	48	45	46	45	48
25–44 år	49	48	49	51	47	48	49	48	49	50
45–64 år	52	55	53	53	51	49	50	49	49	50
65–84 år	62	61	55	65	57	51	51	54	55	54

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier. Då urvalet var betydligt mindre före metodbytet, var en indelning i åtta ålderskategorier då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta ålderskategorier, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6B i appendix.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6B). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Erfarenheter av polisens tillgänglighet i olika åldersgrupper

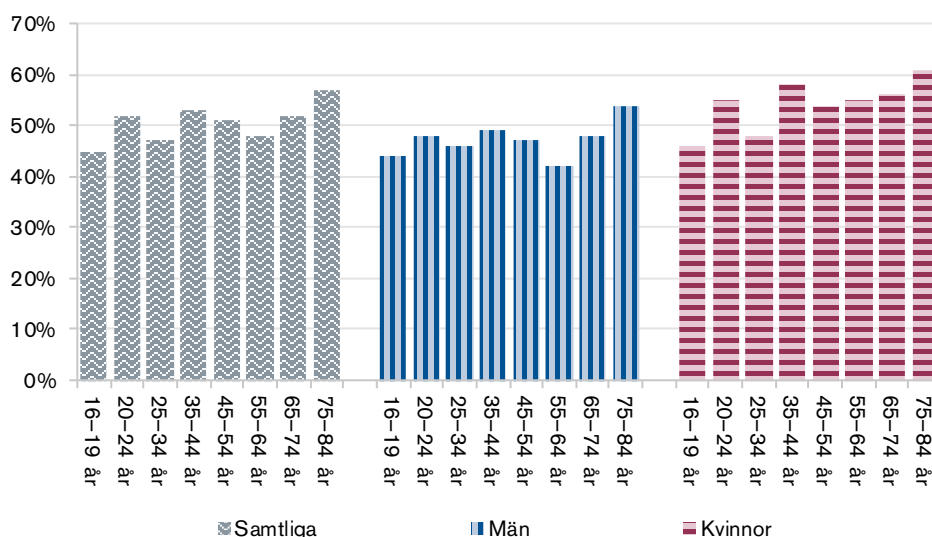
Sett till olika åldersgrupper kan en del skillnader noteras vad gäller de som är nöjda med polisens tillgänglighet. Störst andel nöjda 2021 finns i åldersgruppen 75–84 år (57 %), medan minst andel nöjda (45 %) återfinns i den yngsta åldersgruppen (se figur 6.7). Tabell 6.3 visar, sett till utvecklingen över tid, att andelarna generellt minskat i den äldsta och i den yngsta åldersgruppen. I de två övriga åldersgrupperna har andelarna varit relativt oförändrade.

Figur 6.7 visar att störst andel som är nöjda med polisens tillgänglighet bland män återfinns åldersgruppen 75–84 år (54 %). Minst andel nöjda återfinns i åldersgruppen 55–64 år (42 %).

Bland kvinnor visar resultaten att andelen nöjda är störst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 61 %), och sedan minskar andelen generellt sett ju yngre åldersgrupp som studeras. Andelen är minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 46 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultaten ett förhållandevis tydligt mönster bland kvinnor, där andelen är större bland de äldre åldersgrupperna och mindre bland yngre, medan inget tydligt mönster framkommer bland män.

Figur 6.7. Erfarenhet av polisens tillgänglighet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2021. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens tillgänglighet i olika grupper i befolkningen

Tabell 6.4 visar att svenskfödda med minst en svenskfödd förälder i större utsträckning är nöjda med polisens tillgänglighet (51 %) än utrikesfödda personer och svenskfödda med två utrikesfödda föräldrar (47 respektive 46 %).

Andelen nöjda är större ju högre utbildningsnivå som studeras. Andelen är större bland personer med som eftergymnasial utbildning (53 %) än bland personer med som högst gymnasial eller förgymnasial utbildning (49 respektive 46 %).

Vad beträffar familjetyp är andelen som är nöjda med polisens tillgänglighet något större bland ensamstående och sammanboende med barn (53 respektive 52 %) än bland ensamstående och sammanboende utan barn (49 % i respektive grupp).

Det är en lika stor andel nöjda bland boende i flerfamiljshus som bland boende i småhus (50 % i respektive grupp)

Vidare syns inga skillnader mellan boende i storstäder/storstadsnära kommuner, boende i större städer/kommuner nära större stad och boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (50 % i respektive grupp).

En jämförelse mellan män och kvinnor sett till andelen nöjda inom olika grupper, visar att mönstret oftast är relativt likartat (se tabell 6B i appendix).

Tabell 6.4. Erfarenhet av polisens tillgänglighet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2012–2021. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	53	52	52	54	50	49	49	48	49	51
- båda föräldrarna utrikesfödda	40	48	46	44	44	45	45	41	46	46
Utrikesfödda	49	53	50	54	50	48	50	50	50	47
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	49	48	48	49	47	45	45	43	46	46
Gymnasial	49	52	50	54	47	47	48	48	48	49
Eftergymnasial	57	54	54	56	53	52	52	51	52	53

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	53	51	52	55	48	49	49	49	50	49
- med barn	52	51	53	53	52	48	51	49	48	52
Ensamstående										
- utan barn	50	53	49	53	50	50	48	47	48	49
- med barn	49	52	46	54	49	49	50	49	54	53
Bostadstyp										
Småhus	53	51	51	53	50	48	49	47	49	50
Flerfamiljshus	51	54	52	55	50	51	50	50	50	50
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	50	49	48	50	50
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	50	50	50	49	50
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	46	49	47	47	50

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6B i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6B). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Erfarenheter av polisens bemötande

För att undersöka erfarenheten av polisens bemötande ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med det bemötande du fick av polisen?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd* och *vet inte/har ingen åsikt*.

NTU 2021 visar att 53 procent av de som uppger att de har utsatts för ett brott som polisanmälts under de senaste tre åren är *nöjda* (mycket eller ganska) med polisens bemötande, vilket är i princip på samma nivå som 2020 (54 %). Sett till utvecklingen över tid har andelen varit relativt oförändrad. Dock skedde en ökning 2015, och därefter en svag minskning 2016, och andelen har därefter legat relativt oförändrad på något lägre

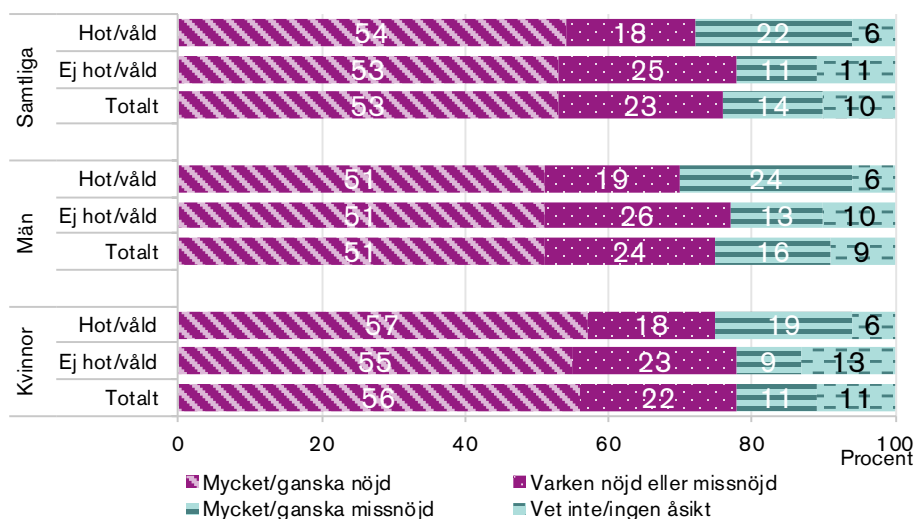
nivåer än tidigare år (se tabell 6.5). Andelen som uppger att de är *missnöjda* (mycket eller ganska) är 14 procent. Bland dem som utsatts för brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen *nöjda* i princip densamma som bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (54 respektive 53 %). Vidare är andelen *missnöjda* betydligt större bland dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld (22 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (11 %), se figur 6.8.

Bland män visar figur 6.9 att drygt hälften (51 %) uppger att de är nöjda med polisens bemötande, vilket är på samma nivå som 2020. Det är en lika stor andel nöjda bland de som utsatts för brott med inslag av hot eller våld som bland de som utsatts för brott utan sådana inslag. Samtidigt är det en tydligt större andel missnöjda i den förstnämnda gruppen (24 jämfört med 13 %).

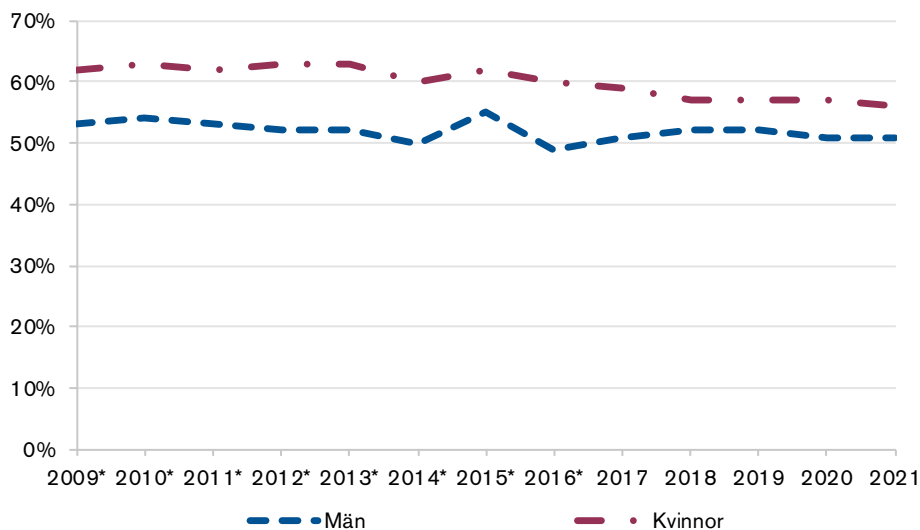
Av kvinnor uppger 56 procent att de är nöjda med polisens bemötande, vilket är på ungefär samma nivå som 2020 (57 %). Bland dem som utsatts för brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen nöjda något större (57 %) än bland dem som utsatts för brott utan hot eller våld (55 %).

Kvinnor är således mer nöjda med polisens bemötande än män, och så har mönstret sett ut vid varje mättillfälle. Dock har skillnaderna minskat något över tid, vilket främst kan förklaras av en minskning bland kvinnor under senare år.

Figur 6.8. Erfarenhet av polisens bemötande bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2021. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.9. Erfarenhet av polisens bemötande bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2021. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 6.5. Erfarenhet av polisens bemötande bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2012–2021. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	57	57	55	59	55	55	54	54	54	53
Män	52	52	50	55	49	51	52	52	51	51
Kvinnor	63	63	60	62	60	59	57	57	57	56
Ålder										
16–24 år	53	52	51	54	53	50	47	48	48	47
25–44 år	55	54	52	56	51	54	54	52	52	52
45–64 år	57	59	56	58	56	56	56	56	55	55
65–84 år	68	68	66	73	66	62	61	64	61	62

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid, används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier. Eftersom urvalet var betydligt mindre före metodbytet, var en indelning i åtta ålderskategorier då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta ålderskategorier, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6C i appendix. * I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6C). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Erfarenheter av polisens bemötande i olika åldersgrupper

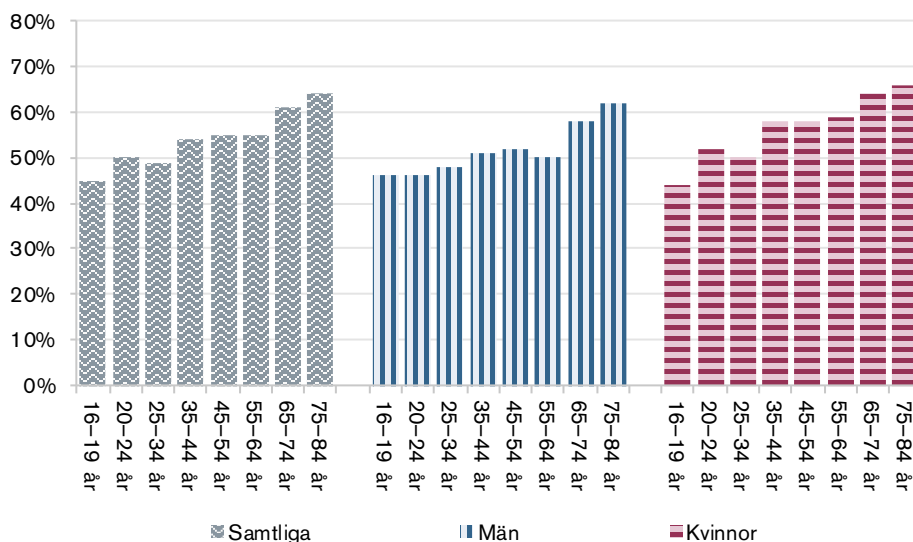
Sett till olika åldersgrupper visar figur 6.10 att andelen som är nöjda med polisens bemötande är störst i de äldre åldersgrupperna 2021, och den minskar generellt sett ju yngre åldersgrupp som studeras. Störst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där den är 64 procent, medan den är minst i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (45 %). Sett till utvecklingen över tid visar tabell 6.5 en nedåtgående trend bland de flesta åldersgrupper.

Bland män är andelen som är nöjda med polisens bemötande störst i den äldsta åldersgruppen, 75–84 år (62 %), och den blir i princip mindre ju yngre åldersgrupp som studeras. Andelen är minst i de två yngsta åldersgrupperna, 16–19 och 20–24 år (46 %).

Även bland kvinnor är andelen med positiva erfarenheter större i äldre åldersgrupper och mindre i yngre åldersgrupper. I åldersgruppen 75–84 år ligger andelen på 66 procent, medan den i åldersgruppen 16–19 år är 44 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor som har positiva erfarenheter av polisens bemötande, visar således resultaten att mönstret är likartat.

Figur 6.10. Erfarenhet av polisens bemötande bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2021. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens bemötande i olika grupper i befolkningen

Tabell 6.6 visar att personer födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder samt utrikesfödda personer är nöjda med polisens bemötande (54 respektive 53 %) i större utsträckning än personer som är födda i Sverige med två utrikesfödda föräldrar (46 %).

Sett till utbildning är personer med som högst gymnasial respektive eftergymnasial utbildning mer nöjda (54 % i respektive grupp) än personer med förgymnasial utbildning (50 %).

Sett till familjetyp är andelen som är nöjda med polisens bemötande störst bland sammanboende med barn (55 %) och minst bland ensamstående utan barn (51 %). Andelen är lika stor bland ensamstående med barn och sammanboende utan barn (54 % i respektive grupp).

Det är i princip inga skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljshus (54 respektive 53 %).

Sett till boendeort är andelen som är nöjda med polisens bemötande störst bland boende i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (55 %), medan det är små skillnader mellan boende i storstäder/storstadsnära kommuner och i större städer/kommuner nära större stad (52 respektive 53 %).

När en jämförelse görs mellan män och kvinnor, visar resultaten att mönstret bland olika grupper är relativt likartat (se tabell 6C i appendix).

Tabell 6.6. Erfarenhet av polisens bemötande bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2012–2021. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	57	56	55	59	55	56	55	54	54	54
- båda föräldrarna utrikesfödda	52	54	51	47	53	50	50	49	51	46
Utrikesfödda	56	59	56	59	53	55	55	55	54	53
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	55	52	53	54	51	52	51	50	51	50
Gymnasial	59	59	58	64	57	56	55	56	55	54
Eftergymnasial	56	57	53	56	55	56	56	54	54	54
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	57	56	56	59	53	56	56	57	56	54
- med barn	55	56	53	57	53	54	56	54	52	55
Ensamstående										
- utan barn	59	59	55	60	59	55	51	52	52	51
- med barn	57	57	58	60	52	57	56	55	56	54
Bostadstyp										
Småhus	59	58	56	59	57	56	55	55	54	54
Flerfamiljshus	56	57	55	59	53	55	54	55	53	53
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	55	53	54	54	52
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	56	55	55	54	53
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	55	56	54	53	55

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6C i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6C). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Erfarenheter av polisens information

För att undersöka erfarenheten av informationen från polisen ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den information du fick om hur polisen arbetar med ditt ärende?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd* och *vet inte/har ingen åsikt*.

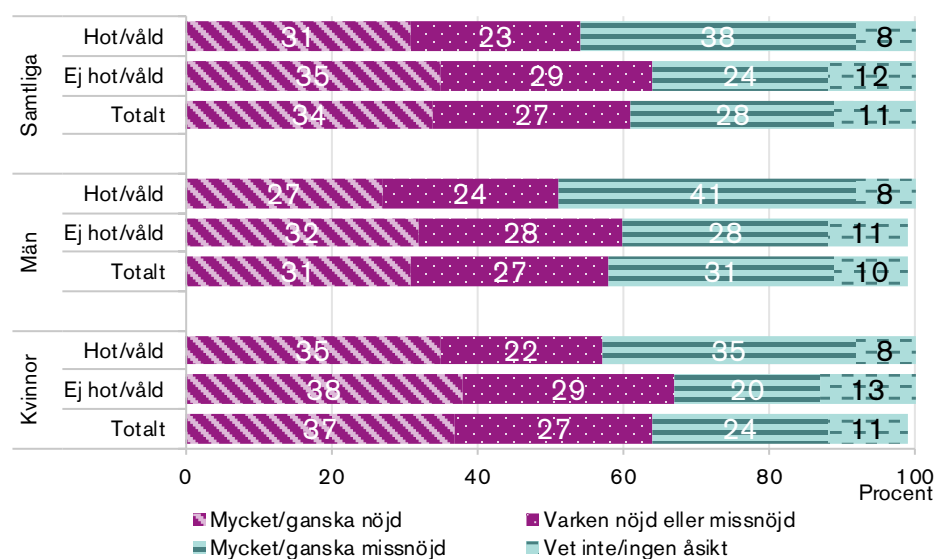
Tabell 6.7 visar att drygt en tredjedel (34 %) av de som 2021 uppger att de har haft kontakt med polisen i samband med att de har utsatts för ett brott under de senaste tre åren är *nöjda* (mycket eller ganska) med den information de fått, vilket är på samma nivå som 2020. Andelen som uppger att de är nöjda med polisens information har varit mer eller mindre konstant (med vissa årliga variationer) sedan 2007. Vidare uppger 28 procent att de är *missnöjda* (mycket eller ganska) med polisens information. Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll hot eller våld är andelen nöjda 31 procent, vilket är på en lägre nivå än bland dem som polisanmält händelser utan hot eller våld (35 %). Andelen missnöjda är större bland dem som utsatts för ett brott som uppges ha innehållit hot eller våld (38 %) än bland dem som utsatts för brott utan hot eller våld (24 %), se figur 6.11.

Bland män uppger 31 procent att de är nöjda med polisens information, vilket är på samma nivå som 2020 (se figur 6.12). Sett till dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen nöjda något mindre (27 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (32 %).

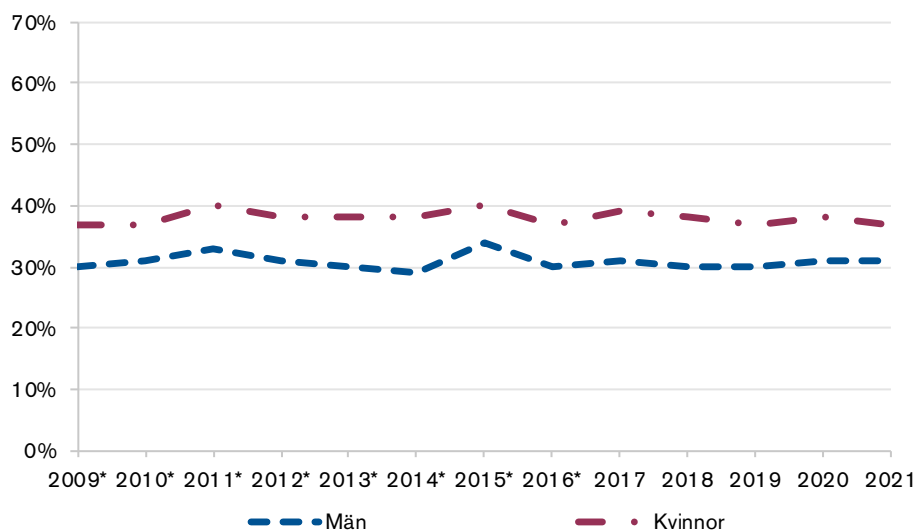
Av kvinnorna uppger 37 procent att de är nöjda med polisens information, vilket är på ungefär samma nivå som 2020, då andelen var 38 procent. Vidare är det en mindre andel nöjda bland kvinnor som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld (35 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (38 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor avseende hur nöjd man är med polisens information visar resultatet att kvinnor är mer nöjda än män. Det här mönstret kan ses alla år som NTU har genomförts. Över tid har andelen nöjda varit relativt oförändrad bland både män och kvinnor.

Figur 6.11. Erfarenhet av polisens information bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2021. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.12. Erfarenhet av polisens information bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2021. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 6.7. Erfarenhet av polisens information bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2012–2021. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	35	34	33	37	33	35	34	34	34	34
Män	31	30	29	34	30	31	30	30	31	31
Kvinnor	38	38	38	40	37	39	38	37	38	37
Ålder										
16–24 år	27	28	28	30	30	28	25	26	26	26
25–44 år	33	32	31	33	30	32	33	31	31	33
45–64 år	37	36	35	40	35	38	37	37	37	36
65–84 år	41	43	41	50	42	42	41	42	43	42

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid, används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier. Eftersom urvalet var betydligt mindre före metodbytet, var en indelning i åtta ålderskategorier då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta ålderskategorier, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6D i appendix.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6D). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Erfarenheter av polisens information i olika åldersgrupper

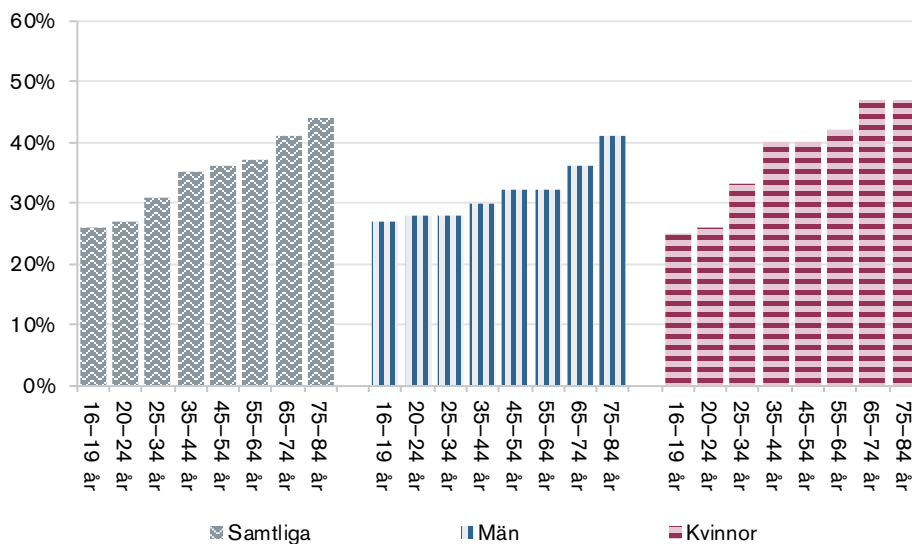
Sett till erfarenhet av polisens information i olika åldersgrupper är andelen nöjda störst i åldersgruppen 75–84 år (44 %) och den blir sedan mindre ju yngre åldersgrupp som studeras (se figur 6.13). I den yngsta åldersgruppen (16–19 år) återfinns den minsta andelen (26 %). Tabell 6.7 visar att mönstret tidigare år liknar det för 2020 och att andelarna varit relativt oförändrade över tid.

Bland män är andelen som är nöjda med polisens information större i de äldre åldersgrupperna och störst i åldersgruppen 75–84 år (41 %). Vidare är andelen minst i åldersgruppen 16–19 år (27 %).

Även bland kvinnor är andelen som är nöjda större i de äldre åldersgrupperna. Den största andelen återfinns i åldersgrupperna 65–84 år (47 %) och den minsta andelen i åldersgruppen 16–19 år (25 %).

Resultaten visar således att mönstret mellan män och kvinnor är likartat sett till olika åldersgrupper.

Figur 6.13. Erfarenhet av polisens information bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2021. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens information i olika grupper i befolkningen

Tabell 6.8 visar att utrikesfödda personer och personer som är födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder, är nöjda i större utsträckning

(34 % i respektive grupp) än svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (28 %).

Andelen nöjda ökar ju högre utbildningsnivån är. Bland personer med eftergymnasial utbildning är 36 procent nöjda med polisens information, vilket är på en högre nivå än bland personer med som högst gymnasial utbildning (34 %) och förgymnasial utbildning (32 %).

Andelen nöjda är störst bland ensamstående med barn och sammanboende med barn (37 respektive 36 %), och minst bland ensamstående utan barn och sammanboende utan barn (32 respektive 34 %).

Det är inga skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljshus (34 % i respektive grupp).

Vidare är det nästan inte några skillnader mellan boende i storstäder/storstadsnära kommuner, i större städer/kommuner nära större stad (34 % i respektive grupp) eller i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (36 %).

En jämförelse mellan män och kvinnor som är nöjda med polisens information visar att det är oftast är likartade mönster sett till olika grupper. Vidare är andelen nöjda större bland kvinnor, vilket kan ses för samtliga grupper (se tabell 6D i appendix).

Tabell 6.8. Erfarenhet av polisens information bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2012–2021. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	35	34	33	37	33	34	34	34	34	34
- båda föräldrarna utrikesfödda	29	44	51	35	48	32	30	27	28	28
Utrikesfödda	32	36	33	38	33	38	37	36	35	34
Utbildning (högsta)										
Förgymnasial	32	28	30	31	27	31	32	30	32	32
Gymnasial	35	35	33	39	32	35	34	33	33	34
Eftergymnasial	35	37	36	38	37	37	36	37	36	36
Familjetyp										

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Sammanboende										
- utan barn	30	30	30	34	29	35	36	36	36	34
- med barn	38	35	37	37	35	34	35	35	33	36
Ensamstående										
- utan barn	35	37	34	39	36	35	32	31	32	32
- med barn	45	44	40	46	38	39	38	36	38	37
Bostadstyp										
Småhus	36	34	35	37	35	34	34	34	34	34
Flerfamiljshus	33	35	33	38	32	36	34	34	34	34
Boendeort^b										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	35	34	34	35	34
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	36	34	35	34	34
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	34	35	33	33	36

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6D i appendix.

^b Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6D). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Erfarenheter av polisens effektivitet

För att undersöka erfarenheten av polisens effektivitet ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med polisens arbete med att utreda och klara upp brottet?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd* och *vet inte/har ingen åsikt*.

Resultaten från NTU 2021 visar att en femtedel (20 %) av dem som har utsatts för ett brott som polisanmälts under de senaste tre åren är *nöjda* (mycket eller ganska) med polisens effektivitet vad gäller att utreda och klara upp brottet, vilket är på i princip samma nivå som 2020 (19 %). Tabell 6.9 visar att andelen har legat på samma nivå under de senaste sex åren, efter en tidigare minskning. Drygt två femtedelar (41 %) uppger att de är *missnöjda*

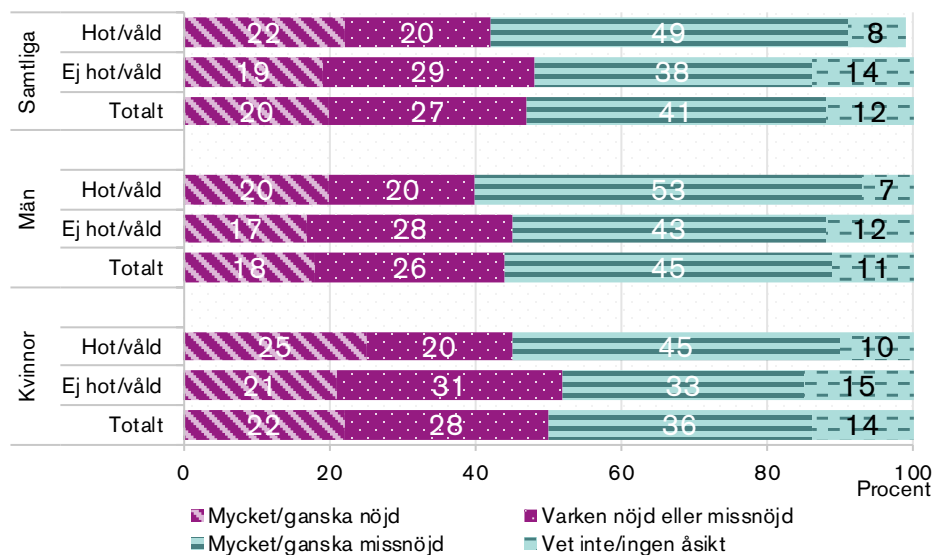
(mycket eller ganska) med polisens effektivitet (se figur 6.14). Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen *nöjda* större (22 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (19 %). Vidare är andelen *missnöjda* större bland dem som drabbats av brott som uppges ha innehållit hot eller våld (49 %) än bland dem som polisanmält händelser utan inslag av hot eller våld (38 %).

Bland män är andelen som är nöjda med polisens effektivitet 18 procent, vilket innebär en liten ökning sedan 2020, då andelen var 16 procent (se figur 6.15). Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen nöjda större (20 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (17 %).

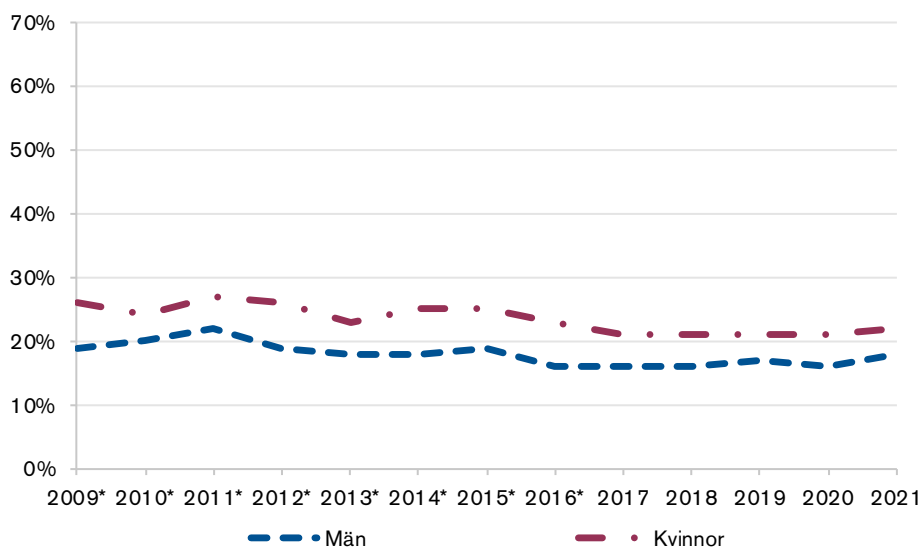
Av kvinnorna är det drygt en femtedel (22 %) som är nöjda med polisens effektivitet, vilket är i princip på samma nivå som 2020 (21 %). Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen något större (25 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (21 %).

En jämförelse mellan mäns och kvinnors erfarenhet av polisens effektivitet visar således att kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vilket gäller alla år som NTU har genomförts. Över tid syns en viss minskning av andelen nöjda, framför allt bland kvinnor.

Figur 6.14. Erfarenhet av polisens effektivitet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2021. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.15. Erfarenhet av polisens effektivitet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2021. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.

* Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 6.9. Erfarenhet av polisens effektivitet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2012–2021. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	22	21	22	22	19	19	19	19	19	20
Män	19	18	18	19	16	16	16	17	16	18
Kvinnor	26	23	25	25	23	21	21	21	21	22
Ålder										
16–24 år	17	16	17	16	16	19	18	19	19	19
25–44 år	23	21	21	22	18	17	17	17	17	19
45–64 år	22	22	21	22	20	19	19	19	19	20
65–84 år	25	27	29	31	27	22	22	24	23	23

^a Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier. Då urvalet var betydligt mindre före metodbytet, var en indelning i åtta ålderskategorier då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta ålderskategorier, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6E i appendix.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6E). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Erfarenheter av polisens effektivitet i olika åldersgrupper

Figur 6.16 visar att sett till olika åldersgrupper 2021 återfinns störst andel nöjda i åldersgruppen 75–84 år (25 %). Minst andel nöjda finns i åldersgruppen 20–24 år (18 %). Sett till utvecklingen över tid syns en nedåtgång för de flesta åldersgrupper, särskilt för den äldsta. För den yngsta åldersgruppen har andelen legat på en mer stabil nivå, och till och med ökat något (se tabell 6.9).

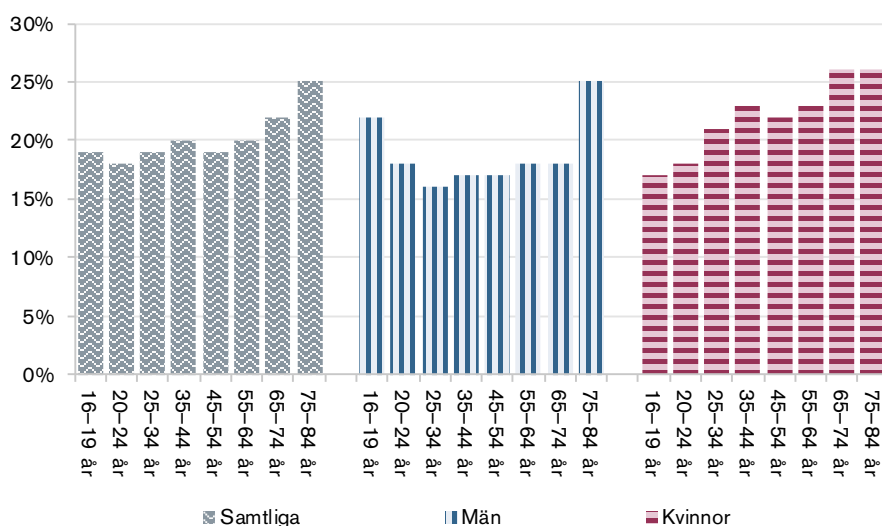
Bland män är andelen som uppger att de är nöjda med polisens effektivitet störst i åldersgruppen 75–84 år, (25 %). Minst är andelen i åldersgruppen 25–34 år (16 %).

När man ser till kvinnor i olika åldersgrupper är nivåerna högre i de äldre åldersgrupperna och lägre i de yngre grupperna. Störst andel som uppger att de är nöjda återfinns i åldersgruppen 65–84 år (26 %), medan minst andel återfinns i åldersgruppen 16–19 år (17 %).

Resultaten visar att mönstret skiljer sig åt mellan män och kvinnor sett till olika åldersgrupper. Medan andelen är störst bland de yngsta och de äldsta

grupperna bland män, är den störst bland de äldre åldersgrupperna och minst bland de yngre bland kvinnor.

Figur 6.16. Erfarenhet av polisens effektivitet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2021. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens effektivitet i olika grupper i befolkningen

Tabell 6.10 visar att utrikesfödda personer är nöjda med polisens effektivitet i något större utsträckning (24 %) än svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar och svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (16 respektive 19 %).

Bland personer med som högst förgymnasial utbildning är 22 procent nöjda med polisens effektivitet, vilket är en större andel än bland dem med som högst gymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning (19 respektive 20 %).

Vad beträffar familjetyp är ensamstående med barn den grupp som har störst andel nöjda (23 %), medan andelen är minst bland sammanboende med eller utan barn (19 %). Bland ensamstående utan barn är andelen 20 procent.

Det är små skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljshus (19 respektive 21 %).

Vidare är det nästan inte några skillnader mellan boende i storstäder/storstadsnära kommuner (19 %), i större städer/kommuner nära större stad (20 %) och i mindre städer/tätorter/landsbygdskommuner (21 %).

Vid en jämförelse av olika grupper bland män respektive kvinnor, är mönstret likartat (se tabell 6E i appendix).

Tabell 6.10. Erfarenhet av polisens effektivitet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2012–2021. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^a

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017	2018	2019	2020	2021
Svensk/utländsk bakgrund										
Svenskfödda med										
- minst en svenskfödd förälder	22	20	21	20	19	18	17	18	18	19
- båda föräldrarna utrikesfödda	19	15	33	28	25	18	18	15	19	16
Utrikesfödda	24	28	24	29	21	23	24	23	21	24
Utbildning (högsta)^b										
Förgymnasial	22	17	23	19	20	19	20	20	21	22
Gymnasial	22	22	21	25	20	19	18	20	18	19
Eftergymnasial	22	21	21	21	19	19	18	18	18	20
Familjetyp										
Sammanboende										
- utan barn	19	19	22	23	17	19	19	19	19	19
- med barn	21	18	21	19	17	16	17	17	16	19
Ensamstående										
- utan barn	25	23	21	23	23	20	20	20	20	20
- med barn	31	30	24	29	25	22	17	20	19	23
Bostadstyp										
Småhus	20	18	20	19	17	17	18	19	18	19
Flerfamiljshus	25	25	23	25	21	20	19	19	19	21
Boendeort^c										
Storstäder och storstadsnära kommuner	..	..	..	..	..	18	17	19	18	19
Större städer och kommuner nära större stad	..	..	..	..	..	19	20	20	19	20
Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner	..	..	..	..	..	19	20	19	19	21

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6E i appendix.

OBS: tabellen fortsätter på nästa sida.

^b Vissa resultat gällande utbildningsnivå har i NTU 2021 korrigerats med 1 procentenhet, med anledning av en tidigare felkodning.

^c Boendeort baseras på en kommungruppsindelning som gjordes 2017 av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Vissa boendeortsresultat för NTU 2017–2020 har korrigerats något i NTU 2021, eftersom det beslutats att basera resultaten på respondenternas boendeort vid urvalsdragningen, istället för boendeort när enkäten skickas ut.

* I tabellen redovisas resultat för de senaste tio undersökningsåren. En fullständig tidsserie (NTU 2009 och framåt) finns i appendix (tabell 6E). Notera att resultat till och med NTU 2016 togs fram med en annan metod och därför är omräknade. För information om omräkningen, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Erfarenheter av åklagare och rättegång

Nedan följer resultat från ett antal frågor avseende brottsutsattas erfarenheter av åklagare, domstol, målsägandebiträde och rättegång. På grund av mättekniska skäl presenteras följande resultat enbart för 2018 och framåt.⁵³ Resultaten redovisas enbart uppdelat på kön och ålder, då antalet respondenter ofta är för litet för att kunna redovisas i andra indelningar.

Erfarenheter av åklagare

I samband med en rättegång kommer den som utsatts för brott i kontakt med en åklagare. Det kan även hända att den utsatta kommer i kontakt med en åklagare under polisutredningen, även om utredningen sedan inte leder till en rättegång.

Enligt NTU 2021 har 2,0 procent av befolkningen (16–84 år) varit i kontakt med en åklagare under de senaste tre åren, med anledning av utsatthet för brott. För att undersöka erfarenheten av kontakten med åklagaren ställs följande fråga till dessa:

Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av åklagaren?

Svarsalternativen är: *mycket positiva, ganska positiva, varken positiva eller negativa, ganska negativa och mycket negativa.*

Resultaten för 2021 visar att drygt två femtedelar av de tillfrågade (43 %) har positiva (mycket eller ganska) erfarenheter av kontakten med åklagaren, vilket är på samma nivå som 2020. Andelen har varit relativt oförändrad över tid. Vidare uppgår andelen med negativa (mycket eller ganska) erfarenheter till 31 procent (se figur 6.17 och figur 6.18).

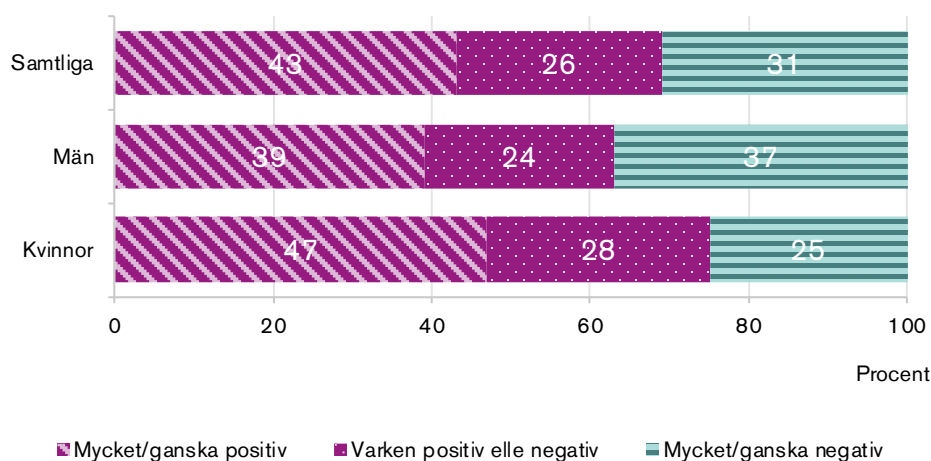
⁵³ För att läsa mer, se *NTU 2018. Teknisk rapport (Brå 2019b)*.

Bland män uppger 39 procent att de har positiva erfarenheter av kontakten med åklagaren, vilket innebär en minskning sedan 2020, då andelen var 42 procent. Andelen med negativa erfarenheter uppgår till 37 procent.

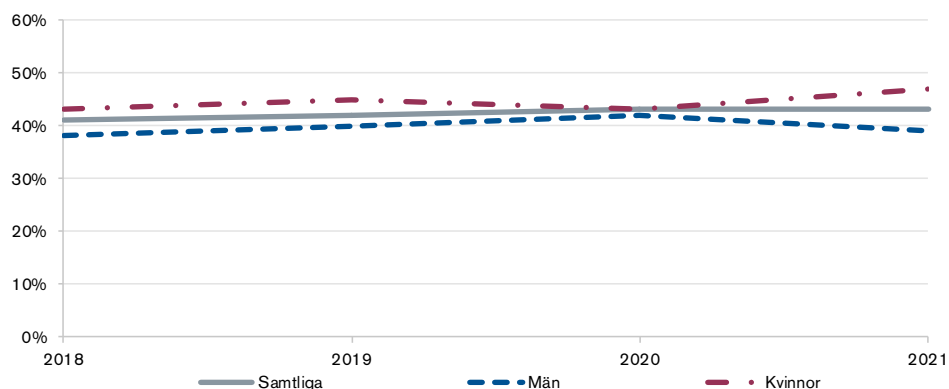
Sett till kvinnor är andelen med positiva erfarenheter 47 procent, vilket innebär att den har ökat sedan 2020, då andelen var 43 procent. Vidare uppger 25 procent att de har negativa erfarenheter av åklagaren.

Resultaten visar således att det är skillnader mellan män och kvinnor sett till både positiva och negativa erfarenheter av kontakten med åklagaren, där kvinnor i större utsträckning har positiva erfarenheter och mindre negativa erfarenheter än män. Nivån för män respektive kvinnor har varit relativt oförändrad under mätperioden bortsett från den senaste ökningen bland kvinnor.

Figur 6.17. Erfarenheter av åklagare bland de som på grund av att de utsatts för något brott varit i kontakt med åklagare under de senaste tre åren, enligt NTU 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

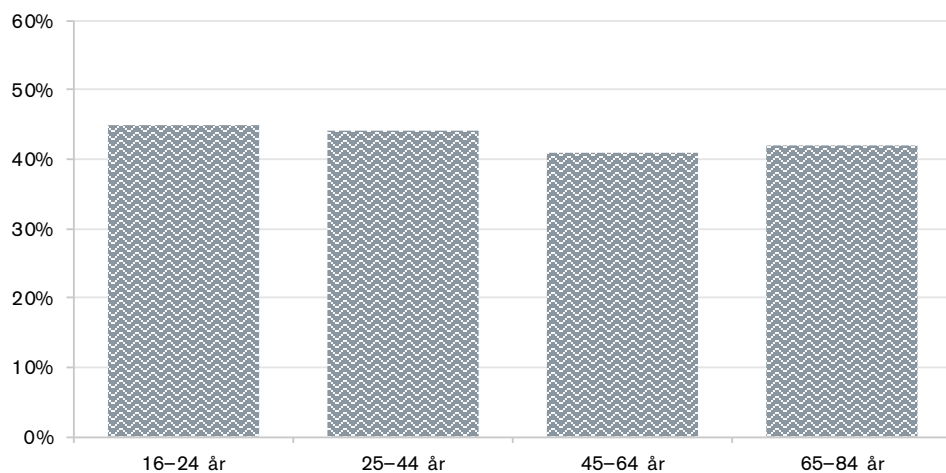
Figur 6.18. Erfarenheter av åklagare bland de som på grund av att de utsatts för något brott varit i kontakt med åklagare under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2021. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av åklagare i olika åldersgrupper

Sett till olika åldersgrupper är skillnaderna små, se figur 6.19. Andelen med positiva erfarenheter av åklagaren 2021 är störst i åldersgrupperna 16–24 år (45 %), och minst i åldersgruppen 45–64 år (41 %).

Figur 6.19. Erfarenheter av åklagare bland de som på grund av att de utsatts för något brott varit i kontakt med åklagare under de senaste tre åren, enligt NTU 2021. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, inom olika åldersgrupper.

Erfarenheter av domstol

I NTU får personer som medverkat i en rättegång ett antal frågor om sina erfarenheter av domstol. Denna redovisning kan dock endast belysa övergripande resultat, eftersom det enligt NTU 2021 är en relativt liten andel av befolkningen (1,1 %) som har medverkat i någon rättegång i domstol på grund av utsatthet för brott under de senaste tre åren. För att studera uppfattningen om bemötandet i domstolen på ett övergripande plan ställs följande fråga i undersökningen:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med det bemötande du fick i domstolen?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd och mycket missnöjd.*

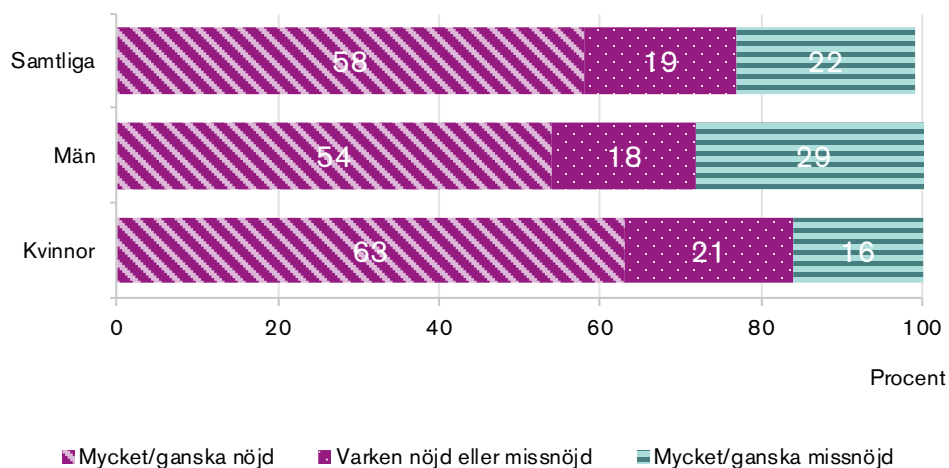
I NTU 2021 uppgav 58 procent att de är nöjda (mycket eller ganska) med det bemötande som de fick i domstolen, vilket är samma nivå som 2020. Andelen har varit relativt oförändrad över tid, med undantag för 2019, då den var på en lägre nivå. Vidare uppger 22 procent att de är missnöjda (mycket eller ganska) med bemötandet (se figur 6.20 och figur 6.21).

Bland män är det 54 procent som är nöjda, vilket innebär en liten minskning från 2020, då andelen var 56 procent. Andelen som uppger att de är missnöjda uppgår till 29 procent.

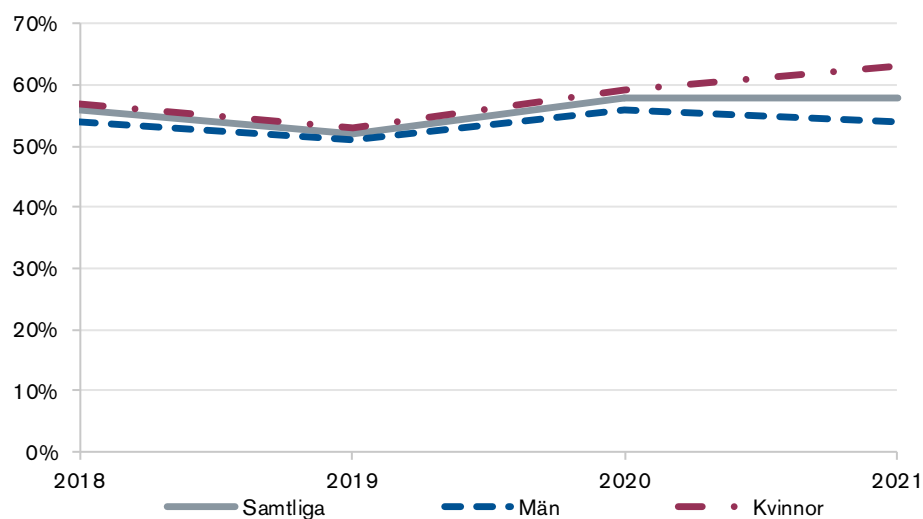
Bland kvinnor uppger sig 63 procent vara nöjda med det bemötande som de fick i domstolen, vilket innebär en ökning från 2020, då andelen var 59 procent. Andelen missnöjda ligger i den senaste mätningen på 16 procent.

En jämförelse mellan män och kvinnor visar således att kvinnor i en större utsträckning än män är nöjda med bemötandet i domstol. Andelen har varierat något över tid bland män, men ökat de senaste två åren bland kvinnor.

Figur 6.20. Erfarenhet av bemötande i domstol bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

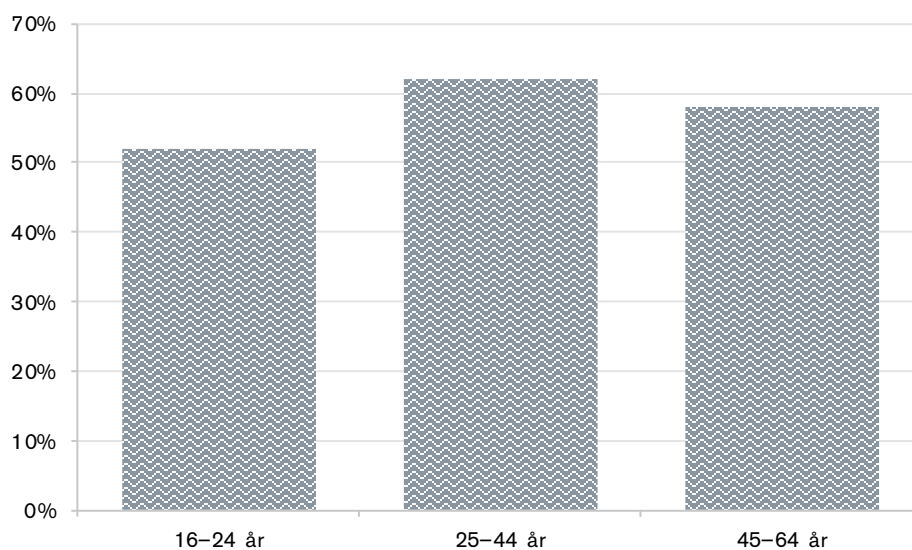
Figur 6.21. Erfarenhet av bemötande i domstol bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2021. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av domstol i olika åldersgrupper

Figur 6.22 visar att andelen som i störst utsträckning uppger att de är nöjda med bemötandet i domstolen 2021 finns i åldersgruppen 25–44 år (62 %), medan minst andel nöjda återfinns i åldersgruppen, 16–24 år (52 %).

Figur 6.22. Erfarenhet av bemötande i domstol bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2021. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper.^a

^a För åldersgruppen 65–84 år är det oviktade antalet respondenter för litet (<100) för att redovisas.

Erfarenheter av målsägandebiträde

I vissa fall tilldelas målsägande i en rättegång ett juridiskt biträde, ett så kallat målsägandebiträde, som ska fungera som stöd och hjälp under rättsprocessen.

I NTU 2021 uppger 65 procent av dem som medverkat i en rättegång, i egenskap av målsägande, att de hade ett målsägandebiträde. För att studera erfarenheten av målsägandebiträdet ställs följande fråga:

Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av målsägandebiträdet?

Svarsalternativen är: *mycket positiva, ganska positiva, varken positiva eller negativa, ganska negativa och mycket negativa.*

Det är 70 procent som uppger att erfarenheterna av målsägandebiträdet varit positiva (mycket eller ganska), vilket är på en något högre nivå än 2020, då

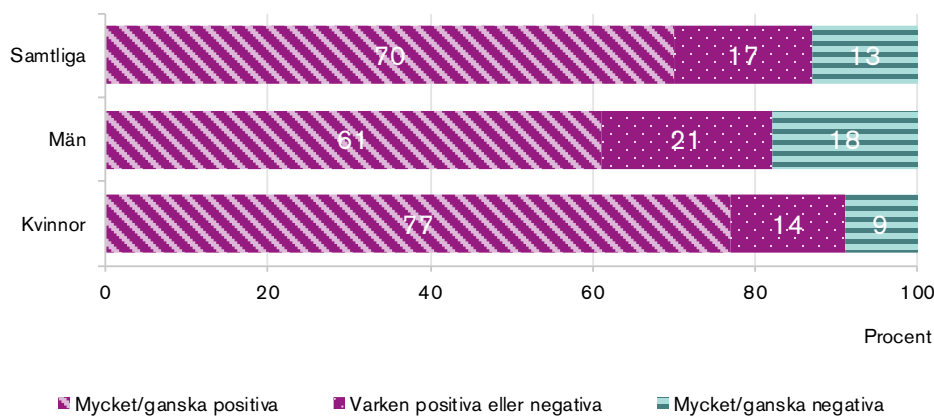
andelen var 68 procent. Andelen har varit relativt oförändrad under mätperioden, med undantag för 2019, då den låg på en lägre nivå. Vidare uppger 13 procent att deras erfarenheter av målsägarbiträdet varit negativa (mycket eller ganska), se figur 6.23 och figur 6.24.

Bland män är det 61 procent som har positiva erfarenheter av målsägandebiträdet, vilket innebär en minskning från 2020, då andelen var 64 procent. Andelen med negativa erfarenheter uppgår till 18 procent.

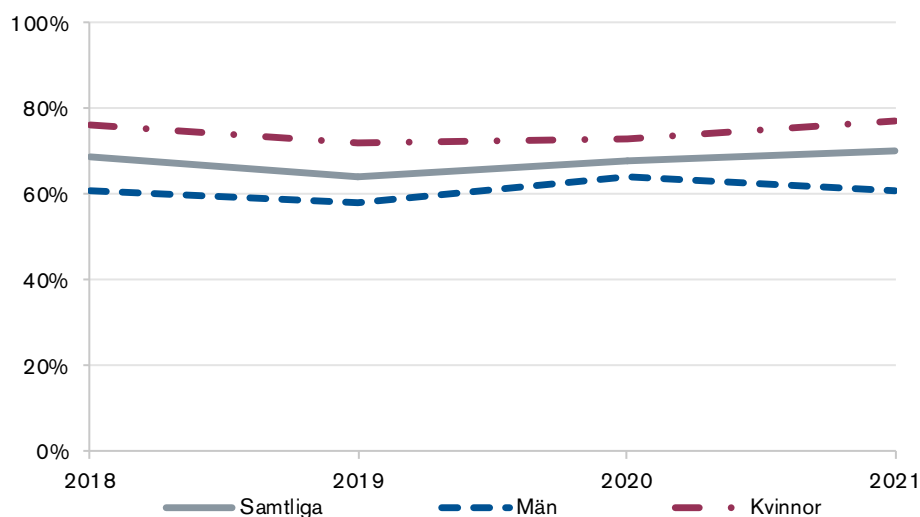
Bland kvinnor uppger 77 procent att erfarenheterna av målsägandebiträdet varit positiva, vilket innebär en ökning sedan 2020, då andelen var 73 procent. Vidare uppger 9 procent att de har negativa erfarenheter av målsägandebiträdet.

Det är således en betydligt större andel kvinnor än män som har positiva erfarenheter av målsägandebiträdet. Studeras utvecklingen över tid har andelen varierat något bland både män och kvinnor.

Figur 6.23. Erfarenheter av målsägandebiträde bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, och i samband med rättegången haft ett målsägandebiträde, enligt NTU 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.24. Erfarenheter av målsägandebiträde bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, och i samband med rättegången haft ett målsägandebiträde, enligt NTU 2018–2021. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Förståelse av rättegången

Som nämndes inledningsvis har målsäganden i en rättegång rätt till begriplig och relevant information. I NTU finns två frågor som rör brottsutsattas erfarenheter av begriplig och relevant information i samband med rättegången. Den ena frågan lyder enligt följande:

Hur lätt eller svårt var det att förstå vad som hände under rättegången?

Svarsalternativen är: *mycket lätt, ganska lätt, varken lätt eller svårt, ganska svårt* och *mycket svårt*.

I NTU 2021 uppger 63 procent av de tillfrågade att de tyckte att det var lätt (mycket eller ganska) att förstå rättegången, vilket innebär en minskning sedan 2020, då andelen var 69 procent. Andelen har varit relativt oförändrad över mätperioden, med undantag för 2020, då den låg på en högre nivå. Vidare uppger 19 procent att det var svårt (mycket eller ganska) att förstå (se figur 6.25 och figur 6.26).

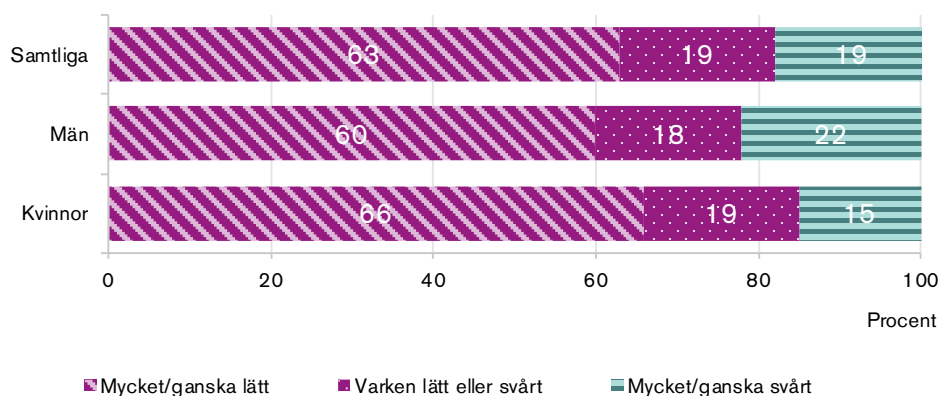
Bland män uppger 60 procent av de tillfrågade att de tyckte att det var lätt att förstå rättegången, vilket innebär att andelen har minskat sedan 2020, då

den var 69 procent. Andelen som ansåg att det var svårt att förstå rättegången uppgår till 22 procent.

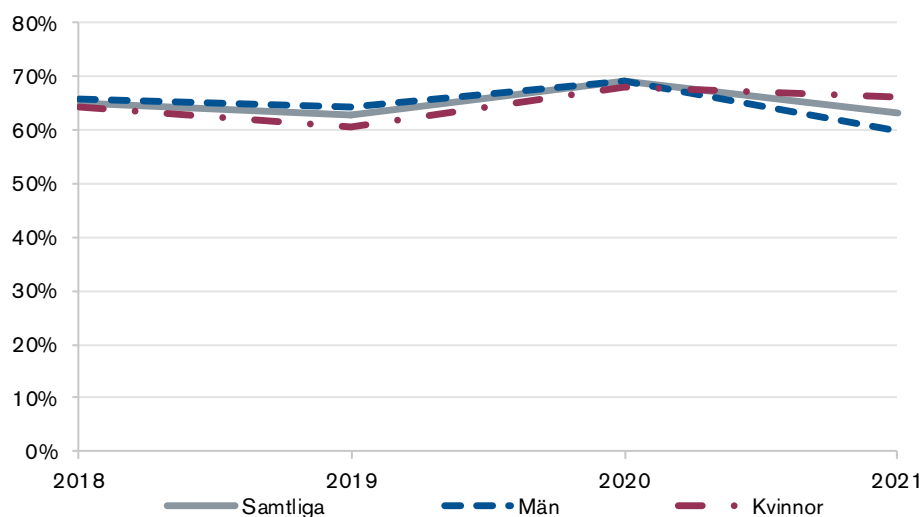
Sett till kvinnor är andelen som tyckte att det var lätt att förstå rättegången 66 procent, vilket innebär en liten minskning sedan 2020, då andelen var 68 procent. Andelen kvinnor som uppger att det var svårt att förstå rättegången är 15 procent.

Det är således en större andel kvinnor än män som uppger att det var lätt att förstå rättegången. Sett över tid har andelen varierat något över tid bland både män och kvinnor.

Figur 6.25. Förståelse av rättegången bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

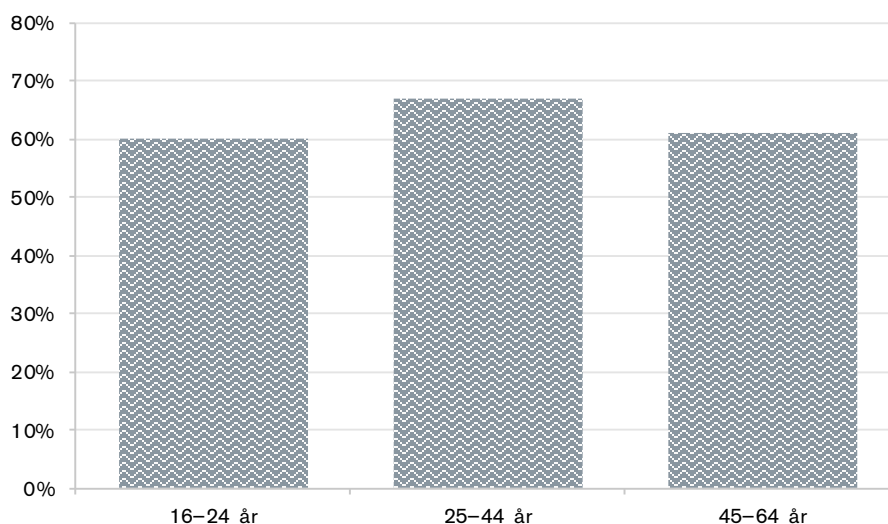
Figur 6.26. Förståelse av rättegången bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2021. Andel som upplevde att det var mycket/ganska lätt att förstå rättegången, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Förståelse av rättegången i olika åldersgrupper

När det gäller förståelse av rättegången bland olika åldersgrupper, visar figur 6.27 att störst andel som 2021 uppger att de tyckte att det var lätt att förstå rättegången återfinns i åldersgruppen 25–44 år (67 %), medan andelen i övriga åldersgrupper var 60–61 procent.

Figur 6.27. Förståelse av rättegången bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2021. Andel som upplevde att det var mycket/ganska lätt att förstå rättegången, inom olika åldersgrupper.^a

^a För åldersgruppen 65–84 år är det oviktade antalet respondenter för litet (<100) för att redovisas.

Information inför rättegången

Den andra av de två frågorna om brottsutsattas erfarenheter från rättegången lyder enligt följande:

Upplevde du att informationen du fick inför rättegången var tillräcklig eller otillräcklig?

Svarsalternativen är *tillräcklig*, *otillräcklig* och *vet inte/ingen åsikt*.

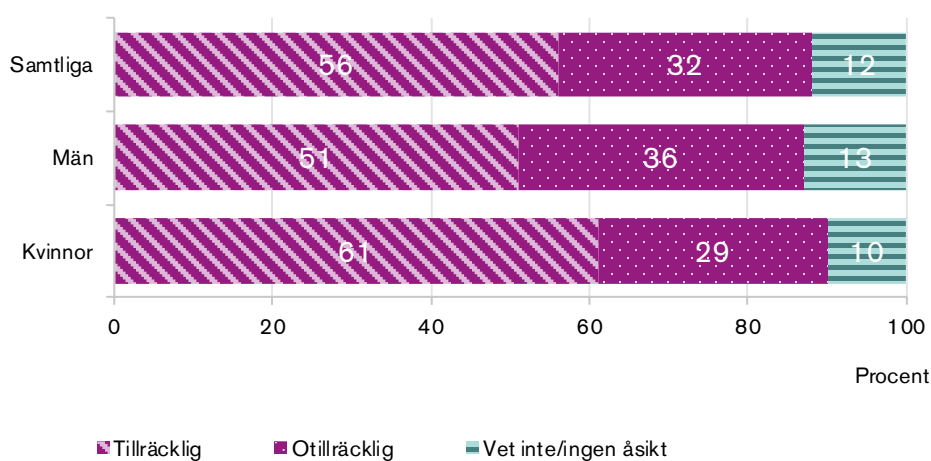
NTU 2021 visar att 56 procent upplever att informationen var tillräcklig, vilket är på ungefär samma nivå som 2020 (57 %). Andelen har i princip varit oförändrad över tid, bortsett från att den låg på en något lägre nivå 2018. Vidare uppger 32 procent att informationen var otillräcklig (se figur 6.28 och figur 6.29).

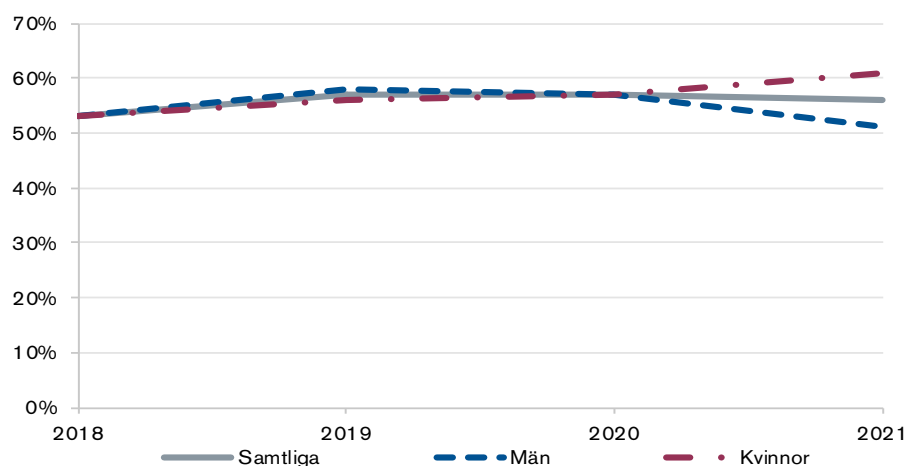
Bland män uppger 51 procent att informationen inför rättegången var tillräcklig, vilket innebär en minskning sedan 2020, då andelen var 57 procent. Vidare ansåg 36 procent informationen vara otillräcklig.

Sett till kvinnor är andelen som anser att informationen var tillräcklig 61 procent, vilket är en större andel än 2020, då den var 57 procent. Andelen som anser informationen vara otillräcklig uppgår till 29 procent.

Det är således en betydligt större andel kvinnor än män som anser att informationen inför rättegången var tillräcklig. Studeras utvecklingen över tid har andelen ökat vid varje mättillfälle bland kvinnor, medan andelen bland män ökade inledningsvis följt av en minskning.

Figur 6.28. Upplevelse av informationen inför rättegången bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2021. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

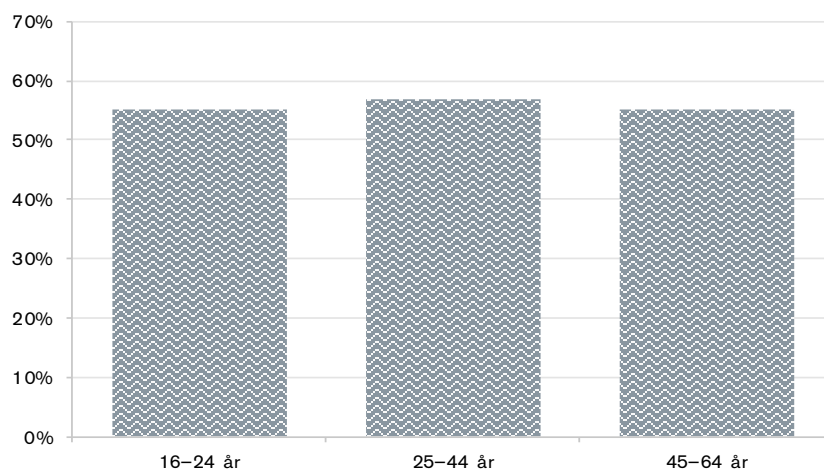

Upplevelse av informationen inför rättegången i olika åldersgrupper

Sett till olika åldersgrupper visar figur 6.30 att det är små skillnader bland de som uppger att de upplevde informationen inför rättegången som tillräcklig. Störst andel återfinns i åldersgruppen 25–44 år (57 %). I övriga åldersgrupper (16–24 och 45–64 år) är andelen 55 % i respektive grupp.

Figur 6.30. Upplevelse av informationen inför rättegången bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2021. Andel som upplevde att informationen var tillräcklig, inom olika åldersgrupper.

^a För åldersgruppen 65–84 år är det oviktade antalet respondenter för litet (<100) för att redovisas.

Referenser

Brottsförebyggande rådet, Brå (2000). *Vanor och trygghet – intervjuundersökning av socialt utsatta personer och normalbefolkning*. Internetpublikation. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2014). *Brott i nära relationer. En nationell kartläggning*. Rapport 2014:8. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2017). *Brottsutvecklingen i Sverige fram till 2015*. Rapport 2017:5. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2018a). *Nationella trygghetsundersökningen 2017. Om utsatthet, otrygghet och förtroende*. Rapport 2018:1. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2018b). *Nationella trygghetsundersökningen 2017. Teknisk rapport*. Rapport 2018:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2018c). *Yrkesrelaterad utsatthet för brott*. Kortanalys 3/2018. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2019a). *Kortanalys om brottsutvecklingen*. Kortanalys 4/2019. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2019b). *Nationella trygghetsundersökningen 2018. Teknisk rapport*. Rapport 2019:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2019c). *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017*. Rapport 2019:5. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2020a). *Nationella trygghetsundersökningen – uppföljningsintervjuer 2019. En resultatredovisning*. NTU Kortanalys 3/2020. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2020b). *Nationella trygghetsundersökningen – uppföljningsintervjuer 2019. En teknisk beskrivning och*

kvalitetsbedömning. NTU Kortanalys 2/2020. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2020c). *Nationella trygghetsundersökningen 2020. Teknisk rapport*. Rapport 2020:9. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2021a). *Bortfall i Nationella trygghetsundersökningen. En redovisning av bortfallets utveckling och beskaffenhet*. NTU Kortanalys 1/2021. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet, Brå (2021b). *Nationella trygghetsundersökningen 2021. Teknisk rapport*. Rapport 2021:12. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Luiten, A., Hox, J. och de Leeuw, E. (2020). "Survey Nonresponse Trends and Fieldwork Effort in the 21st Century: Results of an International Study across Countries and Surveys". *Journal of Official Statistics*, volym 36, nummer 3, s. 469–487.

Nilsson, A. (2002). *Fånge i marginalen – uppväxtvillkor, levnadsförhållanden och återfall i brott bland fångar*. Avhandling. Stockholm: Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet.

Statistiska centralbyrån, SCB (2016) *Frågor och svar om frågekonstruktion i enkät- och intervjuundersökningar*. Örebro: Statistiska centralbyrån.

Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är en årligen återkommande nationell brottsoffer- och trygghetsundersökning. Underlaget utgörs av cirka 74 000 personer som genom post- och webbenkäter har svarat på frågor om utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och erfarenheter av kontakter med rättsväsendet.

Undersökningen belyser frågeställningar av den här typen: *Vilka grupper är mest utsatta för olika typer av brott? Är man olika trygg beroende på om man bor i en storstad eller på landsbygden? Ökar eller minskar svenska folkets förtroende för polisen?*

För den specialintresserade finns metodbeskrivning och frågeformulär för rapporten i NTU 2021. *Teknisk rapport*, som går att ladda ner på Brås webbplats (2021:b).

Box 1386/Tegnérsgatan 23, SE-111 93 STOCKHOLM
Tel +46 (0) 8 527 58 400, info@bra.se, www.bra.se

urn:nbn:se:bra-1005